

T.C.
BATMAN ÜNİVERSİTESİ &
FIRAT ÜNİVERSİTESİ
(ORTAK PROGRAM)
SOSYAL BİLİMLER ENSTİTÜSÜ
TARİH ANA BİLİM DALI

544 NUMARALI KARAHİSAR-I SAHİB ŞER'İYE
SİCİLİ TRANSKRİPSİYON VE DEĞERLENDİRMESİ

YÜKSEK LİSANS TEZİ

DANIŞMAN
Dr. Öğr. Üyesi Ahmet İLYAS

HAZIRLAYAN
Önder TUFAN

ELAZIĞ-2018

T.C.
FIRAT ÜNİVERSİTESİ
SOSYAL BİLİMLER ENSTİTÜSÜ
TARİH ANABİLİM DALI
YAKINÇAĞ BİLİM DALI

544 NUMARALI KARAHİSAR-I SAHİB ŞERİYYE SİCİLİ TRANSKRİPSİYONU VE
DEĞERLENDİRMESİ
YÜKSEK LİSANS TEZİ

DANIŞMAN

Dr. Öğr. Üyesi Ahmet İLYAS (B.Ü)

HAZIRLAYAN

Önder TUFAN

Jürimiz, 11.05.2018 tarihinde yapılan tez savunma sınavı sonunda bu yüksek lisans tezi oy birliği ile başarılı saymıştır.

1. **Jüri Üyesi (Başkan)** : Prof.Dr.Mustafa Nuri TÜRKMEN

2. **Jüri Üyesi(Danışman)** : Dr. Öğr. Üyesi Ahmet İLYAS

3. **Jüri Üyesi** : Dr. Öğr. Üyesi Efe DURMUŞ

F. Ü. Sosyal Bilimler Enstitüsü Yönetim Kurulunun Tarih ve Sayılı kararıyla bu tez onaylanmıştır.

Prof. Dr. Ömer Osman UMAR

Sosyal Bilimler Enstitüsü Müdürü

ÖZET**Yüksek Lisans Tezi****544 Numaralı Karahisar-ı Sahib Şer'îye Sicili Transkripsiyon Ve Değerlendirmesi****Önder TUFAN****Batman Üniversitesi & Fırat Üniversitesi
(Ortak Program)****Sosyal Bilimler Enstitüsü****Tarih Anabilim Dalı****Elazığ- 2018; Sayfa: VI+206**

Bu çalışmamızda, H. 1159-1160(M.1746-1747) tarihleri arasındaki 544 numaralı Karahisar-ı Sahib Şer'îye Sicili incelenmiştir. Çalışmamızdaki defterde yer alan 165 belgenin transkripsiyonu yapılmıştır. Ayrıca, transkripsiyonun kısa özeti niteliğine sahip bir değerlendirmeye de yer verilmiştir.

Bilindiği gibi, bu belgeler önemli tarih kaynaklarıdır. Doğal olarak, bu bilgiler ışığında dönemin idari, ekonomik, sosyal ve diğer alanlardaki yaşayışı hakkında değerli ipuçları elde edilmiştir. Sonuç olarak, elde edilen bu yeni bilgiler, dönemin Türk Tarihi'nin bir nebze daha aydınlatılmasına vesile olacaktır.

Anahtar Kelimeler: Karahisar-ı Sahib, Şer'îye Sicili

ABSTRACT

Master Thesis

**The Transcription and Evaluation of Court Record Book Karahisar-ı Sahib with
544 Numbered**

Önder TUFAN

Batman University &Fırat University

(Common Program)

The Institute of Social Sciences

Department of History

Elazığ-2018; Page: VI+206

In our study dated H.1159-1160(M.1746-1747)and numbered 544 Karahisâr-ı Sâhib Court registry has been studied. Transcription of 165 documents in the book of our work has been made. In addition, an evaluation with a brief summary of the transcription was also included.

As is known, these documents are important sources of history. Naturally, in this light of information, valuable clues about the survival of the period in administrative, economic, social and other fields have been obtained. As a result, these new information will contribute to a little more clarification of the Turkish History of the period.

Key Words: Court Record, Karahisar-ı Sahib

İÇİNDEKİLER

ÖZET	II
ABSTRACT.....	III
İÇİNDEKİLER.....	IV
ÖNSÖZ	V
KISALTMALAR	VI
GİRİŞ.....	1

BİRİNCİ BÖLÜM

1. OSMANLI DÖNEMİ'NDE KAZA İDARESİ VE KADILIK	5
(18.YÜZYILA KADAR).....	5

İKİNCİ BÖLÜM

2. GENEL HATLARIYLA AFYONKARAHİSAR'DA COĞRAFI VE SOSYO-EKONOMİK YAPI	9
2.1. Coğrafi Yapı.....	9
2.2. Sosyo-ekonomik Yapı.....	11

ÜÇÜNCÜ BÖLÜM

3. ŞER'İYE SİCİLLERİ VE ÖNEMİ.....	14
------------------------------------	----

DÖRDÜNCÜ BÖLÜM

4.544 NOLU KARAHİSAR-I SAHİP ŞER'İYYE SİCİLİNİN TRANSKRİPSİYONU	19
--	----

BEŞİNCİ BÖLÜM

5. 544 NUMARALI KARAHİSAR-I SAHİP ŞER'İYYE SİCİLİNİN TRANSKRİPSİYONUNUN DEĞERLENDİRMESİ.....	179
SONUÇ	202
KAYNAKÇA.....	206
EKLER	208
Ek 1. Orjinallik Raporu	208
Ek 2. Sözlük	209
Ek 3. Orijinal Metin Örnekleri	213
ÖZGEÇMİŞ	218

ÖNSÖZ

Osmanlı Tarihi araştırmalarında, şer’iye sicillerinin çok önemli bir yere sahip olduğu aşıkârdır. Bu belgeler sayesinde, Osmanlı Tarihi’nin kapıları sonuna kadar aralanmaktadır. Çünkü yazıldığı dönemin sosyo- ekonomik durumu başta olmak üzere idari yapısı üzerinde de değerli bilgiler muhteva etmektedirler. Bu gaye ile de şer’iye sicillerinin transkripleri, tarih araştırmaları açısından büyük bir özveriyle yapılmaktadır.

Yeniçağ’ın sonlarına doğru Afyonkarahisar’ı anlatan belgemizde de dönemin yaşayışının izleri yatmaktadır. Ancak, her ne kadar Afyonkarahisar’ı anlatan belgeler olsa bile bu özelden, Osmanlı Devleti hakkında genel bilgilere de ulaşılabilmektedir. Bu sebeple, Afyonkarahisar şer’iye Sicilleri’nden 544 Numaralı belgenin 1-66 sayfaları arasındaki bölümleri konu olarak ele alınmıştır.

Çalışmamız içerisinde, Afyonkarahisar’ın kısa bir tarihi, genel coğrafi bilgileri ve sicilimizde yer alan anahtar hüviyetindeki başlıklara da değinilmiştir. Örneğin, konumuzun esas maddelerinden olan ‘Kadılık ve şer’iye Sicilleri’ de ayrı başlıklar altında ele alınmış konulardan bazılarıdır. Ayrıca, ‘ Değerlendirme’ bölümüyle de hem belgenin içeriğine açıklık getirilmiş hem de kısa bir zet yapılmıştır.

Belgenin transkribinin yer aldığı bölümde ise orjinalliğin, ele alınış bakımından bozulmamasına zen gösterilmiştir. Okunamayan veya silik olan bölümler, bazen ‘(...)’ içerisinde ‘silik veya okunmuyor’ şeklinde, bazen de ‘....’ muhtelif şekillerde boşluk bırakılarak ifade edilmiştir.

Büyük bir özveri ve çabayla hazırladığım tezimde, yardım ve teşviklerinden sık sık yararlandığım hocam, Sayın Dr. Öğr. Üyesi Ahmet İlyas’a da teşekkürü bir borç bilirim.

KISALTMALAR

a.g.e.	: Adı Geçen Eser
c.	: Cilt
H.	: Hicri
M.	: Miladi
M.E.B.	: Milli Eğitim Bakanlığı
M.Ö.	: Milattan Önce
R.	: Rebi'ü'l-ahir
Ra.	: Rebi'ül-evvel
s.	: Sayfa
T.T.K.	: Türk Tarih Kurumu
v.s.	:ve Saire

GİRİŞ

ESKİ ÇAĞLARDAN 18. YÜZYILA KADAR AFYON TARİHİ

Adını ‘Afyon’ bitkisinden aldığı varsayılan Afyon’un, ilk önceleri ‘Akronium’ adında bir kale olarak zikredildiği eski Yunan metinlerinde yer almaktadır¹. Buradan hareketle mazisi eski bir bölge olduğu anlaşılan Afyon, coğrafi olarak da stratejik bir öneme haizdir. İç Batı Anadolu’nun doğusunda Orta Anadolu ile Batı Anadolu’yu birbirine bağlayan köprü konumundadır. Hatta kara ve demiryolları üzerinde çok önemli bir kavşak olan Afyonkarahisar’a İç Anadolu’nun kapısı da denir². Tarihin en eski dönemlerinden, günümüze kadar da köprü olma hüviyetini koruyan Afyon ilinin tarihi, Eskiçağlara kadar dayanmaktadır. Sandıklı’daki kazılara göre de bu tarih, M.Ö 4000’lere kadar gelir. Diğer yandan, Afyon Müzesi kazı bilimcileriye Afyon’un Göller Bölgesiyle ilişkide olması hasebiyle ve yöre höyüklerinde yaptıkları araştırmalarda ele geçen verilere göre, yerleşim tarihini M.Ö. 8000-7500’lere kadar indirirler.

Afyon’un tarih sanhesinde ciddi olarak zikredilmeye başlaması, Hititler’e dayanmaktadır. Eskiçağ’da Hititler’e bağlı Arzava beyliklerinden biri tarafından kurulduğu sanılmaktadır³. Bütün bunlarla birlikte bölgede yer alan yaklaşık yüz kadar höyükün tarihi, Eski Tunç tarihiyle ifade edilir. Yine, Hitit Çağı kalıntıları yaygınsa da, bu döneme özgü yazılı kaynakların kısıtlı olması nedeniyle, siyasal yaşam hakkında kesin yargılara sahip olmak da güçleşmektedir. Fakat Hitit kralı II. Muṣṣil’in, Arzavva Seferinde Afyon kalesini kullandığı bilinmektedir. Bu da, Hititler’in bölgede etkin rol üstlendiğini bize göstermektedir.

Hititlerle başladığı anlaşılan bu münasebetin, başlangıçta sıcak olmadığı görülmektedir. Zira Hitit metinlerinde “Mira-Kuvalya Ülkesi” olarak geçen Afyonkarahisar ve çevresi, ilk zamanlarda Hititler’le iyi ilişkilere sahip değildi. Ancak, bütün bunlara rağmen kısa bir süre sonra, bölge Hititler’in kontrolüne geçmiştir. Yine de karışık bir seyirde geçen ilişkiler, pamuk ipliğine bağlıydı. Zaten bu bölgenin kralları, Hitit Devleti’nin güçsüz zamanlarını fırsat bilerek sürekli taraf değiştirmiştir. Ege Göçleri neticesinde Hititler’in tarih sahnesinden çekilmesini fırsat bilen Frigler de bölgeyi hâkimiyetleri altına almışlardır. Buna paralel olarak da bölgeyi en uzun süre

¹ *Afyon İli Yıllığı*(1967), İstanbul 1968, s. 37.

² *Büyük Larousse Sözlük ve Ansiklopedisi*, C. I, Milliyet, İstanbul 1990, s. 155.

³ *A’dan Z’ye Kültür ve Tarih Ansiklopedisi*, Yeni Şafak Yayınları, C. I, Ankara 2004, s. 17.

elinde tutan ve birçok eser ortaya döken Frigler'dir, diyebiliriz. Onlardan günümüze binlerce eser kalmıştır⁴. Zira Afyon müzesi, Hitit ve Frikyalılar'a ait eserler bakımından en zengin olanıdır⁵.

Ancak, tarihe prototürk bir kavim olarak geçecek Kimmerler'in akınlarına M.Ö 7.yüzyıl başlarında boyun eğmek zorunda kalacaklardır. Bundan sonra da bu bölgelerde Kimmerler'in hâkimiyeti biraz sert geçecek ve Anadolu için yaklaşık bir asır sürecek zorlu bir dönem başlayacaktır. Sert bir politika izleyen bu topluluğun akabinde de Lidyalılar, Kimmerler'in hâkimiyetine son vererek, bölgeyi ele geçireceklerdir.

Bundan sonra da Eski Yakın Doğu siyasi tarihi, önemli gelişmelere gebe olacaktır. İran çevresinde yeni bir siyasi güç olarak tarih sahnesine çıkacak olan Persler, Medler'den sonra Kızılırmak'ın doğusundaki toprakların da yeni gücü haline geleceklerdir. Ancak, buna karşın Lidya Devleti'nin son kralı Kroisos da Kızılırmak'ın batısındaki toprakların hükümranlığını sürecek ve bu durum da güç çatışmalarına neden olacaktır. Zira MÖ. 550'ler yaşandığında, Pers Devleti'nin kurucusu Kyros ve Lidya kralı Kroisos'un menfaatleri, bölge için büyük bir sorun olacaktır. Anadolu hâkimiyeti ülküsüyle hareket eden bu kralların savaşında, Pers kralı galip gelecek ve M.Ö. 546 yılında Lidyalılar'a son verecektir.

Buraya kadar sırasıyla Hitit, Frig, Kimmer ve Lidya hâkimiyeti görülen Afyon ve civarında, bundan sonra da Pers hâkimiyeti egemen olacaktır. Doğal olarak da bu durum, uzun bir süre farklı hâkimiyetler yaşayan Afyonkarahisar'ın, farklı kültürleri bünyesinde kaynaştırmasına sebebiyet verecektir. Görüldüğü gibi çok eskilere dayanan bu kültürel renklilik, haliyle Afyon'un kültürel temasının temelini de teşkil edecektir.

Ancak, eldeki bulgulara rağmen buraya kadar gelişen olaylar, yazılı kaynakların azlığından dolayı çok da açık olamamıştır. Zira Frigler'den bize ulaşan eserler çözülememiştir. Bu yüzden, MÖ. 2. Binyıl tarihini Hitit belgelerinden takip etsek de, bölgenin Ege göçlerinden sonraki durumu ne yazık ki karanlıktır⁶.

Bölge, bundan sonra dahareketlilik yaşayacak ve hâkimiyet savaşlarına sahne olacaktır. Zira M.Ö. VI. asrın ortalarından itibaren Pers hâkimiyetine girecek Afyon bölgesinde, M.Ö. IV. asırdan sonra, yeniden el değiştirmeler başlayacaktır. Bu sefer de, Makedon kralı Büyük İskender'in istilasını görelecektir. İskender'in kısa süren

⁴ Pınar Bülbül, *En Eski Çağlardan Persler Dönemine Kadar Afyonkarahisar ve Çevresi*, Afyon Kocatepe Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Yayınlanmamış Doktora Tezi, Afyonkarahisar 2010, s. 1.

⁵ *Türkiye Gazetesi Rehber Ansiklopedisi*, Türkiye Gazetesi Yayınları, C.I, İstanbul 1984, s. 92.

⁶ Bülbül, a.g.e, s. 2.

hâkimiyetinin ardından da bir dönem Selevkosların, akabinde de Bergama Krallığının hükümranlığı görülecektir. Bu çalkantılı süreç de Bergama Krallığı'nın M.S. II. asırda Roma İmparatorluğu'na katılmasıyla son bulacaktır. Bergama Krallığı ile birlikte Roma İmparatorluğuna katılacak olan Afyon, imparatorluğun ikiye ayrılma sürecine kadar el değiştirmeyecektir. 395 yılından itibaren de, bir diğer Roma İmparatorluğu olan Bizans'a, yani Doğu Roma İmparatorluğu'na katılacaktır. İşte bundan sonra uzun bir süre Bizans'ın çatısı altında varlığına devam edecek olan bölge, başta müslüman Araplar olmak üzere Sasaniler'in kapısına dayanmasına sahne olacaktır. Hatta, Müslümanların meşhur kahramanlarından Battal Gazi'nin de Afyon'da Bizanslılarla savaşırken 739 senesinde şehit olduğu rivayet edilmektedir⁷.

Daha sonraları, Türkler'in Anadolu'ya akınları ile birlikte Malazgirt Zaferi(1071)'nden sonra Anadolu gibi, Afyon'da da Türk hakimiyetinin tarihi başlamıştır. Zira Araplar da Türkler de Anadolu'nun tamamen ele geçirilmesinde Afyon'un hep stratejik bir öneme haiz olduğunu düşünüyordu.

Anadolu'da oluşan Türk hakimiyetine karşı Haçlı Seferleri başlamış ve Haçlı Seferleri'nin ilkinde, Afyon kaybedilmiş fakat Selçuklular tarafından geri alınmıştır. Zira Afyon çevresi önemli Bizans-Türk savaşlarına sahne olmuştur. Bu yüzden, büyük tahribatlara uğrayan şehir, Miryakefalon Savaşı'ndan sonra yeniden onarılmış ve imar edilmiştir. Hatta bu şehire çok büyük bir önem veren Selçuklu Sultanı Alaeddin Keykubat devlet hazinesini de burada muhafaza ettirmiştir. Ayrıca, I. Alaeddin Keykubat zamanında Afyon'a seraskerlik yani valilik verilmiştir⁸.

1243 yılındaki Köseadağ Savaşı'nda Moğollar'a karşı ağır bir mağlubiyet alan Anadolu Selçukluları, bölgedeki hakimiyetini kaybedecektir. Anadolu'da siyasi hakimiyet bozulunca da Afyon bölgesi, Selçuklu veziri olan Sahip Ata Fahreddin'in kontrolüne geçecektir. Sahip Ata'dan sonra başa geçen Ahmet Bey, Germiyanogullarından kız alarak akrabalık kurmuş ve onların hakimiyeti altına girmiştir. Nusratüddin Ahmed 1324'te vefat etmiş ve Karahisar, Germiyan beyliğine ilhak olunmuştur⁹. Böylelikle, Afyon'da Germiyan hakimiyeti başlamış olsa bile, bu da çok uzun sürmeyecek ve Yıldırım Beyazıd döneminde Osmanlı topraklarına katılacaktır. Fakat, Köseadağ Savaşı'ndan beridir suların bir türlü durulmadığı Anadolu

⁷ *Türkiye Gazetesi Rehber Ansiklopedisi*, a.g.e., s.92.

⁸ Ömer Tokkan, *626 Nolu Karahisar-ı Sahip Sancağı'nın Transkripsiyonu Ve Değerlendirilmesi*, Kafkas Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Yayınlanmamış Yüksek Lisans Tezi, Kars 2008, s. 4.

⁹ İsmail Hakkı Uzunçarşılı, *Osmanlı Tarihi*, C. I, Türk Tarih Kurumu Basımevi, Ankara 1988, s. 71.

toprakları, Ankara Savaşı ile bir kez daha çalkalanacaktır.1402 Ankara Savaş'ında Yıldırım Bayezid'in Timur'a yenilmesi üzerine, Afyon tekrar Germiyanogulları hükümdarı II. Yakup'un eline geçti ve 1428'de Yakup Bey'in vefatı ve vasiyeti üzerine de kesin olarak Osmanlı idaresine geçmiştir¹⁰. Daha sonra, 1451 yılında Kütahya'daki Anadolu Beylerbeyliği'ne bağlanarak 'Karahisar-ı Sahip' adını almıştır¹¹.

Osmanlı döneminde de yolların birleştiği kavşak bir bölge olması hasebiyle askeri bir nokta olarak kullanılacak olan Afyonkarahisar, Celali İsyanları'ndan fazlasıyla etkilenecektir. Zira, Anadolu'da başlayan bu isyanlar sadece Afyon'u değil, bütün Anadolu'yu etkilemiştir.

Sonuç olarak, 1685'te Bursa iline bağlı bir sancak haline gelen Afyon, 1914'te de bağımsız bir sancak haline gelmiş ve uzun geçmişiyle birçok tarihi olaya şahitlik eden bu yorgun bölge, Cumhuriyet'ten sonra da 'Afyonkarahisar' adıyla il olmuştur.

¹⁰ İsmail Hakkı Uzunçarşılı, *Anadolu Beylikleri*, TTK Yay., Ankara 1984, s. 50.

¹¹ Afyon'da beylik kurmuş olan Selçuklu veziri Sahib Ata Fahrettin'in adından gelmektedir.

BİRİNCİ BÖLÜM

1. OSMANLI DÖNEMİ'NDE KAZA İDARESİ VE KADILIK (18.YÜZYILA KADAR)

Kaza kavramı, ilden sonra gelen bir alt yönetim birimi olarak bilinmektedir. Bunun en büyük nedeni de Tanzimat Dönemi'nin ardından yapılan düzenlemelerden sonra, varlığını günümüze kadar aynı şekilde devam ettirmesidir. Ancak, Tanzimat'a kadar gelen süreç içerisinde yapısı ve muhteviyatı, muhtelif değişikliklere uğramıştır. Doğal olarak da, Tanzimat öncesi ve sonrası dönemdeki yapısı birbirinden ayrıdır.

Normalde, adli teşkilat olarak Osmanlı'nın birçok kaza bölgesine ayrıldığı görülmüştür. Bu kaza birimlerinin hepsi de direk olarak Divan-ı Hümayun'a bağlıydı. Eyalet-sancak tarzındaki askeri yapıdan bağımsız olarak tamamen sivil bir de kaza idaresi bulunmaktaydı. Ancak, buna rağmen kazaların, eyalet ve sancaklardan sonra gelen bir alt yönetim birimi olduğu düşünülmüştür. Bu düşüncenin altında yatan nedenlerse, Tanzimat ile birlikte meydana gelen gelişmelerdir. Zira, bu dönemdeki gelişmelere paralel olarak, kadıların sadece yargı işlerine bakması ve idari alanlardaki yenilikler, kazaların akıllarda farklı bir yer edinmesine neden olmuştur. İşte bu yüzden, kazalar hakkındaki bilgileri sadeleştirecek olursak, Osmanlı devlet yönetiminde sancakların, kazalar şeklinde bölümlere ayrıldığını söyleyebiliriz. Kazaların yönetimi de kadıların elindeydi. Bu yüzden, kaza müessesesi de kadılıkla yakından ilişkilidir. Zira, Selçuklu Dönemi'nden itibaren de kazaların idari ve adli yetkileri, ilmiye sınıfından olan kadıların elindeydi.

İlerleyen dönemlerde, Osmanlı kaynaklarında kadı kelimesine ilk defa Osman Gazi devrinde rastlanmaktadır¹². Kuruluş yıllarından itibaren şer'i kaza usulünü benimseyen Osmanlı Devleti'nin birinci padişahı Osman Gazi'nin ilk tayin ettiği iki memurdan birisi kadı olmuştur¹³. Osmanlı Dönemi'nde kadıaskerin vasıtasıyla atanan kadılar, kendi bölgelerinde büyük yetkilere sahiptiler. Yani, kadı deyince akla ilk gelen hukuk işlerinin dışında, kazalarda idari yönetimden de sorumlu oldukları gibi, subaşı(kazalarda güvenlikten sorumlu olan amir) hatta sancakbeyi üzerinde de ciddi bir

¹² Yusuf Halaçoğlu, *XIV.-XVII. Yüzyıllarda Osmanlılarda Devlet Teşkilatı ve Sosyal Yapı*, T.T.K. Basımevi, Ankara 1991, s. 110.

¹³ Ahmed Akgündüz, *İslam Hukukunun Osmanlı Devleti'nde Tatbiki: Şer'îye Mahkemeleri ve Şer'îye Sicilleri, İslam Hukuku Araştırmaları Dergisi*, S. XIV, İstanbul 2009, s. 14.

otoriteye sahipti. Örneğin kadı, sancakbeyini kontrol edebilme yetkisine sahipken, sancakbeyinin kadıyı kontrol etme gibi bir yetkisi yoktu. Bu da kadılık makamının, Osmanlı yönetim teşkilatında ne derece bir öneme sahip olduğunun göstergelerinden biridir.

Osmanlı'nın genişleyip büyümesiyle daha da ciddi bir yapıya dönüşen kadılığın tarihçesine baktığımızda da, İslam devletlerinde de önemli bir rolünün olduğu gerçeğiyle karşılaşırız. Hukuk işlerinden sorumlu olması, stratejik önemini daha da arttırdığı için özellikle Osmanlı'da yetişmesine büyük özen gösterilirdi¹⁴. Osmanlı Devleti'nde kadılık, ancak medrese(üniversite) eğitimi görenler tarafından yapılan bir meslekti¹⁵. Kadıların, medrese eğitimini bitirmiş olmalarının yanında Edirne, Konya veya Bağdat gibi büyük yerlerde bir nevi stajyerlik yaptıkları ve bu şartlar altında yetişmiş olan kadıların tayin edildiği görülmüştür. Görevlerine ancak iki senede atanabilen kadılar, iki yılın sonunda da İstanbul'da maaşsız bir şekilde bekletiliyordu. Yani, yaklaşık 30 sene kadılık yapan birinin görev süresinin yaklaşık 10 senesini eğitim ve hazırlıkla geçirdiğini söylemek mümkündür. Bu da yine, yargı müessesine verilen ehemmiyeti ve yargı görevini ifa edecek kişinin yetiştirilmesinde gösterilen hassasiyeti gözler önüne seren bir örnektir.

Kadılar, hukuki meselelerde şerri hükümleri esas alıyorlardı. Fakat, kazaların adli ve mali yükümlülükleri de omuzlarına yüklenmeye başlayınca, merkeze karşı farklı sorumluluklar da edinmek zorunda kaldılar ve örfi meselelerle de ilgilenmek zorunda kaldılar. Mesela, bulundukları bölgenin bir nevi mülki amiri de olmaya başlayan kadılar, mali işleri de yakından takip etmeliydiler. Kadı bu niteliğiyle, mali işler denetçisi olmakla birlikte, yöneticilerin yasadışı etkinliklerini derhal hükümete bildirmek yetkisine de sahipti¹⁶.

Kadılar, bulundukları bölgelerin mülki amirliğinin dışında, belediye işlerinden de sorumluydular. Ancak yönetimdeki sorumluluğu şehir kethüdası, muhtesip, pazarbaşı, mimarbaşı ve esnaf temsilcileri gibi yönetici ve sorumluların katıldığı bir meclisle paylaşıyordu. Bu meclise başkanlık ederek, şimdiki belediye meclislerinde olduğu gibi, kazaların sorunları üzerinde istişarede bulunuyorlardı. Kadıların, hem mülki görevlerin sorumluluğu hem de belediye işlerinin sorumluluğunu bünyesinde

¹⁴ Kadıların yargı ile ilgili görevi ve mahkemelerdeki işlerine ayrıca, 'Şer'îye Sicilleri ve Önemi' adlı III. Bölüm'de detaylı bir şekilde değinilmiştir.

¹⁵ A''dan Z'ye Kültür ve Tarih Ansiklopedisi, s. 425.

¹⁶ Sadık Fatih Torun, *Tanzimat'tan Meşrutiyet'e Türkiye'de Kaza Yönetimi*, Ankara Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Yayınlanmamış Yüksek Lisans Tezi, Ankara 2005, s. 39.

bulundurmaları, işlerinin zorluğunu gösteren bir delildir. Zira, bilindiği gibi günümüzde bu görevler, farklı iki kurumun bünyesinde bulunmaktadır.

Bulundukları yerde fiyat kontrolünden, ürünlerdeki kaliteye, vakıf ve cami kontrolüne kadar birçok sorumluluğu daha olan kadıların, bütün bu işlere yetişmesi mümkün olamıyordu. Bu yüzden kadılara, kazalara bağlı olan nahiye yönetiminde ‘naip’ adı verilen kişiler yardım ediyordu. Naip, bir müddet sonra kadılara diğer işlerinde de yardımcılık yapmaya başladılar. Aynı zamanda naiplerini de atayabilen kadılar, naip, kadı kendi bölgelerinin ülemalarından seçiyorlardı. Çünkü mevzu bahis olan stratejik görevlerdi. Osmanlı klasik döneminde, naip, kadıların seçimine özen gösteriliyordu.

Önceleri, kadıların muayyen maaşları yoktu, vakıf veya mahkeme gelirleriyle geçinirler, yanlarındaki naib, katib, muhızır ve mübaşir gibi görevlilerin maaşlarını da kendileri karşılarıydı¹⁷. Kadıların aldıkları maaşlar, bulundukları yerin büyüklüğüne göre değişiyordu. Hatta payelerinin yüksekliği de yönettikleri yerin büyüklüğüne bağlıydı. Zira Osmanlı’da kazalar, çeşitli derecelerden meydana geliyordu. Kazalar, derecesine göre 20-30 akçeden 500 akçeye kadar gidebiliyordu. Derecesine göre büyük sancak kadılıkları, 150 ve daha fazla üstü olan akçelik kazalarıydı. Bunlara mevleviyet, bu büyük kazalarda görev yapanlara da Molla denirdi¹⁸.

Kazaların güvenliğinden subaşı adındaki komutan ve ‘ases’ adı verilen polis müdürleri sorumlu olsa bile, kadılar bu görevleri de onlarla paylaşmak mecburiyetinde kalıyordu. Çünkü onlar üzerinde bir denetleme yetkisine sahipti ve bu yetki de onları, güvenlik işlerinde de yükümlü kılıyordu.

Anlaşılabileceği üzere, hukuk işlerinin dışında kazalardaki sorumluluğun da omuzlarına yüklenmesiyle birlikte, kadıların işleri çok daha ağırlaşmıştır. İdari, mali, askeri, sosyal olmak üzere hemen hemen her alanda merkeze karşı, kazaları idare etmekle yükümlüydüler. Her ne kadar, muhtelif görevlerde sorumluluğu çeşitli kurum ve yöneticilerle paylaşmış olsalar bile, kazalarda son sözün ve yetkinin kendilerinde olması işlerini zorlaştırmıştır. Zira, 16. Yüzyılın ortalarından itibaren çıkan iç karışıklıklar neticesinde, buralarda yönetim daha da zorlaşmıştır. Bunun bilincinde olan merkezi yönetim de bazı değişikliklere gitmek zorunda kalmıştır.

Yapılan değişikliklere müteakiben, kazaların güvenliği subaşılarından alınarak sancakbeylerine verilmişti. Bu sancakbeyleri de istedikleri kişileri görevlendiriyor ve

¹⁷ Ekrem Buğra Ekinci, “Osmanlı Devleti’nde Mahkemeler ve Kadılık Müessesesi Literatürü”, *Türkiye Araştırmaları Literatür Dergisi*, C.III, S. V, İstanbul 2005, s. 418.

¹⁸ *Tarih El Kitabı Selçuklulardan Bugüne*, Grafiker Yayınları, Ankara 2004, s. 211.

yavaş yavaş kadıları bastırmaya başlıyorlardı. Silahlı gücün sancakbeylerinin elinde olması da, kadıları bir yerden sonra pasivize ediyordu. Doğal olarak da kadıların gücü de gittikçe sarsılmaya başlamış ve zamanla da, idari konularda ikinci plana itilmişlerdi. Yani, Osmanlı'da yolunda gitmeyen işlerden, kadılık müessesesi de nasibini almıştı.

17. ve 18. Yüzyıllara gelindiğindeyse, naiplik müessesinde de yozlaşmalar başlamıştı. Kadılara hukuk işlerinin dışında da yardımcı olmamaya başlayan naipler, bu işleri de yarım yamalak yapmaya başlamışlardı. Zira, ülkedeki karışıklıklara paralel olarak da başta kadılar olmak üzere, birçok yönetici ve ülema sınıfı görev yerine gitmemeye başlamıştı. Diğer yöneticilerin çoğugibi, kadılar da kendi yerlerine başkalarını görevlendirmeye başlayınca, yönetici kalitesi de iyice düşmüştü. Tecrübesiz ve bilgisiz kişiler kaza yönetiminde de görülmeye başlayınca, naipler de kendi çıkarları doğrultusunda hareket edip, icraatlarıyla bozulan düzene tuz biber ekmişlerdi. Vaziyet böyle olunca da devlet yönetimi, naiplerin idarededeki etkilerini azaltmak için muhtelif önlemler almaya çalışmıştı. Zira, özellikle taşradaki keyfi ve çifte standarda dayanan uygulamalar, halkın merkeze karşı güveninin sarsılmasına da yol açıyordu. Böylelikle, bulundukları konuma torpil ve kayırma ile gelen ehliyetsiz yöneticilerin hataları, Osmanlı yönetiminin tamamına mal oluyor, devlet ile halk arasındaki uçurum da günden güne daha da açılıyordu.

Sonuç olarak, kadılık müessesesi de amacından sapınca, Osmanlı yönetim ve yargıyı birbirinden ayıracak hamleler üretmeye çalışmıştır. Çünkü, iki stratejik yetkinin tek bir elde olması, görüldüğü gibi çok büyük sorunlara yol açmıştı. Bu zorunlulukların getirdiği sonuçların akabinde de kadılar, ilerleyen dönemlerde asıl görevlerine çekilmeye başlanmıştı. Tanzimat arifesinde ise Osmanlı kadısı gerçek bir hakim durumuna gelmiştir¹⁹.

¹⁹ Torun, *a.g.e.*, s. 41.

İKİNCİ BÖLÜM

2. GENEL HATLARIYLA AFYONKARAHİSAR'DA COĞRAFİ VE SOSYO-EKONOMİK YAPI

2.1. Coğrafi Yapı

Büyük bir kısmı Ege Bölgesi'nin İçbatı olarak isimlendirilen bölgesinde yer alan Afyonkarahisar'ın yüzölçümü 14570 km²'dir. Şehrin doğusu İç Anadolu'nun özelliklerini gösterirken, güneybatısında kalan küçük bir kesimdeyse Akdeniz iklimini görmek mümkündür.

Kuzeyden güneye doğru uzanarak Batı Anadolu ile İç Anadolu bölgelerini birleştiren yüksek alanın güney parçasını oluşturması, Afyonkarahisar'ı Kuzeybatı Anadolu'ya bağlayan önemli bir merkez haline getirmiştir. 1950'lerde karayolları şebekesinin gelişmesinden sonra bu rolü daha da belirginleşti²⁰. O yıllarda küçük ve yaklaşık 30.000 nüfuslu bir şehir görünümündeyken, günümüze doğru çok nüfuslu büyük bir şehir haline gelmiştir. Özellikle 1985 yıllarıyla birlikte nüfusunu 50'li yıllara göre yaklaşık üç kat arttıran Afyonkarahisar, bu dönemde tepenin eteklerinden ovadaki istasyona doğru sınırlarını genişletmiştir. İlerleyen dönemlere paralel olarak da eski yerleşmelerden ayrı bir hüviyette, kentin yeni mahalleler, düzenli caddeler, parklar ve çağdaş yapılarla, modern bir görünüme sahip olduğu gözlemlenmektedir.

Afyonkarahisar'ın merkez ilçesiyle birlikte toplamda 18 ilçe, 107 belediye ve 388 köyden oluşan bir il merkezi hüviyetine sahiptir. Bu da zaman içerisinde geçirdiği evrimin somut örneklerinden biridir.

Ortalama yüksekliği 1000-1500 metre civarı olan Afyon, tektonik hareketlerin oluşturduğu bir yayla görünümüne sahiptir. Dağların, yaylalar üzerinde sürekli olmayan sıralar biçiminde yükseldiği ve iki yönde uzayıp gittikleri görülmektedir. Şehrin en yüksek noktasını oluşturan diğer bir yüksekliği olan Emirdağ ise, bu dağların kuzeyinde 2241 metrelik bir yüksekliğe sahiptir. Afyon'un batı yakasındaki Sandıklı Dağları'ndaysa, yükseklik 2250 metredir. Şehirde dikkati çeken bir diğer doğal yapı da, ovadaki volkanik oluşum sonucu vücuda gelmiş bir kaya kütesive 1250 metrelik yüksekliğe sahip olan Sivritepe'dir.

²⁰ *Büyük Larousse*, s. 155.

Afyonkarahisar'da yer alan Çay ve Bolvadin ovaları da bölgenin kuzeybatısından, güneydoğusuna doğru uzanmaktadır. Diğer taraftan, şehrin en güney kısmını oluşturan bölümde de, kuzeyden başlayıp birbirini takip eden Sincanlı, Sandıklı, Şuhut, Dinar ovaları, Acıgöl çukurunda yer almaktadır.

Afyon'da bulunan akarsuların, çevre illere su taşımanın yanı sıra şehrin içindeki küçük gölcükleri de besledikleri görülmektedir. Örneğin, Eber Gölü'nün suyunu Akarçay'a boşalttığı gözlemlenirken, sular yükselip göl çukuru dolduğu zamanlarda ise Akarçay da suyunun fazlasını Akşehir'e akıtmaktadır. Bunun yanı sıra, kaynağı Kocatepe'de bulunan Kali Çayı'nın suları da Eber Gölü'ne akar. Afyon'un batı kesiminden çıkan sular da Küçükmenderes'i beslerken, Emirdağ yöresinin suları da Sakarya'yı beslemektedir. Afyon'un denizden yüksek bir il olmasına rağmen, görüldüğü gibi, suyu bol bir ildir. Zira, Akşehir Gölü'nün yarısı burada bulunmaktadır. Denizden yüksekliği 990 metre civarında olan Akşehir Gölü'nün batısında, tamamıyla şehir sınırları içinde yer alan Eber Gölü vardır. Bunların dışında, güneybatısında Çapalı, Karamık gölleri ve Denizli'yle paylaştığı, denizden yüksekliği 635 metre olan Acıgöl de diğer önemli göller arasında yer almaktadır.

Afyonkarahisar'ın iklimi, İç Anadolu'nun tamamında hakimiyet kurmuş olan karasal iklim özelliklerine sahiptir. Fakat, bu iklimle birlikte Ege Denizi'nden gelen ve iklimi az da olsa ılımanlaştıran hava akımlarının etkisi de görülmektedir. Bütün bu etkenlerle birlikte Afyon'un iklimi de, yazları sıcak ve kurak, kışları soğuk ve kar yağışlı iken, baharları da ılık ve yağışlı bir özelliğe sahiptir. 1015 metrelik bir yüksekliğe sahip olan şehrin yıllık ortalama ısısı 11.2, en soğuk ayın ortalaması 0.3 ve en sıcak ayın ortalaması ise 22.1 derecedir. Afyon'da ölçülen en yüksek sıcaklık 14 Ağustos 1953'te görülen 37.8 iken, kayıtlara geçen en düşük ısı ise 30 Aralık 1948'te görülen -27.2 derecedir.

Genelde kışların kar yağışlı, baharların da yağmurlu geçtiği Afyon'un yıllık yağış miktarı 461 mm olarak ölçülmektedir. Özellikle, yazları Ağustos aylarında görülen sağanak yağışlar, ekinlere zarar vermesi hasebiyle yarardan ziyade zarara sebebiyet vermektedir. Bunun yanı sıra, yazları iklimin sıcak ve kurak geçtiği de bilinmektedir.

2.2. Sosyo-ekonomik Yapı

Osmanlı Dönemi'nde Afyon'da, doğal olarak Türkler ve müslümanlar çoğunlukta idi. Ancak bu durum, bölgenin daha da kozmopolit bir yapıya sahip olmadığı anlamına gelmiyordu. Zira, toplumun Müslümanlardan sonra yaklaşık % 2'lik bölümünü Ermeniler ve onların ardından da Rumlar oluşturmuyordu. Bunların dışında Katolik, Protestan ve Yahudi unsurlar da mevcuttu. Ancak, Müslümanlardan sonra gözükmeyecek unsur, Ermenilerin varlığıydı. Ermenilerle Müslümanlar da huzurlu bir ortamda iç içe yaşıyordu.

Bölgenin sosyo-ekonomik yapısıyla ilgili dikkat çeken bir diğer noktaysa, bölgenin dışardan göç almasıdır. Bu da Afyonkarahisar'ın ne kadar stratejik bir kavşak noktasında olduğunu bir kez daha göstermektedir. Buna paralel olarak da bölgede, dışarıdan gelmiş etkili muhacirlerin varlığı da belgelerde açıkça görülmektedir.

Anadolu, hatta Osmanlı'nın bünyesindeki diğer unsurlar gibi Afyon'da da gerek sosyal hayatta gerekse de aile hayatında şerri hukuk ön plandaydı.

Toplumun temel yapısını oluşturan aile mefhumundaysa, genelde tek eşlilik hakimdi. Ancak, buna karşın üç-dört evliliğin yaşandığı aileler de yok değildi. Aileler, bazen çok evliliklerin bazen de dede ve ninelerle de beraber yaşamının etkisiyle kalabalıklaşıyordu. Ailelerin birey sayısı kimi zaman 30'ları buluyordu. Bu kalabalık aile yapısı, eşler arasında ister istemez huzursuzluğa yol açmış ve bu tür sorunlardan dolayı mahkemeler vuku bulmuştur²¹. Afyon'da geçen şeriye sicillerinin transkribasyonu neticesinde, bu tür boşanma vakalarının yaşandığı belgelerde görülmüştür.

Osmanlı Dönemi'nde soyadı olmadığı için insanları tanımak ve birbirinden ayırmak maksadıyla çeşitli yöntemler kullanılmaktaydı. Bundan dolayı, Afyon'da da sosyal hayatta aynı yöntemler uygulanıyordu. Osmanlı'da kişileri birbirinden ayırt etmek için genelde, baba veya sülale adı kullanılıyordu. Afyon'daysa bunlara ek olarak fiziki nitelikler, meslekler, karakterler ve mensub olunan etnik grubun özelliklerinin de lakablarda belirleyici olduğu gözlenmektedir.

Osmanlı'daki değerli kaynaklardan biri de şer'iye sicillerinde geçen terekelerdir. Ölen bir kişinin arkasından bıraktığı mal ve mülk, kısacası her türlü kalıntı olarak geçen terekeler, aynı zamanda geçmişe ışık tutan önemli belgelerdir. Terekelerden

²¹ Halil İbrahim Sefil, *643 Numaralı Karahisar-ı Sahib Şer'iyye Sicili'nin(1-120 Numaralı Sayfaları) Transkripsiyonu ve Değerlendirilmesi*, Afyon Kocatepe Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Yayınlanmamış Yüksek Lisans Tezi, Afyonkarahisar 2015, s. 262.

yararlanarak bulundukları bölgenin tarımsal, hayvansal ürünlerinin hatta gümüş ve altın gibi madensel eşyaların fiyatları hakkında da bilgi edinilmektedir. Bu yüzden, Afyon'un sosyo-ekonomik yapısının incelenmesinde de terekeler önemli bir yer tutmaktadır.

Afyonkarahisar'ın ekonomisini irdelerken de evvela iklimine bakmak gerekir. Zira, ekonominin temeli tarım ve hayvancılığa dayandığı için iklimin ve buna paralel olarak da bitki örtüsünün etkisi gözardı edilemez.

Afyon bölgesinde step ikliminin etkisiyle kışlar soğuk, yazlar da sıcak ve kurak geçer. Bu iklimsel özelliklere paralel olarak da başta bölgeye adını veren haşhaş, buğday, arpa, nohut, şeker pancarı vs. yetiştirilmektedir. Su sorununun çözümlenmiş olduğu alanlarda da salatalık, domates, fasulye gibi tarımsal ürünler de görülmektedir. Bunların dışında bağ ve bahçe tarımıyla, meyve yetiştiriciliği de yapılmaktadır. 18. yüzyılda da hububat başta olmak üzere aynı tarım ürünleri, imkanlar dahilinde yetiştirilmiştir.

Osmanlı Devleti'nde tarım ve hayvancılığın en önemli ekonomik uğraşların başında geldiği gerçeğiyle hareket edecek olursak, Afyon için de aynısını söylemek mümkündür. Tarımın yanında ikinci büyük uğraş da elbette ki, hayvancılıktı. Zira, kırsal alandaki nüfusun büyük bir kısmı, hayvancılıkla uğraşmaktaydı. Bölgede en fazla koyun, keçi, manda ve sığır yetiştiriciliği görülmekteydi. Şehrin arazi yapısı ve dağlık alanlardaki flora zenginliği, bölgede koyun ve keçi yetiştiriciliği için oldukça uygundur²². Bütün bunlarla birlikte, tavuk yetiştiriciliği ve yumurtacılığı da unutmamak gerekir.

Hayvancılığa paralel olarak çobanlığın yapıldığını da unutmamak gerekir. Hatta, çobanlığın önemli ve sık görülen bir meslek olduğunu, sosyal hayattaki etkilerine bakarak söyleyebiliriz. Zira, bu meslek yaygın bir şekilde lakap olarak da kullanılmaktadır²³.

Afyon'da, tarım ve hayvancılığın ve bunlarla ilintili olan meslek gruplarının yoğunlukta görüldüğü anlaşılmaktadır. Tarım ve hayvancılığa dayanan meslek gruplarının Afyonkarahisar'da ön plana çıktığını, tereke ve şer'îye sicillerinde açık bir şekilde görmekteyiz. Ancak bu durum, Afyon'da başka ticari etkinliklerin olmadığı anlamına da gelmiyor. Zira, önemli bir kavşak noktasında olan Afyon'da, küçük el sanatları başta olmak üzere, ticaret ve esnafılık alanında da birçok meslek grubu

²² Bülbül, a.g.e., s. 10.

²³ Sefil, a.g.e., s. 249-250.

görülmekteydi. Sicil defterlerinde terzi, bekçi, berber, bedestenci, hafız başta olmak üzere birçok meslek grubu görülmekteydi. Bu meslek gruplarının çoğunun günümüzdeki meslek gruplarına benzer olduğu belgelerde geçen kayıt ve rakamlardan da anlaşılmaktadır. Bizim bildiğimiz mesleklerin dışında peştemalci, hancı ve naiplik vs. gibi meslekler de günümüzden ayrı, o döneme has mesleklerdi.

Esnaflar, birbirine bitişik dükkânlardan oluşan çarşılar da ürünlerini teşhir edip satıyorlardı. Özellikle, küçük el sanatlarında ve dokumacılıkta gelişmiş olan Afyon'da, esnafın yoğunlaştığı bu çarşılar, önemli ticari merkezlerdi. Mesela, Uzun Çarşı günümüze kadar ticari merkez olma özelliğini devam ettirmiştir²⁴.

Bunların yanında, Afyon'un doğu-batı arasında bir köprü konumunda olması, eskiden beri bir göç yolu üzerinde yer alması, konaklama açısından da önemli bir yer olduğuna işaret etmektedir. Hatta bu vecihle, geçmişi çok eskilere dayanan ve birçok uygarlığa beşiklik ettiği aşikâr olan Afyon'un, eskiden beri turizm açısından da zengin olduğunu söylemek mümkündür. Zira gerek bünyesinde yaşamış uygarlıkların bıraktığı eserler, gerekse de köprü konumunda olması, çok eski zamanlardan beri Afyon'dan geçenlerin dikkatini çekmiş olabilir. Bölgenin geçmişte de yoğun bir şekilde göç alması, bunun en büyük kanıtı olarak gösterilebilir.

²⁴ Tokkan, *a.g.e.*, s. 8-9.

ÜÇÜNCÜ BÖLÜM

3. ŞER'İYE SİCİLLERİ VE ÖNEMİ

İnsanların biraraya gelip, beraber yaşamaya başladığı ilk günden itibaren hukuk ihtiyacı ortaya çıkmıştır. Zira, insanlar birlikte yaşamaya başlayınca sorunlar da baş göstermeye başlamıştır. Böyle olunca da, aralarındaki husumet ve muhalefetleri çözmek için söz sahibi kişilerin kapısı çalınmıştır. Sözü geçen bu kişilerin verdikleri kararlar doğrultusunda ihtilaflarını çözen insanoğlunun, adalet kavramını ne kadar sağlayabildiği de tartışılır. Çünkü, herhangi düzgün veya yazılı bir temele dayanmayan bu şekildeki hukuk anlayışlarında, çifte standartlar ve suçsuz yargılar da kaçınılmazdı.

İnsanoğlunun kendi kültürünün örfi değerlerine dayanan bu hukuk anlayışları, dinlerin ortaya çıkışı ve kabulü ile değişmiştir. Avrupa'da Hristiyanlık ile birlikte, kendi dinlerinin temeline dayanan bir hukuk anlayışı görülmüştür. İslam dünyasında da şerri hukuk dediğimiz, temeli İslam Dini'ne dayanan bir hukuk anlayışı uygulanmaya başlanmıştır. İşte, İslam Hukukunun ortaya çıkışıyla birlikte görülen mahkemelerdeki kayıtlar da tutulmaya başlayınca, ortaya şer'îye sicilleri çıkmıştır. Mahkemelerde tutulan bu kayıtlara 'şer'îye sicilleri' veya 'sicillatı şer'îye' ya da kısaca 'sicillat' da denilmektedir.

Osmanlı Devleti'nde yükseliş dönemi ile kullanılmaya başlanan bu siciller, yaklaşık 400 küsur yıllık Türk Tarihi içerisinde önemli bir yere sahiptir. Çünkü o dönemlerin hukuki, sosyal, ekonomik gibi birçok alanında kayda değer bilgiler vermektedir. Zira, mahkemelerde geçen olayların tamamı görevliler tarafından kayda alınmıştır. Bu yüzden, bu belgeler akademik olarak incelenerek, mercek altına alınır. Eski Hristiyan tarihlerine temel teşkil eden kilise kayıtları ve Çinliler'in sülale tarihleri demek olan Şu'lar ne derece önemliyse, bizim eski mahkemelerimizin kararlarını ihtiva eden şer'îye sicilleri de onlardan daha önemli ve birkaç kat daha güvenilirdir²⁵. Çünkü şer'îye sicilleri direk mahkeme kayıtları olarak tutulmuş ve o dönemde yaşanan husumetler, olaylar veya şikayetler, bu belgelerde olduğu gibi yer almıştır. Herhangi bir yoruma mahal verilmediğinden dolayı da tamamen objektif belgeler olarak Türk Tarihi açısından, önemli belgeler niteliğinde yer almaktadır.

²⁵ Ahmet Akgündüz, Şer'îye Sicilleri Mahiyeti, *Toplu Kataloğu ve Seçme Hükümler*, MEB Yayınları, C. I, İstanbul 1988, s. 13.

Osmanlı klasik döneminde yargı teşkilatının başında ‘Kazasker’ adı verilen yetkili bulunurdu. Geçmişî Orhan Gazi dönemine dayanan Kazaskerlik, 1481 yılında Anadolu ve Rumeli olmak üzere ikiye ayrılmıştır. Aynı zamanda divan üyesi olan Rumeli Kazaskeri, rütbe olarak Anadolu Kazaskerinden daha büyük bir mevkiye sahipti. İşte, önemli görevlere sahip olan kadılar, Kazasker(Kadıasker) adı verilen bu yetkili makama bağlıydılar²⁶. Zira kadıların tayin işlerinden de Kazasker sorumluydu. Anadolu’daki kadıyı Anadolu Kazasker’i atarken, Rumeli’de bulunan kadıları da Rumeli Kazasker’i atayabiliyordu.

Şer’iyye Mahkemeleri, Osmanlı Devleti’nin kuruluşundan Tanzimat dönemine kadar uzun yıllar her türlü hukuki anlaşmazlıkların çözüldüğü bir makam olmuştur²⁷. Bu makamların başında, yargı işlerinden sorumlu olan görevliler de kadılardı.

Şer’iye mahkemelerinde kadı başta olmak üzere naip, kassam, mukayid, çavuş, subaşı, asesbaşı ve şuhudü’l-hal gibi sorumlular bulunmaktaydı. Osmanlı açısından çok büyük bir öneme haiz olan şer’iye mahkemelerinde, mahkemelerin görüldüğü bölgenin büyüklüğüne göre de yardımcılarının sayısı değişebilmekteydi. Bu da günümüze uzak bir tarihte oluşturulan mahkemelerin, ne kadar hassas bir şekilde yapılmaya çalışıldığının ve hak-hukuk kavramlarına ne kadar önem verildiğinin en büyük kanıtlarından biridir.

Kadıların işlerinde bilinen en büyük yardımcılarının biri naiplerdi. Kadı’nın hazır bulunmadığı durumlarda davaları idare etmek başta olmak üzere, her türlü boşluğunu dolduran bir öneme sahipti. Zira, ilerleyen dönemlerle birlikte naiplerin, tamamen kadıların yerine geçmeye başlaması, bunun en büyük kanıtlarından biridir.

Naiplerin dışında, müftü de kadı’nın yargı işlerinde en büyük yardımcılarının biri olarak yer almaktaydı. Kadıların karar almasını kolaylaştırmak maksadıyla ikileme düştükleri noktalarda fetva için müftüye başvurdıkları da görülmekteydi. Her ne kadar kadıların, müftüye uymak gibi bir mecburiyetleri olmasa dahi, müftünün dinin görüşünü belirtiyor olması kararların da daha sağlıklı alınmasına vesile olabiliyordu. Kadı sadece şer’i değil, örfî hususlarda da müftüden fetva sorabiliyordu²⁸.

²⁶ Yukarıdaki bölümlerde de değinildiği üzere, kadı’nın tek görevi yargı değildi. Yargının dışında, bulundukları bölgelerde mülki amirlik ve bir yerde, devletin o bölgelerdeki eli olmak gibi birçok vazifeleri bulunmaktaydı. Ancak, kadıların mülki görevlerine diğer bölümlerde değinildiği için, bu bölümde kadıların yargı görevi üzerindeki muhteviyatlarına değinilmiştir.

²⁷ Sefil, a.g.e.,s. 2.

²⁸ *Tarih El Kitabı Selçuklular’dan Bugüne*, s. 212.

Bunların dışında, kadı'lara “Şuhudu'l hal” adı verilen, kazaların ileri gelenlerinden ve sözüne itimat edilen kişilerinden oluşan, jüri hüviyetindeki bir kurul da yardımcı olurdu. Mahkemede hazır bulunarak kadı'nın kararlarının kanun ile uygunluğunu takip eden bu kurul, bazen birkaç kişiden oluşabildiği gibi bazen bu sayı 20 ile 30 arası bir sayıyı da bulabiliyordu. Böyle bir heyete ihtiyaç duyulmasının sebebiyse, kadıların verdiği karardan duyulan şüphe değil, geldikleri yerin yerel ananelerine yabancı olmalarıydı. Bu yabancılığın tereddüte mahal verdiği durumlarda kadılar, Şuhudu'l hal'e danışabilirdi. Zira, fıkhi meselelerde kazada bulunan müftüden, daha da zor durumda kaldığı şartlarda ise şeyhülislamdan fetva isteyebilirlerdi. Bu bilgilerden de anlaşılacağı üzere, Osmanlı klasik dönemde yargı sisteminin ne kadar sistematik bir şekilde uygulanmaya çalışıldığıdır. Zira, kadının ikileme düşmesini engellemek ve subjektif bir karar vermesinin önüne geçmek için birçok yöntem bulunmaktadır. Kendisine danışma kurulu olarak yardımcı olmaya çalışan Şuhudu'l hal başta olmak üzere, kadının müftünün veya gerekirse şeyhülislamın yardımına kadar gidebilmesi, kararların güvenilirliğini de pekiştirmiştir.

Osmanlı'da, şer'îye mahkemelerinin görüldüğü herhangi bir özel yapı yoktu. Mahkemeler, cami, ev veya kadı'nın belirleyeceği herhangi müsait bir yerde de yapılabilirdi. Burada yerden çok esas olan, davanın görülmesi ve kadının hazır olarak mahkemede bulunmasıydı. Ancak mahkemeler, anormal durumların dışında, genelde kadıların otudukları konakta yapılırdı. Konağın alt kısmında yapılan mahkemelerin, sabah namazıyla başlayıp öğlene kadar da sarkmaları söz konusu olabiliyordu. Bu durum, mahkemenin önemine ve şartlarına göre değişiyordu. Dini açıdan büyük bir ehemmiyete sahip, bayram ve Cuma günlerinde toplanmayan bu mahkemelerin hükmü, bulundukları bölgeyle sınırlıydı. Bunun yanında da her kadı, sadece kendi bölgesinden sorumluydu. Böylelikle de kadıların sadece kendi bölgelerine yoğunlaşmaları sağlanmıştır. Kısacası, bu uygulama ile başka bölgelerle de ilgilenip, asıl görev yerlerindeki işlerinin aksamasının önüne geçilmiştir.

Şer'î mahkemelerde kadılar, hükümlerini hanefî mezhebine göre verir ve bu mahkemelerde toplumun her türlü davasına bakardı. Osmanlı klasik döneminde kadıların mahkemelerde verdiği kararlardan pek şikayet olmazdı. Ancak, kararı beğenmeyen bir taraf veya itiraz etmek isteyen olursa, bir üst mahkeme niteliğindeki Divan-ı Hümayun'a başvurma hakkına da sahipti. Yani hukuk sistemi, insanların hak ve hukukunu sonuna kadar savunabileceği bir sistemle donatılmıştı.

Şer'îye mahkemelerinin nikah, boşanma, miras, hırsızlık, ticari ihtilaflar gibi akla gelebilecek bütün olayları kapsadığına bakacak olursak, şer'îye sicillerinin de birinci derecede tarih kaynağı olduğu anlaşılabacaktır. Sicilin geçtiği dönemdeki bir boşanma davası, o dönemin aile yapısı hakkında bilgi verebiliyordu. Örneğin, boşanma davalarında tutulan kayıtlarda insanların genelde kaç evlilik yaptığı, aile eşrafının kaç kişiden oluştuğu, ailenin toplum yapısı üzerindeki ehemmiyeti, genel çocuk sayısı gibi birçok konu hakkında bilgi sahibi olunmasına vesile olurdu. Bunun yanında, esnaflar arasındaki muhalefetlerden kaynaklanan davalarda, dönemin geçim kaynaklarından tutun, ithalatı veya ihracatı yapılan ürünler, vatandaşlardan alınan vergiler olmak üzere daha birçok konuda detaylı bilgiler içermektedir. Zira, bu belgelerde halkın uğraşı, yaşayış tarzı ve sosyo-ekonomik yapısı gibi birçok konu hakkında yazılı ifadeler yer almaktadır.

XVI. Yüzyılın sonlarına kadar Türkçe ve Arapça olmak üzere iki dilde yazılmaya başlanan siciller, bu tarihten itibaren sadece Türkçe yazılmaya başlanmıştır. Herhangi bir mahkemeye atanan bir kadının kendi görev süresi içerisinde tuttuğu kayıtlar, defter haline getirilirdi. Ondan sonra gelen kadıların bazılarıysa, kendinden önceki kadının adını ve atama beratını deftere işledikten sonra, diğer kadının defterine devam etmişlerdir.

Ancak, ilerleyen dönemlerde hukuk ve yargı sisteminde de bozulmalar başlamıştı. Klasik devirde en mükemmel haliyle işleyen ve yabancı devletlere örnek teşkil eden adalet düzeni XIX. yüzyıla gelindiğinde eski durumundan çok şey kaybetmişti²⁹. Zira, kadılar da diğer yönetici ve ilmiye sınıfı üyeleri gibi siyasete ağırlık vermeye başlayınca, asıl görevlerini ihmal etmeye başladılar. Kendileri, hukuk işlerinde usule uygun davranmadıkları gibi, naiplerin ve diğer devlet yöneticilerinin de çoğunun hukuk dışı davranışlarına da göz yummuşlardır. Doğal olarak, merkezi yönetimde meydana gelen aksaklıklar, hukuka da sirayet etmiş ve toplumun en önemli gereksinimi olan adil hukuk alanında da sorunlar baş göstermiştir. Kadılıkla alakası olmayan ve yeterli bilgiye sahip olmayan insanların hukuk üzerinde söz sahibi olması, kayırmacılık ve çifte standart gibi uygulamalar görülmeye başlamıştır. Haliyle, bu tür yaklaşımlar hukuk sisteminde de yozlaşmalara neden olmuştur. Akabinde, Tanzimat ile birlikte hukuk alanında da değişiklikler olmuştur. Mesela, klasik dönemde Osmanlı adliye teşkilatında mahkemeler tek dereceliydi. Tanzimat ile birlikte de bu tek dereceli sistem

²⁹ Tokkan, *a.g.e.*, s. 13.

kaldırılmıştır. Ardından, Nizamiye Mahkemeleri Adliye'ye, Şer'îye Mahkemeleri Meşihat'e ve Ticaret Mahkemeleri de Ticaret Nezareti'ne bağlanmıştır.

Sonuç olarak şer'îye sicilleri, Türk hukuk, siyasi ve sosyo-ekonomik tarihi açısından çok önemli bir yere sahip olan belgelerdir. Bu yüzden, 1924 yılında Şer'îye mahkemelerinin kapatılmasının ardından, yüzyıllarca arşivlerde birikmiş sicillerin değerlendirilmesi ve toplanması için Milli Eğitim Bakanlığı'na verilmiştir.XV. yüzyıldan, XIX. yüzyılın sonlarına kadar geçen dönemin önemli tarihi kaynağı olan şer'îye sicillerinin çoğu da kaybolma tehlikesine karşın katalog haline getirilmiştir. Zira, su baskınları, yangınlar gibi felaketlerin yanısıra ilgisizlik gibi durumlardan dolayı birçoğu harap olmuştur. Ancak, bütün bu olumsuzluklara rağmen korunan yüzlerce cilt, İstanbul, Ankara, Adana, Diyarbakır, Konya, Sinop ve Tokat gibi şehirlerin müze veya kütüphanelerinde çoğu dağınık halde olmasına rağmen muhafaza edilmektedir. Bizim çalışmamızda da olduğu gibi, çoğu yüksek lisan tezi olarak transkribe edilerek, tarihsel belge olarak kazandırılmış olmasına rağmen, hala çevrilmemiş olanlar da bulunmaktadır.

DÖRDÜNCÜ BÖLÜM

4.544 NOLU KARAHİSAR-I SAHİP ŞER'İYYE SİCİLİNİN TRANSKRİPSİYONU

Varak 1- Belge No:1

14

On Dördüncü Sicil

1159 tarihinden 1160 tarihine kadar

el-Kadî Yunus Efendi

Kantar ile taşrada bey' olunan kapana müta'allık her ne ise ana Şam â'la es-Seyyid Halil Çelebi el-(silik) Haydar Ahmed el-Hac Mehmed b. el-Hac Mustafa ve sair malumü'l-esami ve mahsul

Sufiler mahallesinde sakine Hüma bint-i Recep makam kasaban (zevç-silik) nam kimesne mahzarında ikrar ederek mihr-i müecelimden ve nafaka-i farîğa oldum bedel halefî olmak üzere muhalife talepeden İsmail dahi minval-i muharrir üzere hal' ettiği kayd şüd.Fi evvel-i (silik)

An asıl Ayaz Emin karyesinden olup hala Medine-i Kara Hisar-ı Sahibleri Eyyub b.el-HacAhmed nam karındaşla karyeyi mezbûre sipahisi ArslanBey'in oğlu Seyyidb. raiyet oğluraiyet olup asla ırkımıza askerilik talep (silik) Fima-ba'd askerilik iddiasında olursam mesmua olunmasına şimdiye be her sene sipahim mezbûreeda ederdim fim-aba'd dahi kanun yokturzuhur ederse hakkımdan gelinsin deyü bi't-tav'Allah kayıt ve sebt olunup.Tahriren fi 24 Safer 1159

An asılبنكده sakınlerinden iken Kara Hisar-ı Sahibi de müsafire fevt olan es-SeyyidHacı Ali'nin Mehmed'e intikal eylediği zahir olmağın mezbûrMehmed'in oğlu olduğuna şahitlerdir ki (Konar?Kumar?)Taş karyesi sakınlerinden Musa b.İsmei'l'de Şeyh Abdürrahim Efendi'nin (silik) vakıf akçası olduğunu meclis-i şer'de mukarrar olup ve yazıldığı şer'i olunduğunu (silik)

Fi 8 Cemâziye'l-evvel 1159

İşçi Ali, Antayli oğlu şahitlerdir

Fakih Paşa mahallesinden Hacı Musa Beşer nam kimesne meclis-i Şer’de Mahallesiahalileri Süleymanb.yeniçeri benim amcam yeniçeriler yazıları benimdir. Temme.inşallah el-mevla seferlere(silik) maan memur olduğunuz seferlere giderim gitmediğim surette cezam tertip (silik) deyü ikrarı bu mahalde kayıt şüd.

Fi 16 Saferü’l-Hayr 1159

Karaman mahallesinde sakın Seyyid Hasan’ın sülbi kızı Şerife Ayşe’yi meclis-i Şer’de şühûdlar (silik) ve nısf-i ahiri müeccel olmak üzere talibi olan Köse Ebu Bekir Paşaya akıt-i nikâh olundu

el-Hac Abdürrahman Ağa, Tellal-zade,es-Seyyid Halil Çelebi, Kul oğlanı Halil Bey, İşçi Ali

Varak 1-Belge No:2

Defter oldurki elli dokuz Safer el-hayrın on üçüncü günü Kara Hisar-ı Sahib mahallelerinde divan-ikonak

Mahalle-i Sufiler Konaksüvari 29 nefer 12 nefer süvari Fi 5 Safer sene 1159	Mahalle-i Karaman konaksüvari 38 nefer Fi 11 Safer 1159	Mahalle-i Sinan Paşa Kalacık mübaşiri konaksüvari 13 nefer Fi 27 Safer 1159	Mahalle-i Fakih Paşa Kalacık mübaşiri Konaksüvari 13 nefer Fi 28 Safer 1159
Mah. Kâhil Mehter oğlu mübaşiri Konaksüvari 13 nefer Fi 29 Safer 1159	Mah. İmarek Mehter oğlu mübaşiri Konaksüvari 1 3 nefer Fi Gurre-i Ra 1159	Mah. Efecik Mehter oğlu mübaşiri Konaksüvari 1 3 nefer Fi3 R 1159	Mah. Kara kâtip İbrik-dar konağı Konaksüvari 1 2 nefer Fi 3 R1159
Mah. Cami’-i Kebir İbrik-dar konağı Konaksüvari 1 5 nefer Fi 3 R 1159	Mah. Taç Ahmed İbrik-dar tavabeiy Konaksüvari 1 3 nefer Fi 3 R 1159	Mah. el-Hac Mahmut Mehter oğlu konağı Konaksüvari 1 3 nefer Fi 3 R 1159	Mah. Arap Mescidi Susuzlu kethüda’ya gelen sancaktar ağa Konaksüvari 1 5 nefer Fi 4 R 1159

Mah. KubbeliMehter oğlu Konaksüvari 1 3 nefer Fi 4 R 1159	Mah. Erdic Mehter oğlu mübaşiri Konak 1 Fi 6 R 1159	Mah. Çavuş başı Mehter oğlu mübaşiri Konak 1 Fi 7 R 1159	Mah. el-Hacı Avtal Mehter oğlu Konak 1 Fi 8 R 1159
Mah. Sinan Halife Mehter oğlu mübaşiri Konaksüvari 1 3 nefer Fi 9 R 1159	Mah. Çavuş oğlu Sebsen karyesine gelen Konaksüvari 1 6 nefer Fi 11 R 1159	Mah. Doğancı Sebsen karyesi mübaşiri Konaksüvari 1 8 nefer Fi 11 R 1159	Mah. Zaviye Mühtasab Abdullah'ın Konaksüvari 1 4 nefer Fi 15 R 1159
Mah. İmaret İmaret-i Nakşbende gelen mübaşir Konaksüvariat 13 nefer3 Fi16 R 1159	Mah. Ekne Mühtasab Abdullah'ın Konaksüvari 1 4 nefer Fi16 R 1159	Mah. Sufiler Mühtasab'ın Konak 1 Fi 17 R 1159	Mah. Ak Mescid Mühtasab'ın Konak 1 Fi 18 R 1159
Ve def'a mahalle-i İmaret Karacaviran mübaşiri Konaksüvari 2 2 nefer Fi 21 R 1159 Fi 22 R 1159		Ve def'a mahalle-i Sufiler Konaksüvari 2 (Silik) Fi 4 C 1159	

Çavuşlar mahallesinden Mehmedb. Nebi meclisi şer'de ikrar ederek tarih kitabet günü Hacı Mehmed ve mahallesinden Ahmedb.el-Hac Abdullah hataentüfeng ile darp ve harç eylediğini ikrarı kayıt şüd. Fi Cemâziye'l-âhir 1159

Muganni AhmedEfendi,Seyyid Celil Efendi ile Asad Efendi,Mustafa Efendi ile Abdulali Efendi, Ali Ağa ile Mustafa Ağa, AhmedAğa

Def'a Mahalle-i Sufiler, Kandilci-zade'nin nakşibendine gelen konak 2, Süvari (silik)Fi 4 C. 159

Def'a Mahalle-i Karaman Kandilcizade Mübaşiri, 1 konak
Kâhil'de baki kalan yetmiş kuruştan teslim olunan beyan eder
Kuruşa 40 - 13 -17

Ekmekçilerde buğdaya nizam verildiği kayıt şüd. Fi 6 Şevval sene 1159 yevm-i Cuma

Hacı Yahya mahallesinden teslim olunan 100 kuruşa Hacı Şaban Paşa oğlu verildi.

Mihail den oruç Halil davacı olmakla Ali oğlu Süleyman ile mürâfî'olacaktır

Ve fi sene 1161 ثبت يوم الاحد العيد وقع يوم الثلاثاء

Ayşe bint-i Şaban nam hatun yirmi kuruş mihr-i müeccel ile Bağdatlı Arap'a meclis-i şer'de akıt-i nikâh olunduğu kayıt şüd.Fi 24 Recebü'l-ferd Sene 1159

Mahzar Köse

Mahzar Mustafa

KaraViran kesir 1 nefer, İnaz'dan kesir 1 nefer, Çalışlar'da kesir 1 nefer,

Abdullah Efendi hazretlerinin fi'l-asl Kara hisar sakinlerinden olup hala bu livalarında mütemekkin mütemevvil nefere beş buçuk kuruş aslı mal vakıf ve iki kuruş murabaha cema'n yedi buçuk kuruş Paşa marifetiyle tahsil olunmalıdır.

Varak2- Belge No:3

Serdar Ağa'nın İhtisap Temessüküdür

Vech-i tahrir-i huruf odürki nefsi-i Kara Hisar-ı Sahib'te vaki ihtisap mukataası bin yüz elli dokuz senesi Mart iptidasından Şubat gayesine dek zapt etmek üzere der uhde ve iltizamımızda olmakla sizler dahi mukataa-i mezbûri sene-i mezkûrde zapt ve tasarruf etmek için işbu Darende-i temessük İbrahim ve el-Hac Mustafa Ağa'ya der uhde ve iltizam olunup merkume sana dahi iltizam ve kabul etmeğin bedeline işbu temessük ita' olundu. Gerektirki merkulmar varıp elli dokuz senesi Mart iptidasından Şubat gayetine dek zapt edip hasıl olan aşar-i şer'iyeye ve rüsumat-i örfiye ve bâd-ı hava ve para ve kaçından? ve mahlulat ve tapu-yi zemin ve beytülmal ve resm-i arusane ve sair cüzi ve külli her ne âyid ve râci' olursa ahz ve kabz edip tasarruflarına tarafımızdan ve taraf-ı ahirden bir fert dahl ve taarruz etmeye vesselam.Harrere fi el-tarih-i mezbûr fi 19 Safer 1159 fi muhlisü'l-fuad Ali

Varak 2- Belge No:4

Hala çavuş başı mahallesinde sakin Yusuf Ağab.Mehmed nam kimesne meclis-i şer’de yine Kara Hisarda Akne mahallesi sakinlerinden hala Kara Hisar-ı Sahibalaybeyisi Arzıman-zadees-Seyyid Mustafa Ağa’ya beş yüz kuruş nukud akçe hibe ve teslim eyleyip ol dahi tesellüm ve kabız ve kabul eyleyip amme davadan zimmetini ibra eylediği bu mahalle kayıt şüd.

Fi 18 Safer 1159

Badehû tarih kitaptan dört gün sonra merkum alaybeyi es-Seyyid Mustafa Ağa dahi zikir olunan meblağdan avaz-ı bedeli mezbûr Yusuf Ağa’ya yüz seksen bağ keten ve beş buçuk çeki afyon ve her otuz kil buğday ve on beş kil şair ve iki kil burçak ve iki senelik ma’lûmü’l-aded Mart verip ve bu mezkûrlardan dahi mezbûrun zimmetini ibra ve iskat eyleyip her biri ahirin zimmetini ibra eyledikleri bu mahalle kayıt şüd.Fi 21 Safer sene 1159

Abdi Za’im b. Za’im Mehmed Ali Ağa, Melik-zade İbrahim Ağa, Satılmış Bey Selac-zade, Çalık-zade Süleyman Ağa, Küçük Sipahi Mehmet Bey, Serac-hane İhtiyari es-SeyyidAhmed Çelebi, Malla İsmail b. Hüseyin, Çeribaşı İbrahim,

Varak 2- Belge No:5

Müsellem-i atik AhmedAğa’nın hizmetkârı bir miktar eşyasını sirkat edip firar etmişti Ayas İni (ایاس اینی)kurbunda bir yaylakta tutup eşya ila ma’an getirirken oğlanca firar edip eşyaları huzur-i şer’e teslim olundu eşyalardır ki zikir olunur: bir at takımıyla, bir çift başla av, bir tüfeng, bir çoka kaba

Şuhut el-hal: Müfeher es-Sadat es-Seyyid Halil, el-Hac Abdürrahman, el-Hac Boşnak, Parmaksız el-Hac Mustafa Ağa, Za’im Mehmet Ali.

Varak 2- Belge No:6

Abdullah Efendinin Nikabet Mektubudur

Umdetü’s-Sadatü’l-Kiram es-SeyyidAbdullah Efendi dâme şeref-i siyadete

Ba’de’t-tahiyyatü’l-vâfiye inha olunur ki Kara Hisar-ı Sahib ve Yarcınlı nevâhî-i Yarcınlı ve Çüle ve Banaz ve Sancağı kazalarında olan sadat-i kiram zevü’l-ihiram üzerlerine tarafımızdan sizi kaymakam nasb ve tayin eylemiştir. Gerekir kisahihü’l-nesep olanda tevfir-i ihtiram edip be gayrı vech arz ve mallarına ta’arruzdan hazar

edesiz ihzar ve tedip ve hukuk-i şer'i-ye naibine tahsil iktiza ettikte siz edip sair ahkama ta'ciz ve müdahile ettirmeyesin a'rusiye namı ile ve ya bir gayrı bahane ile bir akçelerin almayıp (...?) zahir kuzat hücceti ve kaymakamları (skatiyla?) dehil olup a'lamet-i hasr-i istimal edenlerin resim ve isimlerinde takayyud-i tam ve kendinize kimesneye alamet izin vermeyesin bu vadiet-i Kübra ve amanet-i u'zmanın küllema hüve'l-vacib riayet ve sıyanetlerindesa'y ü ihtimam eyleyesin vesselam.

Fi 15 Safer 1159. el-fakir Mehmed Zeynü'l-A'bidina'la eşrefü'l-memelikü'l-Osmaniye

Varak2- Belge No:7

Çay kazası sakinlerinden Hanife bint-i Mustafa nam hatun meclis-i şer'de hüsnü rızasıyla yüz kuruş mihr nısıf muaccel ve nısıf müeccel olmak üzere kangısı yine Çay kazası sükânından Ali b.Şuhut mahzarinde tezvîc ve a'kd ile yine bu mahalle kayıt şüd.

Şuhut el-hal: İsa Efendi-zade, Molla Ali- Çörezli-zade, İbrahim Paşa- İşçi Ali Paşa- mahzar Mustafa'nın oğlu Musa.

Kara Hisar Sancağının develerinin bir saat akdem sahrayı Kütahya ve Sular b. Müş'ir Tatar Ağa,İsa Ağa yediyle (filana?) isti'câl buyrultusudur.Fi 27 Zilkade 1159

Varak 2- Belge No:8

Viran Bağ mahallesinde sakin Za'im Hasan kızı Şemsi nam hatun mahfili kazada otuz kuruş mihri müeccel ile nefsinin Çukdare tezvîc ve a'kt-ı nikâh olunduğu kayıt şüd.Fi 10 Zilkade 1159.

Şuhut el-hal: İşçi Ali Paşa, Mahzar Mustafa Paşa, Köse Mahzar

Nesari mahallesinde mütemekkine iken bundan akdem şeref-i İslam ile müşrife olan Eksebed namında zevci Argon zimmiye dahi ber muktaza-yi şer'-i İslam a'rz olundukta iba eylediği acığdan(inat olsun diye) beyinlerinin tefrikine hüküm-i şer'i la-hak olduğu bu mahalle kayıt şüd. Fi 19 Rebû'l-ahır sene 1160

Varak 3- Belge No:9

Bismillah Al-Rahman Al-Rahim

Elhamdülillahi Rabbi'l âlemin ve's-salatu ve's-selam â'laSeyyidina Muhammed vâlehi ve sebebhi ecmaîn ve ba'de fakd ceded el-sicill fi zemen Mevlana es-Seyyid Yunus Efendi ca'alelehü-llahi tealâ fi inayetü'l-mucib el-rakib el-müğir el- mehdi ve

hüve İslambol vatanadü'l-nümayi (.)el-senete vel-cemaate istinade hüve bihi cüz min Allah tealâ enne leyağfir lehu zünübühü'l-stire mahbube ve ferec kerd bi (.)yağfir le-valideyhi vel-akraba-i usulen zekere dua-i ve yes'al-allah-i tealâ inne bi-hatemeti bü'l-iman ve yercu bi-tesamühe min'l-ihvan harrere şehr-i ve harrere fi gurret-i Muharrem el-haram sene tes'a ve hamsune ve maate ve elf min mağfireti min lehul (...el-fakir bil-'acz...) Ahmed b.Mehmedel-müftü Kara Hisar-ı SahibsaanehullahuTeâla anü'l-masaib

Setebka hututi i'breten ba'de tebka illa ithefen tebka ve teğna enameli kiyamen zima hattı sell rahmeten lekatebete'l-medfun tehtu'l-cenadil. Harrere fi ğurra-i Muharrem sene 159

Varak 3- Belge No:10

Ya Fettah, ya A'lim, ya A'llam, Rebb-i seyir u sehl, Rebb-i tememe bü'l-hayır, İzzet meab-i şeriat nisab, Kara Hisar-ı Sahib'te naibimiz es-Seyyid Yunus Efendi el-mükerrem

Tehiyyat-i safiye ve teslimat-i vafiye el-hafile mühibbane inhâ' olunur ki elli dokuz Muharrem el-harami guresinden hüsn-i sulukıne binâen ke'l-evvel kaza-i merkumun niyâbi'ni tarafımızdan size ibkâ' olunmuştur gerektir ki bu siret-i hasene-i müstahsine üzere daim olup umur-i ibadullahi-ye ber müktaza-yi şer' rü'yette ihtimam-i tam eyleyip cadde-i şer'den inhıraf üzere olmayasın. Baki müsta'di-i müstedam

Min el-muhlis Adurrahim el-Kadı be medine Konstantiniyye-iTeâla

Varak 3- Belge No:11

Sancağı kazasına tabi' Dur Ağaç nam karye sakinlerinden sayete'ü'l-hayrat Raziye bint-i Abdullah husus-i caiye'l-zikri teslim ilel-mütevali ve tescil şer' iye vekil şer' iyesi sayete el-hayrat Raziye bint-i Abdullah nam hatun tarafından müvekelesi olan Molla Hasan nam kimesne meclis-i şer'de müderrisin-i i'zamun Abdullah Efendi b.Mehmed Efendi'ye on kuruş vakıf (silik) ile vakıf eyleyip merhum Abdullah Efendi dahi bit'tevaliye ahz ve kabz eylediğini bu mahalle kayıt şüd. Fi 14 Cemâziye'l-evvel 1159

es-Seyyid Abdullah Efendi, Esad Efendi, Molla Mehmed

Kara Hisar kethüdası Osman Paşa'nın oğlu Süleyman mahfil-i kazada ikrar ederken her ne vakit ki üç ay memleketi terk-i ahir diyara gidersem zevcem Ayşe benden tefrik olunsun dediği kayıt şüd. Fi 23 Rebîü'l-ahır sene 1160

Kavgacı Rahim A'vez Ağa, Anteblioğlu İbrahim, Salih Ağa, Turunç Ağa, Saadetli Ali Ağa

Varak 3- Belge No:12

İşbu bin yüz elli dokuz senesine mahsuben ba ferman-i a'li-i Anadolu valisi vezir-i mükerrerem sadrı devletlü inayetlü Sinan hazretlerinin imdat-i seferiyyesi ve kezalik Kara Hisar-ı Sahib Sancağı Ebubekir Paşa hazretlerinin imdat-i seferiye ve (sekene?-i) vilayet masarifi defterleridir ki ber-veçhi âti zikir olunur. Tahriren Fi 22 Zilhiccetü'l-şerife sene 1159

Anadolu valisi sadr-i esbek devletlü Ali Paşa hazretlerinin aslı mal-i imdat-i seferiyesi yalnız bin üç yüz doksan üç kuruştur: 01393Kuruş

Harç-ı Bab yalnız iki yüz seksen sekiz kuruştur: 00288

Silah-dar ağaya teftiş ve mübaşiriye yalnız bin yirmi kuruştur: 01020

Yalnız iki bin yedi yüz bir kuruştur: 02701

Ve kezalik Kara Hisar-ı Sahib Sancağı mutasarrıfı Ebubekir Paşa hazretlerinin aslı mal-i imdat-i seferiyesi: 02640

Harç-ı Bab: 00200

Buyruldu getiren hazinedar ağaya mübaşeriye: 00040

Yalnız beş bin beş yüz seksen bir kuruştur: 05581

Mütevellinin bâ mürâsele ve bâ defter-i müfredat: 02441

Yalnız sekiz bin kırk bir kuruştur: 08041

Menzilci Salih Paşa'ya: 00400

Harç-ı defter: 00370

Molla Efendiye: 00015

Huddamiyye: 00015

Kâtip: 00015

Mahzarlara: 00010

Sade rûgen kıymeti: 00102

Yeni Han hancısı Mehmet'e: 00006

Yalnız sekiz bin dokuz yüz yetmiş dört kuruştur 08974.

Mahalle-i İmarek kuruş664, Mah. Sufiler kuruş 664, Mah. Nesari kuruş 379, Mah. Karaman kuruş 337 para 6, Mah. Cami'-i Kebir kuruş 213 para 16, Mah. el-Hac Mahmut kuruş 168, Mah. Taç Ahmed kuruş 168, Mah. Ak Mescit kuruş 168, Mah.

Arap Mescidi kuruş 168, Mah. Kâhilkuruş 168, Mah. el-Hac Bahtı kuruş 168, Mah. Burmalı kuruş 136 para 9, Mah. Erdic kuruş 149 para 18, Mah. Doğancı kuruş 103, Mah. Fakih Paşa kuruş 128 para 9, Mah. Efecik kuruş 103 para 9, Mah. Kubbeli kuruş 128 para 9, Mah. Çavuş başı kuruş 103 para 19, Mah. Molla Bahşi kuruş 93, Mah. Kara Kâtipkuruş 66, Mah. Bedrek kuruş 66, Mah. Sinan Paşa kuruş 66, Mah. Zaviye kuruş 66, Mah. el-Hac Evtel kuruş 66, Mah. Ekne kuruş 66, Mah. Çavuş oğlu kuruş 66, Mah. Yukarı Pazar kuruş 66, Mah. el-Hac İsmail kuruş 51 para 16, Mah. Sinan Halife kuruş 32 buçuk, Mah. Hisar önü kuruş 37 buçuk, Mah. Aybek kuruş 7 para 14

Ceman yekûn kuruş 4874 yalnız dört bin sekiz yüz yetmiş dört kuruştur.

Karye-i Issızca kuruş 190 tamamı (.),Karye-iSelmanlı kuruş 190 tamamı 800, Karye-i Kalacık-i Kebir kuruş 190 tamamı 800 seha, Karye-i Çobanlar kuruş 138 tamamı 900, Karye-i İbert kuruş 138 tamamı 900, Karye-i Mihail kuruş 138 tamamı 900, Karye-iErkeman kuruş 138 tamamı 900, Karye-i Söklen kuruş 138 tamamı 900, Karye-i Has Çakırlar kuruş 138 tamamı 900 seha, Karye-i Ayvalı kuruş 114 tamamı 800, Karye-i Karaca Viran kuruş 114 tamamı 800, Karye-i Döker kuruş 114 tamamı 800, Karye-i İsmail kuruş 114 tamamı 800, Karye-i Susuz kuruş 114 tamamı 800, Karye-i Corca-i Sagir kuruş 114 tamamı 800, Karye-i Osman kuruş 114 tamamı 800 seha, Karye-i Kara Ağaç kuruş 65, Karye-i Salar kuruş 65,Karye-i Aytemur kuruş 65, Karye-i Dinar kuruş 65, Karye-i Kara Arslan kuruş 65, Karye-i Dehir kuruş 65, Karye-i Sarık kuruş 65, Karye-iAlberk kuruş 65, Karye-i Ayas İni kuruş 65, Karye-i Kubbeciler kuruş 65,Karye-iİnaz kuruş 65, seha, Karye-i Boz Oyuk kuruş 52, Karye-i Kışlacık kuruş 53 tamamı 2, Karye-i Çalışlar kuruş 53 tamamı 2, Karye-i Kozluca kuruş 53 tamamı 2, Karye-i Harmanlı kuruş 53 tamamı 2, Karye-iHalim uğurlu kuruş53 tamamı 2, seha, Karye-i Corca-i Kebir kuruş 50 para 16, Karye-i Enbenas kuruş 50 para 16 seha, Karye-i Bey kuruş 40 para 25, Karye-i Kaya Viran kuruş 40 para 25, Karye-i Kalacık-i Sagir kuruş 40 para 25, Karye-i Akça İn kuruş 40 para 25 seha, Karye-iKunduzlu kuruş 25 para 12, Karye-i Hacı Beyli kuruş 25 para 12, Karye-i Bostanlı kuruş 25 para 12, Karye-i Budarlı kuruş 25 para 12, Karye-i Bilce kuruş 25 para 12, Karye-i Yukarı Tantarı kuruş25 para 12, Karye-i Matlab kuruş 25 para 12, Karye-i Kumar Taş kuruş 25 para 12, Karye-i Kınık kuruş 25para 12, Karye-i Biba' kuruş25 para 12, Karye-i Cebni kuruş25 para 12, Karye-i Aşağı Tantarı kuruş25 para 12, Karye-i Seben kuruş25 para 12, Karye-i Toğanlu kuruş25 para 12, Karye-i Köprülü kuruş 25para 12, Karye-i Eymur kuruş 25para 12, Karye-i Ulucakkuruş35para 12, Karye-i

Işıklar kuruş25 para 12, Karye-i Emre Sultan kuruş25 para 12, Karye-i Gazi Mürselkuruş25 para 12 seha,Karye-i Çukur kuruş 19, Karye-i Tekeler kuruş 19 seha, Karye-i Kula Tayi kuruş 12buçuk,Karye-i Kulleli kuruş 12 buçuk, Karye-i Likin kuruş 12 buçuk, Karye-i Heyran Balı kuruş12 buçuk, Karye-iUluMurad kuruş 12 buçuk, Karye-i Ak yaz kuruş 12 buçuk, Karye-i Çobanlıca kuruş 2 buçuk, Karye-i Bahçecik kuruşyok

Kuruş 4100 yalnız dört bin yüz kuruştur, kuralara sonradan yüz kuruş (.) akçası zam ile maan

Ceman yekûn: kuruş 8974 mahallat ve kuralardan hâsıl saliyane akçesidir.

Varak 4- Belge No:13

Medine-i Kara Hisar-ı Sahib mahallesinden, İmaret mahallesi sükkanından el-Hac Mustafa maa sufilerden el-Hac (silik yazı yok) Medine-yi mezbûre mahallatından İmaret mahallesi sükkanındanım bais nemika Mehmedb.el-Hac Hasan nam kimesne mahzarında ba ferman ali işbu bin yüz elli dokuz senesinde medineyi mezbûre kazası sehmine isabet eden yirmi dört adet deve (silik yazı yok) sabıka üzere be her deve elli beşer kuruş kıymetten bin üç yüz yirmi kuruşa ilzam edip ol dahi senin sabıka üzere ferman-i âli mantukunca adayı hizmet ve tekmi-i maslahat etmek üzere iltizam ve taahhüd etmeğin hala Kara Hisar-ı Sahib serdarı Cube-zade el-Hac Mustafa b.Mehmed Paşa ve Sucu-zade Ali Ağab. Mustafa nam kimesne ferman-i âli mantıkınca edayı hizmet ve tekmi-i maslahata kefil bü'l-mal olduk dedikleri sicil-i mahfuza kayıt şüd. Tahriren fü'l-yevmil-sani min şehr-i Muharrem el-haram. Sene Sab'e ve hamsin ve mia(1159).

Faziletli Hazret-i Müftü AhmedEfendi, Faziletli Şerâfetlü es-SeyyidHalil Efendiler, Asa'd Efendi, FaziletlüMüfaharetü'l-Kuzat Mustafa Efendiler, Abdulhay Efendi, Fahrü'l-A'yan AhmedAğa, Hala Alaybeyi Arzman-Zade es-SeyyidMustafa Ağa, Halil Efendiler, İbrahim Efendi

İşbu bin yüz elli dokuz senesinde İmaret mahallesinde sakin Mehmed'in deve sarbanı olduğu kayıt şüd.

Varak 4- Belge No:14

Kara Hisar-ı Sahib Sancağı mutasarrıfı saadetli Ebu Bekir Paşa hazretlerinin ba ferman-i âli imdat seferiye malından (silik) verilen (silik)

Ba tezkere Paşa hazretleri vakıf el-Hac Ali yediyle 1000 kuruş

Ba tezkere Paşa hazretlerinin el-Hac Abdurrahman'dan alınan araba kıymeti0100 kuruş

Ba tezkere katırcı verilen0100 kuruş

Ba tezkere Çadırcı Hüseyin'e0050 kuruş

Yalnız bin yüz elli kuruş1250

Def'a ba tezkere saadetli Mustafa Ağa hazretlerine karz mukabelesinde imdat-i seferiye malından verilen0250

Def'a kendine teslim0100

Yalnız bin altı yüz kuruştur1600

Def'a Paşa hazretlerine ba tezkere teslim0040

Def'a ba tezkere (.) verilen0100

Def'a ba tezkere vekil merce verilen0320

Paşa Efendi'nin hazinedarlarına verilen2060

0040

Bu seneyi mübarek de sarban başı olan Mehmed'e teslim şüd. 920 kuruş

Varak 5- Belge No:15

Kara Hisar-ı Sahib Sancağı mutasarrıfı izzetlü refetlü Paşa dame ikbalehu

Şerâyi'şîâr liva'-i mezbûrde vaki kazaların kadıları efendiler zide fazlahum ve mefahirü'l-amal ve'l-akran kethüda eri ve yeniçeri serdarları ve voyvodalar ve ayan-i vilayet ve il erleri zide kadruhum enhâ'olunur ki işbu seneyi mübareke de maiyetimizde mevcut bulunup ecnas zahâir ve mühimmat-i saire nakil ve tahmili için Kara Hisar-ı Sahib Sancağından ihracı ferman buyrulan yüz mehârî develerinin acalete yerli yerinden ihracı ferman buyrulup sadır olan ferman-i âli mantuki üzere matlup olunan mekkari develeri zayıf ve na-tüvana olmayıp ziyade güçlü ve kuvvetli olmak şartıyla bir an evvel ve bir saat mukaddem tayin olunan mübaşir marifetiyle yerli yerinden ihraç ve acilen şari'a mu'temed aleyh sarban ve mekkari başıyla divan-i Anadolu'ya irsal ve isala mezid-i dikkat ve ihtimam edip mikdar zerre avk ve te'hire rıza ve cevaz göstermemeniz için işbu buyruldu tahrir ve ısdarı ile irsal olunmuştur vusulda gerektir ki veçhi meşruh üzere hareket ve mugayir emr-i ali vaz' ve hareketten nihayet ihtiraz ve içtinap edip mucib-i buyruldu ile amil olasın. Fi gurre-i Muharrem 1159

Varak 5- Belge No:16

Efendi İzzetlü Faziletlü Hazretlerinin meclis-i şeriflerine vurd-i davat-i saffat ittihaz ileinha olunur ki hala taht-i hükümet-i şiarınızda vaki olan Kara Hisar-ı Sahib ve tevabi' nahiyyelerinde sakın ve mütemekkin olan altı bölük yoldaşlarının üzerlerine zabıt ve kethüda biri nasb ve tayin olunmak mutat-ı kadim olmakla ebnâ-i sipahilerden yüz on birinci bölükte yevmi kırk akça ulufeye mutasarrıf olan kıdvetü'l-emasıl vel-akran Hüseyin Ahmed zide kadre ocağın kadimi emektarlarından olup her veçhile mahal ve müstahak olmakla müceddeden zabıt ve kethüda biri nasb ve tayin olmağın işbu mektup muhlisane tahrir ve irsal olunmuştur inşallah-i Teâla vusulunda muma-ileyhi hizmet-i lazımesinde istihdam edip kethüdalık umurunda müracaat muma-ileyh ettirtesizve sizler ki ol caniplerde sakın ve mütemekkin olan altı bölük yoldaşların muma-ileyhi üzerlerinize zabıt ve kethüda biri bilip düşen dava ve niza'ınızı merkumun marifeti ve marifet-i şer'le görüp şeriat-i garra'ye kemal-i itaat ve muma-ileyh inkıyat üzere olasın ve sen ki kethüda biri zide kadresin gerektir ki ol havalilerde sakın ve mütemekkin olan altı bölük yoldaşlarından olup sahihü'l-asami sipah olanları ve sipah-zade ve tekaütleri gerektir ki şeref-i sudur eden ferman celilü'l-şanın mantuk-ı alisi üzere hükkam eline verilmeyip mühim-i şer'iyeye ile müttehem olanları ber muktazayı şer'-i kavim zabıtı marifetiyle cezyi şer'iyeleri tertip olunup ve sipah olup reaya makulesinden olanlara katan sahip çıkılmayıp sadır olan ferman-i âli mucibince amel ve hareket olunup mucib-i mektup ile amil olasın hep ilim-i şeriat de daim olasın tahrir fi evasıt-i şehri Muharrem sene 1159

el-Hac Halil kethüda-i dergah-ı âli, el-Hac Ali sipahiyan-i dergah-ı âli

Varak 5- Belge No:17

Mefahirü'l-kuzat ve'l-hükkam maâdinü'l-fazail-i ve'l-kelam (silik) zide fazlehum tevki'-i refi'-i hümayun vasıl olunacak malum ola ki dergah-ı muallam müteferrikalarından kıdvetü'l-emacid ve'l-ayan el-Hac İbrahim telhisi-i sabık südde-i saadetime arzuhal edip muma-ileyhin Kara Hisar-ı Sahib Sancağında ve nahiyesinde (karye ismi yok) nam karye ve gayriden berat-i şerifimle mutasarrıf olduğun otuz sekiz bin akça zeameti karyelerinden yine kaza-i mezbûre tabi Çakır ve tevabi-i karyelerinin defterde mukayyed raiyyet ve raiyyti oğullarından bazıları kadimi karyelerden kalkıp varıp hala taht-ı kazanızda vaki bazı kasabat ve kura ve askeri sığınaklarında sakın ve mütemekkin olmalarıyla muma-ileyh dahi kadimikaryelerine nakil ve iskan ettirmek

murad eylemekte hilaf-i kanun taallül ve zeamet mahsulüne neler olduğun bildirip ol makule defterli reayası bulundukları mahallerden kaldırılıp kadimi karyelerine nakil ve iskan ettirilip hilaf-i kanun taalül ve muhalefet ettirmemek babında hüküm-i hümayunum rica etmeğine kanun üzere iskan ettirmek emrim olmuştur buyurdum ki vusul buldukta bu babda sadır olan emrim üzere amel dahi hususi mezbûre tamam mukayyed ve südde-i saadetinden ihraç olunmuş mühürlü sahih suret-i defter-i cedit-i Hakanı talep edip göresin ol göçüp giden reaya-yı muma-ileyhin sâlifü'l-zikr zeametli karyelerinin defterde mukayyed raiyyet ve raiyyeti oğlanlarından iken kalıp varıp hala oturdukları yerlerde avarız hanesine kayıt olunmayıp ve sakın olalı on sene geçmiş ise ol makule reaya-yı kaldırmak olmaz hala oturdukları yerlerde üzerlerine adası lazım gelen rüsum-i riayetlerin kanun ve defter mucibince hüküm edip alıverip biz avarız hanesine kayıt olunduk diye taallül ve muhalefet ettirmeyesin min ba'd kanun ve defterde ve emri hümayunuma muhalif kimesneye iş ettirmeyip işletmeyip inat ve muhalefet üzere olmayıp isim ve resimleriyle ve kavl sıhhati üzere yazıp astane-i saadetime arz ve ilam eyleyip hususi mezbûr için bir dahi emrim varmalı eylemeyesin şöyle bilesin ki alameti şerife itimat kılasın tahrir fi evahir-i Zilkade sene 1159 Mahrusa-yı Kostantiniye. vesele fi 15 Muharrem 1159

Varak 6- Belge No:18

1160 senesi mah-i Rebiü'l-evvelin on dokuzuncu günü cümle ayan-i vilayet ve ahali-i memleket marifetleriyle ekmekçilere nizam verilip her birine bir fırın tayin olunup altı buçuk kuruşa buğday ve kırk beş dirhem ekmek bir akçaya nizam verilerek kayıt şüd.

Müftü Efendi hazretlerine Timitri(Timutiri), AhmedAğa'ya Kiraz ve Enderun ve Yeni Cami önü, Ali Ağa hazretlerine Borkçi Ömer oğlu ve Abdü'l-rahman, el-Hac İbrahim Ağa'ya İsmail Paşa, el-Hac Abdü'l-rahman'a Bork. i Hüseyin

İsmail Paşa ve At değirmeni

Varak 6- Belge No:19

Mihail karyesi sükkanından Kara Hisar-ı Sahib'te metfun Abdü'l-rahim Mısır'ı evkafının ba berat-i âli-şan mütevellisi olan el-Hac Vakvak nam kimesne meclis-i şer'-i şerifte vakfı mezbûrun suret-i defter-i hâkânide vakfa hâsıl kayıt olunan arazi mevkufenin bazısında münazaa olunup lakin mütevellî-yi mezbûrihtiyar ve pir-i fani ve

dava görmeğe iktidarı olmadığı ecilden marifet-i şer' ile dava-yi mezkûre-yi görmeğe tarafından Çubukçu-zade Mehmet Paşa-yi vekil-i mutlak eylediği bu mahalle kayıt şüd. Fi 20 Recep 1159

Vekaletе şahit el-Hac Abdü'l-rahman, el-Hac İbrahim

Varak 6- Belge No:20

Anadolu Valisi devletli inayetli Süleyman Paşa hazretlerinin rûz-merre iktiza eden şairi alâ vechü'l-tadil kuralara tevzi olunan defterdir ki zikir olunur

Doker menziline şairKileEtimur menziline şairKile

İbert	30	Etimur	15
Osman	30	Ayas İni	20
Doker	30	Buzadik-buz oyuk	15
Sultan	20	Dinar	10
Er	10	Gündüzlü	10
Likin	10	Seran balı	05
Beg	10	Bostanlı	10
Ölü Murad	15	Kozluca	15
Karaca Ahmed	15	Toğanlar	10
Kazlı Göl? sız	15	Kara Ağaç	15
Hacı Beyli	10	Esiz?	30
?	03	Çalışlar	10
Yukarı Tantarı	10	Corca-i Kebir	20
Aşağı Tantarı	10	Sebesen	10
Yenice	12	200	
200			

Mihail Konağına ŞairKileKara Hisar Menziline ŞairKile

Haleli	10	Eserk?	20
Çobanlar	30	İsmeil	20
Sencili	30	Bayat	15
Keseler?	20	Çini	15
Çavdarılı	10	Çorca-i Sagir	15
Teleker	10	İnar	15
Harmanlı	10	Çakır	30
Kara Arslan	30	İrken	30
Mihail	20	Matleb	10
Işıklar	10	Tunar taş	20
Tasmoğlu	10	Eşnas	20
Kara viran	10	Susuz	15
		Akça?	15
	200	Selar	15
		Kışlacık	10
		Deper	10
		Sukluk	25
		Ayvalı	15
		Çıkar?	15
		Kala?	20
		Çıkırlık	15
			365

Varak 6- Belge No:21

Şneferatı natamam olmakla yerlerinden hareket ve teharrükine iktidarları olmayan vecih zuhur ederse bu hususta irat olacak cevaplarınız bir türlü ısga' ve istimâ' olunmayıp eşedd-i itap ile muâteb ve saire mûcib-i ibret olup hakkında lazım gelen ceza-i sezâ-yiniz icra olunacak emir-imuhakkak bulup zinhar ve zinhar hilaf-i emri âli vaz' ve hareketten mümânaat edesiz ve sizlebayraklı güşâde olan atik ağalarsız her biriniz bayrağınız altına yüz yirmi şer süvari yeniçeri ve kul oğullar nezaretleri ile bir saat akdem kazalarınızın da hazır ve amade bulunup sürücü mübaşirler vürûdinden bilâ-

tehir hareket ve azimet edesiz hilaf zuhur eder ise bir türlü cevapların(silik) itimat olunmayıp itaat inkıyâd-i emri âli eylemediğiniz ecilden Şer'en ve kanunen haklarınızda lazım gelen affiyat-i meşrûanız (silik) olunup ibret-i sairin olacağınızda zerre kadar güman etmeyip mazmûn-i emri âli ile amil olasın deyü iftihârü'l-emacid vel-ekâbir bü'l-fi'l dergah-i muallam yeniçeri ağası olan İbrahim Ağa dâme ulüvvuhu tarafından mühürlü mektup verilmeğe veçhi meşrûh üzere amel babında ferman-i âli-şanım sadır olunmuştur.

Buyurdum ki vusul buldukta veçhi meşrûh üzere şeref-yâb-i sudur olan ferman-i vâcibü'l-ittbâ' ve lazım ve lazımu'l-imtihanimin mazmûn-i itaat makruniyle amil olup hilafından gayetü'l-gaye hazar ve mücânebet eyleyesiz şöyle bilesiz alamet-i şerife itimat kılâsız tahrir-i emir evail-i şehir-i Zilkade sene 1159 Mahruse-i Kustantaniye

Varması 22 Muharram 1159

Varak 6- Belge No:22

Ricalü'l-kuzat vel-hükkam maâdinü'l-fezayil vel-ahkam Anadolu'nun orta kolundan dergah-i muallam yeniçeri süvari serdengeçti bayraklar neferatının tahrir olundukları mahallerden Musul'a varınca yol üzerinde vaki olan kazaların kadıları zide fazlehum ve mefahirü'l-emasil ve'l-akran kethüdaları ve yeniçeri serdarları ve ayan vilayet iş erleri zide kadrühûm tevki'-i refi'-i hümayuna vasıl olunacak malum ola ki bu def'a Musul Kala'sı muhafazasıçün Anadolu'nun orta kolundan tahrir ve güşâdi fermanım olan kırk beş adet dergah-i muallam yeniçeri süvari ve serdengeçti bayrakları neferatının tahriratına mübaşir olduğu mahallerden Musul'a varınca esna'yi rahda nüzul eyledikleri menazilden mevcutlarına göre be her neferine birer çift nan ve be her beş neferine birer kıyye ve be her beş neferine birer kil şair ta'yînâtları ahali-i kaza taraflarından verilmek fermanım olmakla imdi senin gibi kadılar ve kethüdayları ve yeniçeri serdarları ve ayan-i vilayet ve iş erlerisiz işbu emri şerif-i âli-şanım vusulünde zikir olunan kırk beş adet dergah-i muallam yeniçerileri süvari serdengeçti bayrakları neferatının tahrirlerine mübaşeret olduğu mahalden savb mamuriyetine varınca esna'yi rahda nüzul eyledikleri manazilde mevcutlarına göre be her neferine yevmiye birer çift nan ve be her beş neferine birer kıyye güşt ve be her beş neferine birer kil şair ta'yînâtları ahali-i kaza taraflarından verilmek fermanım olmağın lazım gelen bahalери tekaliflerine takas olunmak şartı ile verilen ta'yînâtın ecnas ve mıkdarı ve kaza defterlerinin isim ve şöhretleri ile tasrihi ileneferat-i mezbûre zabıtanıdan memhur

temessukat ahz ettirmek babında ferma-i âli-şanın sadır olunmuştur hükmü şerifimle vardıkta bu babda vech-i meşrûh üzere şeref-yabe-i sudur olan işbu emri şerif-i celilü'l-şan-i vacibü'l-ittibâ' ve lazımü'l-şitanimin mazmûn-i itaat makrun ile amil olup hilafında vaz' ve hareketten be-gayet ihtiraz edesiz şöyle bilesiz alamet-i şerife itimat kılasız MahruseyiKustantaniyye vasil fi 22 Muharrem 1159

Varak 7- Belge No:23

Sümme el-kelam Fi hazâ'l-makam

Le-gafir Yunus Kara Hisar-ı Sahib

Bedat bima yed Allahü'l-âla el-azam Bismillah Al-Rahman Al-Rahim ve behü'l-avn

Ya Fettah, YaRezzak, YaGani, YaKerim, Ya Müfetihü'l-ebvab, Efteh linasir'k-kitab

Allahüm le-eshele ela ma caalet sehlen rebb-i yeserr-i vla-taaser rebb-i temem bü'l-hayır

Kahraman mahallesinde sakın iken bundan akdem vefat eden el-Hac Numan oğlu Hacı Ali'nin şakirdi Seyyid Salih İslambul'da olmakla babası Himmet Paşa ahz eyleyip merhum Salih Çelebi mablağı mezbûru merhum Hacı Ali'nin vereselerinden da'vî ederse Türkeman karyesinden SeyyidAhmed oğlu Murad kefil bil-mal olduğu kayıt-i sicil olundu

Fi 11 Ramazan sene 1160 Sırac Malla Mehmedçaltık Malla Rahim

Varak 7- Belge No:24

Mefahirü'l-kuzat vel-hükkam saadetü'l-fezayil vel-kelam Kara Hisar-ı Sahib Sancağında vaki olan kadılar zide fazlahüm tevki'-i refi'-i hümayun vasil olunmak malum ola ki hazine-i âmirem defterleri mucibince Kara Hisar-ı Sahib Sancağında vaki kazaların altı yüz yetmiş dokuz buçuk süls-i avarız haneleri ile seksan iki bin dokuz yüz akça bedel-i avarız mütekaidinleri olup bin yüz elli dokuz senesine mahsup olmak üzere cem' ve tahsili lazım gelmeğin (boşluk) der uhde olunup yedine mühürlü ve nişanlı mevkufat defteri sureti verilmekle mucibince cem' ve tahsil ettirilmek fermanım olmuştur buyurdum ki hükmi şerifimle mübaşir-i mezbûr vardıkta bu babta sadır olan emrim üzere amel edip daha seneyi mezbûra mahsup olmak üzere liva-i mezbûrda vaki kazaların ol miktar avarız-ı hanelerinin her bir hanelerinden beşer yüz akça avarızların

ve ol miktar akça bedel-i avarız-ı mütakaidin akçaların irsal olunan mühürlü ve nişanlı mevkufat defteri sureti mucibince cem' ve tahsil ve dahl-i hazine-i âmirem ettirtip hilaf-i emir ve defter kimesneye taalül ve inat ve muhalifet ettirmeyesiz ve bundan ma-ada mübaşir-i merkumun ciheti maaşı için her bir avarız hanesinden elli şer akça dahi aldırıp ve avarız için alınan akçanın her yüz on akçasından bir asedi kuruş tahsil ettirilip ve heyni tahsilde miri için alınan akçayı hazineyi âmirem alındığı vech üzere aldirtıp bundan ziyade ve noksan alınmaya ve aldirmayasın kesri defterden ve bazı haneden ve fermanımdan ziyade talebiyle zülüm ve taaddîden (gerisi yok)

Varak 7- Belge No:25

Divan-i Anadolu'dan sadır olan adalet buyrultusudur

Hala Kara Hisar-ı Sahib Sancağı mutasarrıfı izzetli rafatlı Ebubekir Paşa dame ikbalühu

Ve şerâyi' şiar-i liva-i mezbûrda vaki kazaların kadıları efendiler zide fazlahüm ve mefahirü'l- emasil ve'l-akran kethüdalrı ve yeniçeri serdarları ve ayan-i vilayet ve kura ihtiyarlar zide kadrehüm inha olunur ki bâ buyruldu bazı mahallere mamur tayin kılınan mübaşirler mamur oldukları mahallere mürur ve kazalarında vaki kuralarından misafireten nüzul eylediklerinde yedlerinde olan buyrultularda tahrir olunan her kaç nefer ise ondan ziyadesine yem ve yiyecek verilmeyip ve bir karyeden gel geç akçası ve konakçı ve kurban akçası ve sair aidat mütalebesi ile rencide ettirilmeyip ve dâb'a halik'l-beraya reaya fukarasını vücuh-i mazalım ve taaddiyatlarla himayet ve siyanet için buyrultumuz kazalarınızın mahkemesinde sicil-i mahfuza ba'dü'l-kayıt ihbar için karye be karye müraseleler tevzi' olunmak babında divan-i Anadolu'dan işbu buyruldu tahrir ve sadır ve (boşluk) ile irsal olunmuştur vusulunda gerektir ki bâ buyruldu tayin kılınan ve gerek sair mürur ve ubûr edenler her kimler olur ise olsun gel geç ve konak ve kurban akçaları ve sair avâid (aidat) namıyla karyelerinizden bir akça ve bir habbe mütalebesiyle rencide ettirilmeyip mütalebede ısrar ve inat edenleri isim ve resimleri ve şöhetleri ile ilam edip mûcib-i buyruldu ile amil olasız deyüfi 10 Muharrem sene 1159vasıl fi 14 Muharrem sene 1159

Varak 7- Belge No:26

Bais-i tahrir-i hurufoldur ki

Bin yüz elli dokuz senesine mahsuben bâ ferman-i âli Kütahya imdat seferiyesinden Kara Hisar-ı Sahib Kazasının hissesine isabet eden yalnız bin üç yüz doksan üç kuruş ve harc-i Bâb ve mübaşiriye dahi iki yüz seksen sekiz kuruş ceman bin altı yüz seksen bir kuruş mübaşiretimiz hesebiyle ahali-i kazadan tamamen ve kamilen ahz ve kabz eylediğim ecilden yedlerine işbu memhûr ümera tezkeresi verilmiştir vakit-i hacette ibraz oluna deyü

fi 17 Muharremü'l-haram sene 1159 Mehmed Silah-dar Vali-i Anadolu

Varak 7- Belge No:27

Kıdvet's-sikat vel-müstahfızın Kara Hisar Kalesi der-darı inha olunur ki

Hala Sancaklık nahiyesine tabi Küçük Oyuk karyesi sakinlerinden kalede hapis olan Halil büyükbaş kapıdan ihraç ve Silah-dar ağanın adamlarına teslim olunup mûcib-i buyruldu ile sai olası

Fi 29 Muharremü'l-haram 1159 hala Kara Hisar mutasarrıfı Ebubekir Paşa

Varak 8- Belge No:28

Mefahirü'l-kuzat vel-hükkam maâdinü'l-fezayil vel-kelam Halep ve Ayni-tâb ve Kilis ve Reha ve Bey pazarı ve Antalya ve Pirecik ve Malatya ve Konya ve Harput ve Diyarbakır ve Çermik ve Adana ve Kayseri ve Kara Hisar-ı Sahib kazalarında vaki kuzat ve nüvab zide fazlahum ve kıdvetü'l-ematicid vel-â'yân turnacı-başı Ömer zide macdehü ve mefahirü'l-emasil ve'l-akran yeniçeri serdarı ve ocak ihtiyarları ve iş erleri zide kadrehüm tevki'-i refi'-i hümayun vasıl olunacak malum ola ki A'cam-i zillet encam taifesinin memalik-i mahrusemde vaki kulabilad ve ibad üzerlerine isal-i mazeret-i fikri fasidesiyle birkaç seneden berü taharrüb ve ictima' ile vaki olan tuğyanından nâs be-inayetü'l-İlahi-mülkü'l-karin taifeyi merkumenin bilad ve ibad üzerlerinden kin ve mazeretlerinin men' ve raf'i emn ve amana ve asayiş-i ibad ve ber mûcib-i fetva-yişerife kahir ve tedmîrlerinde teşhir-i sak ve ilham için bu seneyi mübarek de şark canibinde sefer-i hümayun-i nusret makrunum muhakkak olup sair senelere kıyas olunmayıp bu sal-ı meymenet iştimalda ziyade tedarik kaviye ile esnaf-ı askeriyenin evvel-i bahar-i hüceste-asar ve nevrüz-i firuzinde mamur oldukları Musul

canibinde vaki hidmet-i aliyemde istihdam olunmak olanlara zikir olunan kazalardan bâ ferman-i ali kırk beş adet süvari serdengeçti bayrağı güşade olunması mukteza olmakla kanun-i kadim üzere esamilerine tutmak tahmil olunmak şartıyla kuvvet-i maliye vukufyedine ve neferat ilamına kadir serdengeçti ağalarından Halep-işehbâ'den dört bayrak ve Ayni-tâb'dan üç bayrak ve Kilis'tenbir ve Reha'dan dört ve Bey Pazarından bir ve Antalya'dan üç ve Birecik'ten bir ve Malatya beş ve Konya iki ve Harput'tan altı ve Çermik'ten bir ve Adana'dan beş ve Kayseri'den üç ve Kara Hisar-ı Sahib'ten bir bayrak marifet-i şer'îye ve mübaşir marifeti ile alâ-eyyi-hâl bayrakları güşade ve her bayrakta dahi seferli reşen sahip-i esami ve bila-esami yeniçerilerden cenk ve harbe kadir be-nam ve güzide ve müntahap sahih kul oğlanlarından yüz yirmi beş nefer süvari mevcut bulunmak veçhi ile tahrir ve bundan akdem hazır ve amade bulunup şiddet-i şita geçip evvel-i bahar garip oldukta gerek güşade kılınan serdengeçti bayrakları teknil neferatı ile ve gerek serdar bayrakları ile umumen ihraç olunacaktır-i askeriyeden bir ferd geriye kalmayıp memur oldukları Musul canibinde mevcut bulunmalı için şimdiden def'ine takayyüd ve ihtimam olunması lazım ve lâ-büdd olduğu cümleye malum olduktan sonra marul-zikir kazalardan veçhi meşrûh üzere kırk beş adet süvari serdengeçti bayrakları güşadesi fermanım olmağın er (boşluk) irsal olunmuştur vusulunda sen ki bâ ferman âli mübaşir tayin olunan muma-ileyhsin ki sen emektar ve hidemat-i lazıme uhdesinden gelmeğe kadir olmakla hususu mezbûr için müstakil mübaşir tayin olunmuşsunuzimdi bir gün evvel kalkıp varıp zikir olunan kazalarda sakın ahali-i vilayetin münasip gördükleri yarar ve kadir neferat imaline sahip-i iktidar kırk beş adet atik ağaların marifet-i şer' ile bayrakların güşadeve her bayrakta dahi yüz yirmi beş süvari yeniçeri ve sahih kul oğlanlarından olmak üzere tahrir ve icâleten teknil eyleyip sürücü mübaşirler deruninde gerek serdengeçti bayrakları ve gerek serdar bayraklarının bila-tehir yerlerinden hareket ve şirket ile memur oldukları mahalde mevcut bulunup hidemat-i hümayunumda bezl-i makdûr eylemek için tenbih ve tekit eylesin bu seneyi (.) saire kıyas etmeyip gerek senin ve gerek hükkam ve ayan-i vilayet iş erlerinin bu umur-i lazımede adem-i takviyet ve ittifak maâzallahü Teâla tam'-i ham ile bir an güşade ehl ve müstahak atik ağalardan ahire rüşvet veyahut ber tahrip-i haziz şefaât ve ricali ile illet ve bahane ve bazı a'zâr ve bahane ile bir an güşadesine avk ve zir-destan zaafılarına tahmil ile tatil-i maslahat ve itaat-i emri âli olunmak ve hin-i ihtiraz ve içtinap eylesin şöyle bilesin alamet-i şerifime itimat kılasın

Tahrir fi 29 Şevval 1159vasıl fi 11 Safer 1159

Varak 8- Belge No:29

Mefahirü'l-kuzat vel-hükkammaâdinü'l-fezayil vel-kelam Kara Hisar-ı Sahib Sancağında vaki olan kadılar zide fazlahüm tevki'-i refi'-i hümayun vasıl olunmak malum ola ki hazine-i âmirem defterleri mucibince Kara Hisar-ı Sahib Sancağında vaki kazaların altı yüz yetmiş yedi buçuk ve bir buçuk rub' bede-i nüzul haneleri olup bin yüz elli dokuz senesine mahsup olmak üzere cem've tahsil lazım gelmeğin der uhde olunup yedine mühürlü ve nişanlı mevkufat defteri sureti verilmek mucibince cem've tahsil ettirilmek fermanım olunmuştur buyurdum ki hüküm-i şerifimle mübaşiri mezbûr vardıkta bu babda sadır olan emrim üzere amel edip dahi seneyi mezbûre mahsup olmak üzere liva-i mebure de vaki kazaların ol miktar bedel-i nüzul hanelerinin her bir hanesinden altı şer yüz akça nüzulleri irsal olunan mühürlü ve nişanlı mevkufat defteri mucibince cem've tahsil ve dâhil-i hazineyi âmirem ettirilip hilaf-i emir ve defter kimesneye taalül ve muhalefet ettirmeyesin ve bundan ma-ada mübaşir-i merkumun cihet-i maaşı için her nüzul hanesinden otuzer akça dahi aldırıp ve nüzul için alınan akçanın her yüz on akçasından bir asedi kuruş tahsil ettirip ve hin-i tahsilde miri için alınan akçayı hazineyi âmireye alındığı vecih üzere aldırıp bundan ziyade ve noksan alınmaya ve aldırmayasız kesri defterden ve naks-ı haneden ve fermanımdan ziyade talebi ile zülüm ve taaddî ettirmeyesin şöyle bilesin alamet şerifime itimat kılasın

Tahrir fi 29 Şevvalü'l-mükerrem sene 1159 vasıl fi 11 Safer 1159

Varak 8- Belge No:30

İşbu bin yüz elli dokuz senesine mahsup olmak üzere Kara Hisar-ı Sahib kazası ahalileri üzerlerine edası lazım gelen emri âli ve defter-i mevkufat iki yüz elli beş buçuk hane ve nısf-ı rub' avarız ve ke-zâlik nüzul hanelerin ber mûcib-i defter mevkufat be her hanesinden beşer yüz akça mal-i miri ve ellişer akça cihet-i maaş-ı avarız için ve altı şer yüz akça mal-i miri ve otuz akça cihet-i maaş-ı nüzul için ve otuz bin akça dahi bedel-i mütekaidin malları olup salifü'l-zikir iki yüz elli beş buçuk hane ve nısf-ı rub' avarızın ancak kaza-i mezbûrede mevcut yüz altmış üç buçuk hane olup be her hanesine on yedi şer kuruş üçerrub' isabet etmekle edip ve iki yüz on üç nefer mevcut olup be her nefere ellişer pare isabet edip ve mübaşir Hacı Mustafa Ağa'ya mübaşiriyye yetmiş kuruş ve efendi hazretlerine harç-ı mahkeme seksen kuruş ve kalemiyye beş kuruş ve huddâmiyye on kuruş ve eminiyye beş kuruş ve ihzariye beş kuruş min-haysü'l-mecmu'

Cümle ahali-i vilayet ve ayan-i memleket marifetleri ile ağayı muma-ileyh yedine âlâ vechü'l-tadil ve-tesfiye verilen defterdir ki ber veçhi ati zikir olunur fî 11 Safer 1159

Mahalle-i İmaret 8 hane – 4 buçuk nefer	Mah. Sufiler 8 hane – 5 nefer	Mah. el-Hac Yahya 3 hane – 2 nefer	Mah. Sinan Paşa 1buçuk hane 1 buçuk nefer	Mah. Arap Mescidi 3 hane- 1 buçuk nefer
Mah. Cami'-i Kebir 1 hane -3 buçuk nefer	Mah. Burmalı 1 hane- 1 nefer	Mah. el-Hac Evtel 1buçuk hane 1 buçuk nefer	Mah. Taç Ahmed 1buçuk hane 1 buçuk nefer	Mah. Fakih Paşa 2 buçuk hane
Mah. Malla Bahşi 1 hane	Mah. Bedrek 1 hane buçuknefer	Mah. Erdic 2 hane	Mah. Efecik 1 hane -4 buçuk nefer	Mah. Aybek buçuk hane 1 nefer
Mah. Ekne 1 hane – 3 nefer	Mah.Kahraman 2 hane - 4 buçuk nefer	Mah. Doğancı buçuk hane 2 buçuk nefer	Mah. Kubbeli 1 hane – 2 nefer	Mah. Çavuş oğlu buçuk hane 2 buçuk nefer
Buradan Varak 9				
Mah. Yukarı Pazar 3 nefer	Mah. Sinan Halife buçuk hane 1 buçuk nefer	Mah. el-Hac Mahmut 2 hane – 4 nefer	Mah. el-Hac İsmail 1 hane	
Mah. Zaviye Buçuk hane	Mah. Kâhil 2 hane	Mah. Ak Mescid 1buçuk hane 1 buçuk nefer	Mah. Kara Kâtip buçuk hane 3 buçuk nefer	Mah. Nesara 1 hane

Mahalle-i Yahudi hane Buçuk -Cemen yekûn-ı hane-i mahallat aded- Cemen Yekûn-ı neferat-i mahallat aded

-Karye-i Issızca -5 hane- 5 nefer-7 para, Karye-i Mihail 1 hane- 4.5 nefer-3 para, Karye-i Göçmez Buçuk hane, Karye-i Matleb 1 hane- 3 nefer, Karye-i Ebr keman 3 hane – 2.5 nefer – 1 para.

-Karye-i Harmanlı 1 hane- 1 nefer, Karye-i Çodarlu 1.5 hane, Karye-i Süleymanlı 3 hane, Karye-i Çepişli 3 nefer, Karye-i Kışlacık 1 hane- 1para, Karye-i Su gelen 1.5 hane- 1 para.

-Karye-i Bukallı 1 hane- 1.5 para, Karye-i Selar 1.5 hane- 1 nefer- 1 para, Karye-i Susuz buçuk hane- 1.5 nefer- 1 para, Karye-i Kınık 1 hane- 1 nefer- 1 para, Karye-i Münasibter buçuk hane- 2 nefer, Karye-i Köprili buçuk hane- buçuk para.

-Karye-i Kozluca Çıkırka 1 hane- buçuk para, Karye-i Has Çıkırka 4.5 hane- 1 para, Karye-i Akça Aras buçuk hane- 4 nefer, Karye-i Kara Arslan 1 hane- buçuk para, Karye-i Çepni buçuk hane- 5 nefer- 1 para, Karye-i Biyad buçuk hane- 2 nefer,

-Karye-i İsmail 1.5 hane- 2 nefer, Karye-i Elperek 1.5 hane- 1 nefer- 2 para, Karye-i Ömer buçuk hane, Karye-i köynek 1 nefer, Karye-i Yukarı Tantarı buçuk hane, Karye-i Kureyşi buçuk hane.

-Karye-i Çorca-i Kebir 1.5 hane- 1.5 nefer, Karye-i Çobanlıca 1 nefer, Karye-i Kumartaş 1.5 hane- 7.5 nefer-1 para, Karye-iÇorca-i Sagir buçuk hane- 1 para, Karye-i Karaca Viran 1.5 hane- buçuk nefer- buçuk para.

-Karye-i Halim oğlu 1.5 hane- buçuk nefer- buçuk para, Karye-i Sarık 1 hane- 5 nefer- 2 para, Karye-i Araplı 1 hane, Karye-i Çukur 1.5 hane, Karye-i Tekeler 1 hane- 1 nefer- 9 para, Karye-i Kömereler 1 hane.

-Karye-i Kara Ağaç 1 hane- 4 nefer- 2 para, Karye-i Beyg 1.5 hane- 1.5 nefer- 1 para, Karye-i Ayas İsnî? 1 hane- 12 nefer- 1 para, Bostanlı buçuk hane- 5.5 nefer, Karye-i Aksaz buçuk hane, Karye-i Ahiler buçuk hane.

-Karye-i Toğanlar 1.5 hane- 5 para, Karye-i Çalışlar 1.5 hane- 1.5 nefer, 1 rub', Karye-i Üç Akıl buçuk hane, Karye-i Hacı Beyli 1.5 hane- 3 nefer- buçuk para, Karye-i Yüz Evlik 1.5 hane- 3 nefer, Karye-i Gündüzlü 1 ve çeyrek hane- 1para, Karye-i İki Toğan buçuk hane.

-Karye-i İbert 1.5 hane- 8 nefer- 1para, Karye-i Gazi Mürsel buçuk hane- 12 nefer, Karye-i Belce 1 hane, Karye-i Ölü Murad 1 hane- 1.5 nefer, Karye-i Ayvalı 1.5 hane- 1.5 nefer- 3 para, Karye-i Enbinas 1.5 hane – buçuk para, Karye-i Tatlar 1 hane, Karye-i Viyer 1 hane- 1.5 nefer.

-Karye-i Aşağı Tantarı 1 hane- 4 nefer- 1 para, Karye-i Kemerciler 1.5 hane- 1 nefer- 1 çeyrek, Karye-i Kerbine- 1 rub' (çeyrek) , Karye-i Kızıl Kilise (Ahmed Ağa ?) – 1 çeyrek hane- Karye-i Kuşneş buçuk hane, Karye-i Taylık 1 çeyrek hane, Karye-i Çift Geçi? buçuk hane.

-Karye-i Ortaklar buçuk hane, Karye-i Duranlı buçuk hane, Karye-i Kubel 1 çeyrek hane, Karye-i Sarı Kavak buçuk hane, Karye-i İlca Araplısı 1 çeyrek hane, Karye-i Kopezce buçuk hane- buçuk bennak, Karye-i Doker 2 bennak.

-Karye-i Kozluca Mikail buçuk hane, Karye-i Ev yok buçuk hane- Karye-i Yakup Ali 2 hane, Karye-i Sabak 1 hane, Karye-i Kurt başlı 1 hane- 1 nefer, Karye-i Yarımca buçuk hane.

-Karye-i Eziler buçuk hane, Karye-i Ulucan buçuk hane, Karye-i Eblak buçuk hane, Karye-i İne gazi 1 hane, Karye-i Alcı 1 çeyrek hane, Karye-i Kelve buçuk hane- 1 bennak.

Hanesiz yalnız neferi olan kuralardır

SeyyidHalil Efendiden yoklana kalan 3 nefer, Karye-i Seyran Balı 5 nefer, Karye-i Emre Sultan 7 nefer, Karye-i Arap Ali 2 nefer

Hanesiz ve nefer siz olan imdadiye veren mahallat ve kuralar

Karye-i Osman 30 kuruş, Karye-i Temur 10 kuruş, Karye-i Feleli 9 kuruş, Mahalle-i Çavuş başı 11 kuruş, Mahalle-i Hisar Önü 4.5 kuruş, Karye-i Kula Tabi 4.5 kuruş

Yekûn Hane 163.5, Yekûn Nefer 213

Ba'düt-tahsil avarızcı ağanın almadığı mahallat ve kuranın kesirleridir:

Karye-i Doğanlar 18 kuruş- 8 para, Karye-i Ortaklar buçuk hane, Karye-i Yarımca buçuk hane, Karye-i Arap Ali 2 nefer, Karye-i Kula Tabi 1.5 kuruş, Karye-i (.) 4 kuruş, Karye-i Kumar taş buçuk hane, Mahalle-i İbeg buçuk hane – 1 nefer

Asıl defterde noksan 1 kuruş rub' hane ve 1 nefer kesirdir.

Varak 9- Belge No:31

Mefahirü'l-kuzat vel-hükkam maâdinü'l-fezayil vel-kelam Astâne-i saadetinden Anadolu'nun orta kolu nihayetine varınca yol üzerinde vaki kadılar zide fazlehüm ve mefahirü'l-emasil ve'l-akran mahal-i mezkûrda olan serdarlar ve atik u cedit yeniçeri serdengeçti ağaları ve alemdarları ve ayan-i vilayet ve iş erleri ve sair neferatve kul oğulları zide kadrehüm tevki' refi'-i Hümayun vasıl olmak malum ola ki be-inâyetü'l-

lâhi Teâlâ Kars ve Diyarbakır kollarından bu sene mübareke de sefer-i Hümayunum mukarrer ve muhakkak olup müceddeden serdengeçti bayrağı güşadi fermanım olan bayrak güşad edin ağalar tekmil neferatları ile ihtimâm ve atik ağa ve alemdarlar senin-i sabıka üzere tarakileri ihsan olunmak üzere mamur olduklarını bilip tedarik-i seferiyelerin görüp ve serdarlar dahi mutad-i kadim üzere ba ferman-i âli-şan sefer-i Hümayunuma mamur oldukları üzere serdar bayrağın güşade ve şehir ve kasabatımızda mevcut olan neferat ve kul oğulların zir-i livalarında hazır ve amade edip mahall-i mamurlarına azimetlerine suriçiler mübaşeretiyle ba ferman-i Âli şeref-bahş-i sudur ve vardığı saat bir gün ve bir saat meks ve aram etmeyip savb-i mamurlarına olacaklarından mukaddemce zamir ve agah olup hala fermandan-i İran olan Nadir Şahın Fathali nam safiri ile Bağdad canibinden name ve evrakı der-i devlet-i aliye-i ebedü'l-istimrarıma gelip akd olunan maşveret-i amme de kıraat ve mefhumları her kese ilan ve işaat olundukta şahı mumaileyhin iptidayı zuhurundan beru meşhur olan televvün-i hal ve tağyir-i ahvali gerçi cümlelerin malumudur lakin bu defa tasfiye-yi ma beyin def'-i şur ve şeniyye hahiş ve rağbet iptida onun canibinden zuhur etmekle bu babda cevanebe kastı olunmasın ve safiri âla esere terd ve irca olunmak devlet-i aliyemin öteden beru düstur ve cari ola gelen lütuf ve mürüvvetine münafi olmağın naşı muradi ne olduğu bilinmek için cevap-name ile iltimasi üzere hademe-yi devlet-i aliyemden bir safir gönderilmek lazım geldiği ve bu surette gaflet olunmak dahi bir türlü caiz olmayıp her halde levazım-ı azim ve ihtiyat riayet olunmak devlet-i aliyemin lazımevi halinden olmakla sene-i maziyeden ziyade güzide ve müstevfi asker-i hamiyet şiar tertip ve irsali ile hudutlar mala-mal ettirilmek ve beri canibden gönderilen safirin haberine intizar ve hilafı zuhur ederse bi-lütfüllah-i Teâla der hal müdafaasına ibtidar olunmak munasip ettiği ittifak-ı ârâ ile karar dade olmakla siyak-i mezkûr üzere hareket ve umur-i seferiye ve ahval-i askeriye de asla kusur ve fütüre cevaz ve ruhsat gösterilmeyip evvelinden ziyade kemal-i keremiyet ve nihayet-i ihtimam ve dikkat üzere iktiza eden tedariklerini görüp inşaallahu Teâla Nevruz-i Firuz duhulunda yerlerinizden hareket ve her birleriniz mamur olduğunuz caniblere azimet ve hidemat hümayunumda sıdk-ı nakdine hayat eylemeniz babında ferman-i âli-şanım sadır olmağın işbu emri şerifim sadır ve ocak tarafından kıdvetü'l-emasil ve'l-akran beşinci bölüğün Halil Çavuş zide kadruhu ile irsal olunmuştur inşaallah-i Teâla vusulunda gereği gibi sizler de serdar ve atik ve cedid serdengeçti ağaları ve alemdarları ve umumen neferat ve kul oğulları siz bu babda şeref-bahş-i sudur olan ferman-i cihan-metaimin mazmun-i emri münifi üzere amel ve hareket

ve her biriniz iktiza eden tedarikleri ve cenk ve harbe kadir mürettep ve müsallah ve mükemmel neferatlarınızı tahrir ve tekml eyleyip Nevruz-i Firuz duhulunda ba avn ve inayet-i Samedani ferman-i âli-şanımla tayin olunan süriciler varmazdan mukaddem her birleriniz savb-ı mamurlarınıza azimete sa'y ve ihtimam eyleyip vakit ve zamandan bir gün geru kalanların ve bu hidemat-i din ve devlet-i aliyemde ser-i mu taksir eden zuhur edenlerin eşedd-i ukubet ile cezası görülüp ibret-i sairin olacaklar muhakkak bilip gayret-i diniye ve hidemat-i aliyemde kemal-i sıdk ve istikamet üzere bezl-i makdur eyleyesin ve mahalli mazkurunuzda olan kuzat ve nuvvab ve umumen ayan ve iş erleri siz

Varak 10- Belge No:31(devamı)

her birleriniz tavaif-i askeriye'nin memur oldukları sefer-i hümayunuma vakit ve zamanıyla azimetleri hususunda muhtaç olan tenbih ve tekid ile say ve ihtimam eylemekte kusur etmeyip emr u fermanım olduğu üzere vakit ve zamanıyla savb-ı memurlarına sevk ve ihraçlarına dikkat-i tam eyleyesin deyü iftiharü'l-ümera vel-akabir bil-fi'l dergah-ı muallam yeniçerileri ağası olan İbrahim Ağa dame ikbaluhu tarafından mühürlü mektup verilmekle veçhi meşruh üzere amel olunmak babında ferman-ı âli-şanımlı sadır olmuştur buyurdum kivusul buldukta bu babda sadır olan emrim ve ağayı muma-ileyh tarafından verilen mühürlü mektup mucibince amel edip hilafına rıza ve cevaz göstermeyesin şöyle bilesin alamet-i şerife itimat kılasın tahrir fi evasıt-ı şehr-i Muharrem ül-haram sene 1159

Mucibince yeniçeri ağası İbrahim Ağa'nın memhur mektubu dahi vardır

Vasıl a'leyna fi 11 Safer 1159

Mahruseyi Kostantiniyye

Varak 10- Belge No:32

Suret-i berat-ı şerif âli-şandır aynı ile zikr olunur

Rafi'-i tevki'-i rafiü'l-şan hâkânı Halil südde-i saadetime arzuhal edip Kara Hisar-ı Sahib Sancağında Kara Hisar nahiyesinde Ayas İninamkarye ve gayriden yedi bin dört yüz seksen iki akça on penabattımâr Mustafa b. Hasan tahvilinden tahvil-i hükmü ile mutasarrıf Hasan'ın fevtinden elli senesi Zilkade'sinin dokuzuncu günü kendine tevcih ve tahvil ve berat ile üzerinde ve pir ü ihtiyar rükub ve nüzule iktidarı olmadığından elli bir senesi Zilhiccesinde bir nefer cebelu ile ber veçhi olunup üzerinde

iken tımâr çorak ve bi-hâsıl olduğundan elli beş senesi Zilkade'sinde nısf cebelüsü aff ve tanzil ve baş muhasebeye kayıt ve cebelüsin eda edip tımârına dahl olunmak icab etmez iken tımâr fevtinden elli yedi senesi Şevval'ında Mehmed veled-i Abdi'ye tevcih ve tahvil olunup lakin fevti gayr-i vaki ve ihtiyar ve medar-i maaşı ancak tımârhâsılına münhasır ve mahall-i merhamet olmakla tımâr ber veçhi tekau'd ibka olunmak babında gayet rica ve divan-ı hümayunumda mahfuz olan ahkâm kaydına müraciat olundukta tımâr-ımezbûr tezkere ile mutasarrıf Halil tahvilinden tahvil-i hükmü ile mutasarrıf Mehmed veled-i Abdi'nin elli sekiz senesinde bayrağı altında nâ-mevcut olmakla alaybeyisi Mustafa arzıyla elli sekiz senesi Zilkade'sinin on sekizinci gününden Hüseyin'e tevcih ve tahvil hükmü verildiği mestur ve mukayyed ve sadır olan ferman-i âli mucibince tımâr-ımezbûr takaüd Halil'in fevtinden cebelü tahsildarı arzıyla Mehmed veled-i Abdi'ye tevcih ve tahvil ve anın dahi (.) hizmetinde sancak mülazımlarından Hüseyin'e arzı ve tahvil olunup lakin mezbûr takaüd Halil'in hayatta olup fevti gayri vaki olduğunu iki nefer zaim ve dört nefer erbâb-ı tımâr ihbar ve şahadet etmeleriyle tımâr-ımezbûr merkum Halil'e ibka olunmak ricasına livâ-i mezbûralaybeyisi Mustafa zide kadruhu ilam etmeğin tımâr-ımezbûrmezkur Hüseyin'in ref'inden nısf cebelü bedeliyesin teslim-i hazine-i âmirem eylemek şartıyla mezbûr Halil ber veçhi takaüd tevcih ve ibka olunmak için sene 1159 Zilkade'sinin yirminci günü tarihiyle hüküm-i şerifim verildikten sonra tezkeresi ihraç olmakla zikr olunan yedi bin dört yüz seksen iki akçe tımâr veçhi meşruh üzere mezkûr Halil'e ber veçhi takaüd ibka ve tevcih olunup südde-i saadetinden layık ve evla ve seza-var görüp verdim zikr olunur

Anaranı /5221/904

Çiftlik-i ahir / karye-i Anaranı tabi-i mezbûr/ 5321

Mule tay tabi-i şehr-i Anar / 3412/ 430

Çiftlik-i ahir Mule tay tabi-i mezbûr/ 2413/ 430

Çiftlik-i Halil Paşa mir-i Hisar/ 392

Bölme tabi-i mezbûr/2534/636

Ber veçhi takaüd mutasarrıf ola ol babda efrad-ı ahirden hiç ahad manî ve dafi ve rafi ve müzahim olmayıp her veçhile dahl ve taarruz kılmaya şöyle bileler alamet-i şerife itimat kılalar

Vasl a'leyna fi 16 Safer 1159

Mahruseyi kostantiniyye

طبق اصل الحظر؟ الغفر الله عرساً محمدی الولتحلافه عدسه الى ايوب انصارى غفرله

Varak 10- Belge No:33

Veçhi tahrir-i huruf budur ki

İşbu bin yüz elli sekiz senesi Kara Hisar-ı Sahib Sancağında Kara Hisar nahiyesinde Ayaz ini nam karye ve gayriden yedi bin dört yüz seksen iki akça mutasarrıf olduğum tımâr karyelerinin reaya zimmetinde kalan cüzi ve külli mahsulatıma ahz ve kabz için yine sancak tımârlularından Mehmed Ali nam kimesne vekil tayin olunup ba ferman-i âli ahz ve kabz eylemesinde taraf-ı ahirden kimesne mani ve müdahile eylemeye

Bende Halil sahib-i tımârtakaüd. vasla'leyna fi 16 Safer 1159

Varak 10- Belge No:34

İşbu bin elli sekiz senesi mah-ı Zilkade-i şerifenin yirminci günü çarşıda bey' u şirâ olunan isâr mütenevvia'ya marifet ve cümle ayan-i vilayet ve ahali-i memleket marifetleriyle â'la veçhü'l-tadil vet-tasfiye kiymet-i nakit ber minval-i muharrir üzere ihtisaplar yedlerine verilen defterdir ki ber veçhi âti zikr olunur.Harrere fit-tarihü'l-mezbûr le-sene el- merkume Çarşıda tabh olunan 1akça 180 dirhem – Mahallatta tabh olunan nân 1 akça 190 dirhemdakik-i has 1 men 5 akça -dakik harcı 1 men 3 akça-Mısırlı pirinç 1 men 16 akçapirinç Beypazarı 1 men 15 akça - rûgen-ı sade 1 men 48 akça -rûgen-ı şaron 1men 28 akçarûgen-ı haşhaş 1men 24 akça -iğide 1 men 8 akça - Sabun-ı Trablus 1 men 60 akçasabun-ı İzmir 1 men 26 akça -kuru üzüm 1men 7 akça-kuru soğan 1 men 3 akçasarımsak 1men 18 akça -lahm-i ganem 1men 14 akça- lahm-i nefer 1men 12 akçalahm-i bakar 1men 8 akça- kebab yağı 1 men 22 akça -don yağı 1men 32 akçaıç yağı 1men 18 akça -mum men 26- yağlı kahı 45dirhem1 akça -yağlı çörek 90 dirhem 1 akçaTahin helva 1men 24 akça- kubba helva 1 men 20 akça- kuru peynir 1 men 8 akça(.) peynir 1 men 28 akça- has kına 1men 28 akça- harcı kına 1men 16 akça- Lop incir 1men 12 akça- (.) incir 1men 8 akça- kızıl üzüm 1men 14 akça- zerd-alı 1men 2 para- kaysı zerd-alı 1men 10 akça- bağı böste 1men 24 akça- asal şanlı 1men 24 akça- asal müsfa 1men 12 para- pestil 1men 4 para- leblebi 1men 8 akça- tuz 1men 2 akça- kil 1men 3 akçaHarrere min'l-defter be-marifeti'l ahali vel-ayan (.) subhane ve Teâla es-Seyyid Yunus kitabet be-medine Kara Hisar-ı Sahib

Varak 11- Belge No:35

Mefahir'l-kuzat vel-hükkam maâdinü'l-fezayil vel-kelam Anadolu'nun sağ kolu yemin ve yesariyla nihayetine varınca vaki olan kuzat ve nevvab zide fazlehum ve mefahir'l-emasil vel-ümera yeniçeri serdarları ve ocak ihtiyarları ve ayan-i vilayet ve iş erleri zide kadruhum tevki'-iRafi'- i hümayun vasıl olunacak malum ola ki zir-i hükümetinizde vaki kaza ve nevahilerin kasabat ve kuralarında mükim ve misafir bila-varis maruf fevt olan dergah-i âliye yeniçerilerinin ve buna tabi tevaif askerinin muhallefat defteri dükkanları müfredat defterleri mucibince sicillerinden yoklandırıp ve vazi' ekid olanlardan marifet-i şer' ile tahsil ve kanun üzere taraf-ı beytülmal için ahz ve kabzına memur çukdarlardançukdara teslim ve taraf-ı beytûlmala irsal olunması hususuna mezid-i ihtimam olunmak babındairsal olunmuştur inşaallah-i teâlâ vusulunda gerektir ki siz ki kuzat ve nevvab ve yeniçeri serdarları ve ocak ihtiyarları muma-ileyhsiz her birleriniz kaza ve nevahilerin kasabat ve kuralarında mükim ve misafir bila-varis maruf fevt olan yeniçerinin ve buna tabi tavaif-i askeriye mühallefat ve matrukatları müfredat defterleri mucibince sicillerinden yoklattırıp şirâ ve alenen teftiş ve tafahhüs ve validolanlarından marifet-i şer' ile bi-eyye-veçhi-kane tahsil ve kanun üzere taraf-ı beytülmal için ahz ve kabzına memur olan çukdar-ı mezbûre teslim ve âstâne-i saadetimde emin-i beytülmal teslim olunması hususunda ziyade takayüd-i tam ve sa'y-i ihtimam olunup hilafından hazer oluna deyü iftiharü'l-emacid vel-erkan bilfil dergah-i âli yeniçeri ağası olan İbrahim Ağa dame uluvvetarafından mühürlü mektup verilmeye veçhi meşruh üzere amel olunmağın emrim olmuştur deyü buyurdum kihüküm-i şerifim vusul buldukta bu babda sadır olan emrim ve ağayı muma-ileyh tarafından mühürlü mektup mucibince amelfi-ma ba'd hilafına rıza ve cevaz göstermeyesin şöyle bilesin alamet-i şerife itimat kılasın

Tahrir fi evahir-i Zilkade sene 1159 fi 21 Safer

Varak 11- Belge No:36

Medine-i Kara Hisar mahallatından Ak mescid mahallesi sakinlerinden iken bundan akdem mütevefiye olan Ümmühan bint-i el-Hac Mustafa nam Hatunun verasetini zevc-i nakehi İbrahim b.el-Hac Mustafa ve validesi Ayşe ile sadriye sagire kızları Züleyha ve Hatice ve Fatma ve sadri oğlu sağir oğlu Mustafa'ya münhasa ve tashih meselesi altmış sahmıdan olup saham-i mezkûreden on beş sehm zevci mezbûr İbrahim ve on sehm validesi mezbûre Ayşe'ye ve yedişer sehm-i mezbûrdan Züleyha ve

Hatice ve Fatma'ya ve baki on dört sehm oğlu mezbûr Mustafa'ya isabet ve intikal eylediği ledy's-şer'ü'l-envar zahir ve nümayan olduktan sonra müteveffayı mezbûrenin mühallefâtı şer' ile tahrir ve beynü'l-verese bil-farizeü'l-şer'îye tevzi' ve taksim defteridir ki ber veçhi âti zikr olunur

Tahrir fi 20 Safer sene 1159

Altın bilezik mıskal 50 kuruş, 19 (.)- İstekan 35 kuruş- Altın Aksalık mıskal 5.5 aded, 16.5 kuruş – İnci Kafes mıskal 6 aded, 30 kuruş – İnci Askı mıskal 4.5 aded, 22 kuruş – Sim ok kuşak maa kulak 30 kuruş- Sim bukağı 7.5 kuruş- Hatem 3 aded, 2.5 kuruş - Sim pilavzerde 1 aded, 13 kuruş- Kakum kürk 15 kuruş- Merat 1, 1 kuruş – Münakkaş beşker 7 aded, 3.5 kuruş - Münakkaş ohcur 15 aded, 10 kuruş - Divar makramesi 9 aded, 5 kuruş - Münakkaş çarşaf 2 aded, 10 kuruş - Refa çarşaf 1, 2.5 kuruş - Bohça 2 aded, 7 kuruş- Hare antarı 1, 5 kuruş- Müstamel Hatayi kaftan 1, 3 kuruş- Çar çube (çerçive) 1, 6 kuruş- Hatayi Kaftan 1, 8 kuruş- Hatayi Antari 1, 1 kuruş- Refa Hatayi Antari 2, 2 kuruş- Germe sud Antari 1, 3 kuruş- Düğme bohça 1, 1 kuruş, Gömleklik bez 6, 6 kuruş- Refa Münakkaş Çarşaf 1- 1.5 kuruş- Çit bohça 1, 2 kuruş- Örüncek Gömlek 4 aded, 4 kuruş- Al duvak 1, 2 kuruş- Sade 1, 1 kuruş- Sırmalı Çenber 1, 3 kuruş- Refa Çenber 3, 3 kuruş- Al Yemenisi 3 aded, 1 kuruş- Çatkı Al Çenber 1, 2.5 kuruş- Terbuş 3aded, 2.5 kuruş- Beşkir 1 aded, 3 kuruş- Vale 1, 0.5 kuruş- Hamam rahtı 1 kuruş- حار۱, 1 kuruş, Naleyin 33 numara, Müstamel bohça maa don 1, 1 kuruş, Mühür-i Müaccel 8 aded, 166 kuruş- Refa bilezik kiymeti 50 kuruş- Ecnas-i mütennevia altun 63 kuruş- Avan (.) 18 men, 18 kuruş- Müstamel döşek 2, 4 kuruş- Müstamel yastık 5, 5 kuruş- Müstamel (.) 2, 1 kuruş- Müstamel kilim 2, 5 kuruş- Müstamel Velinse 1, 2 kuruş-

Keten maa iplik maa müstamel keteni

642 kuruş yalnız altı yüz kırk iki kuruştur

Minha'l-ecvaha (.)

Resm-i kısmet-i addi 16 kuruş- kâtibe 30 pare- çukdara 30 para- Emینیye ve harç 70 para

Yekûn 19 kuruş

Cem'hasıl 623 kuruş yalnız altı yüz yirmi üç kuruşdur le-taksimü'l-verese

Hisse-i zevcü'l-mezbûr İbrahim 3 çeyrek, 155 kuruş- hisse-i Ümü'l-mezbûre Ayşe 103.5 kuruş 40 akça- hisse-i bintü'l-mezbûre Zileyha 72.5 kuruş, 23 akça- hisse-i

bintü'l-mezbûre Hatice 72.5 kuruş, 23 akça- hisse-i bintü'l-mezbûre Fatma 72.5 kuruş
23 akça- hisse-i ibnü'l-mezbûr Mustafa 145 kuruş, 44 akça

Varak 12- Belge No:37

Kara Hisar-i Sahib mutasarrıfı izzetlü Ebubekir Paşa dame ikbaluhu ve kaza-i merkum naibi efendi lahaz olunan üç atlu mübaşir marifetiyle mahallinde şar' ile görölüp ihkak-ı hakk ve ilam oluna deyü fi 19 Safer 1159 vesele a'leyne fi 22 Safer 1159

Devletlü ve saadetlü ve merhametlü veli-i âlem efendim sultanım hazretlerinin huzur-i âlilerine arzuhal-i kullarıdır ki bu kulların medine-i Kara Hisar'da merkun Kutubu'l-arifin izzetü'l-vasilin ve beled-i kavim (.) Şeyh Abdurrahim Mısıri kuddusse sirrehü'l-aziz hazretlerinin türbeyi şerifinde ayağcılar Şeyhü'l-reb medine-i mezbûrede vaki kurb-i kantarda ba berat-i âli-şan kâtip olup ada-i hizmet etmek murad etmekte yine medine-i mezbûrda vaki kapan katibi Abdullah kantar başına ve kapan katibi başına ceht olmuş iken kendi cehtine kani olmayıp havesine tabi' mütegallipten yeniçeri taifesinden Çorzli oğlu İsmail Paşaistnad edip baka bir veçhile rahat vermeyip fuzula zapt edip şer'en mürafia olduğumuzda berat ve fetvayı şerif muciblerince bana taraf şer'den yedime mürasile verilmiş iken yine itaat-i şer' ve itaat-i fetva ve berat etmeyip yedimizde olan senedatlarımı yanıma alıp ulema fukarasından bir kadı fakirü'l-hal ve kesirü'l-ibad ulema kut-i yevmiyesine ihtiyaç ile muhtaç ve ve başka kâri kesbe iktidarım olmamakla hasbinallah-i Teâlâ hali perişanıma merhamet taraf-ı âlilerinden Kara Hisar naibine ve Kara Hisar mutasarrıf paşa hazretlerine hitaben buyruldu-i şerif ve mübaşir kulları tayin olunup fuzula benim cihetimden aldığı vazifa-i senevi berat tarihine nazar olunup yedimde olan fetvayı şerif mucibince bana istirdad olunup ba'dü'l-yevm ?etmez ise febiha veilla mübaşir-i merkum ve marifet-i şer' ile mezbûr Abdullah ve mezbûr İsmail Şeyhi benim elime vuku'u ve sıhhatı üzere ilam olunup tekrar divanını Anadolu'da görölmek üzere şahın ayanları bu fakir kullarına in'am buyrulamak reca ve niyaz olunur baki ferman sultanındır.YazıldıŞeyh Abdurrahim Mısıri

Varak 12- Belge No:38

Medineyi Kara Hisar-ı Sahib mahallitından İmaret mahallesi sakinlerinden iken bun dan akdem müteveffıye olan Afife nam hatunun veraseti zevc-i nakehi MehmedAğab. Süleyman Efendi ile babası el-Hac Hasan ve Anası Fatma ve sadri sagir

oğlu Ebubekir'e münhasır olup ve tashih meselesi on iki sehinden olup saham-i mezkûreden üç sehmi zevci mezbûr Mehmed'e ve iki sehmi pederi merkum el-Hac Hasan'a ve iki sehm validesi mezbûre Fatma'ya ve baki beş sehm oğlu sagir mezbûr Ebubekir'e isabet ve intikal eylediği ledy's-şer' zahir ve nümayan olduktan sonra müteveffayı mezbûrun marifet-i şer' ile tahrir ve beynü'l-verese bü'l-arizet'ü-şeria tevzi' ve taksim olunan mühallefât defteridir ki ber veçhi âti zikir olunurtahrir fi 19 Safer sene 1159

Altun cebe 1, 14 miskal, 50 kuruş- İncili küpe 1 çift, 11 kuruş- Al Hatayi kaftan 1, 12 kuruş- Mor Hatayi Antarı, 1, 6 kuruş- Çuka fıraca, 1, 10 kuruş- Sincabi kürk 1, 10 kuruş- Beşel Hatayi kaftan, 1, 8 kuruş- Döğme bohça, 1, 5 kuruş- Münakkaş Atlas bohça, 1, 3 kuruş- Şali cebe 20 kuruş- Şalvar, 1, 3 kuruş- Hamam rahtı, 8 kuruş-üstelek 1, 3 kuruş- Sürmelü şerbet mukraması 1, 3 kuruş- Münakkaş çarşaf 1, 3 kuruş- Münakkaş Yemeni çenber دكرى 1, 3 kuruş- Yemeni çenber 1, kiymet 1.5 kuruş- Dölbend örtüsü 1, kiymet 2.5 kuruş- Müstamel bõrilcek gömlek 1, kiymet 1.5 kuruş- Münakkaş bohça 1, kiymet 1.5 kuruş- Peşkir 8 kiymet 1.5 kuruş- Boyama 1, kiymet 1 kuruş- Al sandal çarşaf 1, kiymet 6 kuruş- Zerde (.) kuşak 1, kiymet 15 kuruş- Keten ipliği kiymet 2 kuruş- Müstamel Terbuş 10, 0.5 kuruş- Sepet Sandık 1, 1 kuruş- Kumaş yorgan 6 kuruş- defa çarşaf 2 kuruş- Kıbrıs Çiti yorgan 10, 5 kuruş- Yastık 4 aded, 8 kuruş- defa çarşaf 1, 1 kuruş- Kutuni döşek 2, 10 kuruş- Katife döşek 1, 5 kuruş- Halı seccade 10, 2 kuruş- Leğen maa ibrik 3 kuruş- kükem 1, 2.5 kuruş- Şamdan 1, 1 kuruş- Tas 2 aded, Mer (.) 1 aded, 2.5 kuruş- Sim ok kuşak maa külünk 1, 27 kuruş- İnci kafes miskal çekirdek, 5 aded, 37 kuruş- Temurli sandık 1, 5 kuruş- Hatayi Antarı 1, 5 kuruş- Diba kaftan 1, 30 kuruş- Venedik Hatayi kaftan 1, 25 kuruş- Venedik Hatayi Antarı 1, 10 kuruş- defa Venedik Hatayisi kaftan 1, 12 kuruş- defa Şalvar 1, 3 kuruş- Boyama 1, 2 kuruş- Münakkaş Don 1, 3 kuruş- Münakkaş çarşaf 1, 8 kuruş- Dölbend örtüsü 1, 5 kuruş- Münakkaş çenber دكرى 2, 6 kuruş- Münakkaş uçğur 4, 6 kuruş- Münakkaş Don 1, 2 kuruş- Münakkaş çarşaf 1, 8 kuruş- defa dölbend örtüsü 1, 4 kuruş- Münakkaş peşkir 4, 4 kuruş- defa dölbend örtüsü 1, 4 kuruş- İpek kenari gömlek 1, 1.5 kuruş- Münakkaş havlu peşkir 2 aded, 10 kuruş- Münakkaş çarşaf 1, 5 kuruş- Sofra peşkiri al makramesi 2 aded, 4 kuruş- Çar ala tile 5 kuruş- Don 2, 3 kuruş- Silecek 1, 2 kuruş- Merat 1, 2 kuruş- Meskuk altın 38 kuruş-

Mühür-i müsebbet der zimmet-i zevc-i Mehmed 250 kuruş

Yekûn 774.5 yalnız yedi yüz yetmiş dört kuruşdur.

 Resm-i kısmet-i adi 19.5 kuruş- katibiye 1 kuruş- huddamiye 2 kuruş- çukdariye
 1 kuruş- ihzariye 0.5 kuruş- mukaddem verilen resm-i kısmet 8 kuruş

Yekûn 32 kuruş

Cem'-i hâsıl 742.5 yalnız yedi yüz kırk iki buçuk kuruşdur li-taksim beynü'l-
 verese

Hisse-i zevcû'l-mezbûr Mehmed 185.5 kuruş 15 meblağ

Hisse-i Ebbû'l-mezbûrel-Hac 124 kuruş 50 meblağ

Hisse-i Ümmü'l-mezbûre Fatma 124 kuruş 50 meblağ

Hisse-i İbnü'l-mezbûr Ebubekir 308 kuruş 50 meblağ

Varak 13- Belge No:39

İmaret mahallesi sakinlerinden kuli oğlu Hacı Mehmed'in kızı İsmi han hüsnü
 rızasıyla meclis-i şer' de Ali b. Osman nam kimesneye on bin akçe mihr nısfı mu'accel
 ve nısfını müeccel olmak üzere akd-i nikâh olunduğu kayıd şüd. Fi 25 Safer 1159

Şuhud: Derzi Karga Ahmed- Emir ahur Hacı Hüseyin – Mahzer Sis Mehmed –
 işçi Ali Paşa

 Karaman mahallesi sükânından ekmekçi Abdulcelilin sulbü kızı Osman oğlu
 Mehmed'e bin dirhem gümüş nısfını mu'accel ve nısfını müeccel olmak üzere meclis-i
 şer'en tezvic ve akd-i nikah olunmuştur. Fi 28 Rebiü'l-ahir sene 1159

Şuhud: Hater-zade Malla Mustafa – işçi Ali Paşa- Köse Mahzer- Mahzer Veli
 Mehmed

 Fû'l-asıl İne gazi karye sakinelerinden Hatice bint-i Ali, İmam nam Şeybeyi
 meclis-i şer' de zevc-i sabıkı (.) kendiye ihbar olunup ve kendiye ilim geldikten sonra
 ba'dü'l-yemin nefsinin yirmi kuruş mihr-i müeccel ile Ayvalı karyesi sükkanından
 Ahmed b. Safer'e tezvic eylediği bu mahalle kayıd şüd. Fi 11 cemaziyel-ahir sene 1159

İşçi Ali Paşa- Aynı-tablı oğlu Mahzer İbrahim- Mahzer Veli Mehmed- İbrahim
 b. Avez an mahalleyi Karaman

 Eksene mahallesi sakinlerinden Ali b. Mehmed nam kimesne mahfil-i kazada
 Ahmed b. Ali muvacehesine dava ederek mezbûr Ahmed ile ber vech-i iştirak İzmir

vilayetine demircilik sanatı işleyip mal kesp eyledikten sonra hasmı vermede taalül eder sual inkâr (.)mezbûr Ali ile (.)mahzarlarında otuz beş vakiyye demir verirse sulh olduğuna şahitlerdir Fi 11 Ramazan sene 1159

Demirci Mahmud Paşa- Osman Kureme Oğlu- Osman b. Kör Mehmed- Demirci Mahmud an asılFelli

Kubbeli mahallesi sükkanından Fazıl Mustafa Efendinin gulami Ahmed kendi menziline muttasıl Busdalcı, Lusdalcı oğlu zevcesinin bir miktar arsayı haliyesini semamhi es-Seyyid Yusuf'a sulh eylediğin istima' eylediğin anda bila-te'hir taleb-i (.) ve ittihat-i şafea eylediği kayıd şüd.

Fi 16 Zilhicce 1161

Varak 13- Belge No:40

Kıdvetü'l-kuzat vel-hükkam madenü'l-fazayıl-i vel-kelamkadısı ve Kara Hisar-ı Sahib Kazası naibi zide fazlehum ve kıdvetü'l-measir-i ve'l-akran Kara Hisar-ı Sahib Sancağı mütesellimi zide kadruhu tevki' refi'-i hümayun vasıl olunacak malum ola ki Hanım nam hatun südde-i saadetime arzuhal edip onların kimesneye deyin ve kefaleti olmayıp ve üzerine dahi şer'en bir nesne sabit ve zahir olmuş değil iken diyar-i ahire gittikte Kara Hisar-ı Sahib kazası sakinlerinden Seyyid Abdullah nam kimesne zimmetinde cayi muridinden bin yüz elli senesinden beru beş altı yüz kuruş kıymetlik emvali eşya olmakla (.) yüz elli kuruş kıymetler emvali eşyalarıyla kazayı mezbûrdan Hacı Ramazan ve Hacı Mustafa nam kimesnenin emanet vez' eylediği yüz kuruş kıymetlik eşyalarıyla seksen kuruş kıymetli altın ve incileri mezkûr Abdullah seneyi mezbûrde hilaf-ı şer'-i şerif tağyir-i hak ahz etmekle bu dahi tarafından ahz ve kabzına zevci Hac Musli nam kimesne tevkil ve vekil mezbûre dahi mezkûrdan taleb ve aded-i murafta şer'-i şerif aldıklarında mezbûrBey mu'ayen kesiresi olan serac-hane kethüdası Seyyid Ahmed ve Seyyid Recep ve Hac Abdullah nam kimesnelerin i'anetiyle gunagun tezvirat ve hile ile vekene(.) Mezburu (.) ve ol dahi alınmış kuruş üzerine sulh ve ibra olmakla bu dahi sulh ve ibraya mücire olmayıp diyar-ı ahirden gelip zikr olunan emval ve eşyaların merkünden talep ve almak istedikte kazıyyede alakası olmayan mezkûrları (.) vekil-i mezbûr ile sulh ve ibra olduğu deyü hilaf-ı şer'-i şerif ve(.)hak vermeyip iptal hakka bais olduğu ve bu babda Şeyhü'l- islamın fetvayı şerife verildiğin bildirip

mucibince şer'le görölüp bi-kusur alıverilip icrayı hak olunmak babında emr-i şerifim reca etmeğin mahalde şer'le görmek emrim olmuştur buyurdum ki

Vusul buldukta bu babda sadır olan emrim üzere amel edip ve ihzar-ı hasmı kılıp mukaddema bir şer' ile görölüp fasl olunmayan hususları tamam hak ve adl üzere mukayyed ve fetvayı şer'iyeye nazar edip göresin ilam olunduğu üzere ise ol babda muktazayı şer'-i kavim ve fetvayı şer'iyesi mucibince amel edip dahi veçhi meşruh üzere mezbûr bey zimmetinde mal-i mevrusdan olan hak ile hilaf-ı ser'-i şerif ve nefis kah ahz eylediği emvali ve eşya her ne ise ba'dü's-subut hüküm edip buna bi-kusur alıverip icra-yı hak eyleyesin madam ki zevci mezbûresi sulh ibraya tevkil etmeyip ve üzerine de şer'en bir nesne sabit ve zahir olmaya min-ba'd şer'-i şerifde fetvayı münife ve emr-i hümayunuma muhalifte kimesneye iş ettirmeyip ve kaziyyede hakkına madhal olmayan mezkûrleri bunun davasına karıştırmayıp selmiye kılıp isim ve resimleri yazıp

varak-14

Südde-i saadetime arz edip hususu mezbûr için ber veçhi emrim ve varmağa muhtaç eylemeyesin şöyle bilesin alamet şerife itimat kılasın tahrir fi evahir-i zilkade sene 1159

Vesel a'leyna fi 30 Safar 1159Mahruse-i Kostantiniyye

Varak 14- Belge No:41

Sadr-i asbek devletlü Ali Paşa Hazretlerinin sipahilere ve alaybeyine hitapvurud bulan buyrulduvurdur

Kıdvetü'l-emasil ve'l-akran Kara Hisar-ı Sahib Sancağı alaybeyisi zide kadruhu inha olunur ki eyalet zü'amâ ve erbâb-ı tımârî devlet-i aliyenin muted bih askerinden olup vaki olan esfarda hidemat-i miride vücuda getiren gelişmeler iken müddet-i vafirede beru eyaletlerde vaki zü'amâ ve erbâb-ı tımârın bazıları bila-özür bütçe takaüd cebelu kayıt ettirip ve bazıları dahi birer takrible etmeklerine zarar gelmemek için kayıtlarına şer' verdirip ve sebyan kuyudatının dahi ekserisi et ve dona kadir narıncıların tecavüz etmişler iken onlar dahi cebeluleri verip bu vechile alaybeyleri bayrakları altında sefer açmadıklarından zü'amâ ve erbâb-ı tımârdan safer ber olanları kıtt-i kalil kalıp hidemat-ı mebrureyi adaye adem-i iktidarları pedidar olmağla bila-özür takaüd ve kayıtları şerhli ve narıncıların tecavüz etmiş sebiyanın kanun üzere alaybeyisi bayrağı altında sefer aşmaları için taraf-ı devlet-i aliyye ilam olunmak üzere olmağın liva-i mezbûrun olmakule takaüd ve kayıtları şarhli ve kılıca kadir sebyanı yazıları ve

baş kalemleriyle ve nahiyesiyle defter ve ilam eylemek babında dşvan-ı Anadolu'dan buyruldu tahrir ve isdar ve kıdvetü'l-emasil ve'l-akran Kılarcı Başınmez Hamza Ağa zide kadrehu mübaşereti ile irsal olunmuştur inşaallah teâlâ vusulunde gerekdir ki livai mezbûrede her ne mikdar mutekaid ve kayıdları şerhlı ve kılıca kadir sebiyan varise yazıları ve baş kalemleri ve nahiyeleri tasrihile defter ve ilam edip bir turlu kitm ve ihtifa olunmayıp mucib buyruldu ile amel ve hilafından hazer eyleyesiz. Fi 27 Safer sene 1159

Vesel a'leyna fi 29 Safer 1159

Varak 14- Belge No:42

Kıdvetü'l-emasil ve'l-akran Kara Hisar-ı Sahibsancağı alaybeyisi

İnşaallahu teâlâ mah-ı Rabiül-evvel gurreşinde sahrayı Kütahya'ya darb-ı evlad-ı hiyam olunacağı malumunuz oldukta buyruldu vusulunda siz dahi çadırlarınızı sahraya ihraç ve mukaddema sadır olan emri celilü'l-şan mucibince livai mezbûr zuamâ ve erbâb-ı tımârından bir neferi birine bedel göndermemek ve bir ferdi geriye kalmamak üzere cümlesini bayrağın altında istishap ve bir an akdem gelip orduyu hümayuna mülhak olmanız babında divan-ı Anadolu'dan buyruldu tahrir ve isdar ve kıdvetü'l-emasil ve'l-akran Kılarcı Başımız Hamza Ağa mübaşeretiyle irsal olunmuştur vusulunda gerektir ki ber vechi muharrir siz dahi çadırlarınızı ihraç ve livai mezbûrzü'amâ ve erbâb-ı tımârini bayrağın altında cem' ve bir neferi geri kalmamak üzere bir kadem akdem gelip Ordu-yı Hümayuna mülhak olup mucib buyruldu ile amel ve hilafından be-gayet itka ve mücanebet edesiz deyü

Fi 26 Safar 1159Vesele a'leyna fi 29 Safer 1159

Varak 14- Belge No:43

Devletlü inayetlü efendim sultanım hazretleri sağ olsun arzuhal-ı kullarıdır ki Kara Hisar-ı Sahib Kazasına tabi Karaca viran nam karye sakinlerinden Kör oğlu Osman Kara tazi demekle maruf nam eşkıyalar kendi hallerinde olmayıp havalarına tabi Ömer ve İmam oğlu Osman ve sair eşkıyalarıyla ittihat edip bu kullarının beyini Ömer Efendi kendi haliyle biz hizmetkaran ile şehre kasabasına işe geder abası esnayı tarikte mezbûr eşkıyalar önüne varıp tüfenk ve kuşum ile beyim Ömer Efendi'yi katl edip ve hizmetkârını dahi (.)bundan (.)eyleyip hizmetkâr dahi bir tagrib ile yiğitlerinden hilas olup ziyade özr-i külli olmakla merahim-i aliyyelerinden mercu dur ki mübaşir kulları

tain buyrulup mezbûr eşkıyaları mübaşir marifetiyle bi-eye-hal ahz ve divan-ı Anadolu'ya ihzar-i huzur-i alilerinde mürafaa-yi şer'a olup ihkak-ı hak olmaktan babında emri ferman devletlü sultanımındı Kara Hisar-ı Sahib Mutasarrıfı

İzzetlü rafatlü Ebubekir Paşa dame-ikbaluhu ve kaza-i merkum kadısı efendi tain olunan altı atlu marifiyla mahalde şer'iyle görölüp ihkak-ı hak olunmaz ise huzurda mürafaa şer'a olunmak için divan-ı Anadolu'ya ihzar edesiz deyü fi 15 Safer 1159

Muharir: evahir-i Rabiül-evvel sene -vasele a'leyna Hac Musa

Varak 14- Belge No:44

Kara Hisar-ı Sahib Sancağı mutasarrıf izzetlü rafatlü Ebubekir Paşa dame-ikbale ve şariat-şiar Kara Hisar-ı Sahib kadısı Efendi zide fazlehu inha olunur ki kazayı mezbûr tabi-i Susuz nam karye sükkânından Hasan kethüda nam kimesne kendi halinde olmayıp mihri'n-nas ve manb'a-i fesat olup ibadullah isal-i mazerret adet müstemerresi olmakla bu esnada şuhud kadısının hizmetkârı eşyayı vafiresin gasp ve firar ve karyeyi merkuma vurudunda mezbûr Hasan kethüda firari-yi merkumun nukudun ahz ve bir miktar eşyasın ale't-tarikü'l-rafiya Kara Hisar mahkeme irsal ve firar-i mezbûre? verip tarafımıza

Varak 15- Belge No:45

Sancanlı Kazasına tabi Kıres nam karyede sakin iken bundan akdem vefat eden Ahmed Beyb. Cafer b.Mehmed'in veraseti zevce metrukesi Ümm-i Külsüm bint-i Ömer nam Hatun ile anası Ayşe bint-i Avez nam hatuna ve sülbü sagir oğulları Ali ve Cafer'e ve sülbiyye sagire kızı Saliha'ya münhasır ve tashih meselesi yüz yirmi sehmden olup saham-ı mezkûrden on beş sehmi mezbûre Ümm-i Külsüm'e ve yirmi sehmi mezbûre Ayşe'ye ve otuz dörder sehmi mezbûran Ali ve Cafer'den her birine ve on yedi sehmi mezbûre Saliha'ya isabeti tahakkukundan sonra mezbûre Ümm-i Külsüm tarafından defter-ı kısam hitamına değin vekil-i şer'isi olan Abdullah b. Mustafa ve sagirun-i mezbûr zalik ceddeleri ve ba hüccet-i şer'iyeye dahi mesubeleri olan mezbûre Ayşe hatunun kezalik tarafından

Varak 15- Belge No:46

Kıdvetü'l-emasil ve'l-akran Kara Hisar-ı Sahib ve Ak şehir sancaklarının mükari devesi ihracına memur olan Çalık Ali Ağa zide kadruhu inha olunur ki sen ki muma-ileyhsin ba ferman-ı âli zikir olunan sancaklardan ihracına memur olduğun yüz elli bir re's develeri bir an akdem ve bir kadem mukaddem yerinden ihraç ve bu tarafa getirip kasabayı memura teslim eylemeye sa'y ve ihtimam eylemek babında Divan-ı Anadolu'dan buyruldu tahrir ve isdar ile irsal olundu vusulunda veçhi meşruh üzere ihracına memur olduğun ol miktar develeri bir an ve bir kadem mukaddem kaldırıp bu tarafa getirtip kasabayı memura teslim dikkat ve ihtimam eyleyip avk ve te'hirden ve ihmal ve müsamahadan be-gayet hazar edip mucib-i buyruldu ile amel olası deyu'fi 7 recep 1159vesele a'leyna ve kayıd fi 12 Recep 1159

Varak 15- Belge No:47

Ya Fettah, ya Rezzak, ya Gani, ya Kerim

İzzet-maab şariat nisap Kara Hisar-ı Sahib naibi İbrahim Efendi Kamyab

Ba'di't-tahiyel-vafiye inha olunur ki işbu bin yüz elli dokuz senesi Rebiü'l-ahir guresinden zapt etmek üzere ber veçhi arpalık kaza-i mezbûr bize tevcih olunmakla tarafımızdan umur-i niyabeti yine sana tefviz ve sipariş olunmuştur gerektir ki kaza-i merkumda beyn-i ahali ahkâm-ı şer'iyye icrasına mübaderet edip ve vaki olan mutay askeriye muhallefatin tahrir ve terkim ve beynü'l-verese â'la mâ farz Allahu Teâlâ tevzi' ve taksim eylesin vesselam

Min el-gafir Mirza-zade Ahmed (.) el-kadı teâlâ le-askere-i Rumeli

Varak 15- Belge No:48

Kıdvetü'l-kuzat vel-hükkam madinü'l-fazl-i vel-kelam Mevlana Kara Hisar-ı Sahib kadısı zide fazluhu tevk'-i refi'-i hümayun vasıl olunmak malum ola ki Kara Hisar sakinlerinden Mahatır veled-i şehri nam zimmi divan-ı hümayunuma arzuhal edip pir u fani ve alil olup kar ve kesbe adimü'l-iktidar olduğundan gayri resim mal ıtlak olunur bir nesnesi yokken hazinedar kolçıları hazine talebiyle rencide eylediklerini bildirip hilaf-i şer'-i şerif ve mugayir-i şurut-i berat âli-şan cezve talebiyle rencide ve taaddi ettirmek babında emri şerifim rica eylediği ecilden hazine-i âmiremde mahfuz olan haraç muhasebesi defterlerine nazar olundukta ahl-i zimmiden zahiru'l-gafa olmayıp pir u fani ve amel-mande olup bir veçhile kar ve kesbe iktidar olmayıp ve kesince mar ve ıtlak olunur bir nesnesi olmayan keferden hilaf-i şer'-i şerifiye cizye

talebiyle rencide olunmaya deyü şurut mukayyed olduğu der kenar olmakla hazine-dar müvaciha senede şer'le görülüp muktazası ilam olunmak üzere emri şerifim verilmek babında iftiharü'l-ümera vel-akabir bü'l-fi'il baş defter-darı olan Mehmed dame uluvuhu telhis iken telhis mucibince ciziye-dar muvacehesinde şer'le görülmek babında ferman âli-san sadır olmuştur buyurdum ki hüküm-i şerifim vusul buldukta bu babda sadır olan emrim üzere amel edip dahi zimmi (.) ciziye-dar muvacehesinde şer'le görüp muktezasını der-i saadetime ilam edesiz şöyle bilesin alamet-i şerifeme itimat kılasın

Vesele a'leyna kostantiniyye el-mahruse

Varak 16- Belge No:49

(.) kazasına tabi (.) nam karyede sakin iken bundan akdem vefat eden Ahmed Bey b. Cafer b.Mehmed'in varisi zevceyi metruke Ümmü külsüm bint-i Ömer nam hatun ile anası Ayşe bint-i Avez nam hatuna ve sülbü sagir oğulları Ali ve Cafer'e ve sülbüye sagire kızı Saliha'ya münhasire ve tashih meselesi yüz yirmi sehmden olup saham-i mezkûreden on beş sehmi mezbûre Ümmü külsüm'e ve yirmi sehmi mezbûre Ayşe'ye ve otuz dörder sehmi mezbûran Ali ve Cafer'den her birine ve on yedi sehmi mezbûre Saliha'ya isabeti tahakkukundan sonra mezbûre Ümmü külsüm tarafından defter-i kısam hitamına değin vekil-i şer'isi olan Abdullah b. Mustafa ve sagirun-i mezbûrenin ceddeleri ve ba hüccet-i şer'iyye vesiyi mensubeleri olan mezbûr Ayşe hatunun kezalik tarafından vekil-i şer'isi olan (.) karındaşı Murad nam kimesneler marifetler ve marifet-i şer' ile tahrir ve terkim ve beynü'l-verese tevzi' ve taksim olunan terekesidir ki ber veçhi âti zikr olunur. Fi 9 Zilkade sene 1159

Bakır vafiye vakiye 15 kuruş- Müstamel kermesur kıllı kürk 1, 6 kuruş- Müstamel çuka (.) 1, 3 kuruş- Müstamel Şam alcası Antari 1, 2 kuruş- Müstamel çuka çeğşir (.) 1, 2 kuruş- Müstamel kuk maa sırık 1 kuruş- simli gaddare 2 aded, 20 kuruş- tüfenk 2 aded, 8 kuruş- Beştu 1 çift, 5 kuruş- sim hançer 1, 25 kuruş- simli vane 3 kuruş- çuka haşe 1 ve külünk 1 ve topuz 1 ve raht 1, 4 kuruş- kilim 2 aded, 8 kuruş- defa kilim 2 aded, 4 kuruş- sapan demiri 4 aded maa balta 4 aded, 4 kuruş- (.) maa kayış 4, 17 kuruş- Tuz kil 4, 4 kuruş- Bakla kil 4, 4 kuruş- Burçak kil 10, 6 kuruş- şeir 110 kil, 55 kuruş- Buğday 110 kil, 110 kuruş- kara sığır ineği 2 re's maa buzağı 2, 30 kuruş- Tosun 2 aded, 20 kuruş- Su sığırı ineği 1 re's, 20 kuruş- Su sığırı düyesi 2 re's, 25 kuruş- Su sığırı danası 1 re's, 15 kuruş- Su sığırı öküzü 2 çift 60 kuruş- Kara sığır öküzü 1 çift, 30 kuruş- Merkep 2 re's maa sığa 1, 10 kuruş- Fers 1 maa Tay 1, 50 kuruş-

Ganem 54 re's, 120 kuruş- Keçi 16 re's zevcesine oldu- Mahsul-i mezru 42 dönüm, 42 kuruş-Mülk ve emlak 40 kuruş

Yekûn-i muhallefat 748 kuruş yalnız idi

Minha'l-ihracat

Resm-i kısmet 27 kuruş- Hüddamiye 1.5 kuruş- Deyn-i müsebbet-i Mercimekçi 3 kuruş- Deyn-i müsebbet-i Acem Hasan 3 kuruş, 4 para- Deyn-i müsebbet-i Acem el-Hac Mehmed 2 kuruş- Deyn-i müsebbet-i sipahinin oğlu Mehmed'e 4 kuruş, 9 para- Deyn-i müsebbet-i Çoban Mehmed 3 kuruş, kuyruk 1 aded buçuk kuruş- Deyn-i müsebbet-i Sinan Acem 18 kuruş- Deyn-i müsebbet-i vakf-ı karyeyi merkume Kara su 10 kuruş- mihr-i zevceyi mezbûre 250 kuruş Yekûn-ı masarif 320 kuruş 3 para Yalnız üç yüz yirmi kuruş üç para

Sah el-baki le't-taksim beynü'l-verese 427 kuruş 37 para Yalnız dört yüz yirmi yedi kuruş otuz yedi paradır

Hisse-i zevceyi ümmü Külsüm 53 kuruş 19 para- hisse-i ümmi Ayşe 71 kuruş 13 para- hisse-i ibni Ali 121 kuruş 8 para 1 akça- hisse-i ibni Cafer 121 kuruş 8 para 1 akça- hisse-i bint-i Saliha 60 kuruş 24 para 1 akça Kesr 5 para

Harrere hazihi'l defter bi-marifü'l-varis vel-vasi harrere bi gafirullahu subhane Mehmed el-mevlen hilafe Be-kaza-i Sancanlı gafire lehu

Varak 16- Belge No:50

İşbu 1159 senesi Rebiü'l-evvel'inin dokuzuncu günü bundan akdem fevt olan Mehmed Bey b. Cafer nam mütavaffanın terekesi Sancanlı hâkimi huzurunda tahrir ve ba'du'l-ihracat dört yüz yirmi yedi kuruş verese beynlerinde taksim olunduktan sonra mütevefayı mezbûrun zevcesi Ümmü külsüm nam hatunun vekil-i (.)el-Hac İsmail Ağa b. Ahmed talebiyle mezbûre Ümmü Külsüm hatunun zevci mütavaffayı mezbûr zimmetinde zuhur eden mihrî ve sair emtia' ve eşya pahası ve terekesinden semen hissesi defteridir ki ber veçhi âti zikr olunur

Harrere fi't-tarihü'l-mezbûr lel-senet'l-merkume

Mihr-i müsebbet 250 kuruş- Sancanlı'da tahrir olunan terekeden isabet eden semen(1/8) hisse 53 kuruş- İstefan pahası der dest-i müteveffa Ahmed 120 kuruş- Bir çift bilezik kıymeti 50 kuruş- Çuka karaca ve kıymeti 13 kuruş ve yirmi beş zincirli altın kıymeti 68.5 kuruş- İmaret mahallesinde vaki oda kıymeti 400 kuruş-

Meblağı mezbûr dört yüz kuruştan ba'du'l-ihracat mezbûre Ümmü Külsüm'e isabet eden semen hisse 15.5 kuruş

Ceman Yekûn 570 kuruşYalnız beş yüz yetmiş kuruştur vekil-i mezbûr İsmail Beye tamamen teslim olundu gaflet olunmaya

Marrû'l-zikr oda kıymeti olan dört yüz kuruştan ba'd'l-ihracat validesi mezbûre Ayşe'ye isabet eden sedes hisse 23 kuruş 5 para

Harrere hazihi'l defter bi-marifû'l-verese harrere bi gafirullahu İbrahim el-mevlenhilafe Kara Hisar-ı Sahib

Varak 17- Belge No:51

İmaret hususu için varid olan emri âlidir

Düstur-i mükerrem ve muazzam müşîr-i müfahham ve muhterem nizamü'l-alem müdebbir-i umurü'l-cumhuru'l-fikrû'l-sakib mütemmim-i mehammu'l-enam bi-re'yü'l-saib mümhed-i bünyanü'l-devlete vel-ikbal meşid-i erkanü'l-saadet vel-iclalü'l-mahfuf bi-sunuf-i avatifü'l-mülkü'l-âla sabıka sadrazam olup hala Anadolu valisi olan vezirim paşa edamullahu teâlâ iclalehu ve mefahirü'l-kuzat vel-hükkam maadinü'l-fezail-i vel-kelam Kara Hisar vevekadıları zide fezailehüm tevki'-i refi'-i hümayun vasıl olunacak malum ola ki iftiharü'l-havas vel-mükarrebin mütemedü'l-mülük-i vel-selatin muhtaru'l-izz-i vel-temkin bü'l-fi'l daru'l-saadetim ağası olup haremeyin-i şerifeyin evkafı nazırı olan el-Hac Beşir Ağa dame uluvuhu divan-ı hümayunuma arz gönderip taht-i nezaretinde olmakla Kara Hisar-ı Sahib'de vaki müteveffa geden Ahmed Paşa evkafı olan medrese-yi münifinde sakin talebeyi ulum ve sair fukara meclis-i şer'e varıp vakıf-i müşarün-ileyhin imaretinde taam tabh olunmayıp müddet-i vafirden berü muattal olmağın kemâ fü'l-evvel şart-i vakıf üzere işleyip taam tabh olunmasın iltimas eylediklerin Kara Hisar-ı Sahib kadısı Mevlana Seyyid Yunus zide fazlehu arz ve inha edip lakin imaret-i mezbûre niçe müddet-i vafirden berü taam tabh olunmayıp muattal olduğu ihbar olmakla irad-i muayinesi ve bais-i tatili-yi muayyen olmağa muhtaç olduğu ecilden tahrir ve tanzimi lazıme-yi halden olmağın vakıf-ı mezbûr kura ve mezar' ve müsgefata sairesini her ne ise mübaşir tayin olunanzide kadrehu marifeti ve marifet-i şer'le gereği gibi tahrir ve müsgefata mutasarrıf olanların yedlerinde olan temesukatına nazar ve mamul beh defter olunup imareti işleyene dahi iradi zuhur eyledikte ne miktar masarife muhtaç olduğu ve â'la vukua ve sahne iradının mamul beh defteri bü'l-cümle der-i devlet-medarıma ilam olunmak için Ağayı müşarün-ileyhin arzı

ile sadır olan işbu emri âli-şanınımın mazmun-i münifi bir leh amail olup hılafına kat'en rıza ve cevaz göstermeyesiz şöyle bilesiz alamet-i şerife itimat kılâsız tahriren fû'l-tase' öşrin (29)min Safer sene tese' ve hamseyin ve maate ve elf (1159)

Vasıl a'leyna fi 15 Recep sene 1159Mucibince sadr-i esbak Ali Paşa hazretlerinin buyruldukları dahi sadır olmuştur

Varak 17- Belge No:52

Kara Hisar-ı SahibSancağı mutasarrıf izzetlü refetlü Ebubekir Paşa dame-ikbaluhu ve kaza-i merkum kadısı Efendi tayin olunan beş mübaşir marifetiyle ve marifet-i şer'le mahalde şer'iyile görülüp (.)ve ilam edesiz deyü fi 16 Recep sene 1159

Varak 17- Belge No:53

Devletlü İnayetlü Mahabetlü Efendim Sultanım Hazretlerisağ olsun arzuhal-ı kulları budur ki Kara Hisar-ı Sahib sakinlerinden olup yine medine-yi mezbûr sakinlerinden dayım Abdullah nam eşra kendi halında olmayıp bu kullarının validesine benim sende miras malım vardır deyü fuzuli hilaf-i şer'gasbi altmış dört kuruşluk bakırımı ahz ve kabz ve zapt edip bu kulları dahi mezbûrdan fuzuli ahz eylediği bakırımı talep etmediğimde ve bir müddet taâlül üzere olup itaat-i şer'-i şerif etmeyip bu kullarına özrü-i külli olmakla merahim-i âlilerinden mercudur ki mübaşir kulları tayin buyrulup mezbûru mübaşir marifetiyle bi-eyye-hâl ahz ve Divan-ı Anadolu'ya ihzar huzur-i âlilerinde meraki-i şer'-i kadim olunup yedinde olan fetva-yi şerife mucibince subut bulan bakırlarımı alıvermeleri babında emri ferman devletlü merhametlü inayetlü efendim siz(.)

Fi 16 Recep 1159vesele a'leynaSeyyid Ahmed

Varak 18

Kara Hisar-ı Sahib Sancağı mutasarrıf izzetlü refatlü Ebubekir Paşa dame ikbalehu ve kaza-i merkum kadısı Efendi tayin olan (.) marifetiyle ve marifet-i şer'le mahall-i şer'de görülüp ihkak-ı hak ve hayat memat malum vuku ve (.) üzere Divan-i Anadolu'ya ilam edesiz deyü işbu emrim fi 18 Recep 1159

Varak 18- Belge No:54

Devletlü inayetlü merhametlü efendim sultanım hazretleri devlet-i (.)liyle sağ olsun

Arzuhal-ı kıllarıdır ki bu kullar (.) kazasından İvecık Karyesi sakinlerinden olup bu kullarının karındaş Mehmed ile maan nefsi Kara Hisar'a çift almağa vardığımızda mezbûr sakinlerinden Nabcı oğlu ve (.) ve Salih nam şakiler kendi hallerinde olmayıp bu kullarının karındaş Mehmed zan-ı mal (.) ihtifa etmeleri ile şimdi bu kullarının karındaşının hayatı ve memat nâ-malum olup mezbûrlar iki yüz kuruş ahz ve kendisini katil ve ihtifa etmeleriyle merahim-i âlilerinden mercudur ki mezbûrları mübaşir kulları marifetiyle bi-eyyi-hal ahz ve Divan-i Anadolu'ya ihzar-i huzur-i âlilerinde meraki-i şer' ve ihka-i hak (.) vermesi malum olmak babında ferman sultanındır deyü fi 18 Rebiü'l-evvel 1159

Varak 18- Belge No:55

Ba ferman-ı âli sipah ocağından tarakkilü serdengeçti neferatından olup memuriyetleri tamam olmazdan mukaddem evlerine gelenler bir saat akdem mahal-i memurlarına tesyir ve irsal olunmak muf (.) İçin isti'cal emri varid olmuştur vesele a'leyna fi 16 Recep 1159

Varak 18-Belge No:56

Seyyid Derviş Ağa'nın alaybeylik fermanı hulasesidir

Kara Hisar-ı Sahib Sancağında Kara Hisar nahiyesinde (.) Başlü nam karye ve gayriden on iki bin üç yüz elli akça tımâra mutasarrıf Darende-yi ferman vacibu'l-izan kıdvetü'l-emasil ve'l-akran SeyyidMehmed zide kadrehu ordu-yi hümayunuma arzuhal edip Kara Hisar-ı Sahib Sancağı alaybeyi Seyyid Mustafa (.) raf'inden kendine tevcih ve hidemat-ı merkumeme istihdam olunmak babında hüküm-i hümayunum rica eylediği ecilden mucibince alaybeylik mezbûrSeyyid Mustafa'nın raf'inden muma-ileyh SeyyidMehmed'e tavsiye ve hidemata merkume de istihdam olunmak emrim olmuştur buyurdum ki sadır olan emrim üzere muma-ileyh SeyyidMehmed zide kadrehu livai mezbûralaybeyliği hizmetinde istihdam eyleyip min-ba'd raf' olunan mezbûr Mustafa'yı ve ahiri bir turlu dahl ve taarruz ettirmeyip ve mir alayı muma-ileyh verdiği arzda satır tarihi tahrir etmek üzere tenbih eylesin şöyle bilesin alamet-i şerife itimat kılasın. Tahrir fi Recep ayının beşinci günü sene 1159 Sahra-yi Ordu-yi Sivas

Varak 18- Belge No:56(devamı)

Mefahirü'l-emasıl ve'l-akran Anadolu Eyaletinde vaki alaybeyler zide kadruhu

Tevki'-i refi'-i hümayun vasıl olunacak malum ola ki siz ki muma-ileyhimsiz memur olduğunuz sefer-i hümayunum için sancaklarınız bü'l-cümle zü'amâ ve erbâb-ı tımâriyla nevrüz-i firuzda yerinizden hareket ve seyri sari' (.) canib-i maksuda teveccüh ve azimet etmeniz hususu bi'd-defaat evâmîr-i şerifemle te'kid ve isti'cal olunup vel-haletü hazihi nevrüz-i firuz duhul edeli yirmi güne karib vakt-i murur ve ser asker Paşa bu esnada yola çıktığının haberi vurud etmekle sizin dahi yola çıktığınızın haberi bu vatka dek der-i saadetime vasıl olmak lazım iken henüz tarafınızdan bir haber ve eser zuhur etmesi betat ve rehavetinize hamil olunmakla müstahak-i eşedd-i ikab olmuştur imdi işbu emri şerifimile vusulunda eğer şimdiye dek yola çıkmışsınız seyir-i seri' ile giderek ser asker-i müşarün-ileyh yanına bir kaden evvel vusula müsaraat ve eğer henüz çıkmamış iseniz hemen der hal yola çıkıp bir an akdem canib-i maksuda lahveke (ilhak) mübaderet ve yola çıktığınızı muaccelen der-i saadetime ilam ve işaret eyleyesin bu ana dek sadir olan te'kid ve isti'calat bu esnada yola çıkmanız iradesinden nâşi olup bundan böyle bir dahi te'kid ve isti'cale saide-yi vakit olmamakla şöyle ki İyazen-billah Teâlâ fi-ma-ba'd dahi miktar-i ziyad betat ve rehavetiniz mesmu' aolur ise sonra bila-aman cezanız tertip olunacağını yakinen bilip ana göre encam-ı karı mülahaza ve tefekkür ve selamet-i hal size lazım ise serian ve acilen yerinizden hareket ve ser asker-i müşarün-ileyhin yanına bir kadem akdem vusula müsaraat ile berat zimmetinize sarf ma-hasal vus' ve kudret eyleyip zinhar ve zinhar miktar-i ziyad ihmal ve tekasülden ve ser-i mu rehavet ve kusurdan gayetü'l-gaye hazar ve mücanebet eylemeniz babında ferman-i âli-şanınım sadır olunmuştur

Fi 22 Rebiü'l-evvel 1159 mucibince Sadrazam mektubu dahi vardır

Varak 18- Belge No:57

Hüsrev Paşa kazasına tabi

Dağ Biyavi nam karye sakinelerinden Ayşe bint-i Mustafa nam bekr-i balığa nefsi rızasıyla talib olan Abdurrahman b. Hüseyin nam kimesneye şuhut mahzarında ve mahfil-i kazada bin dirhem gümüş mihr nısfını müeccel ve nısfı ahiri mevcel olmak üzere nefsını tezvic eylediği bu mahalle kayıt şüd fi 10 Şevval 1159

Şuhut:

Çire-zade Mustafa Bey- Musa b. mahzar Mustafa –Eyüp b. Ahmed- Köse
mahzar- Mahzar Mustafa Paşa- es-Seyyid Mehmed b. Avaz an karyeyi Salar – el-Hac
Ömer an karyeyi Sinan Paşa

Varak 19- Belge No:58

KaraHisar Sahib Sancağından ba emri âli matlup buyrulan yüz re's mehari ve mükari develerinin sancak kazalarından ihracı ve sevb-i memurda imal ve mevcut ettirilmesi babında şeref-bahş-i sudur olan emri âli mucibince marrü'l-zikr develere cümle ittifak ve ittihatları ve marifet-i şer'le sariban-başı nasp ve tayin olunan Kara Hisar-ı Sahib mahallatından İmaret mahallası sükkanından Mehmed Paşa b. Hasan nam kimesne meclis-i şer'-i hater lazım't-tevkirde sahip hazü'l-kitap fahrü'l-akran saadetlü Ahmed Ağa mahzarında ikrar-i tam ve takrir-i kalam edip cem'ine memur olduğum mehari ve mükari develerinden Kara Su kazası ahalilerinin sehmlerine isabet eden dört re's deve pahalarından cümle nizami üzere be her re'sine elli beşer kuruştan min-haysü'l-mecmu' iki yüz yirmi kuruş merkum Ahmed Ağa yedinden bit-tamam vel-kemal ahz ve kabz eyledim ve (.) sefer-i mezbûrun veçhi meşruh üzere cari ve sadır olan ikrarını el-makulehü'l-merkum bil-muvacehe tasdik ve bil-musamiha tahkik edecek mahovel-vaki bil-talep kitap olundu Harrere zalik ve harrere fi Safer ayının altıncı günü sene 1159Şuhut:

Abdurrahim Efendi Veli Efendi- Çukdar Ahmed b. İbrahim- Kâtip Ahmed Efendi

Varak 19- Belge No:59

Bais-i tahrir budur ki

İşbu bin yüz elli dokuz senesine mahsuben ba emri âli imdad-i seferiye-ye isdar buyrulan emri âli mantukunca Kara Hisar Kazası üzerlerine edası lazım gelen seferiye malı yedimize verilen bu sileleri(.) mucibince bit-tamam vel-kemal ahz ve kabz olunup yedlerine işbu eda tezkeresi verildi tarafımızdan ve taraf-ı ahirden bir fert müdahale olunmaya ve's-selam

Ebubekir mutasarrıf-i Kara Hisar-ı Sahib

Varak 20- Belge No:60

(silik)Kara Hisar-ı Sahib'de mazun-ı bü'l-ifta olan Ahmed Efendi

Ba'd's-selam inha olunur ki hüsnü halın ilam olunmakla kaza-i mezbûrda kema-kan ifta ile sana izin verilmiştir gerektir ki istifta edenlere esah-ı akval ile ifta edip kütüb-i mu'tebereden nakli sarh ve imzalarında

el-müftü Kara Hisar-ı Sahib deyü tasrih edesiz

ve's-salam fi 7 Recep 1159el-gafir Mehmed Emin gafir anhu

İmaret mahallesi sakinelerinden Raziye bint-i Halil nam atun mahfil-i kazada
nefsini yirmi kuruş mihr-i müeccel ile ne zevci sabıkı Mustafa b.Mehmed Paşa akd
olunduğu kayıt şüd. fi 25 Zilhicce 1159

el-Hac Süleyman Hüseyin- el-Seyyid Yunus b. Osman – Musa b. Mustafa Paşa-
Mahzar Köse Mustafa

Muhtesiptenbize teslim kuruş 12 kuruş, 10 ref'a nakit teslim, 10 Hacı
Abdurrahman'a havale olunup kabul etmedikleri Hacı Ahmed akçası, 10 raf 'a (.) teslim
– 42

Varak 20- Belge No:61

Kara Hisar-ı Sahib muzafatından Çobanlı karyesi sakinlerinden iken bundan
akdem vefat eden Mustafa b. Hac nam mütevacfanın veraseti zevceyi menkühe-i
metrükesi Fatma bint-i İshak ve Döndü ve Zeliha ile sülbü-i kebire kızları Hatice ve
Rukiye'ye münhasır olup lakin terekeyi mütevacfayı mezbûr zevcat-ı mezbûratın sabit
olan min-haysü'l-macmu' yüz kırk kuruş mihrlerine (.) etmeyip (.) tahrir ve taksim
olunan defterdirki ber veçhi âti zikir olunur tahriren fi Safer ayının 23'üçü günü sene
1159

Köhne kilim 3 aded, 4.5 kuruş- Döşek 1, 2.5 kuruş- Yastık 2, 2 kuruş- Yorgan 1,
3 kuruş- Parça kilim ve köhne yorgan 3 kuruş- Çuk 4, 2 kuruş- Balta 1, 2 kuruş-
Tencere 10 maa tekne 1, 2 para an nakit 15 kuruş- avan nühasiye2, 2 kuruş- Satır 20
para- Su tas 1 kuruş- etvab 20 para- Esas-i beyt ve hırdavat saire 20 para- bakır kıymeti
15 kuruş- Tüfeng kıymeti 3 kuruş- Rafa an nakit 5 kuruş- Ref'a bakır kıymeti 10 kuruş-
Yekûn 64 kuruş 3 rub'

Minha'l-ihracat

Mihr-i müsebbet zevce-yi mezbûre Fatma maa (temyyin) 80 kuruş- Mihr-i
mütessel zevce-yi mezbûre Döndü 40 kuruş- Mihr-i müsebbet zevce-yi mezbûre Zeliha
20 kuruş.Yekûn 140 kuruş

Balada mestur eşya kıymeti olan altmış yedi kuruş üç rub' kuruş akça
zimmetinde mütekarir olan mihr-i müsebbet yüz kırk kuruş deyü yinetaksim olundukta
her bir kuruş (.) on sekizer para ikişer akça isabet eylediği sabit ve zahir olup mezbûre
Fatma'nın seksen kuruş mihri mukabelesinle bi-hisabü'l-ferma otuz sekiz kuruş sekiz
semen isabet edip ve keزالik mezbûre Zeliha'nın sehmine on dokuz kuruş dört semen

isabet edip ve keزالik mezbûre Zeliha'nın sehmine dokuz kuruş sekiz semen isabet eylediğı bu mahalle şerh verildi

Harrere hazihü'l-defter bi-marifeti etemede a'leyh (.) gafirillahi ecell İbrahim (.) bi-medine Kara Hisar

Varak 21- Belge No:62

Suçu-Zade Bey Mütesellimlik Buyruldu Senedi

Şerayı' şiar Kara Hisar-ı Sahib Sancağında vaki kazaların kadıları zide fazailehüm ve mefahiru'l-emasil ve'l-akran liva-yi mezbûrda vaki voyvodalar ve zabıtan ve kethüda yeri ve âyân ve iş erleri zide kadruhum inha olunur ki bu esnada şark canibinde vaki sefer-i hümayun nusret-i makarun bi-emri âli hareket ve azimeti hasebiyle hala ber veçhi sabık mutasarrıf olduğumuz liva-i merkume-ye iş bu bin yüz elli dokuz senesi mah-i Rebiü'l-ahire guresinden mütesellim nasb ve tayin eylemek lazıme-yı halden olmakla kıdvetü'l-emasil ve'l-akran Ali Ağa zide kadruhu tarafımızdan liva-i merkuma mütesellim nasb ve tayin olup ber veçhi mu'tâd vaki olan cürüm ve cinayet ve salb u siyaset ve yava ve kaçkın ve resmat-ı saire cüzi ve külli her ne ise muma-ileyhe zapt u rapt ettirip ahirden kimesneye müdahale ve umurunda bir emre mümanaat ettirmeniz babında işbu buyruldu tahrir ve isdar olmuştur inşallah Teâla gerektir ki liva-i mezbûrun umuru hususunda mütesellim-i muma-ileyhin re'yinden hariç kimesneye iş ettirmeyip ve sen ki mütesellim-i muma-ileyhi zide kadruhusun tarih-i merkumeden siyak-i sabık üzere bi-her mah ikişer yüz ellişer kuruş hala Âstânedede kapı kethüdamun saadetlü Ebubekir Efendi tarafına irsal ve teslim etmek şartıyla liva-i merkumenin mütesellimini tarafımızdan sana tefviz olmağın minval-i meşruh üzere mutasarrıf olup sükkân-i belde-yi mezbûrenin zapt u raptına ve reaya berayasının himayet ve siyanetine bezl-i makdur eyleyip hilaf-ı şer'-i şerif ve mugayir-i kanun münif kimesneye taaddi ettirmeyip mucib-i buyruldu ile amil olasın deyü veselea'leyna 13

Varak 21- Belge No:63

Sabuhi-Zade Ali Ağa'nın Mütesellimlik Emridir

Mefahiru'l-kuzat vel-hükkam maadinü'l-fazail vel-kelam Kara Hisar-ı Sahib Sancağında vaki olan kadılar zide fazluhum tevki'-i refi'-i hümayun vasıl olunacak malum ola ki kıdvetü'l-ematicid vel-ayan sabıka piyade mükabelecisi olan Ebubekir zide

mecduhu südde-i saadetime arzuhal edip muma-ileyhin kapı kethüdası olduğu emire'l-ümerai'l-kiram hala Kara Hisar-ı Sahib sancağı mutasarrıfı Ebubekir dame ikbaluhu Kars canibi ser askeri tarafından konakçı tayin olunup ve sefer-i hümayuna azimet üzere olduğundan liva-i mezbûre bir mütesellim nasb olunması mukteza olmakla Kara Hisar-ı Sahib sakinlerinden Kıdvetü'l-emasil ve'l-akran Ali zide kadruhu liva-i mezbûre mir miran-i muma-ileyh tarafından mütesellim nasb ve tayin olunup yedine buyruldu verildiğin bildirip mucibince mütesellimlik mezbûr muma-ileyh Ali zide kadruhuya zapt ettirmek babında emri şerifim suduruna iltimas etmeğin veçhi meşruh üzere amel olunmak babında ferman-ı ali-şanım sadir olmuştur buyurdum ki vusûl buldukta

Bu babda sadır olan ferman-i celilu'l-kadrim mucibince amel dahi siz ki muma-ileyhim siz veçhi meşruh üzere liva-i mezbûr mütesellimliği muma-ileyh Ali zide kadruhuya zapt ve mir miran-i muma-ileyh tarafına a'id ve raci'olan ahz ve kabz ettirip mütesellimliği umuruna ahirden bir ferdi dahl ve taarruz ettirmeyip emri şerifimin mazmun-i münifi ile amil olasın şöyle bilesin alamet-i şerife itimat kılasın. Tahrir fi evail-i Rebiü'l-ahir sene 1159

Vesele a'leyna fi 16 Rebiü'l-ahir 1159

Varak 21- Belge No:64

Buğday pazarı mültezeminin ambar sahipleri için varid olan emirdir

Kıdvetü'l-kuzat vel-hükkammadinü'l-fazali vel-kelam Mevlana Kara Hisar-ı Sahib kadısı zide fazluhutevki'-i refi'-i hümayun vasıl olunacak malum ola kıdvetü'l-emasil ve'l-akran Ahmed zide kadruhu divan-ı hümayunuma arzuhal edip Kara Hisar-ı Sahib Sancağında vaki Çorak ve Kazlı Göl ve tevabii mukataası ber veçhi malikane mutasarrıf olmak üzere uhdesinde olup Kara Hisar pazarında ve şehirde mevcut ambarlardan fûruht olan terekeler kil oldukta miri kil mukataa emini tarafından verile gelip ve resm-i kil mukataaya hâsıl kayıt olunmakla bazı ambar sahipleri kendi kileleriyle fûruht miri kileye rağbet etmediklerinden mal-ı mukataaya kesir ve noksan terettüp eylediğin bildirip gerek nefsi pazarda ve gerek ambar sahipleri ve gerek sairlerinin fûruht eyledikleri terekeleri miri kil ile kil olunup ve iktiza eden resmi miri için tahsil ve ahiri bir turlu müdahile ve rencide ettirilmemek üzere emir-i şerifim ricasına istida-yi inayet etmekle hazine-i âmiremde mahfuz olan Bursa mukataası defterlerine nazar olundukta Kara Hisar-ı Sahib sancağında vaki senevi doksan iki bin beş yüz akça malı olan Çorak ve Kazlı Göl ve tevabii mukataası ber veçhi malikane

mutasarrıf olmak üzere Ahmed zide kadruhunun uhdesinde olup defterhane-i âmirem defterlerine müracaat olundukta şehir ile nahiyesine tabi yüz on sekiz nefer reaya ve üç zemin ve yedi buçuk çiftlik yer vardır hariçten ziraat edip öşür ve resmini verirler ve hasılı tahtında resm-i çift ve bennak ve mücerred ve hanta ve resm-i zemin ve tapu-yi zemin ve bâd-ı hava ve resm-i arusane Yekûn maa gayrihu yedi bin akça yazarKarnel Kilise ve beş bin akça yazı ile resm-i kil-i Pazar-i nefsi Kara Hisar ve Kır Hisar nahiyesine tabii on beş bin akça yazı ile mahsul Çorak ve Kazlı Göl maa çayır-ı Kazlı Göl deyü defter-i mufassalda muharrir kalemi ile tahrir ve defter-i icmali de biriktirilip

Varak 22- Belge No:64(devamı)

Yirmi yedi buçuk akça yazı ile Havas-ı Hümayun mülhakatından olmak üzere Tahir olunduğu defter emini dame mecduhu ilam etmekle ilamı mucibince emr-i şerifim tahriri talhis olundukta talhis mucibince nin yüz kırk altı senesi Zilhiccesinin guresi gününden emri şerif verildiği der kenar oldukta imdi der kenari mucibince amel olunmak babında ferman-ı alışanım sadir olmuştur buyurdum ki hükmü şerifim vardıkta bu babda sadir olan emrim üzere amel edip dahi ber mucib-i defter-i hâkâni beş bin yazı ile resm-i kil-i Pazar-i Kara Hisar Havas-ı Hümayunum mülhakatından olmak üzere tahrir olunduğu defter emini dame mecduhu ilam etmekle ilamı mucibince sene-i mezbûrda emri şerifim verildiği hazine-i âmirem defterlerinde mukayyet olmakla veçhi meşruh üzere mukaddema verilen emri şerifim mucibince ol makule ambar sahipleri ve gerek sairlerinin fûruht eyledikleri terekeleri miri kil ile tekyıl ve kanun ve defter mucibince iktiza eden resim kilelerin miri için eda ettirtip hilaf-ı kanun ve defter kimesneye taalül ve muhalefet ettirmeyesin şöyle bilesin alamet-i şerife itimat kılasın

Vesele a'leyna fi 16 Rebiü'l-evvel 1159

Varak 22- Belge No:65

Yeniçeri ve serdengeçti ağalarını sefer-i nusrat-makruna ihracı babında sadir buyrulan emir-i âlidir

Mefahiru'l-kuzat vel-hükkam maadinü'l-fazail vel-kelam Anadolu'nun orta kol yemin u yesarı ile nihayetine varınca vaki kazaların kadıları ve naibleri zide fazlahum ve kıdvetü'l-ematicid-i vel-ayan hala Anadolu'nun orta kolundan tavaif-i askeriye ihracına memur Turnacı başı Mahmud zide mecduhu ve mefahirü'l-emasil ve'l-akran serdengeçti ağaları ve yeniçeri serdarları ve ocak ihtiyarları ve ayan-ı vilayet ve iş erleri

zide kadruhumtevkî'-i refî'-i hümayun vasıl olunacak malumola ki bi-inayetillahü'l-melikü'l-müteal bu sal-ı meymenet unvanda Kars ve Diyarbakır kullarında sefer-i hümayun-ı nusrat-makrunum muhakkak ve mukarrer olup bundan akdem ba ferman-ı âli orta ve sağ koldan Diyarbakır canibine memuriyet ile müceddeden bayrakları güşade olunan serdengeçti bayrakları tertip-i sabık üzere bir gün akdem Diyarbakır canibine varıp hala Diyarbakır valisi düstur-i mükerrer müşîr-i mufahham nizamü'l-âlem vezirim Abdullah Paşa adamullahu Teâla iclaluhunun maiyetinde mevcut bulunup ne veçhile re'y eder ise ol veçhile hidemat-ı hümayunumda teşhir-i sak-ı ikdam ile kısam etmeleri ve Diyarbakır canibine memuriyet ile bayrak güşade bulunan kazaların ve etrafta vaki kasabat ve kurların serdarları umumen neferatıyla yine Diyarbakır canibine memur olup fû'l-cümle kaza-i mezbûrların serdarları neferatlarıyla bayrakları altına götürüp hala Musul'da mevcut olan dergah-ı âli yeniçerileri ortalarıyla tashih ve be-dergah etmekle vaki olan hidemat-ı aliyemde kıyam ve istihdam olunup sağ ve orta kolda bazı mahallerden Kars canibine memuriyet ile bayrak güşade olunan kazaların serdengeçti bayrağı ve atik Ağa ve alemdarları ve cümle serdarları ve umumen neferatlarıyla hala Kars canibi ser askeri düstur-i mükerrer ve muazzam müşîr-i muhterem ve mufahhamnizamü'l-alem sedr-i esbak vezirim Ali Paşa adamullahu Teâla iclalenin maiyetinde mevcut bulunmanız bir gün akdem ve bir saat mukaddem her birleri tekml neferatlarıyla yerlerinden ve yurtlarından ihraç ve sevb-i memurlarına sevk ve tesyir eylemek babında emr-i ali-şanım sadırirsal olunmuştur inşallahu Teâla vusulunda ber veçhi muharrir bir gün evvel bulunduğun mahalden ba ferman-ı âli memur olduğun Anadolu'nun orta kolu ve yemin u yesar ile nihayetine varınca vaki kazaların tavaif-i askeriyelerin yerlerinden ve yurtlarından ihraç ve sevb-ı memurlarına sevk ve tesyir eyleyip müceddeden serdengeçti bayrağı güşade eden serdengeçti ağaların tekml neferatıyla ve atik ağaları ve alemdarları etba'ları ve sair neferat kul oğulları ve cebeci ve topçu ve top arabacıları mahal-i memurlarına varınca serdar bayraklarına umumen sevk ve ihraca kemal mertebe sa'y u ihtimam eyleyesin ve sen ki turnacı Mahmud zide mecduhusun senden her türlü sadakat ve istikamet ile hizmet mamul olup bu umur-i mühimenin fevkü'l-mamul-i karin-husulu melhuz olmakla bu sene-yi mübarekede bu hizmet-i vacibu'l-ihtimamda zuhura gelecek sadakat ve istiftanın zayi olmayıp mücazat olunacağın yakinin olup memur olduğun vech üzere bu sefer-i nusrat-esere memur olan tavaif-i askeriyenin bir ferdini geri koymayıp ve askerin ihraç etmeden bir kaza ve kurayı terk etmeyip kemal-i ihtimam ile? ederek cümlesin

sevk ve ihraç eyleyesin vasılinda sahih yeniçeri ve kul oğlu olup bu seferden tekavvül ederleri ve firar ve gaybet ederleri olur ise minba'd yeniçeriliklerine itibar olunmayıp isim ve resimleriyle raiyet defterine kayıt olunmaları için defterlerin âstâne-i saadetime gönderip inad ve muhalefet edenlerin ferman-ı hümayunuma adem-i itaatleri hasebiyle ceza-yi sezarları tertip olunmakta cümlesine ilan ve işaat eyleyip bu babda şeref-bahş-i sudur eden ferman-i cihan-muta'ımın icra ve infazine muhalefet eden ayan-i vilayet ve gayriden her kim olur ise muhkem hakkında gelinmesi için âstâne-i saadetime arz ve ilam eyleyesin ve kaza-i mezbûrunda vaki kuzat ve nevvab zide fazlahum ve cümle ayan-i vilayet ve iş erlerimiz bu umur-i diniyenin fevkü'l-mamul karin-i husul olup tavaif-i askeriyenin bir ferdi geri kalmayıp vakit ve zamanıyla bir gün akdem ve bir saat mukaddem odu-yi nusrat-makruna mülhak ve melaki olunmasına cümle ittihat üzere hareket ve ba'dü'l-yevm sevb-i memurlarına sevk ve isale dikkat ile icra-yi emir-i şerifime mübaderet eyleyesin bu babda her kimin ve ne kader taksiratı zuhura gelir ise bila-tehir haklarından gelineceğiniz emir-i mukarrer bilesin ve sizler ki müceddedden bayrak güşade eden serdengeçti ağaları ve atik ağalar ve alemdarlar ve serdarlarsız ba ferman-ı âli memur olduğunuz veçh üzere bir kadem akdem orduyu nusrat-şîara varıp vaki olan hidemat-ı aliyemde bezl-i nakdine-yi can etmekle ihtimam eyleyip bir ferdiniz geri kalıp ve yahut avk ve tehir ile mahal-i memurenize vakit ve zamanıyla erişmeyip taksiratınız zahir olur ise bir türlü ömrünüz ısga' olunmayıp bila-tehir cezalarınız tertip olunacağını mukarrer bilip mezmun-i emir-i âli üzere amel ve hareket eyleyesin deyü iftiharu'l-ümera vel-ekabir bü'l-fiil dergah-ı muallam yeniçerileri ağası olan İbrahim Ağa dame uluvvuhu tarafından mühür-i mektup verilmeğin veçhi meşruh üzere olunmak babında ferman-ı âli-şanım sadır olmuştur buyurdum ki vusul buldukta bu babda veçhi meşruh üzere şeref-yafte-yi sudur olan ferman-ı vacibu'l-atba ve lazımu'l-imtisalin mazmun-ı itaat-makrun ve ağayı muma-ileyhin tarafından verilen mühürlü mektup mucibince amel edip hilafından ziyade tevkive mücanebet eyleyesin şöyle bilesin alamet-i şerifeme itimat kılasın

Tahriren fi evahir-i Safer sene 1159vesele a'leyna24 Rebiü'l-ahir 1159

Mucibince yeniçeri ağası İbrahim Ağa'nın mühürlü mektubu dahi varid olmuştur

Varak 23- Belge No:66

Mucibince amel oluna Suret-i hatt-ı hümayun-ı şevket-makrundur kapısı levendat hakkında

Düsturun mükrremun müşîrun mufahhamun nizamü'l-alem müdebirü'l-umuru'l-cumhur bil-fikrû'l-sakıb methemu emhamü'l-enam bi'r-re'yü'l-sayib mümhiddu bunyanu'l-devlet vel-ikbal Seyyid ve erkanü'l-saadet-i vel-iclalü'l-mahsufun-i bi-sunuf avatifu'l-mulku'l-âla Anadolu'nun sağ kolunda vuzera-yi azam adamullahu Teâla iclalehum ve a'azim-i ümera vel-kiram efahimu'l-kübera vel-fehham ulu'l-kadr-i vel-ihtiram ashabü'l-izz-i vel-ihtişam el-muhtesun bi-mezid-i inayetü'l-mülkü'l-âla miri miran dame ikbaluhum ve akza kuzatü'l-müslimin evvel-i vülatü'l-muvahhidin maadinü'l-fezail vel-yakin rafiü ilamü'l-şerife vel-din varisü'l-ulumü'l-enbiya vel-mürselin el-mahsun bi-mezid-i inayetü'l-mülkü'l-müiyn mevali-i kiram kıdvetü'l-fazailuhum ve mefahiru'l-kuzat vel-hükkam maadşnü'l-fazail-i vel-kelam kuzat ve nevvab zide fazlahum ve mefahiru'l-emasil ve'l-akran mütesellimler voyvodalar ve kethüdaları ve yeniçeri serdarları ve aşair ve kabail birlikleri ve miri aşiretleri ve ihtiyarları ve sair zabitan ve ayan-i vilayet zide kadruhum tevki'-i refi'-i hümayun vasıl olunacak malumola temin-i bilad ve terkiye-i ibad lazıme-i saltanat-i adalet mutadım olmaktan naşı bundan akdem Anadolu'da serseri geşt u gûzar ile reaya ve beraya'ya isal enva'-ı mezar eyleyen şakavet-pişelerin mukaddema verile gelen fatava-yi şerife mucibince demleri heder olmak üzere idam ve izaleleriyle defi mefasidleri için bundan akdem evâmîr-i şerifem isdar ve Anadolu'nun üç kollarına irsal olunduğu cümlelerin malumudur lakin ol makulelerin ekseri eyledikleri kâr-i na-hencarlarında istiğfar ederek Anadolu valisi olup serasker zaferli rehberim olan düstur-i muazzam müattem müşîr-i mufahham ve mahrem-i nizamü'l-alem sadr vezirim Ali Paşa edamullahu Teâla iclaluhuya varıp raf'-i rak'-i iltica-i müşar-ileyh dahi kefillerinde galip hüsn-i nizama ifrağ şartıyla cürümlerinin affını mukaddema arz ve istida edilmeğine binaen fimaba'd paşalar kapılarında hizmet-gûzar olmak murad edenleri kefilleriyle hizmetetine girmek ve hizmetine girmeyen kendi halleriyle vilayetlerinde ve yahut münasip mahallerde yerleşip vatan tutmak ve ba'dez in üçer ve beşer dahi karye be karye geşt ü gûzar ve ibad u bilade isal-i mezardan ve muft u meccanen yem ve yiyecek talebinden mücanebet ve ihtiraz eylemek ve eğer bundan sonra yine itaat-i emr-i âli etmeyip kal-evvel fesat ve şekavet üzere olur ise ol misillilerin haklarından mukaddema verilen evâmîr-i şerifemin mazamin-i munsifesi icra olunmak şartıyla serasker-i müşarün-ileyhin iltimasına binaen sahayıf cerayim-i güzestelerine kalem-i af-i hümayunum keşide kılınmışken şimdi ol

makulelerden bazıları yine adet-i kadimelerine rücu' ve ibadullahın üzerlerine hücum-burd ve ebna-yi sebili der hal hasaret ve reaya ve berayadan müft ve meccanen yem ve yiyecek mutalebesiyle nice habasete mübadere ve sitr-i hal için aşayir ve kabaile intisap ve duhul ile(...) eyledikleri sahihe haber verilmek şart-i mezbûre mugayir hareket edenler müzürr'n-nas ve sahibu'l-fesat her buldukları talepte ve ba'dü'l-yevm onlara sahip çıkılmak ve haklarında merhamet olunmak maazallahu Teâla ibadullahe aynı (.) ve fukara ve mesakine mahzen hiyanet edip zahir ve aşikar olmakla ol misillilerin demleri hader olmak adına bila-aman haklarından gelinmesi lazım gelmeğin müceddedden işbu emr-i şerifim isdar ve tatar emektarlarımızdan kul emektar tatar ile irsal olmuştur imdi siz ki müşar muma-ileyhimsiz ber veçhi muharrir bu misilli kapısız mihasız gezer haletli eşhas makuleleri ne mahalde bulunurlar ise ibadullaha mazerre üzere oldukları ve heyn-i aflarında akit olunan şart-i merkuma muhaliftde hareketleri müridlerindeteyit ve zahir olduğu halde mukaddema olan tanbiheyi aliye-i hümayunuma adem-i itaatleri nümayan olduğuna binaen ve şer'en demleri hader olmakla ol makuleleri (.) bulundukları mahallerden tard ve mukaddema bu misilliler haklarında verili gelen fatava-yi şerife mucibince müzirr'n-nas ve sahibu'l-fesat oldukları için lazım gelen ceza-yişeraları tertip ve şer-i mazeretlerinden ruyi arz tathir eyleyip ve siz ki eşayir kabail mir aşiretleri ve boy beyleri ihtiyarları siz siz dahi aşiretlerinizin torunlarını ve inip binme kudreti olan halkınızı muhkem zapt u rapt edip işlerinde bir ferdi kapısız gezer eşhas misilli serseri gezdirmeyip ve ebna-yi sebili ve fukarayı reayete onlar tarafından bir turlu taaddi ve tecavüz olunmayıp cümlesi adebleriyle hareket ve ser seri gezer makulesi eşhas aranıza girer ise birisini himayeye almayıp ve genç ve atfal kapıyı ibadullaha varınca millete hizmet etmek niyeti ile der hal ahz ve darb ve civarınızda bulunan vülata ve hükame(.)eyleyip bu veçhile din ve devlet-i Aliyeme olan sadakatınızı izhar ve dünya ve ahrette cem'iniz ber-hürdar olmakla (.) eyleyesiz bu misilli yaramazlar aşayir ve kabiliniz derunine girdiklerinde şerefize dahi düştüğünüzü hiyanet etmeniz lazıme gayret aşiretinizdir deyü beyhude? makulesi derununuzda ise sizleri bir tarik ile tariklerine meyil ettirip daiyesinde olunduklarına onların bu gune kalam-i duruğ-amizlerine aldanmayıp ber veçhi muharrir onları himaye din-i mübine ve devlet-i aliyeme umumen ibadullahe mahz hiyanet olduğunu bir hoşça anlayıp eğer bundan sonra her yine merkumlara zamin çıkarınız olur ise sairleriniz eğer ma-ada dahi olup bi-eyye-veçhi-kane tutup hükkama teslim etmeye dikkat eyleyesin şöyle ki buna mugayir hareketiniz haber alınır ise sonra onlara tertip olunacak caza her

hangi aşiret olur ise olunan bila-imhal onların haklarında icra olunacağı mukarrerdir ona göre cümleliz ferman-ı hümayunumun muktezası üzere hareket ve lakin bu bahane ile şekavette alakası olmayanlara ve bi-günahlara veçhen mine'l-vücut taarruzde ve bu hususu celb-i male vesile ittihaz eylemekten dahi gayet-i kifaye ihtiraz ve mücanebet olunmak babında ferman-ı ali-şanım sadır olmuştur buyurdum ki vusul buldukta bu babda veçhi meşruh üzere şeref-yafte-i sudur olan ferman-ı vacibu'l-etba' ve lazımü'l-imtisalının mazmun-i itaat-makrunla amil olup hilafına rıza ve cevaz göstermekte gayetü'l-gaye hazer ve mücanebet eyleyesiz şöyle bilesiz alamete itimat kılarsız

Tahrir fi evasıt-ı Rebiü'l-ahir sene 1159vesel a'leyna fi 25 Rebiü'l-ahir 1159

Mucibince Sadrazam mektubu dahi vardır

Sabika Zagarci başı Süleyman Ağa askere sürücü tayin olunup tarafından Hüseyin Çavuş yediyle tavaif-i askeriye sefer fermanı varid olup ve mucibince yeniçeri ağası İbrahim Ağa'nın dahi mektubu vardırve sele a'leyna 27 Cemaziel-evvel 1159

Varak 24- Belge No:67

Güherçile fermanıdır

Mefahiru'l-kuzat vel-hükkam maadinü'l-fazail vel-kelam Kara Hisar-ı Sahib ve Seferihisar ve Eskişehir kadıları ve Kütahya eyaletinde güherçile bulunan kazaların kadıları ve naibleri zide fazlahum tevkî'-i refî'-i hümayun vasıl olunacak malumola ki İstanbul barut-hanesi nazırı kıdvetu'l-emasil-i vel-ayan İbrahim zide mecdehu divan-i hümayunuma arzuhal edip barut-hane-yi âmiremde tabhı tertip ve fermanım olan barut sipahın azam lazımesinden olan güherçilenin ekser اوردسی zikr olunan kazalar ve sair ol havalilerde mubayaa ve nakl olunu gelmekten naşı bin yüz elli dokuz senesine mahsuben dahi mahal-i mezkûrede hâsıl olan güherçilenin bir vakiyyesi ahire fûruht olunmayıp ve muhtekir taifesine taarruz ettirilmeksizin cümlesi barut-hane-yi âmirem için bayii ettirilmek üzere muma-ileyhin tarafından tayin olunan dergah-i muallam yeniçerileri takaüdlerinden Sucu-zade Ali zide kadruhu kadimden olageldiği üzere mubay' ve cem' ve tahsil ettirilip taraf-ı ahirden muhalefet ve müdahale ettirilmek ve muhalefet edenler men' u daf' olunmak ve muhtekir taifesi memnu'atdan olan güherçileyi mubay' ve ziyade paha ile Efrenç'e ve saire fûruht için ahir mahallere nakle cesaret ederler ise ol makuleler ele getirdiklerinde yedlerinde bulunan güherçile miri için marifet-i şer' ile ahz ve girift olunduktan sonra ashabının muhkem haklarından

gelmek üzere isim ve resimleri ile der-i devlet-medarıma arz ve ilam olunmak için emr-i şerifi-i ali-şanın verilmek babında istida-yi inayet elediği ecilden hazine-i âmiremde mahfuz olan baş muhasebe defterlerine nazar olundukta âstâne-i saadetim barut-hanesinde tabhî tertip ve fermanım olan barut-i mübarek cüzvi azamı olan güherçile kadimden Anadolu ve Karaman Eyaletinde vaki ulviye ve kazaları ve havalilerinde bulunan mahallerden mubayaa oluna gelmekle güherçile bulunan yerlerden gerek askeri ve gerek gayri askeri her kim olur ise olsun yedlerinde bulunan güherçilenin bir vakiyyesi ahire fûruht ettirilmeyip cümlesi miri için mubay' olunup bi-her tarik anca muhtekir taifesi ve ahiri mubayaa ve götürüp sair mahallerde harbi kefareye ziyade paha ile fûruht eylediklerinde barut-hane-yi âmiremin güherçilesi kılletine ba'is ve tatiline badi olacakları zahir ve aşîkar olmakla fi-ma-ba'd icab eden pahaları barut-hane-yi âmirem nazırı tarafından güherçile mubayaasına memur eylediği âdemisi yedinden verilmek şartı ile cümlesi miri için mubayaa ve âstâne-yi saadetime nakl ve teslim baryt-hane-yi âmirem ettirilmek ve ol makule muhtekir taifesine ve ahire bey' ve fûruht etmeğe cesaret edenlerin bayi'i ve müşterisi marifet-i şer'le ahz ve yedlerinde bulunan güherçileleri miri için girift olunduktan sonra kendilerinin muhkem haklarından gelmek için isim ve resimleri ile der-i devlet-medarıma arz ve ilam olunmak lazıme-yi evâmîr-i şerifem verile geldiği der kenar olunmakla imdi der kenari mucibince amel olunmak fermanım olmuştur buyurdum ki hükm-i şerifim vardıkta bu babda sadır olan emrim üzere amel edip dahi barut-hane-yi âmiremin cüz'-i azamı olan güherçile zikr olunan kazalardan ve sair havalilerden mubayaa ve nakl oluna gelmekle bin yüz elli dokuz senesine mahsuben mahal-i mezkûrede hasıl olan güherçilenin bir vakiyyesi ahire fûruht olunmayıp ve muhtekir taifesine taarruz ettirilmeksizin cümlesini merkurum Sucu-zade Ali zide kadruhu marifeti ile lazım gelen pahası yedinden verilmek üzere kadimden olagelesi üzere barut-hane-yi âmirem için cem' ve tahsil ettirtip taraf-ı ahirden kimesneye mümaniat ve müdahale ettirilmeyip muhalefet edenleri men' u daf ' eylesin ve muhtekir taifesi memnuatdan olan güherçileyi mubayaa ve ziyade paha ile Efrenc'e ve saire fûruht için ahir mahallere nakla cesaret ederler ise ol makuleler ele girdiklerinde bulunan güherçile miri için marifet-i şer' ile ahz ve girift olunduktan sonra ashabının muhkem haklarından gelmek üzere isim ve resimleri ile der-i saadetime arz ve ilam eylesin şöyle bilesin alamet-i şerife itimat kılasın

Tahrir Rebiü'l-evvel'in 9.günü sene 1159vesele a'leyne 29 Rebiü'l-evvel 1159

Mucibince yeniçeri ağası mektubu dahi varid olmuştur

Varak 24- Belge No:68

Faziletli Mehmed Efendi ve Mustafa Efendinin muhtesipler için ulufe emridir

Kıdvetü'l-kuzat vel-hükkam maadinü'l-fazail vel-kelamkadısı ve Kara Hisar-ı Sahib kazası naibi zide fazluhu tevki'-i refi'-i hümayun vasıl olunacak malumola ki sen ki Kara Hisar-ı Sahib naibi Mevlana Mustafa zide ilmesin südde-i saadetime mektup gönderip Kara Hisar-ı Sahib'de müteveffa Ahi Ulu Bey vakfının Evladiyet ve Meşrutiyet üzere mütevellisi Mehmed Efendi demekle maruf kimesne meclis-i şer'a varıp Kara Hisar-ı Sahib sancağında ve nahiyesinde mahsul baş-hane der nefsi-i Kara Hisar hisse fi sene bin dört yüz kırk ve dekakin-i kasaban der nefsi-i Kara Hisar fi sene bin dört yüz kırk akça yazılar ile defter-i hâkâni ile tahrir ve müteveffa Ahi Ulu Bey vakfından ve mir liva-i Kara Hisar-ı Sahib'den olan nefsi-i Kara Hisar hasılı tahtında dahi dekakin kasaban gayr az hisse-i an vakıf deyü mir livaya hasıl kayıt olunmakla mir liva hasılına mutasarrıf olanlar heyn-i tahrirde mir livaya hasıl kayıt olunan rüsumatı ve vakfa hasıl kayıt olunan dekakin-i kasabandan gayri has mülhakatında olan kasap dükkanlarından aid olan ber mucib-i defter-i hâkâni ahz ve kabzına kanaat etmeyip hilaf-ı defter-i hâkâni vakfa hasıl kayıt olunan kasaban dükkanlarından vakfa aid ve kadimden canib-i vakıftan alına gelen rüsumatınahz ve kabzına mümanaat ve ol veçhile vakıf-i şerife gader olduğun Medine-yi mezbûr ahalilerinden Cem gafır meclis-i şer'de â'la tarikü'l-şehade haber verilmeleri ile salif-ül-zıkr baş-hane ve dekakin-i kasaban ber mucib-i defter-i hâkâni taraf-ı vakıftan zapt ve aid olan rüsumattan defter-i hâkâni ve kadimisi üzere ahz ve kabz ettirilip hilaf-i defter-i hâkâni has mezkûr zabıtı mezkûrun ve ahirin ol veçhile zahir olan müdahale ve taaddisimen' u daf ' olunmak babında hükm-i hümayunum verilmek ricasına vaki hal bü'l-iltimas arz ve defterhane-i âmirende mahfuz olan defter-i icmal ve mufassal ve defter-i evkafa müracaat olundukta Kara Hisar-ı Sahib nahiyesine tabi evkaf-ı Ahi Ulu Bey der nefsi-i Kara Hisar haliya (.) imiş der tasarruf-i Piri Çelebib. Hacı Ali an evlad-ı Ahi Ulu Bey ba berat-ı hümayun haliya emri şerif verilmiş ki her kim ki evladına niza' eder ise istima' olunmaya deyü ve Hacı Kasım oğlu sefer şad Mehmed vakıf-ı mezbûrun evladından olup ama hüdavendigar-i sabık nişanı ile Piri Çelebi mutasarrıf olmağın defter-i cedide kayıt olundu deyü mukayyed der defter-i atik neferat ve mahsul-i Baş-hane der nefsi-i Kara Hisar hisse fi sene bin dört yüz kırk ve dekakin-ı kasaban der nefsi-i Kara Hisar fi sene bin dört yüz kırk Yekûn maa gayriha üç bin iki yüz altmış akça yazı ile defter-i

evkafında muharrir kalile tahrir ve vakıf-ı mezbûr mülhakatından olup ve yine Kara Hisar-ı Sahib nahiyesine tabi mahallat ve neferat ve zimmetiha ile nefsi-i Kara Hisar-ı Sahib ve hasılı tahtında nefsi-i Kara Hisar ihtisap ve bac-i Pazar boz-hane ve saman ve kapan gale ve susam ve meyve ve sabun-hane ve esel ve öşür-i bağ ve bostan ve resm-i zemindaire-yi şehir bac-i Pazar esel ve resm-i kapan dakik ve bac-i Pazar bâd-ı hava ve bac-i Pazar nemek ve mukataa-yi esel-hane ve dekakin gayr az hisse an vakıf ve muamele zindan ve bâd-ı hava ve resm-i erusane ve cürüm cinayet ve beytülmal ve mal-i gaip ve mal-i mafkude ve yava ve kaçkın ve zimmi abd-i abik ve kenizin ki müddeti tamam ola bey' olunur deyü on yedi bin beş yüz akça yazı ile defter-i mufasssalda muharrir kalemi ile tahrir ve defter-i icmaliyle Şehir-âbâd nahiyesine tabi nefsi-i Kara Hisarda zıman deyü yazı-yı mezkûresi ile tahrir ve kura ihracı ile biriktirilip Kara Hisar-ı Sahib Hası mülhakatından iken nefsi-i ihtisap-i Kara Hisar-ı Sahib'in mahalli sancak Havasından ifraz ve miri mukataa olmak üzere bin yüz otuz dokuz senesi Rebiü'l-ahirinin sekizinci gününde ba hatt tevki'-iy has-ı hümayuna tashih ve mir liva-i Kara Hisar Havasını mülhakatından üç bin akça yazı ile mukayyed mezraa der daire-i şehir ve keزالik üç bin akça yazı ile mukayyed mezraa-i hisse der şehir nam mezraların altı bin akça yazıları Ahmed hane-i hassanın malikane uhdesinde olan nefsi-i ihtisap-ı Kara Hisar-ı Sahib mukataası malına zam ve meblağ-ı mezbûr beher sene mal-ı mukataa ile maan teslim-i hazine-yi âmire olunmak ve ihtisap mukataası ile maan zapt ettirilmek için zikr olunan mezranın mahalleri yüz elli üç senesi Şevvalı'nın yirmi altıncı gününden ba hatt-i tevki'-iy hassı hümayunuma tashih olunduğu mastur ve hazine-i âmiremde mahfuz olan baş muhasebe defterlerine nazar olundukta mukataa-yi ihtisap-i nefsi-i Kara Hisar an havas-ı mir liva deyü senevi dört yüz beş buçuk kuruş mal ile muma-ileryh zide kadruhunun ber veçhi malikane hala berat-i şerifimle üzerinde olduğu mukayyed olmağın defter-i hâkâni mucibince amel olunmak emir olunmuşturbuyurdum kivusul bu babda sadır olan emrim üzere amel dahi Kara Hisar-ı Sahib nahiyesinde bin dört yüz kırk akça yazı ile mahsul-i Baş-hane der nefsi-i Kara Hisar ve dekakin-i kasaban ve bu vakfa hasıl kayıt olunanları ber mucib-i defter-i hâkâni canib-i vakıftan ve gayr-az hisse-yi vakıf ve dekakin-i kasaban deyü ser-liva-i hassa hasıl kayıt olunanları dahi mir liva-yi hassı mutasarrıfına ve defter-i hâkâni ve kadimi üzere zapt ve her kese aid olan kanun ve defter mucibince ahz ve kabz ettirilip hilaf-i defter-i hâkâni mir liva-i has mutasarrıfların vakıfa hasıl kayıt olunan Baş-hane ve dekakin-i kasaban bir turlu dahl ve taarruz ettirmeyesin ve dahl edip vakıfa aid olandan fuzul alınmış ise

ba'di's-sübut hüküm edip tahsil ve bi-kusur aliverip min-ba'd defter-i hâkânî-ye ve emir-i hümayunuma muhalif kimesneye iş ettirmeyip isimlerini yazıp arz edip husus-i mezbûr bir dahi emir-i şerifim (emr-i şerifim) varmalı eylemeyesin şöyle bilesin alamet-i şerife itimat kılasın

Tahrir fi evail-i mah-i Rebiü'l-ahir sene 1159vesele a'leyna ve kayd fi Cemaziyel-evvel 1159

Varak 25- Belge No:69

İstardan gümrük alınmaya deyü emirdir

Mefahiru'l-kuzat vel-hükkam maadinü'l-fazail vel-kelam Kara Hisar-ı Sahib vekadıları zide fazluhum tevki'-i refi'-i hümayun vasıl olunacak malumola ki Yelvac Kazası naibi Mevlana Mustafa zide ilmuhi divan-i hümayuna arz gönderip Yelvac Kazasında sakın ulema ve suleha ve eimme ve huteba ve reaya ve beraya bi-ecmehim meclis-i şer'a varıp vilayetlerinden ihraç olunan İstar Viyoğası mahallinde miri damga ile damgalanıp rüsum-i mirisi ada olunduktan sonra kurb ve civarlarında Kara Hisar-ı Sahib'de ve dahi civari kurbunda olan kasabalara gönderip fûruht ve kefaf-i nefsi ehl u iyalleriyle taayyüş edip ancak mahallinde miri damgasından gayri bir ferdi dahl ve taarruzleri yok iken Kara Hisar Sahiple parça emini kolçuları kendilere me'kel ittihaz ile varan tüccarlardan hilaf-i şer' ve kanun ve bila-ferman bi-gayri hak nesne talebiyle rencide ve taaddilerinden ahvalleri diger-gun olmakla kadime mugayir bila-ferman ol veçhile olan taaddileri men' u def' olunmak için emr-i şerifim verilmek ricasına bil-iltimas ilam eylediği ecilden imdi hilaf-i şer' ve kanun taaddi ettirilmemek babında ferman-ı ali-şanım sadır olmuştur buyurdum ki hüküm-i şerifim vardukta bu babda sadır olan emrim üzere amel edip göresin tüccar-i mezbûrler yedlerinde olan İstar Viyoğası'yi mahallinde miri damgası ile damgalanıp fûruht için mahal-i mezbûre gönderdiklerinde icab eden gümrüklerini gümrük ümenasına ada eylediklerinden sonra ahirden dahl olunmak icab etmez iken Kara Hisar-ı Sahible parça emini kolçuları hilaf-i şer' ve kanun ve bila-ferman nesne talebiyle fuzuli taaddi eyledikleri vaki ise ol takdirce hilaf-i şer'-i şerif ve mugayir-i kanun ve defter ve bila-sened rencide ve remide ettirmeyesin şöyle bilesin alamet-i şerife itimat kılasın

Tahriren fi 8 Rebiü'l-ahir sene 1159vasıl a'leyna ve kayıt fi 8 Cemaziyel-evvel 1159

Mahsul Çorak Kazlı göl maa çayır-i Kazlı göl hass-ı hümayun tabi-i Kara HisarHasıl 15000

Çayır der karyeyi Aybak hass-ı hümayun tabi-i Kara Hisar300

Resm otlak nısf ber karyeyi Ablak hass-ı hümayun tabi-i Kara Hisar 400

Varak 26- Belge No:70

Medine-yi Kara Hisar Sahip mahallatından Fakih Paşa mahallesi sükkanından iken bundan asbak vefat eden İbert (silik) demekle maruf el-HacMehmed nam

müteveffanın verasetini zevceyi matrukesi Ayşe bint-i el-Hac İlyas nam hatun ile sülbi kebir oğulları es-Seyyid Osman ve es-Seyyid Ebu Bekir ve sülbiye kızı Raziye'ye inhisarı tahfifinden sonraterekeyi mezbûr bundan akdem tahrir olundukta kısmet-i adile bölünmediği ecilden bu def'a terekeyi müteveffa-yi mezbûr tekrar tahrir ve â'la-ma-farzillahi Teâlataksim olunması babında bu fakire hitabe sadır buyrulan ferman-ı ali-şan-i imtisal merkum el-Seyyid Ebubekir talebiyle ber veçhi adalet tahrir ve taksim olundukta zevceyi mezbûre Ayşe terekeyi müteveffayı mezbûrdan altı yüz kuruş ahz ve â'la sebil't-teharic el-şer'-i verasetten huruç ve ma-adanın davasından evlatlarının zimmetini ibra eylediği ledel-sübut zahir ve nümayan olduktan sonra müteveffayı mezbûrun mevcut olan mühallelfatı tahrir ve beynü'l-verese bü'l-farizetü'l-şer'-iye tevzi' ve taksim olunan defteridir ki ber veçhi ati zikr olunur

Tahrir fi Cemaziyel-evvel-in dokuzuncu günü 1159Şühüdü'l-hal

Müfehherü'l-müderresin el-keram faziletli hazret-i müftü Ahmed Efendi – Fahrü'l-fezail es-Seyyid Abdullah Efendi b. merhum Asaad Efendi -Fahrü'l-akran Ali Ağa mütesellim-i Kara Hisar-ı Sahib – Müfahherü'l-zü'amâ Ali Ağa b. Turunc Mustafa Ağa – Boyalı zade el-Hac Hüseyin – Zübdetü'l-meşayih Abdullah Efendi b.Mehmed Efendi – Ertehi zade el-Hac İsmail b.el-Hac Hüseyin – el-Hac Abdurrahman b.el-HacMehmed Efendi – el-Hac Mustafa b.el-Hac Süleyman Hamami– Boşnak el-Hac Mustafa b.el-HacMehmed

Mahalleyi mezbûrda vaki dahiliye ve hariciye menziller ve ambarlar 500 kuruş - Raf'a mahalleyi mezbûrda vaki ambar evi maa ambar 100 kuruş – Aktarlar sukunda vaki bir bab aktar dükkani 610 kuruş – Uzun Çarşıda nısf iğdeci dükkani 350 kuruş – Sim-i raht ve sim-i reşme - Raf'a sim-i raht 1, 25 kuruş – Simli Kedere 1, 10 kuruş – Simli kılıç 1, 30 kuruş – kilim 15 aded, 60 kuruş – seccade 1, 4 kuruş – gülabdan 1 maa buhurdan 1, 50 kuruş - Raf'a kilim 2, 4 kuruş – kırmızı çuka nafe kürk 1, 20 kuruş – yeşil çuka nafe kürk 1, 25 kuruş – avan nühasiye 12 men, 15 kuruş – köhne suf kırake 1, 3 kuruş – hoşaf tası1, 1.5 kuruş – kahve ibriği 2, 4 kuruş – şamdan maa fener 1, 3 kuruş – sarık maa kavık 2, 8 kuruş – çuka krake 1, 15 kuruş – kırmızı çuka kapur 1, 10 kuruş – kırmızı buası kürk 1, 10 kuruş – kıtbı kaftan ve antari 1, 3 kuruş – cedid cığaşir 1, 7kuruş – alca kaftan 2, 10 kuruş – kebir lengeri 7 aded, 15 kuruş – kederde maa külünk 1, 15 kuruş – kupur ve topança 12 kuruş – tüfenk 1, 10 kuruş - Raf'a tüfenk 2, 15 kuruş – kara raht 1, 3 kuruş - Raf'a avan nühasiye 24 men, 25 kuruş – yeşil busaı nafe kürk 1, 6 kuruş – panbuli kesesi 2, 3 kuruş – zeğir kesesi 1, 3 kuruş – müstamel Bursa yastığı 5

aded 15 kuruş - müstamel kadife yastık 5 aded, 5 kuruş – bildi yastık 6 aded, 3 kuruş – müstamel kilim 5 aded, 10 kuruş - nemdar 1, 1.5 kuruş – köhne keçe döşeme maa yana 2, 5 kuruş – Keçe kapı perdesi 1, 1 kuruş –köhne çit mak’ad 3, 20 kuruş – köhne nemdar galiçesi 3 kuruş – ferş 2, 70 kuruş – camus ineği 2, 50 kuruş – kara sığır ineği 2 aded, 20 kuruş – Şçklen karyesinde vaki bağça maa mai cari 120 kuruş - Raf’a cedid kilim 6 aded, 30 kuruş –sim ok kuşak 1, 25 kuruş – koyun ve keçi 82 aded kuzusu ile 300 kuruş –altın sebike ber veçhi tahmin 10 miskal, 40 kuruş – cevahir hançer 2 ve simli bıçak 2, 30 kuruş – akir alatı ile 23 kuruş – der ambar hanta kil 700 aded 30 kuruş, 1750 kuruş –der ambar-i şair kil 500 aded 15 kuruş, 625 kuruş – Sandıklı kasabasında der ambar-i nohut kil İstanbul 30 aded, 15 kuruş – nukud altın mütenevvia’ bi-hesap 472 kuruş –vefia nukuden cedid 1000 kuruş -vefia nukuden beyaz akça 346 kuruş -vefia zincirli altın 120 aded, 330 kuruş – vefia yıldız altını 59 aded, bi-hesap 236 kuruş – der dest-i ahali-i karyeyi Dazlar 438 kuruş – der dest-i kızıl hisarlı 60 kuruş – der dest-i ahali-i karyeyi Dazlar 75 kuruş – der dest-i çakır uzunlu Ömer Bey 73 kuruş – der dest-i ahali-i karyeyi Boyalı 90 kuruş – der dest-i çakır kulu ağası MehmedAğa 20 kuruş - der dest-i Gazi Mürselli Abdullah 17 kuruş - der dest-i Dazlarlı Kımıkçı oğlu 18 kuruş - der dest-i Nuri oğlu Hac Ali 308 kuruş - der dest-i cudemişli MehmedÇelebi 28 kuruş - der dest-i Mihaili İdris 33 kuruş - der dest-i Minger oğlu an karyeyi İbert 4.5 kuruş - der dest-i Susuzlu Veli Paşa oğlu 30 kuruş - der dest-i Acem Meâl Kara 6 kuruş - der dest-i ahali-i karyeyi İsmail 33 kuruş - der dest-i Hecanlı 84 kuruş - der dest-i Ak bıyık ve Mahmutlu Yusuf Ağa 400 kuruş - der dest-i kethüda Hüseyin Ağa 55 kuruş - der dest-i virli museli oğlu İbrahim 30 kuruş - der dest-i ahali-i karyeyi Köprülü 42 kuruş - der dest-i gingili kober oğlu 10 kuruş - der dest-i Karaca Ahmedli 35 kuruş - der dest-i Ferec Ağa an Tantari 1.5 kuruş -der dest-i Dala oğlu 23 kuruş - der dest-i Köprülü Osman oğlu 4 kuruş - der dest-i Kulaksız 3 kuruş - der dest-i Maaden oğlu Osman 4 kuruş 1 rub’ - der dest-i Hacanlı Kulu 7 kuruş - der dest-i Hacanlı Musa 19 kuruş - der dest-i ahali-i karyeyi Kalacık 10 kuruş - der dest-i Alacılı Hacı Avez 40 kuruş - der dest-i Köprülü Abdi 4 kuruş - der dest-i ahali-i Kalacık 128 kuruş - der dest-iKalacık 40 kuruş - der dest-i Emrullah oğlu an karyeyi Corca 14.5 kuruş - der dest-i verli ve Al oğlu 22 kuruş - der dest-i Köprülü İsmail - der dest-i Kedi göz Ahmed 26 kuruş - der dest-i Ekşi oğlu 5 kuruş - der dest-i gingili Habib oğlu 5 kuruş - der dest-i Dülger Kule 5kuruş - der dest-i Kubbeli oğlu 3 kuruş - der dest-i (yok) 70 kuruş - der dest-i curaz oğlu Mahmud 4 kuruş -der dest-i Bolcalı Ömer Ali’si 65 kuruş –

Yekün 10309 ve 15 para yalnız on bin üç yüz dokuz kuruş ve on beş paradır
 Minh'l-ihracat: Resm-i kısmet 358 kuruş – katibiye 5 kuruş – hüddamiye 15
 kuruş – eminiye 5 kuruş – çukdariye 4 kuruş – ihzariye 3 kuruş -Yekün 289 kuruş
 Maa el-hesab fi taksim beynü'l-verese 1020 kuruş yalnız on bin yirmi kuruşdur
 Hissetü'l-ibnü'l-mezbûr es-Seyyid Osman 4010 kuruş
 Hissetü'l-ibnü'l-mezbûres-Seyyid Ebubekir 4010 kuruş
 Hissetü'l-bintü'l-mezbûre Raziye 2005 kuruş
 Harrere hazihü'l-defter bi-marifetü'l-gafir Allah (.) İbrahim el-mevla hilafe bi-
 medşne Kara Hisar-ı Sahib a'fa anhu

Varak 27- Belge No:71

Müftü Efendi hazretlerinin tevliyet beratıdır

Medine-yı Sahib müzafatından Ayas İninam karyede vaki bir çiftlik vakıf arazi
 Kazlı Göl hamamı kurbunda cam'i şerif vakfı olduğu defter-haneyi âmiremde
 mukayyed olmakla vakfı mezkûrun mütevelisi olmadığından cam'i şerif haraba müşrif
 olmağın bir müteveli nasb ve tayin olunmak lazım ve mühim olmakla erbâb-ı
 istihkaktan işbu rafi'-i tevki'-i refi'-keşan-i hâkânî Şeyh Ahmed Halife her veçhile layık
 ve muhil ve müstahsen olmağın tevcih olunup yedine müceddeden berat-ı şerifim
 verilmek ricasına naibi Mevlana İbrahim zide ilmuhu arz etmeğın veçhi meşruh üzere
 sadaka edip bu berat-ı hümayun-i izzet-makruni verdim ve buyurdum ki ba'dü'l-yevm
 merkum Şeyh Ahmed Halife varıp zikr olunan bir çiftlik vakıf arazinin mütevellisi olup
 hidmet-i lazimesi mer'i ve sual kıldıktan sonra yevmi iki akça vazifesiyle mutasarrıf
 olup vakfın ruhu ve devam-i ömürü devletim için duaya müdavemet göstere ol babda
 taraf-ı ahirden fert mani've dafi' müzahim olmayalar şöyle bileler alamet-i şerife itimat
 kılalar

Tahriren fi evahir-i Rebiü'l-evvel 1159makam Konstantıniye

Varak 27- Belge No:72

Şeraye' şî'ar Kara Hisar-ı Sahib sancağında vaki kazaların kadıları efendiler zide
 fazluhum ve kıdvetü'l-emasil ve'l-akran mütesellim Ağa zide kadruhu ve mefahirü'l-
 emasil ve'l-akran kethüda yeri ve yeniçeri serdarları voyvodalar ve ayan-i vilayet ve iş
 erleri ve derbend bölükbaşları zide kadruhum inha olunur ki bu hilalda sancağınızda
 vaki kazalar dâhillerinde yollarda ve bellerde murur u ubur eden ebna-i sebile ve tüccar

taifelerine isal-i hasaret ve garet-i emval edip katli nüfus ammesindeleri olan şakavet-peşeler sükkân-i vilayet ve fukarayı reiyete dest-i tetavul eyledikleri zahir ve nümayan oldukta marifet-i şer' ve cümle marifeti ve tayin olunan mübaşir marifetiyle ale-l-ittifak bulundukları mahallerde üzerlerine varılıp ala-eyyi-hal ahz ve ele getirilip meclis-i şer'e ihzar ve zahir olan taaddileri tescil ve şer'en haklarında icab eden icra ettirmek için mübaşir-i muma-ileyhe teslim ve Divan-i Anadolu'ya ihzar eyliyesin ve bundan ma-ada düstur-i gayur Pakize-zamir devletlü inayetlü mürüvetlü himmetlü veliün-nia'm efendim hazretlerinin sevb-i veziranelerine ber mütad-i kadim aid ve rac' olan dem-i öşür vuku'nda ketm ve ihtifa olunup ve sair cüzi ve külli vaki olan mevadd yerli birinde rü'yet olunup ilamları ile Divan-ı Anadolu'ya irsal ettirmek babında Divan-i Anadolu'dan işbu buyruldu tahrir ve isdar ve kıdvetü'l- emasil ve'l-akran ağalarımızdan-Zide kadruhumma-ile irsal olunmuştur vusulunda gerektir ki veçhi meşruh üzere amel ve hareket ve vaka'nın hilafından kitm ve ihfadan olunmaktan bi-gayet içtinap ve ihtizar edip mucib-i buyruldu ile amil olasın

Vasil a'leyna fi 18 cemaziyel-evvel 1159

Varak 27- Belge No:73

100, 100, 100, 100, 100 – 500, 100, 100, 100, 100 – 900

500, 500, 500, 500, 500 – 3000, 0550, 0500, 0500, 0500 – 5000

Şeraye' şî'ar Kara Hisar-ı Sahib sancanlı kadıları efendimiz zide fazlehumma ve kıdvetü'l-emasil ve'l-akran mütesellimi zide kadruhu ve kaza-i mezbûran ayan-i vilayet ve iş erleri ve sair kura ihtiyarları zide kadruhum inha olunur ki bu defa Kara Hisar-ı Sahib sakinlerinden ülemayı izamdan ve meşâyih-i kiramdan Kandilci zade Mehmed Efendi demekle maruf nam mazanne-yi girami kaza-i mezbûre tabi İbert ve Araplı ve Köprülü ve İsmail karyesi ve küçük Çorca ve Enya ve Sencanlı kazasına tabi Pal Mahmud venam kura (.) vaki hamamda beş altı nefer eşkıyalar taifeleri bi-gayri hak katl eyledikleri vuku'u üzere tarafımıza ihbar olunmakla aziz-i muma-ileyhi bi-gayri hak katl eyleyen katilleri zikr olan kura ahalilerinden midir veyahut sair civarda vaki kura ahalilerinden midir gereği gibi yerli birinden teftiş ve tefahhus olunup ve â'la eyyühal şer'en buldurmasını lazım gelenlerden buldurup mucib-i şer'ileri icra ve şer'en icab eden cezayı şer'iyeleri tertip ve saire dahi mucib-i ibret ettirmek babında Divan-i Anadolu'dan işbu buyruldu tahrir ve isdar ile irsal olunmuştur sana vusulunda gerektir ki aziz-i muma-ileyhi bi-gayr-i hak katl eyleyen katiller her kimler ise bulundukları

mahallerden marifet-i şer' ve cümle marifeti ve mübaşir-i muma-ileyh marifeti ile yerlu yedinden buldurması lazım gelenlere buldurulup kayd-bend ile Divan-i Anadolu'ya ihzar ve bu tarafta mucib-i şer'ileri icra ve ihkak-ı kah ettirilip ana göre habir ve agah olup hilafiyle hareketten bi-gayet ihtizar ve içtinap edip ber mucib-i buyruldu ile amil olasin deyü buyruldufi 2 Cemaziyel-evvel 1159

Varak 28- Belge No:74

Şeraye' şî'ar Kara Hisar-ı Sahib kadısı Efendi zide fazluhu ve kaza-i mezbûr ayan-i vilayet ve iş erleri ve kura ihtiyarları zide kadruhum inha olunur ki bundan akdem kaza-i mezbûre tabi-i İtimur nam karye civarında bir nefer adem katl olunup ve Corca nam karye kurbunda dahi bir nefer adem maktul bulunduğu ve ber mutad-i kadim vaki olan dem öşürleri katilleri dahi ketm ve ihtifa olunduğu Divan-ı Anadolu'ya ihbar olunmakla imdi maktulan mezbûran kurayi mezbûrahalilerinden midir veyahut civarında vaki sair kura ahalilerinden midir gereği gibi yerli birinden teftiş ve tafahhüs olunup â'la eyyühal şer'en buldurması lazım gelende buldurup mucib-i şer'ileri icra ve haklarında lazım gelen teftiş ettirmek lazımevi halden olmakla hususi mezbûrun teftişi için Divan-i Anadolu'dan işbu buyruldu tahrir ve isdar ile irsal ve ağalarımızdan kıdvetü'l-emasil vel-akran zide kadruhu irsal olunmuştur (.) vusulunda gerektir ki veçhi meşruh üzere amel ve hareket ve (.) bi-gayet hazer ve mücanebet olunup mübaşir-i muma-ileyh marifetiyle gereği gibi teftiş ve tafahhüs ve hilafından gayet ihtiraz ve içtinap olunup mucib-i buyruldu amil olasinFi 8 Cemaziyel-evvel 1159

Varak 28- Belge No:75

İşbu bin yüz elli dokuz senesine mahsuben ba ferman-i âli Medine-yi Kara Hisar-ı Sahib ve sair kazalardan matlup buyrulan yüz re's mehar-i mükari develerinden Medine-yi mezbûre sehmine isabet eden yirmi dört re's deve be her deve âlât ve besatıyla elli beşer kuruş kıymetinden müctemi' bin üç yüz yirmi kuruş ba hüccet-i şer'ie sarban başı nesb olunan Mehmed'e teslim ve mütenezili Salih Paşa'ya menzil bakayası ve sair masarif-i vilayet bil-cümle ahali ve ayan ve hüccac ve ittifak ve ittihatları ile ve marifet-i şer'le Medine-yi mezbûrun mevcut olan mahallat ve kuralarına ale't-tadil tevzi' ve taksim olunan defterdir ki ber veçhi âti zikr olunur Fi Cemaziyel-evvel ayının 13. Günü sene 1159

1875 kuruş müteveli sabık el-Hac Ali'nin ber mucib-i mürasele vilayet üzerinde olan akçası

0040 defa ba mürasele mezbûrun harcı

0012 defa ba mürasele

0236 defa ba mürasele

0295.5 defa mezbûr el-Hac Ali'nin ba defter-i müfredat masrafı

2458.5

0349.5 müteveli-i cedid Molla Mehmed'in vilayet üzerinde masarifi

0383 defa ba mürasele

0048.5 teftişçi ağaya masraf

0005.5 teftişçi ağaya harç

0023 han kiralarna verilen

3268

0440 menzilci Salih Paşaya

0060 rafa'menzilci Salih Paşaya imdadiye

0300 harc-ı mahkeme

0050 ilamlar harcı

0012 katibiye

0015 molla efendi

0015 hüddamiye

0010 ihzariye

4170 yalnız dört bin yüz yetmiş kuruşdur

Mahalle-i İmaret 298 kuruş, 3 para- mah. Sufiler 298 kuruş, 3 para- mah. Nesara 167.5 kuruş – mah. Karaman 149 kuruş, 5 para- mah. Cami-i Kebir 94.5 kuruş- mah. el-Hac Mahmud 74.5 kuruş- mah. Tac Ahmed 74.5 kuruş 8 para- mah. Ak Mescid 74.5 kuruş 8 para- mah. Arap Mescidi 74.5 kuruş 8 para- mah. Kâhil 74.5 kuruş 8 para- mah. el-Hac Yahya 74.5 kuruş- mah. Burmalı 59.5 kuruş 8 para- mah. Erdiç 67.5 kuruş- mah. Toğancı 45 kuruş 16 para- mah. Fakih Paşa 56.5 kuruş 15 para- mah. Efecik 45 kuruş 16 para- mah. Kubbeli 56.5 kuruş 11 para- mah. Çavuş başı 45 kuruş 16 para- mah. Malla bahşı 39 kuruş 12 para- mah. Kara Kâtip 29 kuruş 9 para- mah. Bedrek 29 kuruş 9 para- mah. Çavuş oğlu 29 kuruş 9 para- mah. Sinan Paşa 29 kuruş 9 para- mah. Eksene 29 kuruş 9 para- mah. Zaviye 29 kuruş 9 para- mah. el-Hac Avtal 29 kuruş 9

para- mah.Yukarı Pazar 29 kuruş 9 para- mah.el-Hac İsmail 22 kuruş- (**Varak 29**)mah.Sinan Halife 10 kuruş- mah.Hisar Önü 12.5 kuruş 2 para- mah.Aybek 5 kuruş
Yekün mahallat 2155 kuruş

Karyeyi Isızca 90 kuruş- K.Selmenli 90 kuruş-K. Kalacık-i Kebir 90 kuruş- Seha- K.Çobanlar 65 kuruş- K.İbert 65 kuruş- K. Mihail 65 kuruş- K.İrkemen 65 kuruş – K.Soklen 65 kuruş- K.Has Çakırlar 65 kuruş- K.Döker 65 kuruş- K.Osman 65 kuruş- K.Kibeciler 65 kuruş- Seha –K. Ayvalı 45 kuruş- K.Karaca Viran45 kuruş- K.İsmail 45 kuruş- K. Susuz 45 kuruş- K.Çorca-i Sagir 45 kuruş- K.Enbenas(انبناس) 45 kuruş- K.Dehir 45 kuruş- K.Salar45 kuruş- Seha- K.Kara Ağaç 32 kuruş- K. Aytemur 32 kuruş- K.Kara Arselan 32 kuruş- K.Sarı32 kuruş- K.Alperen Alperek- K.Ayas İni 32 kuruş- K.Enynaz 32 kuruş- Seha- K.Dinar 24 kuruş- K.Kışlacık 24 kuruş- K.Kozluca 24 kuruş- K.Harmanlı 24 kuruş- K.Halim uğurlu 24 kuruş- K. Boz oyuk 24 kuruş- K.Bey 34 kuruş- K.Işıklar 24 kuruş- Seha- K.Çalışlar 18 kuruş- K.Kaya Viran 18 kuruş- K. Kalacık-ı sagir 18 kuruş- K.Belçe 18 kuruş- K.Akça İn 18 kuruş- K.Tekeler 18 kuruş- Seha –K.Gündüzlü 12 kuruş- K.Bostanlı 12 kuruş- K.Kımık 12 kuruş- K.Çavdarlı 12 kuruş- K.Yukarı Tantarı 12 kuruş- K.Matleb 12 kuruş- K.Sebsen 12 kuruş- K.Kumar Taş12 kuruş- K.Gazi Mürsel 12 kuruş- K.Beyat 12 kuruş- Seha- K.Çebni 8 kuruş- K.Hacı Beyli 8 kuruş- K.Ölü Murad 8 kuruş- K.Kulleli 8 kuruş- K.Liken 8 kuruş- K.Aşağı Tantarı8 kuruş- K. Doğanlar 8 kuruş- K.Aytemur 8 kuruş- K.Olunçak 8 kuruş- K.İmer Sultan 8 kuruş- hesa-K.Köprülü 5 kuruş- K.Çukur 5 kuruş- K.Kule Tayi 5 kuruş- K.Heyran Balı 5 kuruş- K.Akyazı 5 kuruş- K.Çobanlıca 1kuruş

Yekün Kuralar 2018 kuruş

Varak 29- Belge No:76

İşbu bin yüz elli dokuz senesi Recep-i şerif gurreinden çarşıda bey' ve şer olunan işa'r-i mütenevi'yye cümle infakı ve marifet-i şer' ile ale't-tadil ve't-tasfiye beher zahayire kıymet takdir ve minval-i muharrir üzere ihtisap yedine verilen narh defteridir ki ber veçhi âti zikr olunur. Harrere fi tarih-i mezbûr sene-i merkum

Çarşıda tabh olunan nan-i aziz85 dirhem meblağ 1- pirinç-i Mısır-i 1 kıyye meblağ 16 – pirinç-i Beypazarı 1 kıyye meblağ 15 – rûgen-i sade 1 kıyye meblağ 48 – rûgen-i şerune 1 kıyye meblağ 36 – rûgen-i haşhaş 1 kıyye meblağ 32 – iğde 1 kıyye meblağ 9 – sabun-i Trablus 1 kıyye meblağ 60 -sabun-i İzmir 1 kıyye meblağ 36 – kuru uzum1 kıyye meblağ 80 – sarımsak 1 kıyye meblağ 12 – lehm-i ganem 1 kıyye meblağ

14 – lehm-i sığır 1 kıyye meblağ 12 – lehm-i bakar 1 kıyye meblağ 7 – kebab yağı 1 kıyye meblağ 34 – don yağı 1 kıyye meblağ 30 – iç yağı 1 kıyye meblağ 16 – mum 1 kıyye meblağ 32 – tahinli helva 1 kıyye meblağ 24 – kubba havla 1 kıyye meblağ 30 - kuru peynir 1 kıyye meblağ 8 – cinik peynir 1 kıyye meblağ 20 – has kına 1 kıyye meblağ 24 – harcı kına 1 kıyye meblağ 16 – esel 1 kıyye meblağ 24 – esel-i müsfa 1 kıyye meblağ 36 – leblebi 1 kıyye meblağ 8 – tuz 1 kıyye meblağ 2 – kil 1 kıyye meblağ 2 –

Varak 29- Belge No:77

Umdet's-sadat ve'l-kiram es-Seyyid Abdullah Çelebi dame eşref-i siyadet

Ba'dit-tahiyetü'l-vafiye inha olunur ki Kara Hisar-ı Sahib ve Barçınlı ve nevahi-i Barçınlı ve Bulvadin ve Çay ve Çule ve Bınaz'da olan sadat-i kiram zevü'l-ihiram üzerine tarafımızdan sizi kaim makam nasb ve tayin etmişizdir gerektir ki sahihü'l-nesep olanlara tevkir ve ihtiram edip bi-gayri vecih ırz ve mallarına taarruzdan hazar edesin ihzar-ışer' ve tedip ve hukuk-i şer' iye-yi sabita tahsil iktiza ettikte siz edip sair hükkama taciz ve müdahale ettirmeyesin erusiye nami ile ve ya bir gayri bahane ile bir akçalarını almayıp (.) zahir kuzat hücceti ve kaim makamlar temessükatiyle dahil olup alamet-i hazra istimal edenlerin zecr ve men'lerinde takayyüd-i tam ve kendiniz bir kimesneye alamet ve zaafa izin vermeyesin ve bu vedi'a-yi Kübra ve emanet-i uzmanın kema huve'l-mevacib riayet ve siyanetlerinde say ve ihtimam eyleyesin ve's-selam

Harrere fi gurre-yi Recep sene 1159

el-gafir es-Seyyid Mehmed Zeynü'l-abidin (.) ala Eşrfü'l-memelik (.)

Varak 30- Belge No:78

Ba ferman-ı âli Kara Hisar-ı Sahib

Burmali mahallesi sakinlerinden Mustafa b. Ali nam kimesne meclis-i şer' iye takrir-i kelam edip vakıf avarız akçasından yirmi kuruş dilencim olup mahalleyi mezbûrda vaki olan mutazallim istilaldır dediği bu mahalle kayıt şüd. Fi 19 Recep 1159

Varak 30- Belge No:79

Trablus ve Şam ve Haleb vecaniblerinde Kerye ceziresinde vaki Kandiye ve Haniye ve Resmu kalalarına varınca yol üzerinde vaki olan kadınlar zide fazluhum ve mefahirü'l-emasil ve'l-akran kethüda yerleri ve yeniçeri serdarları ve ayan-i vilayet ve

iş erleri zide kadruhum tevki'-i refi'-i hümayun vasıl olunacak malumola ki cezireyi mezbûrede vaki Kandi'ye ve Haniyeve Resmu kalaları muhafızlarına memur-i dergah-i âli yeniçerilerinin yüz elli yedi senesi mevacibleri bazı emval-i miriden havale olunmakla zikr olunan mahallerden bazı emval-i miriden havale olmakla zikr olunan mahallerden kula'-i mezkûreye varınca mal mevacib yol üzerinde her hanginiz taht-ı kazanıza dahil olalar ise me'men ve mahfez yerlere kondurup ve cebelu koşmak için emir vardır ve Kara Hisar mahkemesine vusul bulmuştur

Vasıl a'leyna fi 26 Recep 1159

Varak 30- Belge No:80

Bu kazanın cemi' halkından ola razı hüdayı mahlûkat

Rahat ile çok intif' ettik taşına toprağına bin berekat

Temml-kelam hakkü'l-kalem fi hazü'l-makam zübdetü'l-gafir Allah arşen İbrahi el-mevla hilafuhu bi Medine-yi Kara Hisar-ı Sahib

Varak 30- Belge No:81

Düstur-i mükerrerrem müşîr-i müfahham nizamü'l-âlem müdebirü'l-umuru'l-cumhur

İşbu bin yüz elli dokuz senesi mah-i Zilkade'nin evasıtında zahayire müteneviaya verilen işardır ki ber veçhi âti zikr olunur. Harrere fi tarih-i mezbûr sene-i merkume

Çarşıda tabh olunan nan-i aziz 65 dirhem meblağ 1 – rûgen-i şerun 1 kıyye meblağ 54 - rûgen-i sade 1 kıyye meblağ 60 - rûgen-i haşhaş 1 kıyye meblağ 48 - pirinç-i Mısır-i 1 kıyye meblağ 16 – pirinç-i Beypazarı 1 kıyye meblağ 14 - lehm-i ganem 1 kıyye meblağ 16 – lehm-i sığır 1 kıyye meblağ 14 – lehm-i bakar 1 kıyye meblağ 8 – mum 1 kıyye meblağ 38,40 – tahin 16 para – kubbe havla meblağ 40, 32 – tahin havla meblağ 48, 36 – uzum meblağ 10 –ahte(çekirdeği çıkarılmış erik kurusu) meblağ 11

Varak 30- Belge No:82

Fakih Paşa mahallesinden Hacı Davud ve zevcesi Alime nam hatun meclis-i şer'de Hacı İsmail mahallesinden sabıka kethüda yeri olan Hüseyin Ağa b. Ahmed mahzarında dava eder ki zevcim müteveffa-yi mezbûrun hayvanında merkum Hüseyin Ağa yüz kırk karz-ı Hasan deyn alıp zimmetinde baki kalmakla el-haletü'l-hazihi talep

eylediğimde edadan imtina' eder sual cevabında müteveffa-yi mezbûrden otuz kuruş alıp beş kuruş ribası ile otuz beş kuruş teslim eylediğini ve ma-ada-yi inkar ve hatta tarih-i kitaptan iki sene mukaddem İstanbul kadısı olan Osman MollaEfendi hazretlerine hitaben mezbûre aliye ferman isdar ettirip mübaşir çavuş marifetiyle murafaa olduğumuzda (.) izhar-i acz ile (...) fasl-ı cilveyi husumet olunduk deyü (.) mukabele edecek def' meşruhunu gabe'l-sual minval-i muharrer üzere murafaa ve fasl-ı husumet olduklarını ikrar etmekle ikrarı mucibince muarıza men' olduğu bu mahalle kayıt şüd .Fi gurre-i Rebiü'l-ahir 1161

Şuhut: Nalbend-zade Abdullah Efendi – Abdurrahim Efendi – Ebert oğlu Osman Ağa

Varak 31- Belge No:83

Düstur-i mükerrerem müşîr-i mufahham ve muhterem nizamü'l-âlem müdebbir-i umurü'l-cumhur bü'l-fikrû'l-sakib mütem-i mehamü'l-enam bi'r-rey mehd-i bünyan'd-devlet ve'l-ikbal meşid-i erkan's-saadet ve'l-celal el-mahfuf bi-sevk-i avatif-i mülkü'l-â'la

Salar karyesi sakinelerinden Ayşe bint-i Mehmed nam hatun mahfil-i kazada hüsnü rızasıyla Habib b. Serveli'ye yirmi kuruş mihr nısfı müaccel ve nısfı mevcel ile akd olunduğu bu mahalle kayıt şüd. Fi 17 Rebiü'l-evvel 1160

Berir dede- Kasap Emir –Mahzar Mustafa Paşa – Köse mahzar – Kara Mehmed Çubukçu ve gayrihum

Varak 31- Belge No:84

Ya Fettah Ya Rezzak Ya Kerim Ya Vehhab Ya Allah celle Şanuhu

İzzet-maab şariat-nisab Mevlana Men'ullah-zade bizim Mustafa Efendi kam-yab

Ğabe'l-tahiyetü'l-vafiye inha olunur ki arpalığımız olan Kara Hisar-ı Sahib kazasının umur-i niyabeti işbu bin yüz elli dokuz Şaban-ı şerifi guresinden zapt etmek üzere tarafımızdan sana taviz ve sipariş olunmuştur gerektir ki kaza-i merkumu gurre-yi mezbûreden varıp zapt ve beynü'l-ahali ve beynü'l-verese â'la ma farz Allah tevzi' ve taksim edesin vesselam.

Mine'l-gafir Mirza-zade Ahmed Nili el-kadı asker-i Rumeli

Varak 31- Belge No:85

Medine-yi Kara Hisar-ı Sahibmahallatından Cami'-i Kebir mahallesi sakinlerinden Halime bint-i el-Hac Abdulkerim nam hatun tarafından bey'-i cani el-zikri ikrara el-Hac Mehmed Efendi b. Eyyup Efendi ve Donbalcı-zade Zade Mustafa Bey nam kimesneler şahadetleriyle vekaleti sabit ve sübut-i vekaletine hükm-i şer'iy lahak olan Mehmed Çelebi b. Hüseyin nam kimesne meclis-i şer'iy hatir-i lazım't-tevkirde rafî' hazihü'l-küttab İsmail Bey b. Yakup nam kimesne mahzarında bil-ve kale ikrar-i tam ve takrir-i kelam edip akd-i âti suduruna değin müvekkilemin silk-i mülk-i sahihasında müslik bir taraftan teveccüh müezzın mülkine bir taraftan Mehmed Çelebi mülkine ve bir taraftan merkur İsmail Bey mülküne ve taraf-i rabi'iy tarik-i âmm ile mahdud ve mümtaz bir bab-ı tehtani-yi beyt ve iki bab-ı fevkani-yi beyt ve bir miktar (.) müştemil mülk menzili bi-cümle't-tevabi' vel-levahık ve kaffet'l-hukuk ve'l-mürafık tarafından icap ve kabul-i havi ve şurut mefsededen ari bey' (.) sahih-i şer' ile doksın bir kuruşa bey' u teslim ve temlik edip ol dahi veçhi meşruh üzere iştira ve teslim ve kabz eyledikten sonra semen olan meblağ-ı mezbûr doksın bir kuruş müşteri-i merkur yedinden bit-tamam vel-kamil ahz ve kabz eyladi ba'dü'l-yevm menzil-i mezkûre mahdud müşteri-i merkurun mülk-i müşterasıdır keyfema yeşa' ve yehtar mutasarrıf olsun idi dedikte ğabe'l-tasdikü'l-şer'iy ma huve'l-vaki ma betelet ketebe olundu

Fi Şaban ayının yedinci günü sene 1159Şuhut:

Bayram Çelebi b. Eyvaz – Pabuççu Ömer b. Süleyman – es-Seyyid Ahmed Çelebi b. Ali – Hatip-zade el-Hac Ali – Terzi Ahmed b. Sefer – Abdullah b. Bayram – Halil Çelebi b. İsmail – Mısırlı Mehmed b. Mustafa – Dabbağ Hüseyin b. Abdullah – Sağırıcı İbrahim b. İsmail – Pabuççu Hüseyin b. Kara Mehmed – Abdülkadir Bey b. Sefer

Varak 31- Belge No:86

Medine-yi Kara Hisar-ı Sahib kazasına tabi Çorca-i sagir nam sükkânından el-Hac Abdullah b. el-Hac Bayram nam kimesne meclis-i şer'-i şerif-i Muhammedi ve mahfil-i din-i münif-i mustafaviyede işbu orta boylu muğereü'l-asıl raki-i hazihü'l-küttab Mehmed b. Abdullah nam gulam-i esved mahzarında bit-tav'a ikrar-i tam ve takrir-i kelam edip atk-ı rukabat-i azam sebeb-i duhul-i cennat-i âliyat olduğundan mada mütakın? mukabelesinde mütakın cemi'-i uzvu nardan azat olduğunu natık hadis-i şerifin mazmununa muttali' olduğum ecilden mevsuf-i mezbûr Mehmed nam gulam-i esvedimi malından azat ve i'tak ve emekten e ihraç ve kadırgadan ıtlak ile yevm

ba'dü'l-yevm mezbûr Mehmed sair ahrar-i aslabın gibi hür olup üzerinde sabit olan hak-
i vuladen gayri hakkım kalmadı ve yedinde ğabe'l-tasdikü'l-şer'-i ma huve'l-vaki bil-
talep keteb olundu. Fi Şaban ayının altıncı günü sene 1159

Şuhut: Yazıcı Mehmed Ağa el-Hac Ömer Ağalar – Sırac (.) dede – İmam karye
Molla İsmail, el-Hac Halil – el-Hac Mehmed b. Hasan an karyeyi mezbûr – Hüseyin b.
Ömer an karyeyi mezbûr – Kuyumcu Musela oğlu Abdullah ve gayri hum

Varak 32- Belge No:87

Medine-yi Kara Hisar-ı Sahib mahallatından Karaman Mahallesi sükkanından
iken bundan akdem vefat eden el-Hac Bayram b. Mustafa nam kimesne veraseti zevceyi
menkuha-yi metrukesi Abide bint-i Mustafa nam hatun ile lab karındaşları Recep ve
Süleyman nam kimesnelere inhisarı ledel-şer'ü'l-envar zahir ve nümayan olduktan
sonra verese yi mezkûrdan alınma ve teslim ve tahrir ve terkim ve beynü'l-verese tevzi'
va taksim olunan mühallefatinın defteridir ki ber veçhi âti zikr olunur Tahriren fi Şaban
ayının beşinci günü sene 1159

Mahalleyi mezbûrede vaki menzil 400 kuruş – Araste sukunda vaki haffaf
dükkanı 1 bab 500 kuruş – Ot pazarı cami-iy kurbunda vaki Eyyup Paşa dükkanı 1 bab
500 kuruş – Arabacı dükkanları 2 aded 350 kuruş – Yağhane 1 bab 150 kuruş – İrkemen
karyesinde vaki rub' kerman hissesi 50 kuruş – Oğulluğu Seyyid Mehmed zaptında
menzil 70 kuruş – Çuka kabıd 1, kuruş 12 – Müstamel mavi bineş kürk 1, kuruş 3 – Bineş
kedi kürku 1, kuruş 8 – Yeşil çuka bineş 1, kuruş 4 – Müstamel çeğesir 1, kuruş 4 – defa
köhne çeğesir 1, 2 kuruş – Şalvar 1, kuruş 2 – kuşak 1, kuruş 2 – Karık 1 maa sarık
1, kuruş 2 – Sim iğneli behan 60, kuruş 60 – kılbindek tespih 1 maa bıçak 1, 2 kuruş –
قوطني antarı 1, kuruş 3 – Şam elcesi kaftan 1, kuruş 6 – Kermesud kaftan 1, kuruş 6 –
Boğası zebun 10, kuruş 1 – defa kuşak 1, kuruş 1 – puştler 1 çift 10 kuruş - defa puştler
1, kuruş 5 – Kara bena 1, kuruş 3 – gaddare 3, kuruş 5 – Tüfeng 1, kuruş 5 – Topuz 1 ve
balta 1, kuruş 2 – Sine bend 1 ve rencime 10 ve bilaska 10, kuruş 2 - defa müstamel
çarık 1, kuruş 1 – Alt gömleği 1 ve heşa 1, kuruş 2 - defa kesme 1 maa minder 1 ve kilim
heşa, 6 kuruş - defa keser bıçak 2 kuruş – Başlık ve tebkur 1 kuruş – Seccade 3, kuruş
12 – Cedid Türk kilimi 11 aded 40 kuruş – Orta keçesi 1, 5 kuruş - defa orta
kalıçası(halı) 1, kuruş 5 – Cacım 1 kuruş – Katife yastık 6 aded 18 kuruş – velen 20 para
– Bildi yasdık 6 aded 6 kuruş – Şelte 1, kuruş 2 – Kumaş yorgan 1, kuruş 8 - defa
yorgan 1.5 kuruş – Döşek 1, kuruş 5 - defa Şelte 1, kuruş 1 – Köhne Yorgan 1, kuruş 1

– Bildi döşek 1, kuruş 3.5 – Minder 1, kuruş 1 – Avan nahiseye 138.5 kıyye 173 kuruş – iskemle 1, kuruş 2 – Fenar 1 kuruş – Leğen maa ibrik 1, kuruş 3 – Demir mangal 1, kuruş 1 – Şamdan 1 ve kahve tepsisi 1, kuruş 2 – Ot maşası 1 ve ocak demiri 1, kuruş 1 – An nakit 20 kuruş 30 para – der zimmet-i İslam Bey 240 kuruş – der zimmet-i Malla Abdulcelil Oğlu 300 kuruş – der zimmet-i Çorzlı oğlu İbrahim Paşa 45 kuruş – der zimmet-i Ak-sazlı oğlu 20 kuruş – der zimmet-i ahali-yi karyeyi Sebsen 15 kuruş – Cedid bendi sarık 1, kuruş 5 – At 1, kuruş 25 – Eyer Âlâtı ile 5 kuruş – Demir küskü 1 ve kebab şişi 1, kuruş 3 – defa müstamel kilim 2 adet 6 kuruş – Raf'a yastık 4, kuruş 6 – Minder 6, kuruş 9 – Hanta 21 kil, 63 kuruş – Şair 27 kil, 54 kuruş – Camız ineği 2 adet 40 kuruş – Tura tahtası 24 adet 3 kuruş – Peynir 150 kıyye 15 kuruş – Hırdavat-ı Hane 10 kuruş

Sebsen karyesinde olan eşyayı beyan eder

Sağmal koyun ve kancık şişek 332 adet 638 kuruş fi 33 kuruş – Kuzu 180 adet 270 kuruş fi 1.5 kuruş – Keçi 25 adet 75 kuruş fi 2.5 kuruş – Oğlak 12 adet 12 kuruş fi 1 kuruş – Koç 17 adet 70 kuruş fi 4 kuruş – Erkek şişek 45 adet 112.5 kuruş fi 2.5 kuruş – (.) 59 adet 217 kuruş fi 3 kuruş – Tüfeng 2 adet 8 kuruş – Dombay ineği 1 kuruş 30 – Dombay Düyesi 2 adet 20 kuruş – Dombay tosunu 1 adet 8 kuruş – Kara sığır ineği 7 adet 50 kuruş – Kara sığır tosunu 1 adet 15 kuruş – Kara sığır düyesi 2 adet 10 kuruş – Camız çifti 2 adet 40 kuruş – Kara sığır çifti 2 adet 30 kuruş – Hanta 8 kil 24 kuruş – Şair 3.5 kil 7 kuruş –

Cemen yekün-i terekeyi müteveffayı mezbûr () kuruş

Varak 32- Belge No:88

Medine-yi Kara Hisar-ı Sahib'de Söklen nam karyede vaki cami-i şerifte yevmi altı akça vazife ile vaiz olan Seyyid Mehmed Halife fevt olup yeri hali ve mahlûl olmakla yerine erbâb-ı istihkaktan işbu rafî'-i tevki'-i refî'-ş-şan-ı hâkânî Hafız-ı Şeyh Osman her veçhle layık ve mühal (hâleden) ve müstahak olmakla tevcih olunup yedine berat-i şerifim verilmek babında naibi Mevlana Mustafa zide ilmuhu arz etmeğe sadaka edip bu berat-ı hümayunu verdim ve buyurdum ki ba'dü'l-yevm Mevlana-yi merkum varıp zikr olunan cami-i şerifte müteveffayı mezbûrun yerine vaiz ve nasih olup hizmet-i lazimesi mer'i ve müeddi kılındıktan sonra yevmi altı akça vazifesiyle mutasarrıf olup vâkıfın ruhu ve devam-ı devlet için duaya müdavimet göstere şöyle bilip alamet-i şerifime itimat kılalar

Tahrir fi evahir-i şehri Şaban sene 1159

Varak 32- Belge No:89

Kara Hisar-ı Sahib kazasına tabi Söklen nam karyede vaki cami-i şerifte ber veçhi hasebi hatip olan es-Seyyid Mehmed Halife fevt olup yeri hali ve mahlûl olmakla yerine erbâb-ı istihkaktan işbu rafi'-i tevki'-i refi'-ş-şan-ı hâkânî Hafız Osman zide salahahüher veçhile layık ve mühal ve müstahak olmağın tevcih olunup yedine berat-i şerifim verilmek babında naibi Mevlana Mevki-zade Mustafa zide ilmuhu arz etmeğın sadaka edip bu berat-ı hümayun-i saadet-makrunu verdim ve buyurdum ki ba'dü'l-yevm merkum Hafız Osman zide salahahu varıp zikr olunan cami-i şerifte müteveffayı mezbûrun yerine hatip olup hidmet-i lazımesini mer'i ve müeddi kılındıktan sonra ber veçhi hasebi mutasarrıf olup vakıfın ruhu ve devam-ı ömr-i devlet için duaya müdavemet göstere ol babda taraf-ı ahirden bir veçhile dahl u taarruz kılmayalar şöyle bilip alamet-i şerife itimat kılalar

Tahrir fi evahir-i Şaban sene 1160

Varak 33- Belge No:90

Şeriat şî'ar Kara Hisar Sahip kadısı Efendi zide fazluhu ba'd's-selam inha olunur ki

Zir-i hükümtte serdar olan kıdvetü'l-emasil ve'l-akran otuz yedi bölüğün yoldaşı Mustafa Ağa -zide kadruhu-ya serdarlığı kema-kan ibka ve mukarrer olunmağın işbu mektup tahrir ve irsal olunmuştur inşallah Teâla vusulunda gerektir ki merkumu serdarlığı umurunda kıyam ettirip ahiri müdahale ettirmeyesin ol tarafta vaki dergâh-ı âli yeniçeri ve cebeci ve topçu ve top arabacı ve kul oğulları ve gılman acemi-i merkumu üzerlerine zabıt bilip sözünden taşra ve re'yinden hariç vaz' ve harekette bulunmayıp itaat ve inkıyat üzere olalar ve tavaif-i mezbûrundan bila-varis maruf fevt olunanların mühallefât ve metrukâtların merkuma ahz ve kabz ettirip izn-i şer'le fûruht ve hâsıl olan nukudun mahz ve mahtum müfredat defterleri ile canib-i beytü'l-mala irsal ve isal ettiresin ve sen ki sedar-ı muma-ileyhsin mukim ve misafir zuhur eden erazil ve eşkıyanın zapt u rabtlarına ve sükân-i vilayetin esen ve rahatlarına mücidd ve sa'i olup hilaf-ı şer'-i şerif ve mugayir-i kanun-i münif bir ferde zülüm ve taaddiden hazar edip mevcib-i mektupla amil olasın

Tahrir fi evasıt-ı Ramazan sene 1159

Varak 33- Belge No:91

Kundakçı el-Hac İbrahim Ağanın Ağa mektubudur

İbrahim Ağa-yi Yeniçeriyan-i dergâh-i âli

Şeriat şî'ar Kara Hisar Sahip kadısı Efendi zide fazluhu ba'd's-selam inha olunur kizir-i hükümetinizde serdar olan otuz yedi bölüğün serdarı Mustafa Ağa'ya Ramazan-ı şerifin evasıt tarihiyle yedine ibka mektubu verilmişti ve bunun üzerine dahi kırk altı bölüğün MehmedAğa'ya evasıt-ı Zilhicce tarihiyle serdarlık mektubu verilmiş iken merhum Mustafa Ağanın su'-i halını müş'ir arz ve ahali kaza arzuhal birle teşki etmeleriyle mezbûranın ikisi dahi raf' olunup bu defa cümlelerin muhtarı olan kundakçı İbrahim Ağa ba ferman-ı âli serdar nasp ve tayin olunmağın işbu mektup tahrir ve irsal olundu inşallah Teâla vusulunda gerektir ki mezbûr serdarlık umurunda istihdam edip ahiri müdahale ettirmeyesin ve ol tarafta olan yeniçeri ve cebeci ve topçu ve top arabacısı ve kul oğulları ve gılman acemi mezbûru üzerlerine serdar ve zabıt bilip sözünden taşra ve re'yinden hariç vaz' ve harekette bulunmayıp itaat ve inkıyat üzere olalar ve tavaif-i mezbûrundan bila-varis maruf fevt olunanların ve metrukâtlarınmezbûre ahz ve kabzettirilip marifet-i şer' ile suk-i sultanide fûruht ve hâsıl olan nukudu mûmza ve mahtum müfredat defterleriyle canib-i beytûlmaale irsal ve isal ettirtesin ve sen ki serdarsın mukim ve misafir zuhur eden erazil ve eşkıyanın zapt u raptları ile sükkân-i vilayetin emn ve rahatlarına bais-i hidemat müstahsane-yi vücuda getirmeye mücidd ve sa'i olup hilaf-ı şer'-i şerif ve mugayir-i kanun-i münif bir ferde zülüm ve taaddiden bi-gayet hazar ve mücanebet edip mucib-i mektupla amil olasin

Tahrir fi evasıt-ı Şevval sene 1159 İbrahim Ağa yeniçeriyan-ı dergâh-ı âli

Varak 33- Belge No:92

İşbu bin yüz elli dokuz senesi Şevval guresinden bir sene tamamına dek bin beş yüz kuruşa rüyet etmek üzere cümle ayan-i vilayet ve ahali-i memleket ittifaklar ve acem oğlu Ahmed müceddeden menzilci nasb ve taraf-ı şer'den yedine mürasele verildiği bu mahalle kayıt şüd

Fi tarihi merhum

Varak 33- Belge No:93

Çubukçu-zade ve kasap Halil haklarında sadır olan emr-i âlidir

Kıdvetü'l-kuzat vel-hükkam maadinü'l-fazal-i vel-kelam Mevlana Kara Hisar-ı Sahib kadısı zide fazluhum ve mefahiru'l-emasil vel-akran kaza-i mezbûr serdari ve ocak ihtiyarları ve ayan-i vilayet ve iş erleri zide kadruhum ve kıdvetü'l-sikat vel-müstahfazin Kara Hisar Sahip diz-darızide hıfzuhi tevki'-i refi'-i hümayun vasıl olunacak malum ola ki kaza-i mezbûr sükkanından ve yeniçeri zümresinden Çubukçu oğlu Mehmed ve Mihailli oğlu ve kasap Halil ve karındaşı Kara Mustafa ve Acem Hacı oğlu Ali ve firar eden Çatal nam şakiler birkaç seneden beri itaat-i emir-i âli etmeyipmemur oldukları hizmet-i sefer-i hümayuna gitmeklerinden ma-ada sairlerinin dahi gitmemelerine bais olduklarından gayri her birleri onar ve on beşer hademe ve aveneler ile fukaranın emval ve esaslarını nehb ve garet ve nece ahl-i arz kimesnelerin gündüz hanelerinden cariyesini ihraç ve hetk-i ırz murad ve etraftan kaza-i mezbûrun çarşısına gelen zehairi noksan paha ile alıp ziyade paha ile fukaraya fûruht eylediklerinden çarşı ve Pazar kapanıp taşradan zehair gelmemesine bais ve bundan ma-ada etraf kazalarda olan eşkıyalara istinat ile bazı mahallerde bayrak güşadım la tecemmu'a şuru' sevdasında olmalarıyla bunun misilli zülüm ve taaddi ve şekavetlerinin nihayeti olmadığını ve eşkıyayı merkumun şerr ve mazeretleri idam-i ruhlarıyla fukara üzerlerinden def' u ref' olunmasını kaza-i mezbûrun ihtiyarları meclis-i şer' de haber verdiklerini sen ki Mevlana-yı muma-ileyhsin arz ve ilam eylemek ecilden salifu'z-zikr şakilerin mahpus oldukları mahalde ceza-yi sezaları tertip olunmak fermanın olmağın kıdvetü'l-emasil vel-akrançavuş zide kadruhu tayin ve irsal olunup inşallah-ı Teâla vusulunda sen ki mübaşir-i merkumsun salifu'z-zikrmezbûrun şakilerin sudur eden emir-i şerifim mucibinceceza-yı sezaların tertip edip ve cezaları tertip olunduğunu müşîr ilamlarını alıp astane-yi saadetime avdet edip hilafından bi-gayet hazar eyleyesin deyü iftiharu'l-ümera vel-akabir bil-fiil dergah-i muallam yeniçerileri ağası olan İbrahim Ağa dame uluvvuhu tarafından mühürlü mektup verilmekle veçhi meşruh üzere amel olunmak babında ferman-ı âli-şanım sadır olmuştur buyurdum ki

Vusul buldukta bu babda sadır olan ferman-i celilü'l-kadrim ve ağayı muma-ileyh tarafından verilen mühürlü mektup mucibince amel edip hilafına bir turlu rıza ve cevaz göstermeyesin şöyle bilesin alamet-i şerifime itimat kılasın

Tahrir fi evasıt-ı Şevval sene 1159

Varak 33- Belge No:94

Mucibince yeniçeri ağası mektubu suretidir

Şeriat şiar Kara Hisar Sahip kadısı Efendi zide fazluhu ve mefahiru'l-emasil vel-akran kaza-i mezbûr serdarı ve ocak ihtiyarları ve ayan-i vilayet ve iş erleri zide kadruhum ve kıdvetü'l-sikat vel-müstahfazin Kara Hisar Sahip diz-darızide hıfzuha inha olunur ki kaza-i mezbûr sükkânından ve yeniçeri zümresinden Çubuklu oğlu Mehmed ve Mihailli oğlu Mustafa ve Kasap Halil ve karındaşı Kara Mustafa ve Acem Hacı oğlu Ali ve firar eden Çatal nam şakiler birkaç seneden beri itaat-i âli etmeyip memur oldukları sefer-i hümayunlara gitmediklerinden ma-ada (**varak 34**) sairlerinin dahi gitmemelerine bais olduklarından gayri her birleri onar ve on beşer hademe ve aveneler ile fukaranın emval ve esaslarını nehb ve garet ve nece ahl-i arz kimesnelerin gündüz hanelerinden cariyesini ihraç ve kesir-i ırz ve etraftan kaza-i mezbûrun çarşısına gelen zehairi noksan paha ile alıp ziyade paha ile fukaraya fûruht eylediklerinden çarşı ve Pazar kapanıp taşradan zehair gelmemesine bais ve bundan ma-ada etraf kazalarda olan eşkıyalara istinat ile bazı mahallerde bayrak güşadıyla tecemmu'a şuru' sevdasında olmalarıyla bunun misilli zülüm ve taaddi ve şekavetlerinin nihayeti olmadığını ve eşkıyayı merkumun şerr ve mazeretleri idam-i ru hlarıyla fukara üzerlerinden def' u ref' olunmasını kaza-i mezbûrun ihtiyarları meclis-i şer'de haber verdiklerini sen kiMevlana-yı muma-ileyhsin arz ve ilam eylemek ecilden balada tahrir olunan mezbûrun şakilerin mahpus oldukları mahalde ceza-yi sezaları tertip olunmak babında ferman-ı âli sadır olmağın işbu mektup tahrir ve kıdvetü'l-emasil vel-akranÇavuş zide kadruhu mübaşir tayin ve irsal olunan inşallah-ı Teâla vusulunda sen ki mübaşir-i merkumsun salifu'z-zikr mezbûrun şakilerin sudur eden emir-i şerif-i âli-şan mucibince ceza ve sezaların tertip edip ve cezalarıtertip olunduğunu müşîr ilamların alıp âstane-yi saadetime avdet edip hilafından hazar ve mucib-i mektup ile amil olasın

Tahrir fi evail-i Şevval sene 1159vasıl a'leyna fi 23 Şevval 1159 İbrahim Ağa-yi yeniçeriyan-i dergah-ı âli

Varak 34- Belge No:95

İzzet-maab şariat-nisab Kara Hisar-ı Sahib'de naibimiz Mevki-zade Mustafa Efendi el-muizz

Ba'dit-tahiyetü'l-vafiye inha olunur ki ahali-i kazanın mahzeri ve sizin arzınız mucibince bu esnada kaza-i mezbûrda zuhur eden şakilerin hakkında sadır olan emir-i celilü'l-şan tarafınıza vasıl oldukta hasebima yektezü'l-hal infaz ve icrasına takayyüd-i tam ve say-i ihtimam eyleyesin ve's-selam

Mine'l-muhlis Mirza-zade Ahmed Habili (.)el-kadıasker-i Rumeli

Varak 34- Belge No:96

Medine-yi Kara Hisar mahallatından Sinan Paşa Mahallesi sükkanından baisü'l-küttab fahrü'l-akran Ahmed Ağa b. el-Hac Abdullah Ağa meclis-i şer'-i hatir-i lazımü'l-tevfirde yine mahalle-i mezbûre sükkanından olup bundan akdem fevt olan Kasap Halil b.Satılmış nam müteveffanın veraseti zevceyi menkuhe-i metrukesi Fatma bint-i Mustafa nam hatun ile sülbü kebire kızı Emine ve sagir kızı Havva ve sagir oğlu Osman ve validesi Sanca nam hatuna münhasır olduğu şer'en zahir olduktan sonra terekeyi müteveffayı mezbûre bü'l-verase vazî'a (.) ve sagiran mezbûran kıbel-i şer'den mensube vesiyeleri olan mezbûre Fatma mahzarında devî ve takar-i kelim edip müteveffayı mezbûrun zimmetinde tarih kitaptan bir sene mukaddem koyun ganeminden bin iki yüz doksan kuruş hakkım olup gebl elad fevt olmakla hala tereke-yi vafiyesinden meblağ-ı mezbûri talep eylediğimde vesiyeyi mezbûre edade taalül eder sual olunup alıverilmesi matlubumdur ve yedinde gabü'l-sual ve egibe'l-inkar merhum Ahmed Ağa'dan sıdk-i mekalini mübin-i beyne talep olundukta udul-i ehrar-i rical-i müsliminden Hüseyin Çelebi b.el-Hac Abdi ve İbrahim Çelebi b.el-Hac Mustafa nam kimesneler le-acll'ş-şehade meclis-i şer'e haziran olup istişhat olunduklarında fil-hakike müteveffayı mezbûr kasap Halil bizim huzurumuzda tarih-i kitaptan bir sene mukaddem koyun ganeminden müddeî merhum Ahmed Ağa'ya bin altı yüz doksan kuruş deynimdir deyü ikrar etmişti bizler bu hususa bu vecih üzere şahitleriz şahadet dahi ederiz deyü her birleri adayı şahadet-i şer'iyeye eylediklerinde riayete şerayit'l-kabul şahadetleri makbule olmağın merhum Ahmed Ağa'ya makbuzu olan meblağ-ı mezbûr dört yüz kuruştan ma-ada küllen ve bazen ahz ve kabz ve vucuh-i şer'iyeden bir veçhile müteveffayı mezbûrun zimmetini ibra eylemediğine (.) teklif olundukta â'la vefeke'l-mesul halefe bi-llahi alel-ala edecek meblağ-ı mezbûr bin iki yüz doksan kuruş müteveffayı mezbûrun terekeyi vafiyesinden vesiyeyi mezbûre Fatma'ya adaya ba'dü'l-hüküm ma vefe' bit-talep keteb olunup

Tahrir fi yevmü'l-sani Zilkade ayı sene 1159

Şuhut: el-Hac Abdurahman b. Hacı Mehmed Efendi – el-Hac Ahmed Ağa b. Hac Ahmed – el-Hac Musa b.el-Hac Ahmed – Karındaşı el-Hac Ömer –Serdar-i sabık (.) Ahmed b.el-Hac Mustafa

Varak 34- Belge No:97

Levendatın külliya izaleleri babında sadır buyrulan emir-i âlîdir

Düsturun-i mükerrerun müşîrun mufehemun nizamü'l-alem müdebirü'l-umurü'l-cumhur bil-fikrû'l-sakıb mütememü'l-mehamü'l-anam bi'r-re'yü'l-saib mümhidd ve ihsanü'l-devlet ve'l-ikbal seyidu'l-erkanü'l-saade ve'l-ihlalü'l-mahfuzun (.)avatifü'l-melikü'l-â'la Üsküdar'dan Anadolu'nun sağ kol yemin ve yesarı ile nihayetine varınca vaki olan vüzera-i izam edamullahu Teâla ihlalehum ve a'zimü'l-ümera-i ve'l-kiram kebire'l-küberaü'l-feham ulul-kadr-i ve'l-ihliram ashabü'l-izz-i ve'l-ihliram el-mahsun bi-mezid-i inayetü'l-mülkü'l-â'la mir mira-i kiram dame ikbaluhum ve mefahirü'l-kuzat ve'l-hükkam maadinü'l-fazail-i ve'l-kelam kadılar ve naibler zide fazluhum ve mefahirü'l-emasil-i ve'l-akran kethüda yerleri ve yeniçeri serdarları ve voyvodalar ve sair zabitan ve aşair ve kabail boy beyleri ve umumen ayan-i vilayet zide kadruhum tevki'-i refi'-i hümayun vasıl olunacak malum ola ki bundan akdem levendat eşkıyasının vilayet-i Anadolu'da kol kol serseri geşt ü gûzar ile bilad ve ibad'a eyledikleri zülüm ve hasarından naşi mazarr'n-nas ve sai ve sai bil-fesat oldukları zahir olmakla ol misilliler haklarında verilen fetava-yi şerife muciblerince demleri heder olmak üzere katil ve idam ve at ve besatları katil edenlere agnam olunmak babında taraf taraf evâmîr-i cihan-müta'imle temin-i ibad ve tethir-i bilad'a bezl-i içtihat olunmak hasebiyle bir miktarı ahz ve istisal ve bekietü'l-siyuflerinin her izalelerine sa'y-i bi-mahal olduğu esnada hala Anadolu valisi olup Kars canibi seraskeri olan düstur-i mükerrer ve muazzam müşîr-i müfehham ve muhterem nizamü'l-alem sadr-i esbak vezirim Ali Paşa edamullahu Teâla ihlale merkurumların bazı şurut ve kuyudu kabul ve taahhüt etmeleri şartıyla ceraim-i güzeştelerinin affına ol vakit iltimas ve istida etmekle iltiması karin-i kabul olup şeref-behşa-yi sudur olan ferman-ı celilü'l-şanım mucibince bazi şurut ve uhud ile keyfiyetlerin halka ligam-bint ve bu veçhile cümlesinin taahüd ve iltizamını müşîr verilen hüccet-i şer'iye ile der-i saadete irsal etmekle divan-ı hümayunum kalemine ve Baş muhasebeye sabt ve kayıt olunmuşken taife-i merkume bu nizama dahi riayet etmeyip mugayir-i taahüd ve nizam hareket ve intihaz-i vakit fırsat ile hubs-i tabilerin icraya tasaddi eyledikleri serasker-i muşarun-ileyhin meşhudu oldukça (.) hiss-i tedbir ile mezbûrların ser-kerdelerinden Genc Ali nam şaki ile birkaç neferinin ceza-yı sezaların tertip ve bekietü'l-siyuflerin bu siyak üzere tahvif ve tersib eyledikte bundan mukaddemce ifade ve tahrir eyledikten sonra tekrar içlerinden mazarrve müzil olan eşkıyasını dahi bit-teceri buldurup ceste

ceste ceza-yı sezaları tertip ve defter ile ru's maktuaların der-i saadetime tesyir edilmekten gayri içlerinden maruf olup burada ashabı olanların ba'dez-in kendi hallerinde olmak ve yine heyn-i iktizada memur oldukları hidemat-i aliyyemde mevcut bulunmak üzere hanelerinde ikametleri için izin birle vatanlara sevk ve tesyirve yeri yurdu olmayanların dahi kaide-i sabıka üzere semt ve mübaşir ile vüzera-yi izam ve mir miran-i kiram kapılarına tahammüllerine tevzi' ve taksim ve vardıkları yerlerde kendi halleriyle hidmetlerine meşgul olmaların talkın ve tefhim edip ve gönderdiği vilayete her taife-i merkumede eyledikleri uhud ve muvasaka riayet edenlerin kabul ve istihdam eylemek ve mugayiri harekete cesaret edenlerin haklarından gelmek üzere tavsiye ve tekit ve bu veçhile levendatın nizam-i hallerine ve fukaranın emn ü rahatlarına cidd-i ekid eylediklerin takrir ve testir etmekle ba'dü'l-yevm nizam-i merkuma riayet etmelerine taarruz olunmamak ve mugayiri hareket edenlerin haklarından gelmek mühim ve işbu nizamın istikrarı ve devamı dahi bu hilalda vüzera-yi izamımın çeri ve cesur ve müdebbir umurlarından birinin teftiş tayin olunması lazım olmakla sabıka Trabzon valisi olup hala Aydın muhassılı düstur-i mükerrerem ve müşîr-i müfehham nizamü'l-alem vezirim Veli Paşa edamullahu Teâla iclalenin te'dib ve guşmal eşkıyadayara-yi kudret ve liyakat-i mücerrep ve pedidar olduğuna binaen Trabzon'dan mansabı olan Aydın'a gelince dek yol üzerinde ve yemin ve yesarında vaki mahallerde nizam-ı cedid-i mezkûra mugayir hareket birle serseri gûzar ve bilad ü ibada isal-i hasarat-i vafiyesinde olan levendat eşkıyasının teftiş ve tefahhuslarıyla tertip-i ceza-yi sezalarına şeref-bahş-i sudur olan ferman-i hümayunumla müfettiş nasp ve tayin ve ser asker paşa ile ba muhabere bu husus kalib-i hüsn-i nizama efra' ve tenzil eylemesin talim ve tebyin olunmakla siz ki müşar ve muma-ileyhimsiz mümkün olur ise ya ser asker Paşa yahut müfettiş-i müşar-ileyh ile haberleşerek havza-i hükümetinizi nizam-i cedid mezkûre mugayir hareket eden leved eşkıyasından temin ve tethire ihtimam ve dikkat eylemeniz fermanım olmağın işbu emir-i şerifim isdar veirsal olunmuştur imdi ber veçhi meşruh havza-i hükümetinizde nizam-i cedid-i mezkûre mugayir hareket birle kapısız bacasız serseri (**varak 35**)gûzarve bilad ü ibada isal mazar zamında olan levendat eşkıyası teftiş ve tafahhüsa dikkat ve (.) merkumeden eyledikleri efaal-i şeni'a sabıkalarından sabit ve müstağfer olarak verilen nizam-i cedid-i mezkûr üzere vilayetlerine varıp zer' ve hares ile iştigale rağbet edeler ve yahut Paşa kapılarında sahih neferat tahrir olunup arzlarıyla mukayyet olanları olur ise fımaba'd kendi hallerinde olacakları karin-i yakin oldukta ol misillilere taarruz olunmayıp vilayetlerine ve

oldukları mahallere tesyyir olunmak ve ağer nizam-i cedit-i mezkûre mugayir harekete (.) ve hebasetlerinde ısrar edenleri ve semt-i salaha ve enabete gelmeyenleri hazmen ve yakinen mütehhakık olur ise onlara dahi katan aman ve zaman vermeyip müzir'n-nas ve saü'l-fesat oldukları için mukaddema haklarında verili gelen fetava-yi şerife muciblerince demleri heder olmak üzere mümkün olur ise ve ya serasker paşa ile haberleşerekidam ve izaleler ibtidar ve bu veçhile bilad ve ibadi şerr ü mazeretlerinden temin ve tethire ve (.) memalik-i mahrusemden külliye ref' ve ilgaya serf-i iktidar eyleyip ve lakin hususu merkum mucerred bilad ve ibadın asayiş ve rahatları için irade-i hümayunum taalük etmiş mevaridden olmakla bu bahane ile levendlikle alakası olmayanlara taarruza ve nizam-i vilayete ve fukara-yi raiyyeti dahi rencide ve tercim ve tacize katan rıza-yı hümayunum olmadığını yekinen bildirin ancak levend eşkıyasının kahir ü tedmirleri ile memleket-i (.) bezl-i miknet eyleyesin şöyle ki maazallah-i Teâla bu vesile ile saadette alakası olmayanları taarruz ve fukara-i raiyyet azürde ve remide olduğu istima' olunmak lazım gelir ise sonra cevaba kadir olamazsınız ona göre her halde basiret ve intibah üzere harekete ihtimam eylemeniz babında ferman-ı ali-şanım sadır olmuştur buyurdum kivusul buldukta bu babda veçhi meşruh üzere şeref-yafteyi sudur olan ferman-ı vacibü'l-itba' ve lazımu'l-mesalik (...) amil olup hilafından bi-gayet ısrar ve içtinap eyleyesin şöyle bilesin alamet-i şerife itimat kılasınTahrir fi evasıt-ı Şevval 1159

Mucibince Sadrazam mektubu dahi sadır olunmuşturvasıl fi 6 Zilhicce 1159

Varak 35- Belge No:98

es-Seyyid Derviş Mehmed Ağanın alaybeylik emridir

Düstur-i mükerrerem müşîr-i müfahham nizamü'l-âlem müdebbir-i umurü'l-cumhur bil-fikrü'l-sakıb mütememü'l-mehamü'l-anam bi'r-re'yü'l-saib mümhidd ihsanü'l-devlet ve'l-ikbal seyidu'l-erkanü'l-saade ve'l-ihlalü'l-mahfuzunavatifü'l-melikü'l-â'la Anadol valisi vezirim Paşa edamullahu Teâla iclaluhu tevki'-i refi'-i hümayun vasıl olunacak malum ola ki iyalet askeri devlet-i aliyyemin müted bih askerimden olup nizam-ı ahvallarına takayyüd ve ihtimam olunmak lazım ve mütahattim olmakla bundan akdem alaybeylikler ve tevcihat hususlarına garaza mebnî sevk ve ilka ile müceddeden bazı şurut ve kuyud zimmi ile suret nizam verilmişken bazı mevaddında ziyade usret ve mahzurat zuhur etmekle hüsnü nizama avfak ve enseb olanları intihap ve ibka ve ma-adası ref' ve terkin olunmak babında hatt-ı hümayun-ı

şevket-makrunumla ferman-ı ali-şanın sadır olmağın imdi iyalet ve ulviye alaybeylerinin her biri sancaklarının zü'amâ ve erbâb-ı tımârından sahip vukar kavviyü'l-iktidar neferat imalına kadir ve hüsnü halle maruf ve sadakat ve diyanetle mevsuf ve zümresinin mümtaz ve gayret şiarı ve bil-ittifak cümlesinin muhtarı olan kimesneye verilip su'-i hal ve müşevveş ahval va garaz ve tama' ile maruf ve muttaham olan edani ve esafil makulesine minba'd alaybeylik verilip ve alaybeyi olan kimesnenin madamki hidmet-i lazimesinden tahaven ve taksiri ve kimesneye taaddi misilli su' hareketi zuhur ve kabahatı müteayin ve mütahakkik olmadıkça azl olunmaya ve alaybeyi olanlar tevcihathususunda caddeyi hakkani de istikamette sabit kadem ve Rasih-dem olup mahlul olan ziamet ve tımârları heyn-i iktizada darb ü harb ve esliha imalına kadir yarar ve tüvana kişi-zade beylere arz edip minba'd reayadan (.) makulesi fûru-mayelere arz etmeyip ve bazı kimesnelere üzr ve bazılarına himaye ile ziamet ve tımâr tevki' ve ibkasına mütazammin hilaf-i vaki arz vermeyip inhilal-i nizam-i askere bais olur keyfiyyat ve halat irtikabından ziyade hazar edeler ve alaybeyi olanların (.) ve gerek kasr-ı yed ve mübadele ve gayrı her ne makul arz verirler ise masariflerine müdara için arzın verdikleri ziamet ve tımârın senevi hasılının öşrü miktarı (.) akçası olup ziyade talep etmeyeler ve şimdiye dek ıgmaz-ı ayn sebeble bazı kimesnelerin ekl edindikleri (.)tımârlarını ketm ü ihfa etmeyip talibe arz edip musamahaya cevaz göstermeyeler ve alaybeyinin ibadüllahiye gadr ve taaddisi ve fil-cümle hareket-i namerziyesi zuhur eder ise sancaklısı firkateyin olmayıp ittifak-ı ârâ ile vaki halı mütazamın mahzar eylediklerinde ve yahut mazur olan kimesneler gelip izhar-ı tazallüm ve şekva eylediklerinde alaybeylikten azl ve ber veçhi seza tedip olunup bir müstahak kimesne alaybeyi nasp ve tayin oluna ve tevcihat hususunda ecdad-i izamımdan cennet-mekan-ı ferdevs-aşıyan Sultan Süleyman Han eskenallahu Teâla fi ürfü'l-cinan ve (.) aleyh-ı şaibe'l-rahme ve'l-güfran hazretlerinin vaz' ve tertip buyurup şimdiye değin mer'i ve muteber tutulan kanun-i kadim ve duruşturmaları kema fil-evvel mer'i tutulup gediksiz zaim oğullarının birine beş bin ve birine dört bin ve erbâb-ı tımârın ancak bir oğluna üç bin akçası diledikleri icmaldan tevcih olunup merhameten tamamıyla verilmek dahi caiz ola ve mütekaidin tımârından oğluna kanun olmayıp merhameten bir miktarı ve yahut tamamıyla verilmek dahi caiz ola idi gerek alaybeyilik ve gerek tevcihat hususlarında veçhi meşruh üzere bast ve temhid olunan kanun-ı kadim ve nizam-ı cedidin mustahsen olup intihap ve ibka kılınan şurut ve kuyud fimaba'd mer'i ve desturulamel tutulup ve ma-adası matruh ve matrut olunmak üzere mücededen

hat-ı hümyun-i şevket-makrunum sadır ve Darende-i ferman vacibü'l-izan kıdvetü'l-emasıl ve'l-akaran Seyyid Derviş Mehmed veled-i takaüd Seyyid Mehmed zide kadruhu südde-i saadetime arzuhal edip Kara Hisar-ı Sahib sancağında ve Kara Hisar nahiyesinde Keçi Başlı nam karye ve gayriden on dokuz bin üç yüz elli dokuz akça tımâr ve berat-ı şerifimle mutasarrıf olupve liva-i mezbûr alaybeyliği Seyyid Mustafa ref'inden ordu-yı hümayunum tarafından elli dokuz Recebinin beşinci gününden emir-i şerifimle kendine tevcih olunmakla âstâne-i sa'adetinden dahi tevcih olunmak babında inayet rica divan-ı hümayunum tarafında mahfuz olan alaybeyinin defterine müracaat olundukta zikr olunan alaybeylik Mustafa veled-i Ardıman üzerinde olmakla veçhi meşruh üzere ber mucib-i hat-ı hümayun-ı şevket-makrun balada bast ve temhid kılınan nizam-ı müstehsenin şurutunu tenfiz ve icra eylemek üzere zikr olunan Kara Hisar-ı Sahib sancağı alaybeyliği mezbûr Mustafa'nın ref'inden muma-ileyh Seyyid Derviş Mehmed-zide kadruhu-ya takrir ve tevcih ve hizmet-i mezbûrede istihdam olunmak emrim olmuştur buyurdum ki sadır olan emrim üzere muma-ileyh Seyyid Derviş Mehmed-i liva-i mezbûr alaybeyliği hizmetinde istihdam eyleyip minba'd meri şerifime mugayir ref' olunan mezbûr Mustafa-yı ve ahiri dahl ve taarruz ettirmeyesin ve miralay-ı muma-ileyhime verdiği arzlarında satır tarihi tahrir eylemek üzer tenbih eyleyesin şöyle bilesin alamet-i şerife itimat kılasın

Tahrir fi Zilkadenin onuncu günü sene 1159vasıl a'leyna 8 Zilhicce 1159

Varak 35- Belge No:99

Kara Hisar-ı Sahib Sancağı Mutasarrıfı Ebu Bekir Paşa Hazretlerinin İbka Emridir

Emirü'l-ümera-i ve'l-kiram kebirü'l-küberaü'l-faham zül-kadr-i ve'l-ihtiram sahabe'l-izz-i ve'l-ihtişam el-muhtas-ı bi-mezid-i inayetü'l-mülkü'l-â'la ber veçhi arpalık Kara Hisar-ı Sahib Sancağı mutasarrıfı Ebu Bekir dame ikbaluhu tevki'refi'-i hümayun vasıl olunacak malum ola ki sen ki mir miran-ı muma-ileyhsin yarar ve işgüzar ve himayet-i ahali-i memlekette riayet-i fukara-yi raiyette hüsnü hareket ve dikkatın malum ve aşıkâr olup bundan böyle dahi senden hidemat-ı saide zuhuru melhuz ve memul olmaktan naşi avatıf-ı aliye-i mülükanemden şeref-bahş-ı sudur olan hat-ı hümayunum mucibince Kara Hisar-ı Sahib sancağı işbu bin yüz elli dokuz senesi mah-ı Şevval'ın yirmi birinci gününden kema-kan sana ibka ve ihsanım olunmak

mufafaza-i memlekete kıyam ve mübaderet ve havza-i hükümetinde zuhur eden eşkıya ve haram-zadenin def’-i şer ve mazarlarına dikkat eylemek fermanım olmağın işbu emri şerifim ısdar ve irsal

(Varak 36)

olunmuştur imdi liva-i mezbûru kema-kan zapt ü rabta kıyam ve ahali-i memleket ve fukara-yı raiyyeti vucuh-i mezalim ve taaddiyattan siyanete ve zuhur eden eşkıya ve haram-zadenin def’ ve raf’ına ikdam hususen levend eşkıyasından düstur-i mükerrerem ve muazzam müşîr-i müfahham ve muhterem nizamü’l-alem Kars canibi seraskeri vezir-i hemiyet-perverim Ali Paşa edamullahu Teâla iclalenin bu def’a verdiği nizama mugayir hareket ve serseri güzar ve geşt ile bilad ü ibada hasaret edenlerin ahz ve guş-mallarına ihtimam ve serasker-i müşarün-ileyh tarafından ve bu hilalda Anadolu’da eşkıya teftişine memur düstur-i mükerrerem müşîr-i müfahham nizamü’l-alem hala Aydın muhassılı vezirim Veli Paşa edamullahu Teâla iclale canibinden varid olan haber muktezasınca amel ve harekete sa’y bil-eklam edip hilafından hazar ve mücanibet eylemek babında ferman-ı ali-şanım sadır olmuştur buyurdum kivusul buldukta bu babda veçhi meşruh üzere şeref-yafte-i sudur olan ferman-ı vacibü’l-itba’ ve lazımu’l-imtinanım mazmun-i itaat makrun ile amel olup hilafından ihtiraz ve içtinap eyleyesin şöyle bilesin alamet-i şerife itimat kılasın

Tahrir fi evahir-i Şevval sene 1159vasıl a’leyna fi 9 Zilhicce 1159

Varak 36- Belge No:100

es-Seyyid Ali Ağa yedi ile fetih olan evrak-ı cizye 410 aded

Mefahirü’l-kuzat vel-hükkammadinü’l-fazali vel-kelam Kara Hisar-ı Sahib Sancağında vaki kazaların kadıları zide fazluhumtevki’-i refi’-i hümayun vasıl olunacak malumola ki hazine-i amirem defterleri mucibince Kara Hisar-ı Sahib sancağında vaki kazaların altı yüz yetmiş dokuz ve buçuk süls avarız-hanesile seksen iki bin dokuz yüz akça bedel avarız mütekaidinleri olup bin yüz altmış senesine mahsup olmak üzere cem’ ve tahsili lazım gelmeğinder uhde olunup mübaşir-i mezbûrun yedine mühürlü ve nişanlı mevkufat defterleri sureti verilmekle mucibince yerli yerinden cem’ ve tahsil ve dahil-i hazine-i amirem ettirilmek fermanım olmuştur buyurdum ki hükmü şerifimle mübaşir-i mezbûr vardıkta bu babda sadır olan emrim üzere amel edip dahi liva-i mezbûrda vaki kazaların ol miktar bedel avarız-haneleriyle ol miktar bedel avarız-ı

mütekaidinleri olup tarih-i mezbûre mahsup olmak üzere beher avarız-hanesinden beşer yüz akça avarızların ve ol miktar akça bedel avarız mütekaidinlerin irsal olunan mühürlü ve nişanlı mevkufat defteri sureti mucibince yerli yerinden cem' ve tahsil ve teslim-i hazine-yi amirem ettirilip hilaf-i emir ve defter kimesneye inat ve muhalefet ettirmeyesin ve bundan ma-ada mübaşirin cihet-i maişeti için her bir avarız-hanesinden ellişer akça vech maaş dahi aldırıla ve avarız için alınan akça hazine-yi amireme alındığı vech üzere alınıp bundan ziyade ve noksan alınmaya ve aldırmayasın kesir defterden ve noksan haneden ve fermanımda ziyade talebiyle reaya fukarasına zülüm ve taaddiden bi-gayet ihtiraz ve içtinap eyleyesin şöyle bilesin alamet-i şerife itimat kılasın

Tahrir fi 10 Şevval sene 1160

Varak 36- Belge No:101

İşbu bin yüz altmış senesine mahsup olmak Kara Hisar-ı Sahib kazası ahalileri üzerlerine adası lazım gelen emir-i âli ve defteri mevkufat iki yüz elli beş buçuk hane ve nısf-ı rub'-i avarız ve keزالik nezel hanelerinin ber mevcib-i defteri mevkufat beher hanesine beşer yüz akça mal-i miri ve ellişer akça cihet-i maaş avarız için ve altışer yüz akça mal-i miri ve otuz akça cihet-i maaş-i nezel için ve otuz bin akça dahi bedel-i mütekaidin malları olup salıf'z-zikr iki yüz elli beş buçuk hane ve nısf-ı rub'-ı avarızın ancak kaza-i mezbûrede mevcut yüz altmış üç hane olup beher haneye on yedişer kuruş üçer rub' isabet edip ve cihet-i maaş için yüz seksen beş kuruş mübaşiri-ye Ömer Ağa'ya doksan kuruş harc-ı defter yüz on bir kuruş kalemine beş kuruş hüddamiye on kuruş eminine beş kuruş ihzariye beş min haysil-mecmu üç bin iki yüz otuz kuruşa baliğ olmakla cümle ahali vilayet ve ayan-i memleket marifetleriyle Ağa-yı muma-ileyh yedine â'la veçhile-tadil vet-tasviye verilen defterdir ki ber veçhi âti zikr olunur

Fi 12 Muharrem 1160

Mahalle-i İmaret 8 hane 4.5 nefer- mah. Sufiler 8 hane 5 nefer- mah. el-Hac Yahya 3 hane 2 nefer- mah. Sinan Paşa 1.5 hane 0.5 nefer- mah. Arap Mescidi 3 hane 1.5 nefer – mah. Cami-i Kebir 1 hane 3.5 nefer –mah. Burmalı 1 hane 1 nefer- mah. el-Hac Avtel 1 hane 0.5 nefer- mah. Taç Ahmed 2 hane 1.5 nefer – mah. Fakih Paşa 2.5 hane – mah. Malla bahşı 1 hane –mah. Bederk 1 hane 0.5 nefer – mah. Erdiç 3 hane – mah. Efecik 1 hane 4.5 nefer – mah. Aybek İbek 0.5 hane 1 nefer – mah. Eksene 1 hane 3 nefer – mah. Karaman 2 hane 4.5 nefer – mah. Toğancı 0.5 hane 2.5 nefer – mah. Kubbalı 1 hane 2 nefer – mah. Çavuş oğlu 0.5 hane 2.5 nefer – mah. Yukarı Pazar 3 hane rub' –mah. Sinan Halife 0.5 hane 1.5 nefer – mah. el-Hac Mahmut 2 hane 4 nefer – mah. el-Hac İsmail 1 hane – mah. Zaviye 0.5 hane – mah. Kâhil 2 hane – mah. Ak mescid 1.5 hane 1.5 nefer – mah. Kara Kâtip 0.5 hane 3.5 nefer – mah. Nesara 6 hane – mah. Yahudi 0.5 hane

Yekün hane adednefer aded

Karye-yi Isızca 5 hane 5 nefer 7 piyade – kar. Mihail 1.5 hane 4.5 nefer 3 piyade – kar. Köçez 0.5 hane – kar. Matlab 1 hane 3 nefar – kar. İrkeman 2 hane 2.5 nefer 1 piyade – kar. Harmanlı 1 hane 1 rub' – kar. Çavdarlı 1.5 hane – kar. Selmenli 3 hane – kar. Çepişli 3 rub'- kar. Kışlacık 1 hane 1 piyade – kar. Söklen 1.5 hane 1 piyade – kar. bolhallı yolhallı 1 hane 1.5 piyade – kar. Salar 1.5 hane 4 nefer 1 piyade – kar. Susuz 0.5 hane 1.5 nefer 1 piyade – kar. Kınık 1 hane 1 nefer 1 piyade – kar. manastır 0.5

hane 2 nefer – kar. Köprülü 0.5 hane 0.5 piyade – kar. Kozluca-i Çıkırık 1 hane 0.5 piyade- kar. Has Çakırlar 4.5 hane 1 piyade – kar. Akça İn 0.5 hane 4 nefer – kar. Kara Arslan 1 hane 0.5 piyade –kar. Çebeni 0.5 hane 5 nefer 1 piyade – kar.Bayat 0.5 hane 2 nefer – kar. İsmail 1.5 hane 2 nefer – kar. Alperek 1.5 hane 1 nefer 2 piyade – kar. İmer 0.5 hane – kar. Köynek 1 rub’ – kar. Yukarı Tantarı 0.5 hane – kar. Karşı0.5 hane – kar. Çorca-i Kebir 1.5 hane 1.5 nefer –(**varak 37**) –kar. Çobanlıca 1 rub’- kar. Kumar Taş 1.5 hane 7.5 nefer 1 piyade – kar. Çorca-i Sagir 0.5 hane 1 piyade – kar. Karaca Viran 1.5 hane 0.5 nefer 0.5 piyade –kar.Halimuğurlı 1.5 hane 0.5 nefer 0.5 piyade – kar.Sarık 1 hane 5 nefer 2 piyade – kar.Araplı 1 hane – kar. Çukur 1.5 .hane – kar.Tekeler 1 hane 1 rub’ 9 nefer- kar.Küreler 1 hane – kar.Kara Ağaç 1 hane 4 nefer2 piyade – kar. Ak Saz 0.5 hane – kar Ayas Ebni 1 hane 12 nefer 1 piyade – kar. Bostanlı 0.5 hane 5.5 nefer – kar. Ahiler 0.5 hane – kar. Çalışlar 1.5 hane 1.5 nefer – kar. Üç Ağıl 0.5 hane – kar. Hacı Beyli 1.5 hane 3 nefer 0.5 piyade – kar. Boz Oyuk 1.5 hane 2 nefer – kar. Gündüzlü 1rub’ hane 1 piyade – kar. Doğanlar 1.5 hane 5 nefer –kar. İbert 1.5 hane 8 nefer 3 piyade –Aşağı Tantarı 1 hane 4 nefer 1 piyade – kar. Ortaklar 0.5 hane –kar. İl Doğan 0.5 hane – kar Gazi Mürsel 0.5 hane 12 nefer – kar. Belce 1 hane – kar. Ulu Murad 1 hane 1.5 nefer –kar.Ayvalı 1.5 hane 1.5 nefer 3 piyade – kar. Eninas1.5 hane 2 nefer – kar. Sebsen 3 rub’ hane 6 nefer – kar. AytmurAydemir 1 hane 1piyade – kar. Çobanlar 4 hane 3 nefer – kar. Aynaz 1 hane 1 rub’ 3 nefer – kar. Dinar 1.5 hane 1 rub’ 8 nefer – kar. Kaya Viran0.5 hane 0.5 piyade – kar. Tatlar 1 hane – kar. Deper 1 hane 1.5 piyade – kar. Kebeçeler1.5 hane 1 nefer 1 rub’ –kar. Kerenbe 1 rub’ – kar. Kızıl Kilise 1 rub’ hane – kar. Güşneş 0.5 hane – kar. Taylak 1 rub’ hane – kar. Çenkçi 0.5 hane – kar. Tur Kıllı 0.5 hane – kar. Kerbel rub’ hane – kar. Sarı Kavak 0.5 hane – kar. İlçe Arablisi 1 rub’ – kar. Kopuzca 0.5 hane 0.5 piyade – kar. Döker 2 piyade –kar. Kozluca Mikail 0.5 hane – kar. Oyuk 0.5 hane – kar. Çıpak1 hane – kar. Kurt Başlı 1 hane 1 nefer – kar. Yarımca 0.5 hane – kar. Ezil 0.5 hane – kar. Olacak0.5 hane – kar. Ablak 0.5 hane – kar. İne Gazi 1 hane – kar. Liken0.5 hane 1 piyade – kar. Çakır 1 rub’ hane –Yakuplu 1 rub’ hane

Hanesiz yalnız neferi olan kuralardır:

Kaplan 3 nefer – Heyran Balı 5 nefer –kar. Emre Sultan 7 nefer – kar. Bahçacık 3 nefer –Keçi Murad 6 nefer

İmdadiye verilen mahallat ve kuralar:

Kar. Osman 20 kuruş –kar. Aymur 10 kuruş –kar. Felli 9 kuruş –mah. Çavuş Başı 11 kuruş –mah. Hisar Önü 4.5 kuruş- kar. Kula Tami 4.5 kuruş

Varak 37- Belge No:102

Serac el-Hac Mahmud'un mektubudur

Fütüvvetlü ve faziletlü Efendihazretlerinin meclis-i şeriflerine ve redd daavat-ı safiyat ittihafıyla inha olunur ki hala taht-i hükümet-şiarımızda vaki Kara Hisar-ı Sahib ve Sencanlı ve Çule ve Barçın ve nevahi-yi Barçınlu ve Karamık ve tevabi ve nevahilerinde sakın ve mütemekkin olan altı bölük yoldaşlarının üzerlerine zabıt ve kethüda yeri nasb ve tayin olunmak mu'tad-i kadim olmakla ebna-i sipahiyandan yirmi üç bölükte yevmi doksan dokuz akça ulufiye mutasarrıf olan kıldvetü'l-emasil vel-akran Mahmud nam zidekadruhu ocağın kadimi emektarlarından her veçhile mühil ve müstahak olmakla zabıt ve kethüda yeri nasb ve tayin olunmakla müceddeden tevcih olup işbu mektup tahrir ve irsal olunmuştur inşallah Teâla vusulunda gerektir ki merkumu hidemet-i lazımesinde istihdam edip kethüda yerlerin umurunda mürâaciat muma-ileyh ettirtesin ve sizler ki ol havalilerde sakın ve mütemekkin altı bölük yoldaşlarınız muma-ileyhi üzerlerinize zabıt ve kethüda yeri bilip düşen dava ve niza'nızı merkumunmarifeti ve marifet-i şer'le görüp şeriat-i garraya kemal-i itaat ve muma-ileyhe inkıyat üzere olasın ve sen ki kethüda yeri -zide kadruhu-sun ol caniplerde sakın ve mütemekkin olan altı bölük yoldaşlarından sahihü'l-esami sipah olanları ve sipah-zade ve takaütleri gerektir ki sadır olan ferman-ı vacibü'l-etba' ve lazımü'l-imitsalın mazmun-i itaat-makrunu üzere hükkam eline verilmeyip tahm-i şer'i ile müttehem olanları ber mukteza-yi şer'-i kavim zabıtı marifetiyle ceza-yi şer'ileri tertip olup sipah olmayıp reaya makulesinde katen sahip çıkılmayıp sadır olan ferman-i âli mucibi ile amel ve hareket ve mucib-i mektup birle amil olasınbaki hemişe der ilm-i şeriat daim bâd.

Tahrir fi evail-i Muharrem sene 1160vasıl a'leyna fi 12 Muharrem 1160

Süleyman Ağa der zümre-i silahdaran-ı dergâh-i âli

Altı ocak ağalarının imzasıyla mümzadır

Varak 37- Belge No:103

Cümle marifetiyle ekmekçileri cümlesi bir yerde ortak olup dört dükkanda işlemekle tenbih olunup dahi (.) kiraz dükkânı - tahmis kurbundaki dükkân - Sıraç-hane

başındaki dükkan –yeni Cami kurbundaki dükkan- uzun çarşıda olan dükkan Fi 20 sene 1160

Fü'l-asıl Kara Hisar mahallatından İmaret Mahallesi sükkanında ve hala İstanbul'da sakin sabıka (.) mütevellisi el-Hac Ali b. el-Hac Abdurrahman nam kimesne tarafından zevceyi menkühesi Ayşe-yi itlaka vekil-i müsteceli olan Ali Balı b. Abdulkarim Efendi mahfil-i kazada merkume Ayşe'nin mihr-i menkudi-i aleyhası olan beş yüz akça mihri ve yüz gün nafaka-i avdeti on altı kuruştur mezbûr Ali Balı yedinden ahz ve kabz edip tetliki kabul eylediği bu mahalle kayıt şüd. Fi 12 Rebiulahir 1160

Serdar kundakçı el-Hac İbrahim Ağa – (P)Barmaksız el-Hac Mustafa Ağa – Kasap Hasan oğlu Mustafa

Varak 38- Belge No:104

Bin Yüz Elli Altı Senesinde Ba Emir-i Âli Mübayaa Olunup Bolvadin Menziline Vaz' Olunan Zahair-i Miri(.) Mesafinsehmlerine Göre Reddi Babında Sadır Olan Âlidir

Mefahirü'l-kuzat vel-hükkamadinü'l-fazali vel-kelam Bolvadin ve Kara Hisar-ı Sahib ve Şuhud ve Kara-mık ve Enay ve Baklak ve Sancanlı ve Sandıklı ve Çubuk-âbâd ve Çukur kadıları zide fazluhum ve mefahiru'l-emasil vel-akran ayan-i vilayet ve iş erleri zide kadruhum tevki'-i refi'-i hümayun vasıl olunacak malumola ki Bolvadin kazası naibi Mevlana Mehmed zide ilmihu divan-i hümayunuma arz gönderip işbu seneyi mübareke de bi-emir Allah-i Teâlââ'dem-i nüzul-i emtar takribi ile Anadolu'da vaki Bolvadin kazasında zahairin kemal-i kıt ve killeli olup Bolvadin menziline mevzu ve mevcut olan menzil bar-girlerinin makulatları için iktiza eden şairin tedariki bir türlü kabil olmadığı ecilden bar-girlerin ekseri telef ve helak olmakla menzil-i mezbûrun ihtilal-i nizamına badi ve umur-i mühime ile mürur u ubur eden ulakların meks ve tevakkuflarına müeddi bir halet olmağın menazil-i saireye verildiği veçhile bundan akdem İran seferi için elli altı senesinde Bolvadin menziline etraf kazalardan mübayaa ve nakil ettirilen miri zahairden kadri kifaye şair ifraz ve menzil-i mezbûrun menzildilerine teslim olunacak ricasına istida-yi inayet eylediklerin arz ve ilam eylediğin ecilden hazine-i âmiremde mahfuz olan mevkufat defterlerine nazar olundukta bin yüz elli altı senesinde tasmim olunan İran seferi için Bolvadin menziline nakil olunmak üzere Bolvadin ve Kara Hisar-ı Sahib ve Şuhud ve Kara-mıkve Enay ve Baklak Sancanlı ve Sandıklı ve Çubuk-âbâd ve Çukurkazalarında maa meks on iki bin

kile şair ve iki bin kile dukak ve iki yüz kile dukak(un)ve üç bin iki yüz kantar saman ve iki yüz altmış araba giyah(bitki) ve dört yüz altmış araba hateb(odun) ve altı yüz vekıyye kömür tertip va lazım gelen pahaları kazalar ahalilerinin tekâliflerinden takas olunmak üzere mübayaası için emr-i şerif verildiği mestur ve mukayyet olmuş ve taraf-ı devlet-i aliyemden İran canibine sefaret ile memur olan düstur-i mükerrem müşîr-i müfahham nizamü'l-âlem Sivas valisi vezirim Ahmed Paşa edamullahu Teâla iclalehu ve kezalik İran canibinden der-i saadetime gelecek büyük elçiye menzil-i mezbûrede verilecek tayinat için zahair-i mezkûre yalnız bin kile şair ve dört yüz kile dukak ve yüz elli araba hateb ve yüz kantar saman intihap ve ifraz ve kema fil-evvel hıfz ve (.) olunmak şartıyla ma-ada şair ve dukak ve saman ve hateb ve giyah ve kömür aslı mübayaa olunan salif'z-zikr kazalar ahalilerine marifet-i şer' ve cümle marifetleriyle hisseleri miktarı tevzi' ve taksim olunup makbuzları olduğuna müşîr ecnâs ve miktarı tasrihiyle başka başka hüccet-i şer'ye olunduktan sonra mevkufata kayıt için hüccet-i şer'ye der-i aliyemiz irsal olunmak üzere emr-i şerifim verilmek babında iftiharü'l-ümera vel-akabir bil-fiil Baş defterdarım Mehmed dame uluvvuhu telhis etmeğin imdi telhisi mucibince amel olunmak babında ferman-ı âli-şanım sadır olmuştur buyurdum ki hüküm-i şerifim vardıkta bu babda sadır olan emrim üzere amel edip dahi taraf-i devlet-i aliyemden İran canibine sefaret ile memur olan vezir-i müşarun-ileyh ve kezalik İran canibinden der-i saadetime gelecek büyük elçiye menzil-i mezbûrde verilecek tayinat için zahair-i mezkûreden yalnız bin kile şair ve dört yüz kile dukak ve yüz elli araba hateb ve yüz kantar saman intihap ve ifraz ve kema fil-evvel hıfz ve (.) olunmak şartıyla ma-ada şair ve dukak ve saman ve hateb ve giyah ve kömür aslı mübayaa olunan salif'z-zikr kazalar ahalilerine marifet-i şer' ve cümle marifeti ile hisseleri miktarı tevzi' ve taksim olunup makbuzları olduğuna müşîr ecnâs ve miktarı tasrihiyle başka başka hüccet-i şer'ye olunduktan sonra mevkufata kayıt için hüccet-i şer'ye-yi der-i saadetime irsal eylesin şöyle bilesin alamet-i şerife itimat kılasın

Tahrir fi 18 Zilhicce 1160vasıl fi 21 Muharrem 1160

Varak 38- Belge No:105

Ümdet's-sadat vel-kiram es-Seyyid Ali Çelebi dame şerefe siyadete

Bad't-tahiyetü'l-vafiye inha olunur ki Kara Hisar-ı Sahib ve Barçınlı ve nevahi-yi Barçın ve Bolvadin ve Benaz kazalarında sakın olan sadat-i kiram zevil ihtiram üzerlerine tarafımızdan sizi kaim makam nasb ve tayin etmişizdir gerektir ki sahihu'l-

naseb olanlara tevkir ve ihtiram edip bi-gayri veçh ırz ve mallarına taarruzdan hazar edesin ihzar ve tedip ve hukuk-i şer'îye-yi sabite tahassulu iktiza ettikte siz edip sair hükkama taciz ve müdahale ettirmeyesin arusiye namıyla ve ya bir gayrı bahane ile bir akçaların almayıp (.) zahir kuzat hücceti ve kaim makamlar temessükatıyla dâhil olup ve alamet-i hazara istimal edenlerin zacr ve men'lerinde takayyüd-i tam ve kendiniz bir kimesneye alamet vaz'ına izin vermeyesin bu vedi'a-i Kübra ve emanet-i uzmanın kema huvel-vacip riayet ve siyanetlerinde sa'y ve ihtimam eyleyesin vesselam. Tahrir fi evasıt-ı Muharrem 1160

Varak 38- Belge No:106

Şeriat şia'r Kara Hisar-ı Sahib kadısı Efendi zide fazluhu ba'd's-selam inha olunur ki zir-i hükümetinizde serdar olan kıldvetü'l-emasıl vel-akran otuz yedi bölüğün el-Hac İbrahim Ağa -zide kadruhu-ya serdarlığı kema-kan ipka ve mukarrar olmağınışbu mektup tahrir ve irsal olunmuştur inşallah-i Teâla vusulunda gerektir ki mezbûru serdarlık umurunda kıyam ettirilip ahiri müdahale ettirmeyesin ol tarafta vaki dergâh-ı âli yeniçeri ve cebeci ve topçu ve top arabacısı ve kul oğulları ve kılman acemi-i mezbûru üzerlerine zabıt bilip sözünden taşra ve re'yinden hariç vaz' ve harekette bulunmayıp itaat ve inkıyat üzere olalar ve tevaif-i mezbûrundan bila-varis maruf fevt olanların mühallefât-ı matrukatların mezbûre ahz ve kabz ettirtip izn-i şer' ile fûruht ve hâsıl olan nukudun mûmza ve mahtum müfredat defterleriyle canib-i beytü'l-mala irsal ve isal ettirtesin ve sin ki serdar-ı muma-ileyhsin mukim ve misafir zuhur eden erazil ve eşkıyanın zapt u raptlarına ve sükkân-i vilayetin emn u rahatlarına mücidd u sa'î olup hilaf-ı şer'-i şerif ve mugayir-i kanun-i münif bir ferde zülüm ve taaddiden hazar edip mucib-i mektubuma amil olasın

Tahrir fi gurre-i Safer 1160İbrahim Ağa-yi yeniçeriyan-i dergâh-ı âli

Varak 38- Belge No:107

el-Hac Yahya mahallesinde sakin iken vefat eden Acem Oruç nam müteveffanın zevceyi menkühesi Gül boy ve selbiye sagire kızı Hanife nam sagir tarafından hüccet-i şer'îye ile veçhesi olan mezbûre Gül boy mahfil-i kazada Abdurrahman nam kimesneyi cemi'-i umurunu rüyete vekil eylediği kayıt sicil olundu fi 12 Zilkade 1160 YusufEfendi –el-HacMehmedAğa

Varak 39- Belge No:108

Elçiler Masrafları için Bu Seneyi Mübareke de Seferiye Şüruti Üzere Beş Bin Kuruş için Sadır Olan Emr-i Âlidir

Emirü'l-ümeraü'l-kiram kebirü'l-küberaü'l-feham zevil-kadr-i vel-ihitiram sahib'l-izzî vel-ihitşam (.) bi-mezid-i inayetü'l-mülkü'l-âla ber veçhi arpalık Kara Hisar-ı Sahib sancağına mutasarrıf olandame ikbaluhu ve mefahirü'l-kuzat vel-hükkam madinü'l-fazail vel-akran liva-i mezbûrda vaki kadılar ve naibler zide fazluhum ve mefahirü'l-emasil vel-ikram ayan-i vilayet zide kadruhum tevki'-i hümayun vasıl olunacak malum ol ki ahd-i ba'idden beri vuku bulan seferler takribiyle memalik-i mahrusemde olan cümle ahali ve reaya sunuf-ı tekalif şetti ve amed u şod asakir bi-intihadan müptela-yi enva'-i mihnet ve giriftar-i esnaf-ı zahmet oldukları nümayan olup ve lakin lil-hamd-i vel-minne mecd ve esleh ve salah akd ve temhid olunmaktan naşi fimaba'd seferler galesi ve tekalif ve vahimesi külliyyen ber taraf olmakla avn u inayet-i bari ile asar-i emn ve rahat cemi'-i bilada meşmul ve bila-gaile her kesin mesken ve me'valarında zer' ve cirs ve kâr u kesbleriyle meşkul olacakları ve matlub-ı şahanem dahi ibadullahın refahiyetleri ediği mukarrer ve muhakkak olup ancak seferler (.) olmak hasebiyle bu seneyi mübareke de büyük elçilerin gelip gitmeleri ve bazı levazım-ı mühimmenin temşiyeti gibi mirinin mesarif-i kesiresi olmakla iktiza eden külliyyetli masraflar hazine-i âmiremden gerçirüyet ve tanzim olunup fe ama işlerin husulu ve idaresi iradat-i muayineden fazla â'la eyyühal bir miktar mala dahi muhtaç olup fakat bu seneyi عيمه الممسنة icininde dahi miriye emanet olunmak lazım geldiğine binaen eyalat ve livadan miri için bir senelik seferiye tahsili iktiza etmişken mutasarrıflarına tayin olunan hazariyelerden başka öteden beri tahsil oluna gelen seferiyenin hazariye miktarından ziyade olanları rahima lil-ibad fukara-yı riayet inam olunup ol misillilerden hazariyemiktari ve bazen dahi â'la tarikü'l-mukayese hazariyeden nuksanı miri için tahsil olunacaküzere ber veçhi itidal muceddeden tertip ve tanzim olunduğu cihetten bütün Kara Hisar-ı Sahib sancağından liva mutasarrıfı için hazariyeden başka miri için beş bin kuruş tertip ve tahsis kılınıp meblağı merkumun altmış senesine mahsuben surut-i seferiye üzere defaten cem' ve tahsil ve mübaşeret ile mueccelen canib-i miriye irsal ve tesyyir olunması babında ferman-ı hümayunum sadır olmak işbu emri şerifim isdar ve hasse salehşurlarımdan İsmail zide mecduhu ile irsal olunmuştur imdi ber veçhi meşruh meblağı merkum beş bin kuruş ancak bu senelik matlub-ı miri olunduğu ve bundan böyle asayışı fukara ve zuafa dergah (.) memul ve mülteci ediği siz ki mir miran

ve sair muma-ileyhimsiz malumunuz olundukta meblağı merkurum beş bin kuruş şurut-ı seferiye üzere seneyi mezbûreye mahsuben defaten yerli yerinden cem' ve tahsil ve mübaşir-i muma-ileyhe bit-temam eda ve teslim ve serien ve acilen bir an akdem ve bir kadem mukaddem canib-i miriye irsal ve tesyir eyleyip bundan ziyade bir akça tahsil olunmamak hususuna cümleliz nezaret ve edasında inad ve muhalefet edenleri bil-ittifak zabıtları marifetiyle ahz ve hapis ve muhkem haklarından gelinmek üzere isim ve resimleri ile keyfiyetleri der-i saadete arz ve bu hususun infaz ve imzasına gönül birliği ile cidd u cehd eyleyesin şöyle ki bu babda kusur ve tekasülünüz zuhur eder ise sonra bir veçhile cevaba kadir olmayacağınızı yakinen bildirin ona göre hareket ve ferman-ı hümayunumun (.) icrasına mübaderet ve ser-i mu hilafından gayet'l-gaye hazar ve mücanibet ve sen ki mübaşir-i muma-ileyhsin meblağı merkurumu tamamen ve muaccelen miriye getirmeye sa'y edip ihmal ve tekasülden sen dahi bi-gayet müsaadet eylemeniz babında ferman-ı âli-şanım sadır olmuştur vusul buldukta bu babda veçhi meşruh üzere şeref-yafta-yi sudur olan ferman-ı vacibü'l-etba' ve lazımü'l-imtinanım mazmun-ı itaat-makrun ile amil olup hilafından bi-gayet ihtiraz ve içtinap eyleyesin şöyle bilesin ki alamet-i şerife itimad kılasınavsıl a'leyna fi 13 Safer 1160

Ber mucib-i emr-i âli sadrazam mektubu dahi vardır

Varak 39- Belge No:109

Bin yüz altmış senesi mah-i Saferü'l-hayrın evayılı tarihiyle müverrih Ağa-yi cedid Mustafa Ağa imzasıyla mümza ve hatmi ile mahtum ipka mektubu yine serdar olan Kundakçı el-Hac İbrahim'e geldiği kayıt sūd.

Varak 39- Belge No:110

İşbu bin yüz altmış senesine mahsuben Kara Hisar-ı Sahib sancağından masarif-i mühimme için taraf-i devlet-i aliyyeden matlup olunan beş bin kuruş sancağ-ı mezbûr kazalarının sehmlerine isabet eden cümle ayan-ı vilayet ve ahali-i memleket marifetleriyle â'la veçhü'l-tadil tevzi' ve taksim olunan akçadır ki ber veçhi âti zikr olunur fi 25 Safer 1160

Kaza-i Kara Hisar-ı Sahib 1200 aslı mal-i miri, 0192 devlet mübaşirine, 0060 Paşa Efendiye mübaşiriye = 1452kuruş

Kaza-i Sandıklı 1150 aslı mal-i miri, 0184 devlet mübaşirine, 0069Paşa Efendiye mübaşiriye = 1403 kuruş

Kaza-i Şuhud 700aslı mal-i miri, 112 devlet mübaşirine, 042 Paşa Efendiye mübaşiriye = 854 kuruş

Kaza-i Mihanlı 500aslı mal-i miri, 080 devlet mübaşirine, 030 Paşa Hazretlerine = 610 kuruş

Kaza-i Bolvadin 250aslı mal-i miri, 040 devlet mübaşirine, 015 Paşa Hazretlerine = 305 kuruş

Kaza-i Han Barçınlı 250aslı mal-i miri, 040 devlet mübaşirine, 015 Paşa Hazretlerine = 305 kuruş

Kaza-iNevahi-yiBarçınlı 250aslı mal-i miri, 040 devlet mübaşirine, 015 Paşa Hazretlerine = 305 kuruş

Kaza-i Çule-âbâd 200aslı mal-i miri, 032 devlet mübaşirine, 012 Paşa Hazretlerine = 244 kuruş

Kaza-i Kara-mık 200aslı mal-i miri, 032 devlet mübaşirine, 012 Paşa Hazretlerine = 244 kuruş

Kaza-i Çay 300aslı mal-i miri, 048 devlet mübaşirine, 018 Paşa Hazretlerine = 366 kuruş

Varak 40- Belge No:111

Defter (.) işbu bin yüz elli altı senesinde ba ferman-i âli Bolvadin kazasına ve menaziline tevzi' olunan zahairin kaza be kaza inam olunup emr-i şerif-i âli-şan mucibince Kara Hisar-ı Sahib'e isabet eden zahairin ber veçhi âti zikr olunurTahrir fi Safer 1160

Şair 2370 kile – dukak 310 kile –hateb 76 arababaki gerek giyah ve gerek saman ve gerek kömür telef

ve masruf olunanşair 170 kile –dukak 55 kile

ve zikr olunan emr-i şerif-i âli-şan mucibince Sancanlı kazasının dahi yedlerine isabet eden zahair ki ber veçhi âti zikr olunurşair 420 kile – dukak 61 kile – hateb 13 arabagiyah ve kömür teleftir

ve mesruflarışair 30 kile – dukak 11 kile

el-emr el-Hac Mustafa

Varak 40- Belge No:112

Medine-i Kara Hisar-ı Sahib sükkanından faziletli Müftü Efendi ve sera(.)lı Seyyid Halil Efendi ve fahrü'l-ümeram Abdullah Ağa ve mefahirü'l-emsal Ali Ağa ve Vaiz-zade el-Hac Mustafa ve Buballı-zade el-Hac Hüseyin ve Kara Oruç-zade el-Hac Mehmed ve haffaf (ayakkabıcı) el-Hac Mürsel ve Voyvoda-zade el-Hac Mehmed ve el-Hac Eyüp ve sair malumu'l-esami ve mahsuru'l-eşhas kimesneler meclis-i şer'-i hatir-i lazım't-tevkirde işbu ma(.) Hazil-kitap uncu-zade el-Hac Abdurrahman ve arab el-hav Ahmed mahzarlarında ikrar-i tam ve ta'zir-i kelam edip bundan akdem bin yüz elli altı senesinde Kara Hisar-ı Sahib kazasından ba emr-i âli matlup olunup ve Bolvadin kasabası menziline nakil ve kadı-zade Mehmed Ağa'ya kazamız zahairin teslimi tarafımızdan Uncu-zade el-Hac İsmail vekil-i mutlak eylemişti ba'dü'l-hesap merhum Uncu-zade el-Hac İsmail'in zimmetinde bir akça baki kalmayıp amme-i daaviden zimmetini ibra ve iskat eylemiştin bu defa dahi her kazasının ecnas zahairi ashablarına redd ve teslimi (.) taraf-i devlet-i aliyyeden şeref-bahş-i sudur eden ferman-i âli mantuki üzere Kara Hisar-ı Sahib kazasının sehmine isabet eden ecnas zahairi kasaba-i mebureden ahz ve Kara Hisar'a isala merhumun Uncu-zade el-Hac İsmail ve el-Hac Abdurrahman ve Arap el-Hac Ahmedî vekil-i mutlak eylemiştin el-haleti-hazihi kasaba-i mezbûreye mevzua olan zahayırımızı ahz ve Kara Hisar'a isal eyleyip ve hesap u kitapları görölüp zimmetlerinde bir akça ve bir habbe baki kalmayıp merhumun zimmetlerini ibra-i amm-i kati' inhisam bir? ve iskat-i hak eyledin dediklerinde makrun mezbûrun veçhi meşruh üzere cari ve sadır olan ikrarların el-makule el-merhumun bil-muvacihe tasdik ve bil-müşamaha tahkik edecek bi-emrû'l-vaki bit-talep kitap olundu. Fi 15 Safer 1160

Şuhud: Fahrü'l-ümeram Ahmed Ağa, el-Hac Abdalbaki Ağa – Sucu-zade Ali Ağa – Kethüda yeri Hüseyin Ağa – Mütevveli Molla Mehmed – Hazine-dar el-Hac İbrahim Ağa – el-Hac İsmail Bey– Mustafa sehmi mevki-zade Mevla Kara Hisar-ı Sahib

Varak 40- Belge No:113

Euzu billahi mineş şeytanir racim Bismillahirrehmanirrahim Ya Fettah Ya Rezzak Ya Kerim Ya Mufetihil Ebvab Fetehe lenahiril bab Allahum lasehle lacaalethu sehlen allahum vefekena bil hayir Âmin

İzzet-maab şeriat nisab Mevlana İbrahim Efendi kam-yab

Badit-tahiyetü'l-vafiye inha olunur ki arpalığımız olan Kara Hisar-ı Sahib kazasının umur-i niyabeti işbu bin yüz altmış senesi Rebiu'l-ula guresinden zapt etmek üzere tarafımızdan sana tefviz ve sipariş olunmuştur gerektir ki kaza-i mezbûrda beynü'l-ahali icra-yi ahkâm-ı şer' niye edip ve vaki olan mutay askeriye muhallaftın tahrir ve terkim ve beynü'l-verese â'la ma farz lillah tevzi' ve taksim eyleyesin vesselam. Mirza-zade Ahmed Bılı kadı asker-i Rumeli

Varak 40- Belge No:114

Mahalle-yi Kabaklı sakinlerinden iken bundan akdem fevt olan Afsuncu Abdulgani nam kimesnenin veraseti zevceyi metrukesi Fatma bint-i Mustafa ve sülbü kebir oğlu Mehmed ve sülbü sagir oğulları Celil ve İsmail ve sabiye kebire kızı Asiye ve sagire kızı Fatma inhisarı tahakkukundan sonra mezbûre Fatma ile mezbûr Celil meclis-i şer’de Hacı Avtal mahallesinde sakin el-Hac Eyüp b. Şaban halife mahzarında dava eder iken babası müteveffayı mezbûrun terekesinden olup mahalleyi mezbûre de (.) fenerimizi zapt eder sual ve hutbe-i şer’iye fıl-yevm matlubumuzdur dediklerinde gab’s-sual merkum el-Hac Eyüp cevabında müteveffayı mezbûrun duyune terekesinden ziyad olup menzil-i mezbûr la-hall el-din marifet-işer’ ile Mehmed Efendi b. Abdullahi Efendi’ye bey’ ve ba’duhu muma-ileyhden dahi ben iştira eyledim deyü ref’ mukabele ve mazmun mukabelede bir kıt’a hüccet-i şer’iye ibraz eylediğin bu mahalle kayıt şüd.Fi gurre-i(ayın ilk günü)Rebiü’l-evvel 1160

Maktul-zade Mehmed Çelebi Mustafa – Mehmed Çelebi b. Hüseyin – Mahmut Paşa b. Recep –Ahmed b. Ahmed

Liva-i Kara Hisar-ı Sahib der İyalet-i Anadolu

1732 kuruş mali miri ba ferman-ı âli

0433 kuruş devlet-i aliye mübaşirine

2165 kuruşTahrir fi selh (ayın son günü) Safer 1160

Varak 40- Belge No:115

İftiharü’l-ematicid vel-ekarim cami’ü’l-mehamed vel-mekarim el-muhtes bi-mezid-i inayetü’l-mülkü’l-daim dergah-ı muallam Kapıcı Başlılarından olup Kütahya müsellemi olan Ömer dame mecduhu ve mefahirü’l-kuzat vel-hükkam madinü’l-fezail Anadolu Eyaleti’nde vaki kuzat ve nevvab zide fazlehum ve mefahirü’l-emasil vel-akran ayan-i vilayet zide kadruhum tevki’-i refi’-i hümayun vasıl olunacak malum ola ki ahd-i baiden beri vuku bulan seferler takribiyle memelik-i mahrusemde olan bil-cümle ahali ve reaya sunuf-i tekalif şetti ile amed u şod-i asakir-i bi-intihadan müptelayı enva’-ı mihnet ve giriftar-i esnaf-i zahmet oldukları nümayan olup ve lakin lilhamd vel-minne müceddedıslah ve salah akd ve temhid olunmaktan naşi fimaba’d seferler gailesi

ve tekalif vahimesi külliyyen ber taraf olmakla avn-i inayet-i bari asar-i emn u rahat cemi'-i bilada meşmul ve bila-gaile her kesin mesken ve me'valarında zer' ve cirs ve kâr u kesbleriyle meşkul olacakları ve matlub-ı şahanem dahi ibadullahın refahiyetleri ettiği mukarrer ve muhakkak olup ancak seferler âkibi olmak hasebiyle bu seneyi mübareke de büyük elçilerin gelip gitmeleri ve bazı levazım-ı mühimmenin temşiyeti gibi mirinin mesarif-i kesiresi olmakla iktiza eden külliyetli masraflar hazine-i âmiremden gerçirüyet ve tanzim olunup fe ama işlerin husulu ve idaresi iradat-i muayineden fazla â'la eyyühal bir miktar mala dahi muhtaç olup fakat bu seneyi عمیه icinede dahi miriye emanet olunmak lazım geldiğine binaen eyalat ve livadan miri için bir senelik seferiye tahsili iktiza etmişken mutasarrıflarına tayin olunan hazariyelerden başka öteden beri tahsil oluna gelen seferiyenin hazariye miktarından ziyadesi rahima lil-ibad ve fukara-yı riayet inam olunup ol misillilerden hazariye miktarı ve bazen dahi â'la tarikü'l-mukayese

(Varak 41)

hazariyedennoksanı miri için tahsil olunmak üzere ber veçhi itidal muceddeden tertip ve tanzim olunduğu cümlesinden bütün Anadolu eyaletinden vali için tayin olunan hazariyeden başka miri için elli bin kuruş tertip ve tahsis kılınıp meblağı merkum ulviye ve kazalardan altmış senesine mahsuben şurut-i seferiye üzere defa yerli yerinden cem' ve tahsil ve mübaşiri ile muaccelen canib-i miriye irsal ve tesyyir olunması bebında ferman-ı hümayunum sadır olmağın işbu emr-i şerifim isdar ve dergah-ı muallam gönüllülerinden kıdvetü'l-emacid-i vel-ayan el-Hac Ömer zide mecduhu ile irsal olunmuştur imdi ber veçhi meşruh meblağı merkum yüz kese akça bu senelik matlup-i miri olduğu ve bundan böyle asayiş-i fukara ve zuafa dergah-ı hüdadan memul ve mülteca ettiği siz ki muma-ileyhimsiz malumunuz oldukta meblağ-ı merkum elli bin kuruş bil-cümle sancaklar ve kazalar ahalilerinden şurut-i seferiye üzere seneyi mezbûreye mahsuben defaten yerli yerinden cem' ve tahsil ve mübaşir muma-ileyhe bit-tamam eda ve teslim ve serian ve acilen bir an akdem ve bir kadem mukaddem canib-i miriye irsal ve tesyyir eyleyip bundan ziyade bir akça tahsil olunmamak hususunu cümleniz nezaret ve edasında inat ve muhalefet edenleri bil-ittifak zabıtları marifetiyle ahz ve hapis ve muhkem haklarından gelinmek üzere isim ve resimleri ile keyfiyetlerini der-i saadetime arz ve bu hususun infaz ve icrasına gönül birliği ile cidd u cehd eyleyesin şöyle ki bu babda kusur ve tekasülünüz zuhur eder ise sonra bir veçhile

cevaba kadir olmayacağınızı yekinen bilerek ana göre hareket ve ferman-ı hümayunumun tenfiz ve icrasına mübaderet ve ser-i mu hilafından gayet'l-gaye hazar ve mücanebet ve sen ki mübaşir-i muma-ileyhsin meblağı merkumu tamamen kabz ve muaccelen miriye getirmeye sa'y edip ihmal ve tesahül den sen dahi mübaadet eylemeniz babında ferman-ı âli-şanım sadır olmuştur buyurdum kivusul buldukta bu bapta veçhi meşruh üzere şeref-yafte-i sudur olan ferman-i vacibü'l-etba' ve lazı mü'l- imtisalimin mazmun-i itaat makruniyle amel olup hilafından gayetü'l-gaye tehaşi ve mücanebet eylesin şöyle bilesin alamet-i şerife itimat kılasın

Tahrir fi evahir-i Muharrem sene 1160 vasıla'leyna fi 8 Rebiü'l-evvel 1160

Varak 41- Belge No:116

Hacı Ömer'in ihtisabıdır veçhi tahrir huruf budur ki

Karye-i Kara Hisar-ı Sahib ihtisabı ve tevabi-i mukataası bin yüz altmış senesi der uhdemizde olmağın bizler dahi tarafımızdan işbu daren de-i temessük fahrü'l-akran Ahmed Ağa'ya der uhde ve ilzam edip merkum dahi iltizam ve kabul etmeğ in yedine işbu zapt-ı temessükü tahrir ve ita olundu gerektir ki merkum mukataa-yi mezbûru bin yüz altmış senesi Mart-ı iptidasından Şubat-ı gayetine dek zapt edip hâsıl olan aşar-i şeriye ve rûsum-i örfiye-yi bâd-ı hava ve yava ve kaçkın ve cariy e ve kul müjde-ganiyesi ve rasm-i erusane ve beytülmal-i amme ve hassa ve mal-i gaib ve mal-i mefkud ve tapu-yı zemin ve mahlulat-i cüzi ve külli her ne hâsıl olursa seneyi sabık ı üzere ahz ve kabz ve zapt u rapt edip tarafımızdan ve taraf-ı ahirden zapt ve tasarrufuna müdahale ve taarruz ve alaka edesin.

Tahrir fi 1160. el-muhlis el-HacMustafa Bey

Medine-i Kara Hisar-ı Sahib mahallatından Sufiler Mahallesi sakinlerinden Halime bint-i el-HacMehmed nam bık r-i akile-yi Şuhud kasabası sükkanından Süleyman b. Osman Paşaya mahfil-i kazada yirmi bin akça mihr nısf-i müeccel ve nısf-i ahiri mevcel olmak üzere mihr tesmiye olunup akd-i nikâh olunduğ u kayıt-i sicil olundu. Fi 22 Şaban 1160

Şuhud: Recep Efendi b. Yusuf Efendi – Aşçı Ali Paşa b. Recep – SeyisAhmed b. İbrahim – Mahzar Deli Mehmedb. Recep – Eynabl ı oğ lu İbrahim – Mustafa b. Muharrem (.) şuhud – Hasan Paşa b. Ali

Varak 41- Belge No:117

İşbu bin yüz altmış senesine mahsuben Kütahya imdat seferiyesi şurutu üzere defaten cem' ve tahsil babında emr-i âli mucibince Kara Hisar-ı Sahib sancağından matlup olan iki bin yüz altmış beş kuruş Kütahya mahkemesinden ihraç olunan mümza bu sîle mucibince cümle ayan-i vilayet ve ahali-i memleket marifetiyle sancağ-ı mezbûr kazalarına â'la veçhi't-tadil vel-tasviye tevzi' ve taksim olunan defterdir ki ber veçhi âti zikr olunur:

Kaza-i Kara Hisar-ı Sahib 416 kuruş mal-i miri, 104 kuruş devlet-i aliye mübaşirine = 520

Kaza-i Sandıklı 398 kuruş 8 para mal-i miri, 099 kuruş 8 paradevlet-i aliye mübaşirine = 497

Kaza-i Şuhud 342 kuruş 4 para mal-i miri, 060 kuruş 8 para devlet-i aliye mübaşirine = 302

Kaza-i Sencanlı 173 kuruş 8 para mal-i miri, 043 kuruş 4para devlet-i aliye mübaşirine = 216

Kaza-i Bolvadin 86kuruş 8 para mal-i miri, 21 kuruş 8 para devlet-i aliye mübaşirine = 107

Kaza-i Han Barçınlı 86 kuruş 8 para mal-i miri, 21 kuruş 8 para devlet-i aliye mübaşirine = 107

Kaza-i Nevahi-i Barçınlı 86 kuruş 8 para mal-i miri, 21kuruş 8 para devlet-i aliye mübaşirine = 107

Kaza-i Kara-mık 69 kuruş 4 para mal-i miri, 17 kuruş 4 para devlet-i aliye mübaşirine = 86

Kaza-i Çule-âbâd 69 kuruş 4 para mal-i miri, 17 kuruş 4 para devlet-i aliye mübaşirine = 86

Kaza-i Çay 104 kuruş mal-i miri, 026 kuruş devlet-i aliye mübaşirine = 130

Burkan taifesinden Nobeli oğlu Abdurrahman ve Çakal Bekir oğlu ve Yeni Osman ve Bosalı oğlu na şekiler (silik) şeriyeye olunan (silik) malı redd için gerek Sandıklı kazasızıkr-i şuhud ve gerek sair mahallerde bulundukları mevzide mübaşir tayin olunan salam ağası marifetiyle ve mahalle marifetiyle ahz ve divan-i Anadolu'ya ihzarları için buyrudu hazret-i veliün-nia'mi mübaşir-i merkum yedlerine Kara Hisar

mahallesinde vusul ve mefhumu malum olduktan sonra h lasası işbu mahalle kayıt ş d.Fi 13 Recep 1160

Varak 42- Belge No:118

Kara Hisar-ı Sahib Sancağı mutasarrıfı izzetlu rafatlu Paşa hazretleri

 ariat  iar kadısı Efendi zide fazluhu ve mefahi 'l-emasil vel-akran kethüda yeri ve yeniçeri serdarı ve sair zabitan ve ayan-i vilayet ve i  erleri zide kadrehum inha olunur ki avatıf-ı aliye-yı h srevaniden Anadolu Eyaletini tarafımıza tevcih ve ihsan ve tevecc h m zde ba hatt-ı hümayun-i  evket-makrun yemin u yesarda olan mahallerden yaramaz ve bagaset ve e kıya tefti ini emr u ferman buyrulup memuriyetimiz veçhi  zereazimet olunarak işbu mah-i Rebiü'l-evvelin yedinci ahed günü    ak kasabasına hat-ı rehl-i nüzul olmağın inşallah-i Teâla ondan kazanıza varılacağı meczum ve muhakkak olmaktan na i kazanızda yaramaz ve sa'i bil-fesat olanları ahz ve vusul ve n zulimizde marifet-i  er' ile hakkından gelinmek için muhkem hapis eylemekte bil-ittifak sa'y u dikkat ve eğer kusur ve tekas lleriniz sebebiyle kazanızda ol makule zuhur etmiş begaset ve e kıya ihtifa ve firar edecek olur ise sizlerden sual ve tefahhus olunup e edd-i ikab ile muakib olacağınızı yekinen bilerek kemal-i teyakkuz ve intibah üzere hareket ve gönderilen defter mucibince dairemiz halkına iktiza eden ecnas zahayir-i rayiç pahalalarıyla ve   t r ve bar-gir ücretleriyle marifet-i  er' ve tayin olunan mübaşir marifetiyle cem' ve tedarik ve taht-ı kazanızda nüzul olunacak be her menazilde tamamen ve kamilen m heyya ve müstahzar olmak üzere her birileriniz ziyade ihtimam ve bezl-i makdur eylemeniz babında divan-i Anadolu'dan buyruldu tahrir ve isdarile irsal olunmuştur vusulunda gerektir ki veçhi meşruh üzere kazanızda yaramaz ve sa'i bil-fesat olanları cümle ittifakıyla ahz ve vusul ve n zul m zde marifet-i  er' ile hakkından gelinmek için muhkem hapis eylemekte cidd u sa'y ve ihmam ve eğer taksirat ve tekas lleriniz sebebiyle kazanızda ol makule bagaset ve e kıya firar ve ihtiva edecek olur ise sizlerden sual ve e edd-i ikab ile muakib olacağınızı yekinen bilip ona göre basiret ve intibah üzere hareket ve gönderilen defter mucibince iktiza eden zahair-i rayiç paha ile ve   t r ve bar-gir ücretleriyle marifet-i  er' ve mübaşir-i  er' ve miba ir-i muma-ileyh ve cümle marifetiyle cem' ve tedarik ve kazanızdan kabzına memur olanlara bi-kusur ada ve teslim ettirilmekte her birleriniz takayyüd-i tam ve sa'y u ihtimam edip bi-minne Teâla kazanıza n zul m zde dairemize zahair ve   t ran ve bar-

gir hususlarında zaruret ve müzayaka icab eder halatdan bi-gayet tahaşi ve tecanib ve mevcib-i buyruldu ile amel eylesin deyü

Fi 8 Rebiü'l-evvel 1160

İnayetlu veli nia'm efendim hazretlerinin daire-i galebelerine ruzmerre-i iktiza eden ecnas zahair ve bar-gir ve şütür defteridirfi 7 Rebiü'l-evvel sene 1160

Nan-i aziz 750 kıyye –lahm-i ganem 375 kıyye- pirinç 375 kıyye – rûgen-i sade 100 kıyye- şeker 3 kıyye – asel 15 kıyye – şem'-i asel 3 kıyye – şem'-i rûgen 10 kıyye – kahve 7 kıyye – yarma 2 kıyye –nokut 6 kıyye –nişasta 6 kıyye –dukak-ı has 15 kıyye – ecnas-ı baharat 150 dirhem – katran 15 kıyye – hateb 70 yük – saman 70 yük – şair 375 kil-i İstanbul – bar-gir 10 re's –deve 20 re's

Balada mestur olan ecnas zahair ve bar-gir ve şütür ruzmerre daire-i veli nia'me iktiza işbu mahalle şerh olundu fi 7 Rebiü'l-evvel sene 1160

Varak 42- Belge No:119

Medine-i Kara Hisar-ı Sahib mahallatından el-HacAvtal Mahallesi sükkanından AfsuncuMustafa b. Abdullah nam kimesnenin veraseti zevceyi metrukesi Fatma bint-i Mustafa ve kebir oğlu Mehmed ve sagir oğulları Halil ve İsmail ve kebire kızı Asiye ve sagire kızı Fatma'ya münhasire olduğu ledel-şer'-ü'l-envar zahir ve muhakkak olduktan sonra muhallelfatı tahrir olunup esas defteridir ki ber veçhi âti zıkr olunur tahrir fi Zilhicce ayının 15. Günü sene 1160

Mahalle-i mezbûrda vaki mülk menzil 200 kuruş- enva'-i nühasiye(bakır) 23 kıyye 35 kuruş- 2 yastık 5 kuruş – 1 köhne (.) çuka 3 kuruş – 1 köhne kürk 2 kuruş – 9 köhne kilim12 kuruş – 1 yorgan 1.5 kuruş – 1 döşek 1.5 kuruş – 1 köhne kaftan 20 para – 1 sarık maa 1 kavık 20 para – 2 kahve ibriği 1 kuruş – 1 cam tas maa bakır tas 1 kuruş – 1 şamdan maa 10 tabak 1 kuruş – kaşık çatal (.) 32 kıyye 9 kuruş – hırdavat-ı hane 3 kuruş

Ceman yekün 272 kuruş

Minhalü'l-ihracat

Resm-i kismet-i adi 6.5kuruş – katibiye 0.5 kuruş – hüddamiye 0.5 kuruş – eminiye 10 para – ihzariye 10 para

Ma fih min et-taksim ...el-gafir Allah izzе şanihi el-HacMehmed el-mevla Kara Hisar-ı Sahib

Mihr-i mevecel müsebbet fû'l-zimmet 83 kuruş 4 para- deyn-i müsebbet mahalleyi mezbûr avarızına 49 kuruş - deyn-i müsebbet-i el-Hac Kasim oğlu yediyle yetim akçası 28 kuruş - deyn-i müsebbet İsmi Han hatuna 25 kuruş –deyn-i mezbûr mahalle-i mezbûr mihrabına 3 kuruş – simsar oğlu Mehmed'e eşya pahası 12 kuruş – kızları Asiye ve Fatma'ya bundan akdem müteveffıye olan validelerinin mihri 10 kuruş -mezbûr Asiye ve Fatma'nın validelerinden intikal eden eşya pahası 5 kuruş - deyn-i müsebbet Devlet han-zade el-Hac Eyüp 4 kuruş -resm-i kısmet-i adi ve harc-ı mahkeme ve dellaliye 14 kuruş– teçhiz ve tekfin 10 kuruş - deyn-i müsebbet Avez 7 kuruş – ceman yekün-i duyun 250 kuruş

Varak 42- Belge No:120

Bais-i tahrir-i huruf budur ki

İşbu bin yüz altmış senesine mahsuben ba ferman-i âli ve ba buyruldu hala Anadolu valisi vezir-i sûtude-tedbir devletlû inayetlu veliün-nia'm Süleyman Paşa Efendimiz hazretlerinin taraf-i devletlerinden Kara Hisar-ı Sahib Sancağının hazeriyesinin taksit olma için Kütahya mahkemesinden ihraç olunan bu sîle mucibince liva-i mezbûre isabet eden aslı mal ve harç ve mübaşiriye yalnız bin iki yüz doksan yedi buçuk kuruştan nefsi-i Kara Hisar kazası sehmine isabet eden aslı mal ve harç-i bar ve mübaşiriye üç yüz on bir kuruş on yedi para olmakla kabzına memur olduğum hasebiyle tamamen ahz ve kabz olunup yedlerine işbu tahvil-i tezkere verildi vakti hacette irae oluna vesselam

Tahrir fi 3 Rebiü'l-ahir sene 1160 mühür saribölükbaşı Murad cami' hazariye

Varak 43- Belge No:121

Kara Hisar-ı Sahib mutasarrıfı Ebu Bekir Paşa hazretlerinin imdad hazariye emridir

Mefahirü'l-kuzat vel-hükkam madinü'l-fazail vek-kelam Kara Hisar-ı Sahib Sancağında vaki kuzat ve nevvab zide fazluhum ve mefahirü'l-emasil vel-akran ayan-i vilayet zide kadruhum tevki'-i refi'-i hümayun vasıl olunacak malum ola ki lillahil hamd-i vel-minne sulh u salah akd u temhid olunup bundan böyle mamalik-i Anadolu ve diyar-i Rumeli'de olan sükkân ve fettan ve bil-cümle reaya-yı beledan yerlerinde ve yurtlarında zer' ve ceres ve kâr u kesb ile asude ve rahat ve vucuh-i tekaliften emn u selamet üzere olup ancak diğer emr-i şerifimde zikr u beyan olunduğu veçhile fakat bu

senelik canib-i miriye dahi bir miktar emanet için her bir eyalet ve ulviye ahalileri hazariyeleri miktarı akçayı miri mübaşirlerine şurut-i seferiye üzere vakitte ada ve teslim eylediklerinden sonra işbu altmış senesine mahsuben liva-i mezbûrdan mutad-i kadim hala Kara Hisar-ı Sahib Sancağı mutasarrıfı emirü'l-ümera-i kiram esir Ebu Bekir dame ikbaluhunun muayyen olan beş bin kuruş imdadı hazariyesini şurut-i hazariye üzere senede üç taksitle tarafından kabzına memur ada ve teslim eylemek fermanım olmağın işbu emr-i şerifim isdar veile irsal olunmuştur imdi vusulunda ber veçhi meşruh mir miran-i muma-ileyhin liva-i mezbûrdan muayyen olan olmiktar kuruş imdadı hazariyesini şurut-i hazariye üzere ve senede üç taksitiyle ve beher taksitini vakit ve zamanıyla muma-ileyhin tarafından kabzına memur bit-tamam ada ve teslim edip hilafından bi-gayet ihtiraz ve içtinap olunmak babında ferman-ı âli-şanım sadır olmuştur buyurdum kivusul buldukta bu babda veçhi meşruh üzereşeref-yafte-i sudur olan ferman-i vacibü'l-etba' ve lazımlı'l-imtisalının mazmun-i itaat makrun ile amil olup hilafından bi-gayet ihtiraz ve içtinap eyleyesin şöyle bilesin alamet-i şerife itimat kılasın tahrir fi Muharrem sene 1160 mucibince sadrazam mektup sadır olmuşturvesel a'leynali-medine Kostatıniye

Varak 43- Belge No:122

Bin yüz altmış senesine mahsuben Kara Hisar Sahip mutasarrıfı Ebu Bekir Paşa hazretlerinin imdad-ı hazariyesinin taksit ola cümle ayan-i vilayet ve ahali-i memleket marifetleriyle kazalara ber veçhi mutedil merkum olunan defteridir ki ber veçhi âti zikr olunur

Fi 20 Rebiü'l-evvel 1160

Kaza-i Kara Hisar-ı Sahib 400 kuruş – kaza-i Sandıklı 383 kuruş 4 para - kaza-i Şuhud 233 kuruş 4 para - kaza-i Sancanlı 166 kuruş 8 para -kaza-i Bolvadin 83 kuruş 4 para - kaza-i Han Barçınlı 83 kuruş 4 para -kaza-i Çule-âbâd 66 kuruş 8 para - kaza-i Kara-mık 66 kuruş 8 para - kaza-i Çay 100 kuruş yekûn 1666 kuruş 8 para

Varak 43- Belge No:123

Mutabikü'l-asl-ı âli el-gafir an Allah İmam-zade Ahmed el-mevla mütekaid-i Kütahya

Kütahya'nın imdad-i hazariye emridir

Mefahirü'l-kuzat vel-hükkam madinü'l-fazail vek-kelam Anadolu eyaletinde vaki kuzat ve nevvab zide fazluhum ve mefahirü'l-emasil vel-akran ayan-i vilayet ve iş erleri zide kadruhum tevki'-i refi'-i hümayun vasıl olunacak malum ola ki lillahil hamd-i vel-minne sulh u salah akd u temhid olunup bundan böyle Anadolu ve diyar-i Rum elinde olan sükkân ve fattan ve bil-cümle reayayı beledan yerlerinde ve yurtlarında zer' ve ceres ve kâr u kesb ile asude ve rahat ve vucuh-i tekâlifinden emn u selamet üzere olup ancak diğer emr-i şerifimde zıkr u beyan olunduğu veçhile bu senelik canib-i miriye dahi bir miktar ianet için her bir eyalet ve ulviye ahalileri hazariyeleri miktarı akçayı miri mübaşirlerine şurut-i seferiye üzere defaten ada ve teslim eylediklerinden sonra işbu altmış senesine mahsuben eyalet-i Anadolu'dan ber mutad-i kadim hala Anadolu valisi Düstur-i mükerrerem müşîr-i mufahham nizamü'l-âlem vezirim Süleyman Paşa edamullahi Teâla iclalenin muayyen olan altmış iki bin beş yüz dört kuruş ve kırk akça imdad-i hazariyesi şurut-i hazariye üzere sene de iki taksit ile tarafından kabzına memura ada ve teslim eylemeniz fermanım olmağın işbu emr-i şerifimisdar veile irsal olunmuştur imdi vusulunda ber veçhi meşruh vezir-i muşarun-ileyhin eyalet-i mezbûrda muayyen olan ol miktar kuruş imdad-i hazariyesin şurut-i hazariye üzere ve senede iki taksitle ve beher taksitin vakit ve zamanıyla muşaru-ileyhin tarafından kabzına memure bit-tamam ada ve teslim edip hilafından hazar ve mücanibet olunmak babında ferman-ı âli-şanım sadır olmuştur buyurdum ki vusul buldukta bu babda şeref-yafte-i sudur olan ferman-ı vacibü'l-etba' ve lazımu'l-imtisalimin mazmun-i itaat-makruniyle amel olup hilafından gayetü'l-gaye hazar ve mücanibet eyleyesin şöyle bilesin alamet-i şerife itimat kılasın. tahriren fi evail-i mah-i Muharrem sene 1160

Vasıl a'leyna fi 8 Rebiü'l-ahir 1160

Varak 43- Belge No:124

Hala Kara Hisar-ı Sahib Sancağı mutasarrıfı izzetlu refatlu Paşa hazretleri ve şeraye' şiar kuzat ve nevvab efendiler zide fazluhum ve mefahirü'- emasil vel-akran kethüda yerleri ve yeniçeri serdarları ve ayan-i vilayet ve iş erleri zide kadruhum inha olunur ki işbu bin yüz altmış senesine mahsuben eyalet-i Anadolu'dan ba ferman-i âli tarafımıza tahsis kılınan imdad-i hazariyemizin tahsili vakti hulul edip taksit-i ula olmak üzere yerlî yerinden cem' ve tahsil ve tarafımızda kabzına memur ada ve teslim ettirmek babında canib-i cihandariden emr-i şerif-i âli-şan isdar ve tarafımıza varid olduğuna binaen mal-i merkumdan Kütahya mahkemesinden ihraç olunan bu de defteri

natık olduğu veçh üzere liva-i mezbûr kazalarına isabet eden mal-i hazariyemizi marifet-i şer' ve tayin olunan mübaşir ve cümle marifetiyle defaten(silik okunmuyor)(**varak 44**) cem' ve tahsil ve mutemedin aleyh adaminiz yedleriyle divan-i Anadolu'ya irsal ve isal ve tarafımızdan kabzına memur ve ada ve teslim ettirilmekte ziyade cidd u sa'y ve ihtimam eylemeniz babında divan-ı Anadolu'dan buyruldu tahrir ve isdarile irsal olunmuştur vusulunda gerektir ki veçhi meşruh üzere liva-i mezbûrda vaki kazalara isabet eden mal-i hazariyemizi mübaşir-i merkum be mutemet aleyh adamlarımız yedleri ile divan-i Anadolu'ya irsal ve bir an akdem ve bir kadem mukaddem kabzına memure ada ve teslim ettirtip avk ve tehir ve ihmal ve müsamahadan bi-gayet hazar ve mücanibet ve mucib-i buyruldu ile amel eyleyesin deyü fi 25 Rebiü'l-evvel 1160 vasıl a'leyna fi 3 Rebiü'l-ahir 1160

Varak 44- Belge No:125

Liva-i Kara Hisar-ı Sahib 1080.5 kuruş mal-i imdad-i hazariye - 0108.5 harc-ı bab – 0108.5 mübaşiriye = 1297.5 kuruş. Harrere fi 24 min Safer el-hayr 1160

Bin yüz altmış senesine mahsuben Anadolu valisi vezir-i asıf-nazir devletli inayetli Süleyman Paşa hazretlerinin imdad hazariyeleri Kütahya mahkemesinden ihraç olunan bu sıla mucibince taksit ola cümle ayan-i vilayet ve ahali-i memleket marifetleriyle tevzi' ve taksim ve her kazanın ber veçhi tadil sehmine isabet eden defterdir ki ber veçhi âti zikr olunur

Harrere fi Rebiü'l-ahirin üçüncü günü sene 1160

Kaza-i Kara Hisar-ı Sahib 259 kuruş 13 para asl-ı mal-i hazariye, 026 kuruş 02 para harç-ı bab, 026 kuruş 02 para devlet mübaşiriye = 311 kuruş 17 para

Kaza-i Sandıklı 248 kuruş 16 para asl-ı mal-i hazariye, 025 kuruş harç-ı bab, 025 kuruş devlet mübaşiriye = 298 kuruş 16 para

Kaza-i Şuhud 151 kuruş 12 para mal-i hazariye, 015 kuruş 08 para harç-ı bab, 015 kuruş 08 para tmübaşiriye = 181 kuruş 27 para

Kaza-i Sancan 108 kuruş 02 para mal-i hazariye, 010 kuruş 34 para harç-ı bab, 010 kuruş 34 para mübaşiriye = 128 kuruş 70 para

Kaza-i Bolvadin 54 kuruş 01 para mal-i hazariye, 05 kuruş 17 para harç-ı bab, 05 kuruş 17 para mübaşiriye = 64 kuruş 35 para

Kaza-i Han Barçın 54 kuruş 01 para mal-i hazariye, 05 kuruş 17 para harç-ı bab, 05 kuruş 17 para mübaşiriye = 64 kuruş 35 para

Kaza-i Nevahiyi Barçınlı 54 kuruş 01 para mal-i hazariye, 05 kuruş 17 para harç-ı bab, 05 kuruş 17 para devlet mübaşiriye = 64 kuruş 35 para

Kaza-i Karamık 43 kuruş 9 para mal-i hazariye, 04 kuruş 13 para harç-ı bab, 04 kuruş 13 para devlet mübaşiriye = 51 kuruş 35 para

Kaza-i Çay 64.5 kuruş 14 para asl-ı mal-i hazariye, 06.5 kuruş harç-ı bab, 06.5 kuruş devlet mübaşiriye = 77.5 kuruş

Kaza-i Çüle-âbâd 43 kuruş 9 para mal-i hazariye, 04 kuruş 13 para harç-ı bab, 04 kuruş 13 para devlet mübaşiriye = 51 kuruş 35 para

Hususu mezbûre mübaşir tayin buyrulan bölükbaşı Sarı Ömer Ağa'ya tahsildariye yüz kuruş ve yanında olan Çuk-dar Ağa'ya on kuruş ve harç-ı tezkere 5 kuruş verildiği bu mahalle kayıt şüdü.

Varak 44- Belge No:126

İşbu bin yüz altmış senesi mah-ı Rebiü'l-evvelin yirminci günü Anadolu valisi devletli(silik okunmuyor) hazretlerine verilen zahire paha ve kethüda beye ve sair bahşişler ve avaidat ve hedaya defteridir ki ber veçhi âti zikr olunur. Harrere fi tarih-i mezbûr sene-i merkume

6154.5 kuruş hazine-i veliün-nia'miye zahire paha – 0250 kuruş kethüda beye – 0165 kuruş çavuşlar kethüdasına – 0035 kuruş menzil bar-girine kira – 0145 kuruş mesryfat-i bahşış ve sair avaidat = 6749.5

0328.5 kuruş at kıymeti ve bohçalar ve hizmetler ve kahve ve raht ve seccade- 1393 kuruş Kara Hisar imdad seferiyesi için verilen – 0617.5 Kütahya imdad seferiyesi için verilen- 0062.5 altun başı = 9151

0400 kuruş Kara Hisar mutasarrıfı saadetli Ebu Bekir Paşa hazretlerinin imdad hazariye – 0050 kuruş mübaşiriye – 0150 kuruş yine muma-ileyh Ebu Bekir Paşa hazretlerine ikramiye verilen – 0020 kuruş vekil harca hizmet = 9771

0400 harc-ı mahkeme efendi hazretleri – 0025 kuruş hüddamiye – 0020 kuruş MollaEfendi'ye – 0015 kuruş Katibiyye – 0010 kuruş mahzarlara – 0050 kuruş harc-ı ilamat – 0009 kuruş = 10300

Mahalleyi İmaret 508.5 kuruş 4 para –mah.Sufiler 508.5 kuruş 4 para – mah. Nesara 258.5 kuruş 7 para - mah. Karaman 254 kuruş 7 para - mah. Cami'-i Kebir 158.5 kuruş 3 para -mah. el-Hac Mahmud 127 kuruş 13 para -mah. Tac Ahmed 127 kuruş 13 para -mah. Ak Mescid 127 kuruş 13 para -mah. Arap Mescidi 127 kuruş 13 para -mah.

Kâhil 127 kuruş 13 para --mah. el-Hac Yahya 127 kuruş 13 para -mah. Burmalı 102 kuruş 7 para -mah. Erdiç 115 kuruş 4 para -mah. Doğancı 77.5kuruş -mah. Fakih Paşa 97.5 kuruş 12 para - mah. Efecik 77.5kuruş -mah. Kubbeli 97.5 kuruş 12 para -mah. Çavuş başı 77.5kuruş - mah. Malla bahşi 66.5kuruş 10 para -mah. Kara kâtip 49.5kuruş 12 para -mah. Bedrek 49.5kuruş 12 para - mah. Çavuş oğlu 49.5kuruş 12 para -mah. Sinan Paşa 49.5kuruş 12 para - mah. Eksene 49.5kuruş 12 para -mah. Zaviye 49.5kuruş 12 para - mah. el-Hac Avtal 49.5kuruş 12 para - mah. Yukarı Pazar 49.5kuruş 12 para - mah. el-Hac İsmail 37.5kuruş-mah. Sinan Halife 17 kuruş 3 para – mah. Hisar önü 21 kuruş 14 para – mah. İbek 8 kuruş

Yekün-i mahallat kuruş

Karyeyi Issızca 233 kuruş – kar. Selmenli 233 kuruş – kar. Kala'cık-i Kebir 233 kuruş – kar. Çobanlar 168 kuruş – (**varak 45**) kar. İbert 168 kuruş – kar. Mihail 168 kuruş – kar. İrkemen 168 kuruş - kar. Söklen 168 kuruş -kar. Has Çakırlar 168 kuruş - kar. Döker 168 kuruş – kar. Osman 116.5 kuruş - kar.Kebeceler 116.5 kuruş - kar. Ayvalı 116.5 kuruş - kar. Karaca Viran 116.5 kuruş - kar. İsmail 116.5 kuruş - kar. Susuz 116.5 kuruş - kar. Çorca-i sagir 116.5 kuruş - kar. Enbenas 116.5 kuruş - kar. Deper 116.5 kuruş - kar. Salar 116.5 kuruş - kar. Çorca-i Kebir 116.5 kuruş - kar. Kara Ağaç 82 kuruş 30 para - kar.Timur 82 kuruş 30 para -kar. Kara Arslan 82 kuruş 30 para - kar. Sarık 82 kuruş 30 para -kar. Kara Ağaç 82 kuruş 30 para -kar. EpserkAlperen 82 kuruş 30 para -kar. Ayas Ebni 82 kuruş 30 para -kar. Enyaz 82 kuruş 30 para -kar. Dinar 62.5 kuruş - kar. Boz oyuk 62.5 kuruş - kar. Kışlacık 62.5 kuruş -kar. Kozluca 62.5 kuruş -kar. Harmanlı 62.5 kuruş -kar. Halimoğurlu 62.5kuruş - kar. Bey 62.5 kuruş -kar. Işıklar 62.5 kuruş – kar. Çalışlar 47 kuruş -kar. Çavdarlı 47 kuruş - kar. Kalacık-i sagir 47 kuruş - kar. Belce 47 kuruş - kar. Akça in 47 kuruş - kar. Tekeler 47 kuruş- kar. Gündüzlü 31 kuruş 10 para - kar. Sebsen 31 kuruş 10 para - kar. Kumar taş 31 kuruş 10 para - kar. Kadı mürsel 31 kuruş 10 para - kar. Bayat 31 kuruş 10 para - kar. Çebni 21 kuruş 6 para - kar. Hacı Beyli 21 kuruş 6 para - kar. Ulu Murad 21 kuruş 6 para - kar. Kılılı 21 kuruş 6 para - kar. Liken 21 kuruş 6 para - kar. Aşağı Tantarı 21 kuruş 6 para - kar. Doğanlar 21 kuruş 6 para - kar. İmer 21 kuruş 6 para - kar. Olunçak 21 kuruş 6 para - kar. Emre Sultan 21 kuruş 6 para – kar. Köprülü 13 kuruş - kar. Köprülü 13 kuruş - kar. Kula tay 13 kuruş - kar. Hayran Balı 13 kuruş - kar. Aksaz 13 kuruş - kar. Köynek 13 kuruş – kar. Çobanlıcakuruş

Yekün-i kura kuruş

Varak 45- Belge No:127**el-Hac Ferruh Çelebinin nikabet mektubudur**

Ümdet's-sadatü'l-kiram es-Seyyidel-Hac Ferruh Çelebi dame şerefe siyadete

Bad't-tehiyetü'l-vafiye inha olunur ki Kara Hisar-ı Sahib ve Barçin ve nevahi-yi Barçin ve Bolvadin kazalarında sakin olan sadat-i kiram zevil-ihtram üzerlerine tarafımızdan sizi kaim makam nasb ve tayin etmişizdir gerektir ki sahihün-nasab olanlara tevkir ve ihtiram edip bi-gayri veçh ırz ve mallarına taarruzdan hazar edesin ihzar ve tedip ve hukuk-i şer'îye-i sabite tahsili iktiza ettikte sen edip sair hükkâma taciz ve müdahile ettirmeyesin arusiye namiyle ve ya bir gayri bahane ile bir akçaların almayıp (...)zahir kuzat hücceti ve kaim makamlar temessükatiyla dâhil olup alamet hazara istimal edenlerin zecr u men'lerinde takayyüd-i tam ve kendiniz bir seneye alamet vaz'ına izin vermeyesin bu vediat-i Kübra ve emanet-i uzmanın kema hüve'l-vacib riayet u siyanetlerinde say u ihtimam eyleyesinvesse lam

Harrere fi gurre-i mah-i Cemaziyel-evvel sene 1160

el-gafir Mevlevi-zade es-Seyyid Mehmed Emin el-nakib â'la eşrefü'l-memalikü'l-osmaniye

Varak 45- Belge No:128

Devletliinayetli merhametli sultanım hazretleri sağ olsun mucibince kullarıyla ki bu kulları Kara Hisar kazasına tabi Çobanlar nam karye sakinlerinden

Susuz karyesinde sakin Mustafa b. Ormuş ve Kör oğlu Süleyman ve Köse Hüseyin oğlu Ali nam kimesneler meclis-i şer'de bi-tav'ihim (isteyerek) ikrar-i tam ederler ki bizler kadimü'l-ayyamdan ila yevmina (günümüze)raiyyet oğlu raiyyetiz asla ırkımıza ve neslimize ve kendimize yeniçerilik ve askerlik diriliği tari olduğu bu kadar resm-i raiyyetimizi ve salyanemizi adaya bir veçhile tekâsül u talülümüz yoktur ada ederiz deyü ikrarları sicil-i mahfuz kayd u sebt olunduğu kayd şüd. fi 8 Cemaziyel-evvel 1160

Saadetli Ali Ağab. Mustafa Ağa ve Baki Ağa-zade MehmedAğa ve Kethüda yeri el-Hac Muhamud Ağa ve

Veli Paşa Mustafa nam kimesne dahi ben altmış yaşına girdim kul oğulluğunu istemem ve pederim tarikına şimdiecek rağbet etmedim şimdiden sonra dahi istemem resm-i raiyyeti ve salyanemi veririm deyü ikrarı kayd şüd fi 8 Cemaziyel-evvel 1160

Karaman mahallesinden Tekbirsiz Hacı Osman'ın kızı Fatma nem (...) bundan akdem Malla Mahmud'un mutallakası olup ba'd-i inkizaü'l-idde Fakih Paşa mahallesi sükkan İsmail Çelebi Oğlu Mustafa Çelebiye tarafeyn rızalarıyla ve elli kuruş mihri mevcel ile şuhud beyninde akd-i nikâh olunduğu bu mahalle kayd şüd. fi 22 Cemaziyel-evvel sene 1160

el-Hac Ömer b. el-HacMehmed – Çukacı Ahmed Çelebi – Abdulkadir Çelebi b. el-Hac Musa – Maktul-zade Mehmed Çelebi – el-Hac Mesud oğulları Mehmed ve Ahmed – Terzi Hasan Çelebi – es-SeyyidMehmed Çelebi b. Abdulfettah

Varak 46- Belge No:129

Çalık emir Hasan'nın Kala-bend fermanıdır

Emirü'l-ümeraü'l-kiram kebirü'l-kübera-i vel-feham zül-kadr-i vel-ihtram sahibü'l-izz-i vel-ihtişam el-muhtas-i bi-mezid-i inayetü'l-mülkü'l-âla ber veçhi arpalık Kara Hisar-ı Sahib sancağı mutasarrıfidame ikbaluhu ve kıdvetü'l-nevvabü'l-muteşerrein Kara Hisar-ı Sahib Kazası naibi Mevlanazide ilmuhu ve kıdvetü'l-sikat vel-mustahfizin Kara Hisar-ı Sahib kalası dizdarızide hıfzehu tevki'-i refi'-i hümayun vasıl olunacak malum ola ki sen ki Kara Hisar-ı Sahib kazası naibi Mevlana İbrahim zide ilmesin südde-i saadetima mektup gönderip Medine-i Kara Hisar-ı Sahib mahallatından Sufiler mahallesi sükkanından Çalık Emir Hasan nam şaki bundan akdem leyle-i Cuma-i mübarekede yine mahalle-yi mezbûre sakinlerinden Mehmedb. Hüseyin nam kimesnenin ayaliyle sakin olduğu menziline girip ayaline su-i kasd ettikte hem-civarlarından feryat ile istimdat ettikte yatağan tabir olunur alet-i harb ile mezbûrMehmed'in sol ellerinin parmakların kat' ve sağ kolunun üç mevziinden darp u cerh eylediği ledel-murafaa Şuhut adil ile sabit olduktan sonra Medine-i mezbûrun ulema ve suleha ve hüccac ve cem gefir ve cem'-i kesir ba ser hem meclis-i şer'e bil-muvacehe şakiyi mezbûr Çalık Hasan daima sai-i bil-fesat ve müzirri ibad ve bunun emsali fesat ve şekavetinin nihayeti olmayıp hetk-ıırz u namus-i adde müstemeresidir deyü â'la tarikü'l-şahade ahbar ve kala-i mezbûrda islah-i nefis edinceye değin hapis ve kala bend olunup keyfiyet-i ahvali der-i devlet-medarıma ilam olunmasın iltimas etmeleriyle şaki-i mezbûr kala-i mezbûrede hapsolunup ve eşrardanolup şakiyi mezbûrun emmisi olan kaza-i mezbûrdan Deli Abdullah demekle maruf kimesnenin ol tarafta (...) getiresi olup La-cel'l-murafaa meclis-i şer'e ihzar murat olundukta adem-i

itaatten naşı astane-i aliye tarafına firar ve şaki-i mezbûre ianet-i dürug u kizb ve tezvîr ile emr-i âli isdar ettirmek sevdasında olmakla şakiyi mezbûr kala-i mezkûrede ıslah-i nefis edinceye değin hapis ve salahi zahir oldukta ıtlakına arz u mahzar olunmadıkça ıtlak olunmamak babında emr-i şerifim verilmek babında dafi'-i hali bil-iltimas arz eylediğin ecilden veçhi meşruh üzere şaki-i merkum kala-bend olunup hakkında arz u ilam ile ıtlakı için tekrar emr-i şerifim sadır olmadıkça ıtlak olunmamak emrim olmuştur buyurdum kivusul buldukta bu babda sadır olan emrim üzere amel dahi senki mir miran ve muma-ileyhımasın veçhi meşruh üzere şakiyi merkumu ahz ve kala-i mezbûreye muhkem hapis ve kala-bend eyleyip ıtlakı için tekrar emr-i şerifim sadır olmadıkça ıtlak ve firarından bi-gayet hazar u mucanibet eylesesin şöyle bilesin ki alamet-i şerife itimat kılasınTahrir fi evasıt-ı Rebiü'l-ahir sene 1160

Varak 46- Belge No:130

Emir Hüseyin'in vakıf menzile tevliyyettirvasıl a'leyna fi 19 Rebiü'l-ahir 1160

Kara Hisar-ı Sahib mahallatından Sinan Paşa mahallesinde vaki merhum el-Hac Mahmud oğlu Ramazan nam sahib'l-hayrın süknasını evladının zükurine vakıf eylediği menzile bir mütevellî nasb u tayin olunmak lazım ve mühim olmakla yine evlat-i vakıftan işbu rafi'-i tevki'-i refi'ü'l-şan-i hâkânî es-Seyyid Hüseyin her veçhile layık u muhil u müstahak olmakla tevcih olunup yedine berat-i şerifim verilmek babında naibi Mevlana İbrahim zide ilmuhu arz etmeğin veçhi meşruh üzere sadaka edip bu berat-i hümayunu verdim buyurdum ki ba'dü'l-yevm merkum es-Seyyid Hüseyin varıp zikr olunan vakıfmenzilin evladiyet üzere mütevellisi olup hidmet-i lazımesin mer'i u müeddi kıldıktan sonra ber veçhi (.) mutasarrıf olup vakfın ruhu ve devam-i ömür u devletim için duaya müdavemet göstere ol babda taraf-i ahirden hiç ferd mani olmayıp bir veçhile dahl u taarruz kılmayalar şöyle bilesin ki alamet-i şerife itimat kılasıntahrir fi evail-i Cemaziyel-evvel sene 1160vasele a'leyna22 Cemaziyel-evvel 1160

Varak 46- Belge No:131

Divan-i Anadolu'dan Peksimad ve bulgur için sadır olan buyruldu

Hala Kara Hisar-ı Sahibsancağı mutasarrıfı izzetli rafatlı Paşa hazretleri ve şeriat şiar kadı efendi zide fazluhu ve mefahiü'l-emasıl vel-akran sair zabıtan ve ayan ve iş erleri zide kadruhum inha olunur ki ba hat-i hümayun-i mahabet-makrun u celilü'l-şan

ile memur olduğu Anadolu'nun yaramaz ve eşkıya ve haramzadesi ve başıboş levendat makulesi teftişi için inşallah karibenmeczum u musammem olmakla dairemiz halkının tayinat-i ruzmerreleri için tedarik-i lazım gelen zahairden rayic ül-vakt pahaları tarafımızdan tamamen ada u teslim olunmak üzere marifet-i şer' ve cümle marifet u ittifaklarıyla kazanızdan yalnız üç vakıyye peksimad ve beş bin vakıyye bulgur cem' u tedarik olunup ne mahalle nakli iktiza ederse hareketimiz esnasında ol mahalle yine marifetlerini ile nakl ettirilmekte her biriniz takayyüd-i tam ve ziyade cidd u say u ihtimam eylemeniz babında divan-i Anadolu'dan buyruldu tahrir ve isdar ile irsal olunmuştur vusulunda gerektir ki veçhi meşruh üzere rayic ül-vakt pahalarıyla yalnız üç bin vakıyye peksimad ve beş bin vakıyye bulguru marifet-i şer'le ve mübaşir-i muma-ileyh ve cümle marifet u ittifaklarıyla bir an akdem cem' u tedarik olunup tarafımıza ilam olunmakla heyn-i hareketimizde her ne mahalle nakli iktiza ederse taraflarınıza inha ile ol mahalle nakl ettirilmeğe her birileriniz takayyüd-i tam ve mezid-i cidd u say u ihtimam eyleyip ihmal u müsamaha ile dairemize zaruret ibraz eder halatından (.) ve mucanibet ve mevcib-i buyruldu ile amel eylesin deyü buyruldu fi 28 Cemaziyel-evvel 1160

Varak 46- Belge No:132

Hala Kara Hisar-ı Sahib sancağı mutasarrıfı izzetli rafatlı Paşa hazretleri ve Kara Hisar Kadısı Efendi ashab-i arzuhalde mestur esami hasımları marifetin ve marifet-i şer' ve tayin olunan mübaşir marifetiyle â'la eyyühal ahz ve ele getirtip meclis-i şer'a ihzar ve murafta ve zimmetlerinde şer'en sabit olan hukukları ihkak-ı hak olunup tarafımıza ilam olunmağa ziyade takayyüd u ihtimam eylesin ve eğer meclisde icra ve ihkak-ı hak (.)olur ise ilamlarıyla hasımları mezbûrları divan-i Anadolu'ya ihzar ettirilmeğe dikkat-i tam ve müsamaha ve (.) eylesin deyüfi salh Cemaziyel-ahir 1160

Süleyman Paşa Hazretlerinin buyruldularıdır vasıl fi 6 Cemaziyel-evvel 1160

Devletli ve marhametli efendim sultanım hazretleri sağ olsun arzuhal cariyeleridir ki

Bu cariyeleri Afyon Kara Hisarı sakinlerinden olup bundan akdem fevt olan damadım Yusuf Ağanın Sancanlı kazasında vaki Bal Mahmud nam karyede bir çiftliği olup yetimleri sagir ve ahli olan karım bi-kes ve yetimlerin vasisi iken vasiden izinsiz bila-murafta karye-i mezbûre sakinlerinden kulaksız Ahmed bölükbaşı ehli ürfeten olmakla yetimlerin fevt olan babasının voyvoda oğlu es-Seyyid Osman Ağa'ya üç yüz

kuruş deyni vardır deyü mezbûr Osman Ağa ile yek-dil olup vesiden izinsiz şer'den izinsiz yetimlerin çiftliğinde on aded kısır ineği üç aded tay iki Camus ineği iki Camus çiftini ve (.) bir kara sığır çiftini ve bir tek camusunu ve bir merkebin ve onbir koyununu ve bir kilimini ve iki sim zarfını ve bir cevherli tûfengini ve bir meydan (.) füzuli zapt edip (.)şer'e varup hâkim mali ürfi zapt olunmuş vasiye teslim deyü tenbih olunmuş iken mezbûrların muavin-i kesirleri olup ve hâkimi tama'-i hame düşürüp yedinde olan fetvayı şerife dahi nazar olunmayıp garip yetimlere ve bu bi-kes cariyelerine külliya gader olunmakla bu garib yetimlerin dua-i hayırlerinmerahim-i aliyelerinden mercudur k, mezbûr kulaksız Ahmed ile SeyyidOsman'ı divan-i Anadolu'ya ihzar ve huzur-i âlilerinde mürâfaa şer' olunmakla bu garib yetimlerin dua-i hayırlarına ve savab-i azime nail meram olunmak babında buyruldu-i şerifleriyle mübaşir kulları niyaz ve hasımlarımız huzura ihzar (.) mahallinde bir veçhile icrası mümkün olmamakla hak-i pay-i devletlerine arzuhale cesaret oldu ba karar ve ferman devletli saadetli ve merhametli efendim sultanım hazretlerindir

Varak 46- Belge No:133

Kara Hisar-ı Sahibve Sandıklı kadıları efendiler zide fazluhuma ve sair zabitan-i sahib-i arzuhalın mestur el-asami hasımları marifet-i şer' ve tayin olunan mübaşir ve zabitanı marifetleriyle â'la eyyühal ahz ve mahallinde meclis-i şer'e ihzar ve yedlerinde olan senedlerine nazar-i vahid tarafına üzr u himaye olunmaksızın muktezayı şer' u kanun üzere mürâfeada icab eden hukuk-i aşari mezbûrlardan tamamen tahsil ve sahibine redd u teslim ettirilip fimaba'd bir veçh müdahaleleri men' u def' ve tarafında ilam eyleyip eğer inad ve muhalefetleri vuku'ile mahallinde ihkak-i hak ve icrayı şer' u kanun müteazzirolur ise ilamıyla mezbûrları divan-i Anadolu'ya ihzara dikkat ve mevcib-i buyruldu ile amel eylesin deyüfi 11 Cemaziyel-evvel 1160

Süleyman hazretlerinin buyruldu-i şerifleridir

Ali nam sipahi arzuhal eylemiş ki hala Kara Hisar-ı Sahib sakinlerinden Hokkacı oğlu Hüseyin iştiraki Süleyman alaybeyi nam kimesneler kedi hallerinde olmayıp füzul çiftlikte aşar-i şer'iyyi dört senedirzapt eyledi deyü

Varak 47- Belge No:134

Mucibince Anadolu valisi vezir-i la-nazir Süleyman Paşa Hazretlerinin buyruldu emr-i (.) varidolmuştur

Düsturin-i mükerrerin müşîrin-i müfahhamin nizamü'l-alem müdebbirin-i umurü'l-cumhur nil-fikrû'l-sakıb mütemme-i mehamü'l-anam esamü'l-saib mümhidd-i bunyanü'l-devlet vel-ikbal müşid-i erkanü's-saadet vel-celal el-mehufin bi-sunuf-i avatifu'l-mülkü'l-âla Anadolu valisi vezirim Paşa ve Karaman valisi vezirimPaşa edamullahu Teâla iclaluhuma ve mafahirü'l-kuzat vel-hükkam Üsküdar'dan Aksaraya varınca vak, olan kadılar ve naibler zide fazluhum ve mefahirü'l-emasil vel-akran zabitan zide kadruhum tevki'-i refi'-i hümayun vasıl olunavak malum ola ki medineyi Aksaray sakinlerinden mecruhen vefat eden müftü Yusuf Efendi demekle maruf kimesnenin katilleri olanlar ahz u şer' ile icab eden cezaları tertip olunmak üzere Aksaray naibi arzı üzerine ba işaret şeyhülislam siz ki veziran-i muşarun-eleyhimasız size hitaben bir kıta emr-i şerif yazılıp lakin arz-imezbûr ve işaret-i şeyhülislamısahta olup sahta-karları dahi bu tarafta ahz u hapis olunduğu cihetten emr-i mezbûrun âstane-i aliyeme irsali mühim u muktezi olmakla tayin olunan sadrazam tatarlarından kıdvetü'l-emasil vel-akranzide kadruhu mübaşeretiyile emr-i mezbûr her ne mahalde bulunur ise ahz ve bir keseye vaz' ve marifet-i şer' ile temhir u memhuren mübaşir-i mezkûra teslim ve der-i devlet-medarıma irsal olunmak babında ferman-ı âli-şanıım sadır olmuştur buyurdum ki vusul buldukta bu babda veçhi meşruh üzere şeref-yafteyi sudur olan ferman-ı vacibü'l-etba' ve lazımu'l-imtisalimin mazmun-i itaat-makruniyle amil olasın şöyle bilesin alamet-i şerife itimat kılasınTahrir fi evasıt-i Cemaziyel-ahir sene 1160

Vasıl a'leyna fi Cemaziyel-ahir sene 1160 bi-makamü'l-mahrusayi Konstantiniyye

Varak 47- Belge No:135

İzzetli rifa'tlı efendi hazretlerinin meclis-i şeriflerine veren daavat

Safiyat ittihakıyla inha olunur ki hala taht-i hükümet şiarınızda vaki Kara Hisar-ı Sahib ve Sencanlı ve Çule ve Barçın ve nevahi-i Barçın ve tevabi ve nevahilerinde sakin u mütemekkin olan altı bölük yoldaşlarının üzerlerine zabıt u kethüda yeri nasb u tayin olunmak mutad-i kadim olmakla ebna-i sipahiyandan yüz on birinci bölükte yevmi on yedi akça ulufiye mutasarrıf olan kıdvetü'l-emasil vel-akran Hüseyin Ahmed Kara Hisar zide kadruhu ocağın kadimi emektarlarından her veçhile muhil u müstahak olmakla zabıt ve kethüda yeri nasb u tayin olunmağın müceddeden tevcih olup işbu mektup tahrir u irsal olunmuştur inşallahTeâla vusulundagerekirtirki merkumu hidmet-i

lazimesinde istihdam edip kethüda yerlik umurunda müracaat muma-ileyh ettirtesin ve siz ki ol havalilerde sakin ve mütemekkin olan altı bölük yoldaşlarısın muma-ileyh üzerlerinize zabıt u kethüda yeri bulup düşendava u niza'nızı merkurumun marifeti ve marifet-i şer'le görüp şeriat-i garraya kemal-i itaat ve muma-ileyhe inkıyat üzere olasın ve sen ki kethüda yeri zide kadruhusun ol caniblerde sakin u mütemekkin olan altı bölük yoldaşlarından sahihü'l-esami sipah olanları ve sipah-zade ve takaüdlere gerektir ki sadır olan ferman-i vacibü'l-etba' ve lazımü'l-imtisalın mazmun-i itaat-makruni üzere hükkam eline verilip (.) şer'iyeye ile müttehem olanları ber muktezayı şer'-i kavim zabıta marifeti ile cezayı şer'ileri tertip olunup sipah olunup reaya makulesinden olanları katen sahip çıkılıp sadır olan ferman-i âli mucibince amel u hareket ve mucib-i mektup ile amil olasınBaki heme der ilm-i şeria't daim bâd (Farsça)

Tahrir fi evail-i Recep sene 1160Altı ocak Ağaları imzasıyla mümzadır

Varak 47- Belge No:136

Hala Kara Hisar-ı Sahib Sancağı mutasarrıfı izzetli rafatlı Paşa Hazretleri

Ve şeriat şiar kadısı efendi zide fazluhu ve mefahirü'l-emasil vel-akran kethüda yeri ve yeniçeri serdari ve sair zabitan ve ayan ve iş erleri zide kadruhum inha olunur ki be hatt-ı hümayun-i şevket-makrun emr-i celilü'l-şan ile eyalet-i Anadolu'da ser seri geşt u güzar ve ibadüllaha isal-i zülüm u hasaret eden eşkıya ve haramzadelerin teftiş u tefahhuslarına memuriyetimiz hasebiyle inşallah Teâla kariben Kütahya'dan nihzet u hareket ve taht-i kazanıza vusulumuzda emr-i teftişine mübaşeret olunmak mahzum u mühakkak olmağın kazanızdannüzul olunacak menazilde dairemiz halkının tayinat-i ruşmerreleri için iktiza eden ecnas zahair rayic ül-vakt pahalarıyla gönderilan bu sıra defteri mucibince marifet-i şer' u tayin olunan mübaşir ve cümleliz marifetiyle tehini ve tedarik u hazır u amade olunup icab eden menzillere nakl ve isal ve tarafımızdan kabzına memura ada ve teslim ettirmekle öteden beri şekavet ile meşhur ve mezenneyi fesat ve müzzir-i ibad yaramaz var ise firar u geybet ettirmeyip şimdiden marifet-i şer' ve zabitan u ayan marifet ve ittifaklarıyla ahz ve muhkem hapis ve kala bend eylemekte her birleriniz say u ihtimam eylemeniz babında divan-i Anadolu'dan buyruldu tahrir ve isdarile irsal olunmuştur inşallah Teâla vusulunda gerektir ki kazanızdan nüzula tertib olunan menzillerde iktiza eden ecnas zahair marifet-i şer' ve mübaşir-i muma-ileyh ve cümleliz marifetleriyle rayic ül-vakt bir mallarıyla gönderilen bu sıra defteri mucibince tamamen tehiye u tedarik ve hazır u amade olunup icab eden menzillere nakl u isal ve

kabzına memurra ada ve teslim ettirilmekle kazanızdan şekavet ile meşhur mazanne-yi fesat ve mazarr-i ibad olanları firar u gaybet birle özür u irad eylememek için şimdiden basiret u intibah üzere hareket ve â'la eyyühal ahz ve muhkem hapis ve kala-bend eylemekte gayetü'l-gaye say u dikkat eyleyip ve sonradanol makule biri haber alınacak olur ise cümlelizden sual ve encamında muatib olacağınızı yekin ederek hareket ve bu bahane ile şekavet medhali olmayıp ehl-i arz olan reaya ve beraya fukarasına bühtan ve taarruzdan mümanaat edip mucib-i buyruldu ile amel eylesin

Devletli veliün-nia'mEfendimiz Hazretlerinin daireyi aliyelerine karyeyi Doner ve karyeyi Etimur ve karyeyi Mihailve nefsi-i Kara Hisar-ı Sahib menzillerinde ruzmerre iktiza eden ecnas zahair defteridir:

Nan-i Aziz 1000 kıyye – lahm-i ganem 500 kıyye – kuzu 5 aded – pirinç 500 kıyye – rûgen-i sade 125 kıyye – şeker 3 kıyye – asel 15 kıyye – şem'-i asel 3 kıyye – şem'-i rûgen 14 kıyye – kahve 7 kıyye – badem 2 kıyye – razakı(üzüm) 3 kıyye – nohut 6 kıyye – nişasta 6 kıyye – tuz 7 kıyye – dukak-ı hass 20 kıyye- ecnas-i baharat 150 dirhem – katran 15 kıyye – hateb 50 araba – saman 50 araba – şair kil-i İstanbul'u 500 aded

Balada mestur olan ecnas zahairi sadır olan buyruldu veliün-nia'mi mucibince hazır u amade ve kabzına memura tamamen teslim olmak için işbu mahalle şerh verildi fi 4 Recep 1160

Varak 47- Belge No:137

Fahrü'l-eşba el-Hac Abdalbaki Ağa-zade Ahmed-zade ba'dü't-tahiyetü'l-bihiye nimude dir ki

Hala Diyarbakır valisi düstur mali-unvansadr-ı sabık Ahmed Paşa Hazretlerinin kethüdayi celilü'l-itibarları saadetli Mustafa Ağa Hazretlerinin ber veçhi malikane mutasarrıf olduğu Kızıl Kılıse hududunda müezzin Hasan nam kimesnenin (...) mezasından olmak zamiyle iddia eylediği arazinin öşrü ağayı muma-ileyh ile heyn-i murafaa ziraatları yedinde mükerrer ve kabl-i murafaa gerek müezzin ve gerek saire verilmesi babında mürasele verilmek için ağayı muma-ileyh tarafından tarafımıza tahrir ve ifade olunmağın bil-iltimas mürasele tahrir ve irsal olundu ledel-vusul gerektir ki zikr olunan araziden hasıl olan öşrü heyn-i murafaaya dek cenabınız zapt u hıfz edip ledel-murafaa her kimin olursa ona göre marifet-i şer' ile sahibine teslim eyleyip ber mucib-i mürasele amil olasınvesselam

Fi 28 Recep1160

Varak 48- Belge No:138

() Hidayet-zadenin tevliyet beratıdır

Çün avatıf-ı aliyeyi şahane ve avarif-i seniye-yi padişahanem ibad-i inayet mutadimden müstahak-i irtika' -i şan ve müstevcib-i (..) mekan olanlar hakkında mebzul u masrufve bi-dirige Rabbenâ â'la zalik Kara Hisar-ı Sahib'de vaki hazret-i Divani Mehmed Efendi vakfının medine-i Konya'da medfun kutbu'l-arifin merhum hazret-i Celaledin Rumi kuddise sürrehu'l-azizin (..) merhum Divani Mehmed Efendinin evkafı tevliyeti vazife-i muayyene ile batnen ba'd-i batn esleh-i evladına meşruta olduğu vakfiyeyi mamul bahasında mesreh olup ve ashab istihkaktan işbu rafi'-i tevki'-i refi' ül-şan-i hâkânî ve nakil-i yerliğ-i tebliğ mükkerremet unvan-i tacdari kıdvetü'l-suleha el-şeyatin Hidayet-zade Şeyh Mustafa zide takvahu aziz müşar-ileyhin evlad-i züküründen ve ve cümleden mukaddem batn-i evvelde aslah ve erşed u esen olduğu meşhur ve mütevatir ve şurut-i vakıf üzere tevliyet-i merkumeye şer'en müstahak ettiği müstahkak iken tevliyet merkumeyi aziz müşarun-ileyhimin evlad-i anasından batn-i sanide olan es-Seyyid Halil validesi Havva mahlulundan hilaf-i şart-i vakıf üzerine berat ettirip muma-ileyh Şeyh Mustafa zide takvahu-ya özi-i külli etmekle tevliyet-i mezbûremerkum Halil'in ref'inden ber mucib-i şart-i vakıf muma-ileyh Şeyh Mustafa zide takvahu-ya tevcih olunmak babında umumen medine-yi Konya'da vaki aziz müşarün-ileyhin evlad-ı zükürüve evlad-ı anası ve mevsuk bihim ilmen meclis-i şer'e varıp hakikat-ı halı ihbar ve tahkik ve ibraz olunan vakfiyeyimamul bahayı tasdik ve ilam olunmasın iltimas etmeleriyle veçhi meşruh üzere müstedalarına müsaade olunmak ricasına Konya naibi Mevlana el-HacEmrullah zide ilmehu arz etmekle zikr olunan Divani Mehmet Efendi vakfının tevliyeti şerife Havva Hatun an aslah esen evlad-ı vakıf mahlulundan yine erşed-i evlad-i vakıftan es-Seyyid Halil'e tevcih olunup ahirden müdahale iktiza etmez iken bazıları almak sevdasında olmalarıyla mahallında ve yahut huzur-i sadr-i azamide murafaa ve Kara Hisar-ı Sahib naibinden ilam olmadıkça kaydı der kenar olmamak üzere Kara Hisar-ı Sahib naibi arzıyla elli dokuz senesi Recep-i şerifinde kayıt şüd şerh verildiği der kenar olunmağın muma-ileyh Şeyh Mustafa zide takvahu batn-ı evvelde ve mezbûreSeyyid Halil batn-ı sanide olup vakfiyeyi mamul baha mucibince cümleden aslah ve esn ve erşed olduğu arz olmakla ber mucib-i şart-i vakıf tevliyet-i mezkûre merkum es-Seyyid Halil ref'inden muma-ileyh Şeyh Mustafa -zide takvahu-ya tevcih olunmak fermanım olmağın hakkında mezid-i inayet-i padişahanem zuhura getirip bin yüz altmış senesi Cemaziyel-ahirinin altıncı günü tarihiyle müverrih

verilen ru's-i hümayunum mucibince bu berat-i hümayunu verdim ve buyurdum ki evlad-ı vakıftan muma-ileyh Şeyh Mustafa zide takvahu varıp veçhi meşruh üzere ber veçhi meşruta evkaf-i mezbûrenin mütevellisi olup adayı hizmet eyledikten sonra bundan evvel ber veçhi meşrut vazife-yi muayyine ile vakfı mezbûre mütevellî olanlar ne minval üzere mutasarrıf ola gelmişler ise muma-ileyh dahi ol minval üzere vazife-yi muayyinesini evkaf-ı mezbûrmahsulunden alıp mutasarrıf ola ol babda zapt u tasarrufuna ref' olunan mezbûr tarafından ve taraf-ı ahirden hiç ferd veçhen minel vucuh ve müsebbanü'l-esbab mani u rafi' u dafi' u müzahim olmayıp asla dahl u taarruz kılmaşın bilesin alamet-i şerife itimat kılmaşın

Tahrir fi Cemaziyel-ahirin 12. Günü sene 1160

Varak 48- Belge No:139

Hacı Yakub'un Beratıdır

Kara Hisar-ı Sahib'de ot pazarı cami-i şerifi kurbunda vaki (...) tathir u tamir için el-Hac Safer nam sahibü'l-hayrın bir bab dükkan vakıf edip bir kennas(süpürgeci) nasb u tayin olunmak lazım u mühim olmakla bin yüz altmış senesi Cemaziyel-evvelin evail tarihiyle müverrih Hacı Yakup üzerine berat-ı âli-şan ile muceddeden tevcih olunduğu mülhasen kayd müseccel olunduvasıl a'leyna ve kayd fi 9 Recep 1160

Karyesinde toprağında üç buçuk dönüm araziye mutasarrıflar olan Abdalnabi ve Yahya ve Mehmed nam karındaşların içlerinden mezbûr Abdalnabi fevt oldukta hissesi müstahak tapu olup karındaşı merkurum Yahya'ya sahib-i arz talabiyle teklif olundukta imtina' ve taksim edip hisseyi mezbûru ahire tapu ile verilmekte razı olduğu bu mahalle kayd şüd fi 9 Zilkade 1160

Varak 48- Belge No:140

Ya Fettah ya Rezzak ya Gani ya Kerim ya Müfettihü'l-ebvab ya Feteh linasirü'l-bab

İzzet-maab şeriat nisab fahrü'l-kuzat İbrahim Efendi Kam-yab

ba'dü't-tahiyetü'l-vafiyehin olunur ki işbu sene 1160 Receb-i şerifin yirmi üçüncü gününden zapt etmek üzere arpalığım olan Afyon Kara Hisar'ı kazasının niyabeti tarafımızdan sana kema-kan ipka olunmuştur gerektir ki kaza-i mezbûre sene-i merkume Receb-i şerifinin yirmi üçüncü gününden niyabete mutasarrıf olup beynü'l-ahali icra-yi ahkam-i şer'iyeye edip düşen mutay askeriye muhallefatını dahi tahrir ve

neynü'l-verese bil-farziyet'l-şer'îye tevzi' u taksim kılıp cadde-yi şer'-i şeriften ser-i mu inhıraf etmeyesin

Tahrir fi tarih-i mezbûrel-gafır Mehmed As'adel-kadıasker-i Rumeli

Varak 48- Belge No:141

Devlethan-zadeEbu Bekir Halifenin İmamet Beratıdır

Erbâb-ı istihkaktan işbu rafi'-i tevki'-i refi'ü'l-şan-i hâkâni Ebu Bekir Halife veled-i Hasan divan-i hümayunuma arzuhal edip Kara Hisar-ı Sahib mahallatından Yukarı Pazar Mescidi vakfından almak üzere yevmi bir buçuk akça vazife ile mescid-i mezbûrun imamete bundan akdem maliye beratı ile mutasarrıf olan babası Ahmed elli beş senesinde fevt oldukta imamet-i mezbûre mahlulundan kendine tevcih olunmuş iken emmisi el-Hac Eyüp halife tezvirane sülûk ve bir tarik ile elli sekiz senesinde ref'inden üzerine berat ettirip baduhu babası ciheti olmakla ref'inden yine kendine ipka olunmuş iken tekrar elli dokuz Ramazanında ref'inden üzerine berat ettirip özür etmekle babası ciheti yinemezbûrel-hav Ebu Bekir halifenin ref'inden kema-fi-evvel kendine ipka ve tevcih ve yedine muceddeden berat-i şerif-i âli-şan verilmek babında inayet rica etmeğin zikr olunan imamet için mezbûrel-HacEyüp halife karındaşı hubutinden iddia etmeyip fevtinden oğlu Ebu Bekir halifeye tevcih olunduktan sonra ref' ettirmesi eğerçi hilesine delalet eder lakin nevvab u kuzat arzleri ile ref' ettirmek murad ettirir ise divan-i asafide murafaa olmadıkça kaydı der kenar olunmaya deyü elli dokuz bsenesi Şevval'ında ba ferman-i âli kaydına şerh verildiğini iftiharü'l-ematicidvel-ekarim reisü'l-küttabım el-Hac Mustafa dame mecduhu ilam etmekle ilami mucibince ref'inden ipka olunmak fermanım olmağın hakkında mezid-i inayet-i padişahanem zuhura getirip bin yüz altmış senesi Receb'in on beşinci günü tarihiyle müverrih verilen ru's-i hümayun mucibince bu berat-ı hümayunu verdim ve buyurdum ki mezbûr Ebu Bekir halife varis varıp mescid-i mezbûrede kema-fi-evvel imam olup adayı hizmet eyledikten sonra tayin olunan yevmi bir buçuk akça vazifesin vakfı mezbûr mahsulundan mütevellisi olanlardan alıp mutasarrıf ola şöyle bileler alamet-i şerife itimat kılalar tahrir fi Recep ayının 12. günü sene 1160

Kürt oğlu Seyyid Mehmet'in Köse oğlu Seyyid Mehmet'ten olan emanet tûfengini emr-i ile Veli Mehmet'e huzur-i şer'de teslim eylediği kayd şüd. fi 10 Recep 1160

Varak 49- Belge No:142

Mevsim-i bahar hululi ile ağaçlar yapraklanıp dağlarda eşkıya (...) zaman geldikte kıra'-i tarik makulelerinden ve başı boş levendat eşkıyasından bilad u ibad muhafaza olunmak üzere evâmîr-i şerife ısdar ve sadrazam ağalarından Yusuf Ağa yediyle medşne-i Kara Hisar-ı Sahib mahkemesine vusul ve mefhumu mülhasa kayd-i sicil olundufi 6 Şaban sene 1160

Varak 49- Belge No:143**Çilek Mehmed Paşa Hazretlerinin Kara Hisar Arpalığı emridir**

Mefahirü'l-kuzat vel-hükkammaadinü'l-fazail vel-kelam Kara Hisar-ı Sahib Sancağında vaki kadılar zide fazluhum ve mefahirü'l-emasil vel-akran ayan-i vilayet zide kadruhum tevki'-i refi'-i hümayun vasıl olunacak malum ola ki ber veçhi arpalık liva-i mezbûr mutasarrıfı düstur-i mükerrerem müşîr-i müfahham nizamü'l-alem vezirim Mehmed Paşa edamullahu Teâla iclaluhu südde-i saadetime arzuhal gönderip liva-i mezbûr işbu bin iki yüz altmış senesi Ramazanın üçüncü gününden avatıf-ı aliyeyi mülûkanemden müşar-ileyhe tevcih ve ihsanım olmakla liva-i mezbûr hazeriyesinden kıstel-yevm hesabi üzere tevcihi tarihine isabet eden hazeriye lazım gelenlerden tahsil ve tarafına teslim olunmak için emr-i şerifim sudurunu istida ve şurut-i hazeriye görüldükte liva-i mezbûrun imdad-i hazeriyesi üç taksit ile beş bin kuruş olup imdad-i hazeriyede re's-i sene gurre-i Muharremden itibar olunmakla her kes tevcihi tarihinden kıstel-yevm hesabi üzere hissesine isabet eden her ne ise onu ahz u kabz eylemek iktiza eylediği der kenar olunmakla şurut hazeriye mucibince amel olunmak babında ferman-ı âli-şanım sadır olmuştur buyurdum kivusul buldukta bu babda sadır olan ferman-i celilül-kadrim mucibince sen ki mevlanayi muma-ileyhimsin seneyi mezbûre mahsuben liva-i mezbûr hazeriyesinden kıstel-yevm hesabi üzere müşarün-ileyhin tevcihi tarihine isabet eden hazeriyeyi lazım gelenlerden tahsil ve tarafından kabzına memure bit-tamam ada u teslim edip mügayir-i şurut bir ferde taalül u (...)ettirmeyesin şöyle bilesin alamet-i şerife itimat kılasın

Tahrir fi evail-i şehri-i Ramazan sene 1160

Varak 49- Belge No:144**Sucu-zade Ali Ağanın mütesellemlilik emridir**

Mefahirü'l-kuzat vel-hükkammaadinü'l-fazail vel-kelam Kara Hisar-ı Sahib Sancağında vaki kadılar zide fazluhumtevkî'-i refî'-i hümayun vasıl olunacak malum ola kiavatif-ı aliye-i mülükanemden Kara Hisar-ı Sahib Sancağı ber veçhi arpalık düstur-i mükerrerem müşîr-i müfahham nizamü'l-alem vezirim Mehmed Paşa edamullahu Teâlaiclaluhuya tevcih u ihsanım olup müsarün-ileyh mansabine varıncaya dek reaya-perver ve zapt u rabta (...) kıldvetü'l-emasıl vel-akran Ali zide kadruhu liva-i mezbûre mütesellim nasb olunmakla mütesellimliği mezbûr muma-ileyh zapt ettirilmek için emri-i şerifim verilmek babında müşar-ileyh arzuhalıyla istida etmeğin veçhi meşruh üzere amel olunmak babında ferman-i âli-şanım sadır olmuştur buyurdum kivusul buldukta bu babda sadır olan emri-i şerifim mucibince amel dahi siz ki muma-ileyhimsiz mütesellemlilik-i mezbûru muma-ileyhe zapt ve tarafına aid olanı ahz u kabz ettirip müsellemlilik umurine bir ferdi dahl u taarruz ettirmeyip mazmun-i emri-i şerifimle amil olasin şöyle bilesin alamet-i şerife itimat kılasın

Tahrir fi evail-i Ramazan sene 1160

Ahmed Arnavudun zevcesi fevt şüd- Don karlı oğlu damadı fevt şüd -(.) fevt olanın kısmeti yoklana – Ağyar oğlu fevt şüd

Varak 49- Belge No:145**el-Hac Mahmud'un kethüda yerlik mektubudur**

İzzetli Faziletli Efendi hazretlerinin meclis-i şeriflerine vurud-i daavat-i safiyat ve teslimat-i vafiyat ittihafiyla inha olunur ki hala taht-i hükümet-şiarınızda vaki Kara Hisar-ı Sahib ve tevabi ve nevahilerinde sakin ve mütemekkin olan altı bölük yoldaşlarının üzerlerine zabıta ve kethüda yeri nasb u tayin olunmak mutad-i kadim olmakla ebnayi sipahiyandan yirmi bölükte yevmi doksan dokuz akça ulufeye mutasarrıf olan kıldvetü'l-emasıl vel-akran Mahmud Mehmed nam zide kadruhu ocağın kadimi emektarlarından olup her veçhile muhal u müstahak olmakla kethüda yeri nasb u tayin olunmağın muceddeden tevcih ve işbu mektub tahrir ve irsal olunmuştur inşallah Teâla vusulunda gerektir ki muma-ileyhe (.) mezbûrede istihdam ve kethüda yerlik umuruna müracaat muma-ileyhe ettirtesin ve sizler ki ol havalide sakin ve mütemekkin olan altı bölük yoldaşlarısız muma-ileyhi vezerler iken zabıt ve kethüda yeri bilip düşen dava ve niza'inizi merkumun marifeti ve marifet-i şer'le göresin ve sen ki kethüda-i

kıdvesin ol havalilerde sakın u mütemekkin olan altı bölük yoldaşlarından sahihü'l-esami olanları ve takaüdlerin gibi bundan akdem şeref-i sudur eden ferman-i celilü'l-şan mucibince hükkam eline vermeyip tehmi şer'îye ile müttehim olanları mukaddema sadır olan ferman-ı vacibü'l-etba' ve lazımü'l-imtisalın mazmun-i itaat makrun ile hareket ve hilafından bi-gayet ihtizar u içtinab eyleyip mucib-i mektub ile amil olasın

Altı ocak ağaları imzasıyla mümzadır

Mehmed Ağa, Salih Ağa

Varak 49- Belge No:146

Serdar-zade İbrahim Ağa'nın serdarlık mektubudur

Şerayi şiar Kara Hisar-ı Sahib kadısı efendi zide fazluhu ba'dü's-selam inha olunur ki mezid-i hükümetinizde vaki serdar olan ref' olunup yerine üslup-i sabık üzere kıdvetü'l-emasil vel-akran Serdar-zade İbrahim Çavuş zide kadruhu serdar nasb u tayin olunmağın işbu mektub tahrir ve irsal olundu vusulunda gerektir ki merkumu serdarlık umuruna kıyam u istihdam eyleyip ahiri müdahale ettirmeyesin ve ol tarafta olan yeniçeri ve topçu ve top arabacısı ve kul oğulları ve kılman acemi merkumu üzerlerine serdar ve zabıt bilip sözünden taşra ve ra'yından haric vez' u harekete bulunmayıp itaat ve inkıyat üzere olalar ve tarik-i mezbûrundan bila-varis maruf fevt olanların muhallefât ve metrukatları mezbûre ahz u kabz ettirip marifet-i şer'le sevk-i Sultaniye'de fûruht ve hasıl olan nukudun mümza ve mahtum müfredat defterleriyle canib-i beytûlmaile irsal u isal ettirtesin ve sen ki serdarsın mukim zuhur iken erazil ve eşkıyanın zapt u raptiyle sükkân-i vilayet emn u rahatlarına ba hüsn-i hidemat-i müstahsene vucude getirmeği mucidd u sai olunup hilaf-i şer' ve kanun vez' u hareketten bi-gayet hazar ve mucib-i mektup ile amil olasın

Tahrir fi evahir-i şehri Şevval sene 1160

Varak 50- Belge No:147

Düstur-i mükerrerem (.) nizamü'l-alem müdebbirü'l-umuru'l-cumhur bil-fikrû'l-sakıb mütem-i mehamü'l-enam bi'r-rey şaib mümhid bünyanü'l-devletvel-ikbal müşîr-i erkan el-saadet vel-celal el-mahfuk bi-suf-i avatıfû'l-mülkü'l-âla Â'laiye (Alanya)ve Kara Hisar-ı Sahib sancakları mutasarrıfı vezirim Çilek Mehmed Paşa edamullahu Teâla iclaluhu ve mefahirü'l-kuzat vel-hükkam maadinü'l-fezail vel-kelam kuzat ve nevvab zide fazluhum ve mefahirü'l-emasil vel-akran voyvodalar ve kethüda yerleri ve

yeniçeri serdarları ve sair zabitan ve ayan-i vilayet zide kadruhum tevki'-i refi'-i hümayun vasıl olunacak malum ola ki makarr-i hilafet-i aliyem olan mahmiyeyi İstanbul'da kuralarda sakin olanların emr-i teftişlerinde rahat u rifahiyetleri İstanbul şehrini mezahime-i nasdan himayet u siyanetine satvet ve taşra vilayetlerin mamur u âbâdan olması dahi evâmîr-i aliyemle varid olan tekalifinin adasında her kesin suhulet ve vüsat üzere olmasa mezbûr ettiği hamlenin malumu olup binaen aliyh taşradan okucu gelmenin mukaddema men'-i külli ile men' olması hem İstanbul'da olanların vüsat-i ballarını ve hem taşra vilayetlerde bulunan evli ve reayanın kismet hallerine bai's u badi' olduğu ecilden husus-i mezbûrun men'i için etraf u eknafa bu ana dek defeat ve kerer ile emr-i şerifim ısdar u irsal ve vülât u hükkamdan bu babda igmaz ve taallül üzere olanlar (.) ve güç-mal olmak terk-i emhal u ihmal olmuş iken bu (.) taşradan nila-ferman okucu ile gelen bazı kimesneler ahz olunmalarıyla istintak olundukların kimisi vali-i vilayetin ve kimisi kuzat u nevvabın ve ayan ve murabahacıgüruhların mezalim ve taaddiyatlarına takat göstermediğimizden naşı memleketimizi terk edip gelmişizdir deyü (.) etmelerine bu misilliler bil-cümle buldurulup vatan-ı aslisine emirce irca' u irsal olunmuştur ancak fimaba'dtaşra vilayeti bila-ferman okucu ile bir ahed ve bila-maslahat bir ferd İstanbul'a gelmemek ve gelir ise mahallat imamaları mahallelerin tayin ederek zabita haber verilip ahz ettirmek ve tutulan kimsenin istintakında eğer vali ve kuzat ve ayan ve murabahacı zülümlerindenşikayet ederse şikayet ettiği halde sırren ve hafiyen istiktâr olunup sahih olduğu surette vülâtta asilere eşedd-i ikab ile tedip ve kuzatın da rütbeleri azl ve cerimeyi kazadan isimleri hetk olunmakla iktifa olunmayıp kala-i baideye müebbed hapis ve kale-bend ile tazil olunacakları ve ayan ve murabahacı güruhlarındanbila-aman katl ve mal u Emlakları miriden zapt ve saire mucib-i ibret kılınacakları ve eğer şikayet eden şahıs ba'dü't-tafahhus kavlinde kazib olursa bila-aman eşedd-i azap ile katl olunacağı kariheyi seciyeyi mülükanemden tasmin u takrir olunmak hasebiyle ba'dü'l-yevm bil-cümle memalik-i Anadolu ve diyar-i Rumeli'nde olan mahallerin her kes bu veçhile amel u hareket ve zerre kadar hilafından gayetü'l-gaye tehaşi u mucanibet eylemeleri babında muceddeden ferman-ı hümayun-i celalet-makrunum şeref-bahşayı sudur olmakla Anadolu ve Rumeli'nin üç kollarına başka başka evâmîr-i şerifemle egerçi tenbih u tekid olundu ancak keyfiyyet bir turlu umur-i ahire kıyas olunmayıp müstakillen iradeyi hümayunum taalluk eden mevattan olmak hasebiyle vülât ve hükkam ve zabitanın ve ayan ve murabahacı güruhlardan ve ahad-i nasdan bazı kesin bu emr-i hatiri hususiyyat saireye mukayese ile minba'd adem-i

mübalat üzere olmamak ve her kes uykugafletten bidar olarak bu nizam müstahsenin istikrar ve devamına şeb u ruz teşcir-i sak ve ibtidar eylemek ve bu tenbih u tekiden sonra hilafına hareket edenlerin giriftar olacakları çengal-i ukab ve müptela kılınacakları renc-i (.) ve azap ancak kendilerinin su-i saniaları olduğunu bilmek için her bir eyalet mutasarrıfları mazmun-iferman-i hümayunumu dahil-i eyaletlerinde olan ulviye ve kazalara buyruldu ile bir defa dahi tenbih u ifham eylemek üzere cümlesine başka başka evâmîr-i şerifem ile ısdar ilr irsal olunmakla siz ki vezir-i müsar vre sair muma-ileyhimsiz mahsusen sikke ve sair dahili hükümette olan muma-ileyhe istiklal dahi işbu emr-i şerifim ısdar ve sadrazam ağalarındanzide kadruhu ile irsal olunmuştur imdi buyruldu gönderdiğin mahallerden ve kazalardan gerek tarafından ve buyruldu ile giden mübaşir canibinden bir akça ve bir habbe alındığına katan rızayı hümayunum olmadığı malumun oldukta buyrulduları tatar ve ona manend sebük-bar mübaşirler ile irsal ve onlar dahi vardıkları yerlerden buyruldu akçası deyü bir ferdden bir akça mütalebe eylemelerini ve evâmîr-i şerifenin suretlerini vardıkları kazaların sicillatına kayd ve tafhim eyledikten sonra avdet etmelerini bir hoşça tenbih u tekid ederek irsal eyleyesin

Varak 51- Belge No:148

İşbu bin yüz altmış yedi senesi Ramazan-ı şerifin yirmi üçüncü günü muceddeden verilen konak defteridir ki ber veçhi âti zikr olunur

Mahalle-i Sufiler 7.5Anadolu valisi Ali Paşa Hazretleri silahdar ağası etba'ına yalnız üç konaktır 3fi 23Ramazan sene 1167

Mahalle-i İmaret 7.5Anadolu valisi Ali Paşa Hazretleri silahdar ağası etba'ına yalnız üç konakverildi 3fi 23Ramazan sene 1167

Mahalle-i Nesara 4

Mahalle-i Karaman 2 Anadolu valisi Ali Paşa Hazretleri silahdar ağası etba'ına yalnız bir konak verildi 1 fi 23 Ramazan sene 1167

Mahalle-i Cami-i Kebir 2.5-Hamamcı Hacı Mustafa'ya gelen mübaşere 1- Yalnız bir konak verildi 1- Mahalleyi mezbûre bir konak verildi fi 24Muharrem sene 1168

Mahalle-i Arap Mescidi 2 -Hamamcı Hacı Mustafa'ya gelen mübaşere 1- bir konak verilmiştir 1- seneyi mezbûre bir konak verildi fi24 Muharrem sene 1168

Mahalle-i Tac Ahmed 2- Hamamcı Hacı Mustafa'ya gelen mübaşere 1- bir konak verilmiştir 1- seneyi mezbûre bir konak verildi fi24 Muharrem sene 1168

Mahalle-i Ak Mescid 2-Mahalle-i el-Hac Yahya 2-Mahalle-i el-Hac Mahmud
1.5-Mahalle-i Kâhil 2- Mahalle-i Erdiç1.5- Mahalle-i Fakih Paşa 1.5-Mahalle-i Kubbeli
1.5-

Varak 52- Belge No:149

İşbu bin yüz altmış beş senesi mah-i Rebiü'l-ahirin gurreesinde muceddeden mahallata verilen konak defteridir ki ber veçhi âti zikr olunur

Mahalle-i Sufiler 7.5 –Hacı Zünnun zevcesinin tarla bıraktığı için gelen mübaşir ağaya iki konak verildi 2 fi gurre-i Rabiü'l-ahir 1165-Anadolu valisi (.) ağasına yalnız ilki konak verildi. f i 2 Rabiü'l-ahir 1165-Hafız Ağa'nın konağına 0.5 fi 25 Rabiü'l-ahir 1165- koyun fermanı getiren vezir Ağasına yalnız bir konaktır1 fi 25 Rabiü'l-ahir 1165- kundakçı Hacı İbrahim'e gelen mübaşiriye yalnız bir konaktır1 fi 28 Rabiü'l-ahir 1165- lala el-Hac Ömer Ağa'ya yalnız konaktır 1 fi gurre-i Cemaziyel-evvel sene 1165

Mahalle-i İmaret 7.5 –Hacı Zünnun zevcesinin tarla bıraktığı için gelen mübaşir ağaya iki konak verildi 2 fi gurre-i Rabiü'l-ahir 1165-Anadolu valisi (.) ağasına yalnız ilki buçuk konak verildi2 fi 2Rabiü'l-ahir sene 1165- kundakçı Hacı İbrahim'e gelen mübaşiriye yalnız bir konaktır1 fi 28 Rabiü'l-ahir 1165- lala el-Hac Ömer Ağa'ya yalnız bir konaktır 1 fi gurre-i Cemaziyel-evvel sene 1165

Mahalle-i Nesara 4 – Anadolu valisi (.) Ağa'ya yalnız iki konak verildi 2 fi 2 Rabiü'l-ahir sene 1165- Hafız Ağa Bey'in yalnız iki konaktır 2

Mahalle-i Karaman 3- Anadolu valisi efendimizin YakupBey'in âdemlerine yalnız iki konaktır 2 fi 20 Rabiü'l-ahir 1165 – bayrak ferman getiren vezir ağası ile maiyetine tayin olunan Yahya Paşa Efendi'ne verildi 1fi 28 Rabiü'l-ahir 1165

Mahalle-i Cami-i Kebir 2.5–

Mahalle-i Arap Mescidi 1 –cel oğlan için gelen Behram Ağa'ya yalnız bir konaktır 1 fi 19 Cemaziyel-evvel sene 1165 – Anadolu valisi (.) ağasına yalnız bir konaktır1fi 22 Cemaziyel-evvel sene 11652 -

Mahalle-i Tac Ahmed 2-

Mahalle-i Ak Mescid 2– cel oğlan için gelen Behram Ağa'ya yalnız bir konaktır 1 -fi 19 Cemaziyel-evvel sene 1165 – Anadolu valisi (.) ağasına yalnız bir konaktır 1-fi 22 Cemaziyel-evvel sene 11652 –

Mahalle-i el-Hac Yahya 2- Anadolu valisi (.) ağasına yalnız bir konaktır 1- fi 22 Cemaziyel-evvel sene 1165

Mahalle-i Kâhil 2 – Anadolu valisi (.) ağasına yalnız bir konaktır 1-Cemaziyel-evvel sene 1165

Mahalle-i el-Hac Mahmud 1.5 - Süleyman alaybeyi hidmet-karı gelen yalnız bir konaktır 1- fi 22 Cemaziyel-evvel sene 1165

Mahalle-i Erdiç 1- Süleyman alaybeyi hidmet-karı nefsi gelen verildi 1- fi 22 Cemaziyel-evvel sene 1165

Mahalle-i Fakih Paşa - Süleyman alaybeyi hidmet-karı nefsi gelen 1- fi 22 Cemaziyel-evvel sene 1165

Mahalle-i Kubbeli -Süleyman alaybeyi hidmet-karı nefsi için gelen ağaya 1- fi 22 Cemaziyel-evvel sene 1165

Mahalle-i Çavuş başı- Mahalle-i Efecık - Mahalle-i Burmalı -Mahalle-i Malla Bahşı -Mahalle-i Doğancı - Mahalle-i Hacı Avtal - Mahalle-i Bedrek - Mahalle-i Sinan Paşa - Mahalle-i Yukarı Pazar - Mahalle-i Çavuş oğlu maa (.) - Mahalle-i Ekeste - Mahalle-i Hacı İsmail - Mahalle-i Kara Kâtip-Mahalle-i Zaviye - Mahalle-i Hisar önü - Mahalle-i Sinan Halife

Varak 53- Belge No:150

Defter oldur ki işbu bin yüz altmış dört senesi mah-i Şevvalü'l-mükerremi yirmi beşinci günü mcededen mahallata tevzi olan menzil bar-giridir ki zikr olunur

Mahalle-i Sufiler – devletli Yahya Paşa hazretlerinin tatara verildiği yalnız bir bar-gir 1 fi 25 Şevval 1164-devletli Yahya Paşa hazretlerinin ŞamdancıBaşı'sına verildi yalnız 4 fi 29 Şevval 1164

Mahalle-i İmaret – Yahya Paşa hazretlerinin tatara yalnız bir bar-gir verildi 1 fi 25 Şevval 1164- Yahya Paşa hazretlerinin Şamdancı başısına verildi yalnız dört 4 fi 29 Şevval 1164

Mahalle-i Nesara -Şamdancı başısına yalnız iki bar-gir verildi 2 fi 29 Şevval 1164

Mahalle-i Karaman –Şamdancı başına verildi yalnız iki ber-girdir 2 (.) katırı

Mahalle-i Cami-i Kebir –Şamdancı başıya yalnız bir bar-gir verildi (.) katırı 1 fi 29 Şevval 1164

Mahalle-i Arap Mescidi – Mahalle-i Tac Ahmed –Mahalle-i Ak Mescid – Mahalle-i Hacı Yahya – Mahalle-i Kâhil – Mahalle-i Hacı Mahmud – Mahalle-i Erdiç

Varak 54- Belge No:151

İşbu bin yüz altmış senesi mah-i Receb-i şerifin on dördüncü günü muceddedden verilen konak defteridir ki zikr olunur

Mahalle-i Sufiler 7.5 – Sallangıç oğlu hususi için (.) getirdiği Harputlu İbrahim Ağa'ya yalnız dört konak verildi 4 fi 14 Receb 1164- Kütahya taksit-isani ağası Kitapçı Hasan Efendi'ye yalnız bir konak verildi 1 fi 17 Receb 1164 – yine tahsildar merkum Hasan Efendi'ye verildi 2 fi 18 Receb 1164

Mahalle-i İmaret 7.5 – Kütahya taksit ağası Kitapçı Hasan Efendi'ye yalnız iki konak verildi 2 fi 15 Receb 1164 – yine ağayı mezbûre yalnız iki konak verildi 2 fi 16 Receb 1164- yine ağayı mezbûrun sonradan gelen etba'ına yalnız bir konaktır 1 fi 16 Receb 1164- yine ağayı muma-ileyhime verildi 2 fi 17 Receb 1164- yine

Mahalle-i Nesara 4 -Kütahya taksit-i sani tahsildarı Kitapçı Hasan Efendi'ye yalnız bir konaktır 1 fi 18 Receb 1164- Mehmed Ali hususuna gelen mübaşere yalnız iki konaktır 2 fi 19 Receb 1164-

Mahalle-i Karaman 3- Anadolu taksit –i sani mübaşiri Kitapçı Hasan Efendi'ye yalnız üç konaktır 3 fi 20 Receb 1164

Mahalle-i Cami-i Kebir 2.5 – Anadolu taksit –i sani mübaşiri Kitapçı Hasan Efendi'ye yalnız iki buçuk konaktır 3 fi 20 Receb 1164

Mahalle-i Arap Mescidi 2 – Anadolu taksit –i sani mübaşiri Hasan Efendi'ye verildi 2 fi 22 Receb 1164

Mahalle-i Tac Ahmed 2 -Anadolu taksit –i sanitahsildarı Hasan Efendi'ye yalnız iki konaktır 2 fi 22 Receb 1164

Mahalle-i el-Hac Mahmud 2 – Anadolu taksit mübaşiri Hasan Efendi'ye verildi 2 fi 22 Receb 1164

Mahalle-i Ak Mescid 2- Hacı Boşnak ile Hacı İsmail'e gelen mübaşir verildi yalnız iki konaktır fi 14 Ramazan 1164

Mahalle-i el-Hac Yahya 2- İhtisap Hacı Osman'a gelen Ahmed Çavuşa yalnız bir konak verildi 1 fi 29 Ramazan 1164- Silahşör ağa etba'ına 1 fi 29 Zilkade 1164

Mahalle-i Kâhil 2-Hacı Boşnak ile Hacı İsmail'e gelen mübaşir verildi yalnız bir konaktır 1 fi 24 Ramazan 1164- Silahşör levendatına 1 fi 29 Zilkade 1164

Mahalle-i Erdiç 1.5- İhtisap Hacı Osman'a gelen Ahmed Çavuşa yalnız bir konak verildi 1 fi 29 Ramazan 1164

Mahalle-i Fakih Paşa 1.5- Silahşör ağa etba'ına verildi 1 fi 29 Zilkade 1164

Mahalle-i Kubbeli 1.5- Anadolu valisi silah-dar ağasına verildi 1 fi 3 Zilhicce 1164

Mahalle-i Burmalı 1- Anadolu valisi silah-dar ağasına verildi 1 fi 3 Zilhicce 1164

Mahalle-i Çavuş başı 1- Anadolu valisi silah-dar ağasına verildi 1 fi 3 Zilhicce 1164

Mahalle-i Efecık 1- ÇanbeliHacı İsmail mübaşiri Hüseyin'e verildi 1 fi 19 Zilhicce 1164

Mahalle-iMalla Bahşı 1- ÇanbeliHacı İsmail mübaşiri Hüseyin çavuşa verildi 1 fi 19 Zilhicce 1164

Mahalle-i Doğancı 1- ÇanbeliHacı İsmail mübaşiri Hüseyin çavuşa verildi 1 fi 12 Zilhicce 1164

Mahalle-i Hacı Avtal 1- devletli Yahya Paşa hazretlerinin Ahmed çavuşa verildi fi 15 Rebiü'l-evvel 1165

Mahalle-i Bedrek 1- devletli Yahya Paşa hazretlerinin Ahmed çavuşa verildi fi 15 Rebiü'l-evvel 1165

Mahalle-i Sinan Paşa 1- devletli Yahya Paşa Efendi'mizin Ahmed çavuşa verildi fi 15 Rebiü'l-evvel 1165

Mahalle-i Yukarı Pazar 1- devletli Yahya Paşa Efendi'mizin Ahmed çavuşa verildi fi 15 Rebiü'l-evvel 1165

Mahalle-i Çavuş Oğlu maa İbek 1- Hacı Zünnün zevcesine gelen mübaşir ağaya verildi 1 fi selh-i Rebiü'l-evvel 1165

Mahalle-i Elstate- Hacı Zünnün zevcesine gelen mübaşir ağaya verildi 1 fi selh-i Rebiü'l-evvel 1165

Mahalle-i Kara Kâtip- Hacı Zünnün zevcesine gelen mübaşir ağaya verildi 1 fi selh-i Rebiü'l-evvel 1165

Mahalle-i Hacı İsmâşl- Hacı Zünnün zevcesine gelen mübaşir ağaya verildi 1 fi selh-i Rebiü'l-evvel 1165

Mahalle-i Zaviye

Mahalle-i Hisar önü- devletli Yahya Paşa Efendi'mizin Ahmed çavuşa verildi fi 15 Rebiü'l-evvel 1165

Mahalle-i Sinan Paşa

Hacı Zünnün zevcesi (.) sene gelen mübaşir ağaya iki konak Sufiler mahallesine ve iki konak İmaret mahallesine verildi muceddedden defter yazıldıkta kayd olunacaktır fi selh-ı Rebiü'l-evvel 1165

Varak 55- Belge No:152

İşbu bin yüz altmış dört senesi mah-i Cemaziyel-evvelin onuncu günü muceddeden mahallata verilen konak defteridir ki zikr olunur

Mahalle-i Sufiler 7.5- sadrazam ağalarından Ali Ağa'ya bir konak verildi dört nefer piyadedir 1 fi 10 Cemaziyel-evvel 1164 – defa mezbûre bir konak verildi 1- sadrazam çukdarlarına yalnız bir konak verildi 1 fi 11 Cemaziyel-evvel 1164- defa mezbûre ve Yahya Paşa çukdara iki konak verildi 2 fi 12 Cemaziyel-evvel 1164- defa mezbûrlara iki konak verildi 1 fi 13 Cemaziyel-evvel 1164

Mahalle-i İmaret 7.5 – Yahya Paşa hazretleri çukdarına yalnız bir konak verildi 1 fi 11 Cemaziyel-evvel 1164- sadrazam çukdarına verildi 1 fi 13 Cemaziyel-evvel 1164- Yahya Paşa hazretleri çukdara verildi 1 fi 14 Cemaziyel-evvel 1164- yinesadrazam çukdarına verildi 1 fi 15 Cemaziyel-evvel 1164-yine Yahya Paşa çukdara verildi 1 fi 15 Cemaziyel-evvel 1164- yinemezbûr Çukdar ağalara verildi 2 fi 16 Cemaziyel-evvel 1164-

Mahalle-i Nesara 4- sadrazam ve Yahya Paşa hazretleri çukdarlarına iki konak verildi 2 fi 17 Cemaziyel-evvel 1164- defa sadrazam ve Yahya Paşa hazretleri çukdarına iki konak verildi 2fi 18 Cemaziyel-evvel 1164-

Mahalle-i Karaman 3- sadrazam ve Yahya Paşa hazretleri çukdarlarınayalnız iki konak verildi 2 fi 19 Cemaziyel-evvel 1164-defa mezbûrlara bir konak verildi 1 fi 20 Cemaziyel-evvel 1164-

Mahalle-i Cami-i Kebir 2.5-mezbûr Çukdarlara verildi1 fi 20 Cemaziyel-evvel 1164-mezkûr çukdara bir konak verildi 1 fi 21 Cemaziyel-evvel 1164- Kütahya taksit ağası Hasan Efendiverildi buçuk fi 12 Cemaziyel-evvel 1164-

Mahalle-i Arap Mescidi 2- mezkûr çukdarlara bir konak verildi 1 fi 21 Cemaziyel-evvel 1164-

Mahalle-i Tac Ahmed 2- mezkûran çukdarlara yalnız iki konak verildi2 fi 22 Cemaziyel-evvel 1164-

Mahalle-i el-Hac Mahmud 2- mezkûran çukdarlara yalnız iki konak verildi 2 fi 22 Cemaziyel-evvel 1164-

Mahalle-i Ak Mesced 2- Yahya Paşaçukdarına verildi 1 fi 24 Cemaziyel-evvel 1164- Yahya Paşa çukdarına verildi 1 fi 25 Cemaziyel-evvel 1164

Mahalle-i el-Hac Yahya 2- Yahya Paşa hazretleri çukdarına verildi 1 fi 26 Cemaziyel-evvel 1164- yinemezbûre çukdarına verildi 1 fi 27 Cemaziyel-evvel 1164

Mahalle-i Kâhil 2 – Yahya Paşa hazretleri çukdarına verildi 1 fi 21 Cemaziyel-evvel 1164

Mahalle-i Erdiç 1.5- Yahya Paşa hazretleri çukdarına verildi 1.5 fi 12 Cemaziyel-evvel 1164

Mahalle-i Fakih Paşa 1.5 – Yahya Paşa hazretleri çukdarına verildi 1.5 fi 13 Cemaziyel-evvel 1164

Mahalle-i Kubbeli 1.5 – Anadolu valisi Yahya Paşa hazretleri iki konak çukdarlarına verildi 1 fi 13 Cemaziyel-evvel 1164

Mahalle-i Burmalı 1-

Mahalle-i Doğancı 1.5- avdetinde verildi fi 3 Receb 1164

Mahalle-i Efecik 1.5

Mahalle-i Çavuş başı 1.5- Anadolu taksit Hasan Efendi'ye verildi fi 13 Receb 1164

Mahalle-i Malla bahşi 1.5- Anadolu taksit

Mahalle-i Bedrek 1- mezbûr avdetinde verildi fi 2 Receb 1164

Mahalle-i Sinan Paşa 1- mezbûr avdetinde verildi fi 2 Receb 1164

Mahalle-i Çavuş Oğlu maa İbek 1- mezbûr avdetinde verildi fi 2 Receb 1164

Mahalle-i Hacı Avtal 1- Kütahya taksit ağası Hasan Efendi'ye verildi fi 14 Receb 1164

Mahalle-i Eksata 1-Kütahya taksit ağası Hasan Efendi verildi

Mahalle-i Yukarı Pazar 1-

Mahalle-i Zaviye –mezbûr avdetinde verildi fi 2 Receb

Mahalle-i Kara Katib ve Hisar Önü –çukdar avdetinde verildi fi 2 Receb 1164

Mahalle-i Hacı İsmail ve Sinan Halife

Varak 56- Belge No:153

Muceddedden mahallata tevzi olunan menzil defteridir ki ber veçhi âti zikr olunur fi 5 Şevval sene 1163

Mahalle-i Sufiler 7Bar-gir - Anadolu valisi devletli Yahya PaşaEfendi'mizin çukdarına yalnız bir re's bar-girdir 1 fi 5 Şevval 1163- Konya tarafından gelen vezir ağasına yalnız iki bar-girdir 2 fi 8 Şevval 1164- devletli Yahya Paşa hazretleri silahdarına yalnız bir bar-girdir 1 fi 16 Şevval 1164-devletli sadrazam hazretleri çukdarına

yalnız bir re's bar-girdir 1 fi 19 Şevval 1163-Âstaneye gidenTatar Ağa'sına verildi fi 21Şevval 1164-

Mahalle-i İmaret 7 Bar-gir-Anadolu valisi devletli Yahya PaşaEfendi'mizin çukdarına yalnız bir re's bar-girdir 1 fi 5 Şevval 1163- Konya valisi tarafından Anadolu valisine mürur eden çukadara yalnız üç re's bar-girdir 3 fi 8 Şevval 1164- Yahya Paşa hazretleri silah-darına yalnız bir bar-girdir 1 fi 16 Şevval 1164-devletli sadrazam hazretleri çukdarına yalnız bir re's bar-girdir 1 fi 19 Şevval 1163-Âstaneye giden Tatar Ağa'sına verildi 2 fi 21Şevval 1164-

Mahalle-i Nesara 4 bar-gir – gedip geleniçinverildi 3 fi 13 Şevval 1164- Yahya Paşa hazretleri silah-darına verildi 1 fi 16 Şevval 1164-Türkmen ağası çukdarına verildi 1 fi 18 Şevval 1164

Mahalle-i Karaman 3 bar-gir – mezbûr çukdarına verildi 2 fi 13 Şevval 1164-Türkmen ağası çukadarına verildi 1 fi 18 Şevval 1164

Mahalle-i Cami-i Kebir 2.5 – (.) mutasarrıfı paşa hazretlerine verildi 2 fi 13 Şevval 1164

Mahalle-i Tac Ahmed 2- Yahya Paşa hazretlerine çukdarına verildi 1 fi 14 Şevval 1164-Âstaneye giden Tatar ağasına verildi 1 fi 21Şevval 1164-

Mahalle-i Arap Mescidi 2- Yahya Paşa hazretlerine çukdarına verildi 1 fi 14 Şevval 1164-Âstaneye giden Tatar ağasına verildi 1 fi 21Şevval 1164

Mahalle-i Hacı Yahya 2- Konya valisine mukarrerlik getiren çukdarına verildi 1 fi 15 Şevval 1164- Âstaneye giden Tatar ağasına verildi 1 fi 21Şevval 1164

Mahalle-i Ak Mescid 2- Konya valisine mukarrerlik getiren çukdarına verildi 1 fi 15 Şevval 1164- Âstaneye giden Tatar ağasına verildi 1 fi 21Şevval 1164

Mahalle-i Kâhil 2- Yahya Paşa hazretlerine silah-darına verildi 1 fi 16 Şevval 1164- Âstaneye giden Tatar ağasına verildi 1 fi 21Şevval 1164

Mahalle-i Hacı Mahmud 1.5 -Yahya Paşa hazretlerine silah-darına verildi 1 fi 16 Şevval 1164-Pehlivan Ağa'ya verildi buçuk fi 22 Şevval 1164

Mahalle-i Erdiç 1.5 - Yahya Paşa hazretlerine silah-darına verildi 1 fi 16 Şevval 1164-Pehlivan Ağa'ya verildi buçuk fi 22 Şevval 1164

Mahalle-i Fakih Paşa 1.5 - Yahya Paşa hazretlerine silah-darına verildi 1 fi 16 Şevval 1164-Pehlivan Ağa'ya verildi buçuk fi 22 Şevval 1164

Mahalle-i Kubbeli 1.5 - Yahya Paşa hazretlerine silah-darına verildi 1 fi 16 Şevval 1164

Mahalle-i Efecık 1- Türkmen ağası çukdarına verildi 1 fi 18 Şevval 1164

Mahalle-i Burmalı -Yahya Paşa hazretlerine silah-darına verildi 1 fi 16 Şevval 1164-

Mahalle-i Çavuş başı 1.5 - Yahya Paşa hazretlerine silah-darına verildi 1 fi 16 Şevval 1164-Pehlivan çukdarına verildi buçuk fi 22 Şevval 1164

Mahalle-i Doğancı -Türkmen ağası çukdarına yalnız birdir 1 fi 18 Şevval 1164

Mahalle-i Malla Bahşı 1- Türkmen ağası çukdarına yalnız birdir 1 fi 18 Şevval 1164- Pehlivan çukdarına verildi buçuk fi 22 Şevval 1164

Mahalle-i Sinan Paşa –Kara Hisar mutasarrıfı karındaşı Âstaneye gittikte yalnız bir bar-gir 1 fi 25 Şevval 1164

Mahalle-i Bedrek - Tatar ağasına verildi 1 fi 21Şevval 1164

Mahalle-i Çavuş oğlu -Kara Hisar mutasarrıfı karındaşı Âstaneye rahi oldukta yalnız bir bar-gir 1 fi 20 Şevval 1164

Mahalle-i Hacı Avtal - Tatar ağasına verildi 1 fi 21Şevval 1164

Mahalle-i el-Hac İsmail ve Eksata 1- Pehlivan çukdarına verildi 1 fi 22 Şevval 1164

Mahalle-i Yukarı Pazar –Kara Hisar mutasarrıfı biraderi Kütahya’ya revan oldukta fi 20 Şevval 1164

Mahalle-i Hisar önü ve Kara Katib 1- Pehlivan Ağa’ya verildi 1 fi 22 Şevval 1164

Mahalle-i Zaviye ve Sinan Halife –

Varak 57- Belge No:154

İşbu bin yüz altmış üç senesi mah-i Şevval-i şerifin ikinci Perşembe günümucedden mahallata tevzi olunan konak defteridir ki ber veçhi âti zikr olunur. Harrere fi tarihi mrzbur seneyi mezbûr

Mahalle-i Sufiler 7 konak- Bolvadinhususu için tayin olunan silahşör ağaya yalnız bir konak verildi 1 fi 3 Şevval 1163- Anadolu valisi efendimizin (.) tarafından gelen çukdarına bir konaktır 1 fi 7 Şevval 1163- EğerdervoyvodasıSeyyid Musa Ağa’nın etabına yalnız bir konaktır 1 fi 7 Zilkade 1163

Mahalle-i İmaret 7konak – Bolvadin hususu için gelen silahşörağaya yalnız bir konak verildi 1 fi 3 Şevval 1163-Eğerdervoyvodası Seyyid Musa Ağa’nın etabına yalnız bir konaktır 1 fi 7 Zilkade 1163

Mahalle-i Nesara 4 konak- Eġerdervoyvodası Seyyid Musa Aġa'nın etabına yalnız bir konaktır 1 fi 7 Zilkade 1163

Mahalle-i Karaman 3 –

İşbu bin yüz altmış dört senesi mah-i Rebiü'l-evvelin üçüncü günü mahallata muceddedden verilen konak defteridir

Mahalle-i Sufiler 7 konak – (.) Ahmed'in getirdiġi mübaşere 2 konak fi 6 Rebiü'l-evvel 1164 –defa mübaşir-i mezbûre 1 fi 6Rebiü'l-evvel 1164- defa mübaşir-i mezbûre 1 fi 7Rebiü'l-evvel 1164- Anadolu valisi cabahaneci başına 3 fi 17 Rebiü'l-evvel 1164-

Mahalle-i İmaret 7.5 konak –Anadolu valisi çukdarına yalnız bie konak 1 fi 5 Rebiü'l-evvel 1164- defa çukdar-i mezbûre 1 fi 6 Rebiü'l-evvel 1164-defa çukdar-i mezbûre 1 fi 7Rebiü'l-evvel 1164-defa çukdar-i mezbûre 1 fi 8 Rebiü'l-evvel 1164- Harputlu İbrahim Aġa'ya 1 fi 18Rebiü'l-evvel 1164-defa Harputlu İbrahim Aġa'ya 1 fi 18Rebiü'l-evvel 1164- Şuhud kasabasından gelen Hacı Mustafa Aġa'ya 1 fi 18Rebiü'l-evvel 1164-

Mahalle-i Nesara 4-Harputlu İbrahim Aġa'ya 1 fi 18 Rebiü'l-evvel 1164- cabahaneci başıyaverilen3 fi 24Rebiü'l-evvel 1164-

Mahalle-i Karaman 3-Şuhud kasabasından gelen Kilisli Hacı Mustafa Aġa'ya 1 fi 18 Rebiü'l-evvel 1164-

Mahalle-i Cami-i Kebir 2.5 - Anadolu valisi cabahaneci başına 2 fi 18Rebiü'l-evvel 1164-yine cabahaneci başıya buçuk fi 22 Rebiü'l-evvel 1164

Mahalle-i Arap Mescidi 2- cabahaneci başı etabına 1fi 18 Rebiü'l-evvel 1164- defa mezbûre 1

Mahalle-i Tac Ahmed 2- cabahaneci başıya verilen 2 fi 19 Rebiü'l-evvel 1164-

Mahalle-i Hacı Mahmud 2-cabahaneci başı 1 konak fi 19 Rebiü'l-evvel 1164-yine cabahaneci başı 1 konak fi 20 Rebiü'l-evvel 1164-

Mahalle-i Ak Mescid 2- cabahaneci başı 1 konak fi 20 Rebiü'l-evvel 1164-

Mahalle-i Hacı Yahya 2-cabahaneci başı 1 konak fi 20 Rebiü'l-evvel 1164-

Mahalle-i Kâhil 2- cabahaneci başı 1 fi 21 Rebiü'l-evvel 1164- yine cabahaneci başı 1 fi 21 Rebiü'l-evvel 1164

Mahalle-i Erdiç 1.5 - cabahaneci başı 1 fi 21 Rebiü'l-evvel 1164

Mahalle-i Burmalı 1.5- mağaracı başıya verildi fi 23 Rebiü'l-evvel 1164

Mahalle-i Fakih Paşa 1.5 -cabahaneci başı 1 fi 23 Rebiü'l-evvel 1164

Mahalle-i Kubbeli 1.5- buçuk konak verildi fi 8 Rebiü'l-evvel 1164- defa buçuk konak fi 12 Rebiü'l-evvel 1164

Mahalle-i Doğancı 1- cabahaneci başı

Mahalle-i Efecik –Mahalle-i Burmalı –Mahalle-i Çavuş başı- (okunmuyor)

Mahalle-i Malla Bahşı 1.5 – Âstane tarafından gelmek (okunmuyor)

Mahalle-i Bedrek ve Sinan Paşa – (okunmuyor)

Mahalle-i Çavuş oğlu maa İbek 1.5- Âstane tarafından gelen 1 fi 2 Rebiü'l-ahir 1164-Anadolu kitapçısına verildi fi 19 Rebiü'l-ahir 1164-Anadolu

Mahalle-i el-Hac Avtal ve el-Hac İsmail 1.5 –(okunmuyor)

Mahalle-i Kara Katib maa Hisar önü 1.5 – Yahya Paşa hazretleri verildi fi 9 Cemaziyel-evvel 1164

Mahalle-i Zaviye ve Yukarı Pazar 1.5- (okunmuyor)

Mahalle-i Sinan Halife ve Eksata 1.5- Kitapçı Hasan Efendiye bir konak verildi fi 19 1164

Varak 58- Belge No:155

Menzilcilerin yirmi bar-girinden ziyade muceddeden gelen menzilciler için mahallata tevzi olunan bar-giri defteridir ki zikr olunur fi 6 Şaban 1163

Mahalle-i Sufiler 7- Zuamadan Niğdeli-Zade'ye verildi 2 fi 6 Şaban 1163- defa Kara Hisar mutasarrıfı vezir Ali Paşa Efendi'mize mübaşir gelen vezir ağasına yalnız iki re's bar-girdir 2 fi 18 Şaban 1163- defa darü'l-saade aliye ağası çukadarına yalnız iki re's bar-gir verildi 2 fi 27 Ramazan 1163- defa Kara Hisar mutasarrıfı efendimiz tarafına verilen yalnız bir re's bar-girdir 1 fi 3 Şevval 1163

Mahalle-i İmaret 7 bar-gir - Zuamadan Nideli zadeye verildi 2 fi 6 Şaban 1163- defa Kara Hisar mutasarrıfı vezir Ali Paşa Efendi'mize mübaşir gelen vezir ağasına yalnız iki re's bar-girdir 2 fi 18 Şaban 1163- defa darü'l-saade aliye ağası çukadarına yalnız iki re's bar-gir verildi 2 fi 27 Ramazan 1163- defa Kara Hisar mutasarrıfı efendimiz tarafına verilen yalnız bir re's bar-girdir 1 fi 3 Şevval 1163

Mahalle-i Nesara 4 bar-gir -Zuamadan Nideli zadeye verildi 1 fi 6 Şaban 1163- defa Kara Hisar-ı Sahib mutasarrıfı devletli Ali Paşa Efendi'miz tarafına verilen yalnız bir re's bar-girdir 1 fi 18 Şaban 1163- defa darü'l-saade aliye ağası çukadarına yalnız bir re's bar-gir verildi 1 fi 27 Ramazan 1163- defa Kara Hisar mutasarrıfı devletli efendimiz tarafına verilen yalnız bir re's bar-girdir 1 fi 3 Şevval 1163

Mahalle-i Karaman 3 bar-gir- Nideli zadeye verildi 1 fi 6 Şaban 1163-defa Kara Hisar mutasarrıfı efendimize gelen yalnız bir bar-girdir 1 fi 18 Şaban 1163-defa darü'l-saade aliye ağası çukadarına yalnız bir bar-girdir 1 fi 27 Ramazan1163-

Mahalle-i Cami-i Kebir 2.5 bar-gir -Nideli zadeye verildi 1 fi 6 Şaban 1163-devletli vezir Ali Paşa Efendi'mize gelen vezir ağasına yalnız bir re's bar-girdir 1 fi 18 Şaban 1163-Devlet-i aliye tarafından gelen Bostancı ağaya nısf bar-girdir fi 4 Şevval 1163-

Mahalle-i Arap Mescidi 2 bar-gir - Nideli zadeye verildi 1 fi 6 Şaban 1163-defa Bolvadin hususu için gelen silahşör ağaya yalnız bir re's 1 fi 4 Şevval 1163

Mahalle-i Tac Ahmed 2 bar-gir –silahşör-i şehriyari ağayadır fi 15 Şaban 1163-defa Bolvadin hususu için gelen silahşör ağaya yalnız bir re's 1 fi 4 Şevval 1163

Mahalle-i Hacı Mahmud 2- silahşör-i şehriyari ağayadır fi 15 Şaban 1163-defa Bolvadin hususu için gelen silahşör ağaya yalnız bir re's 1 fi 4 Şevval 1163

Mahalle-i Ak Mescid 2 bar-gir-silahşör ağayadır fi 15 Şaban 1163-defa Bolvadin hususu için gelen silahşör ağaya yalnız bir re's 1 fi 4 Şevval 1163

Mahalle-i Kâhil 2 bar-gir -silahşör ağayadır fi 15 Şaban 1163-defa Bolvadin hususu için gelen silahşör ağaya yalnız bir re's 1 fi 4 Şevval 1163

Mahalle-i Hacı Yahya 2 bar-gir -silahşör-i şehriyari ağayadır fi 15 Şaban 1163-defa Bolvadin hususu için gelen silahşör ağaya yalnız bir re's 1 fi 4 Şevval 1163

Mahalle-i Erdiç 1 bar-gir - silahşör-i şehriyari ağayadır fi 15 Şaban 1163

Mahalle-i Burmalı 1 bar-gir - silahşör-i şehriyari ağayadır fi 15 Şaban 1163

Mahalle-i Fakih Paşa 1 bar-gir - silahşör-i şehriyari ağayadır fi 15 Şaban 1163

Mahalle-i Kubbeli 1 bar-gir - silahşör-i şehriyari ağayadır fi 15 Şaban 1163

Mahalle-i Malla Bahşi 1 bar-gir - silahşör-i şehriyari ağayadır fi 15 Şaban 1163

Mahalle-i Doğancı 1 bar-gir - silahşör-i şehriyari ağayadır fi 15 Şaban 1163

Mahalle-i Çavuş oğlu 1 bar-gir - Devletli Kara Hisar mutasarrıfı efendimize gelen vezir ağasına yalnız bir bar-girdir 1 fi 18 Şaban 1163

Mahalle-i Bedrek 1 bar-gir - Devletli Kara Hisar mutasarrıfı efendimize hazretlerine gelen vezir ağasına yalnız bir bar-girdir 1 fi 18 Şaban 1163

Mahalle-i Kara Katib 1 bar-gir - darü'l-saade aliye ağası çukadarına yalnız bir bar-gir verildi 1 fi 27 Ramazan1163-

Mahalle-i Sinan Paşa 1 bar-gir - darü'l-saade aliye ağası çukadarına yalnız bir bar-gir verildi 1 fi 27 Ramazan1163-

Mahalle-i Efecık 1bar-gir - darü'l-saade aliye ağası çukadarına yalnız bir bar-gir verildi 1 fi 27 Ramazan1163-

Mahalle-i Eksata 1bar-gir- darü'l-saade aliye ağası çukadarına yalnız bir bar-gir verildi 1 fi 27 Ramazan1163-

Mahalle-i Çavuş oğlul bar-gir -Bolvadin hususu için gelen silahşör ağaya fi 4 Şevval 1163

Mahalle-i Hacı Avtal 1bar-gir -Bolvadin hususu için gelen silahşör ağaya fi 4 Şevval 1163

Mahalle-i Yukarı Pazar 1 bar-gir -Bolvadin hususu için gelen silahşör ağaya fi 4 Şevval 1163

Mahalle-i Zaviye 1bar-gir -Bolvadin hususu için gelen silahşör ağaya fi 4 Şevval 1163

Mahalle-i Hacı İsmail 1 bar-gir- Devlet-i aliye tarafından Bostancı ağaya fi 4Şevval 1163-

Mahalle-i Hisar Önü 1 bar-gir -Devlet-i aliye tarafından gelen Bostancıya fi 4Şevval 1163-

Mahalle-i Sinan Halife 1 bar-gir -Devlet-i aliye tarafından gelen Bostancıya fi 4 Şevval 1163-

Varak 59- Belge No:156

İşbu bin yüz altmış üç senesi mah-i Cemaziyel-evvelin yirmi altıncı günü muceddedden mahallata verilen konak defteridir ki zıkr olunur fi tarih-i mezbûr

Mahalle-i Sufiler7 – silahşör ağanın bölükbaşısına yalnız bir konak verildi fi 26 Cemaziyel-evvel 1163

Yene silahşör ağanın bölükbaşısı etabına yalnız bir konak fi 26 Cemaziyel-evvel 1163

Yene silahşör ağanın iç ağalarına yalnız bir konak verildi fi 26 Cemaziyel-evvel 1163

Anadolu valisi Yahya Paşa hazretlerinin Torun ağaya yalnız dört konak verilmiştir fi 28 Cemaziyel-evvel 1163

Mahalle-i İmaret 7- silahşör ağanın etabına yalnız dört konak verilmiştir fi 26 Cemaziyel-evvel 1163

silahşör ağanın baş çukdarına yalnız bir konak verildi fi 26 Cemaziyel-evvel 1163 4 nefer

yinesilahşör ağanın ser-ahuruna yalnız bir konak verildi fi 26 Cemaziyel-evvel 1163

yine silahşör ağanın hazine-darına yalnız bir konak verildi fi 26 Cemaziyel-evvel 1163

Mahalle-i Nesara 4- silahşör ağanın etabından serac başıya 1 konak – Üsküdarlı Hasan Ağa'ya 1 konak fi 26 Cemaziyel-evvel 1163- çukdar MehmedAğa'ya bir konak – Anadolu taksitağası Hacı MehmedAğa'ya yalnız bir konak verildi fi 25 Cemaziyel-evvel 1163

Mahalle-i Karaman 3- silahşör ağanın kethüdasına yalnız bir konak verildi fi 23 Cemaziyel-evvel 1163-Anadolu valisi Torun ağaya yalnız bir konaktır fi 13 Receb 1163- Paşaya gelen Timur Ağa'ya bir konak fi 17 Ramazan 1163

Mahalle-i Cami-i Kebir 2- silahşör ağanın sarı Hasan'a bir konak fi 26 Cemaziyel-evvel 1163-Anadolu valisinin silah-dar ağanın yalnız bir konak fi 13 Receb 1163-

Mahalle-i Hacı Mahmud 2- Anadolu valisi Torun ağaya yalnız bir konak verildi fi 14 Receb 1163-Anadolu taksit ağası Hacı MehmedAğa'ya bir konak verildi fi 25 Cemaziyel-evvel 1163

Mahalle-i Arap Mescidi 2- Anadolu valisi Peleşker Hasan'a iki konak fi 26 Receb 1163-

Mahalle-i Tac Ahmed- Anadolu valisinin sakallı ağasına yalnız bir konak verildi fi 27 Şaban 1163-Anadolu taksit ağası Hacı MehmedAğa'ya yalnız bir konak verildi fi 25 Ramazan 1163

Mahalle-i Ak Mescid 2- Anadolu valisinin efendimiz sakallı ağasına yalnız bir konak verildi fi 27 Şaban 1163-Anadolu valisi taksit ağasına yalnız bir konak verildi fi 27 Ramazan 1163

Mahalle-i Hacı Yahya 2- Anadolu valisinin efendimiz sakallı ağasına yalnız bir konak verildi fi 27 Şaban 1163-Anadolu taksit ağası Hacı MehmedAğa'ya yalnız bir konak verildi fi 27 Ramazan 1163

Mahalle-i Kâhil 2- taksit ağası Hacı MehmedAğa'nın adamlarına yalnız bir konak verildi fi selh-i Şaban 1163-Anadolu taksit ağası Hacı MehmedAğa'ya yalnız bir konak verildi fi 25 Ramazan 1163

Mahalle-i Erdiç 1-Yahya PaşaEfendi'mizin sakallı ağasına yalnız bir konak verildi fi 13 Ramazan 1163

Mahalle-i Burmalı- Yahya PaşaEfendi'mizin sakallı ağasına yalnız bir konak verildi fi 13 Ramazan 1163

Mahalle-i Doğancı 1-Yahya PaşaEfendi'mizin sakallı ağasına yalnız bir konak verildi fi 13 Ramazan 1163

Mahalle-i Fakih Paşa 1-Yahya PaşaEfendi'mizin sakallı ağasına yalnız bir konak verildi fi 13 Ramazan 1163

Mahalle-i Efecık 1-

Mahalle-i Kubbeli 1-Anadolu taksit ağası Hacı MehmedAğa'ya yalnız bir konak verildi fi 27 Ramazan 1163

Mahalle-i Çavuş başı 1-Anadolu taksit ağası Hacı MehmedAğa'ya yalnız bir konak verildi fi 27 Ramazan 1163

Mahalle-i Malla Bahşi 1-Paşa hazretlerine gelen silahşör ağaya yalnız bir konak verildi fi 27 Ramazan 1163

Mahalle-i Kara Katib 1-Anadolu taksit ağası Hacı MehmedAğa'nın etba'ınayalnız bir konakdir fi selh-i Ramazan1163

Mahalle-i Bedrek 1-Anadolu taksit ağası Hacı MehmedAğa'nın etba'ınayalnız bir konakdir fi selh-i Ramazan1163

Mahalle-i Sinan Paşa 1-Paşa Efendi'ye gelen sadrazam silahşörü ağaya yalnız bir konaktır fi selh-i Ramazan1163

Mahalle-i Eksata 1-Anadolu taksit ağası Hacı MehmedAğa'nın etba'ınayalnız bir konakdir fi selh-i Ramazan1163

Mahalle-i Çavuş oğlu-Anadolu taksit ağası Hacı MehmedAğa'nın etba'ınayalnız bir konakdir fi 28 Ramazan1163

Mahalle-i el-Hac Avtal-Paşa hazretlerine gelen sadrazam silahşörü ağaya yalnız bir konaktır fi 28 Ramazan 1163

Mahalle-i Yukarı Pazar-Anadolu valisi taksit ağası Hacı MehmedAğa'nın etba'ınayalnız bir konakdir fi 28 Ramazan1163

Mahalle-i Zaviye-Anadolu taksit ağası Hacı MehmedAğa'nın etba'ınayalnız bir konakdir fi gurre-i Şevval 1163

Mahalle-i Sinan Halife -Anadolu taksit ağası Hacı MehmedAğa'nın etba'ınayalnız bir zafi'l (.) konakdir fi gurre-i Şevval 1163

Varak 60- Belge No:157

İşbu bin yüz altmış üç senesinde mah-i Rebiü'l-ahirin on birinci günü nucededen mahallata konak defteridir ki zikr olunur

Mahalle-i Sufiler7- Yahya PaşaEfendi'miz hazretlerinin (.) ağası etba'ına yalnız dört konak verildi fi 13 Rebiü'l-ahir 1163- Yahya PaşaEfendi'miz hazretlerinin tarafından Şuhud kasabası zahirecisi İbrahim Ağa'ya yalnız iki konaktır fi 17 Rebiü'l-ahir 1163

Mahalle-i İmaret 7- Yahya PaşaEfendi'mizin kazasına ağasına yalnız dört konak ve Timur beyin oğluna yalnız bir konak cemen beş konak verildi fi 13 Rebiü'l-ahir 1163- yineYahya PaşaEfendi'miz hazretlerinin tarafından Şuhud kasabası zahirecisi İbrahim Ağa'ya yalnız iki konaktır fi 17 Rebiü'l-ahir 1163- Yahya PaşaEfendi'miz hazretlerinin (.) yalnız iki konaktır fi 16 Rebiü'l-ahir 1163

Mahalle-i Nesara 4-Anadolu valisi Yahya PaşaEfendi'mizin Hamid tarafına gelen (.) ağasına yalnız dört konaktır fi 19 Rebiü'l-ahir 1163

Mahalle-i Karaman 3-Kara Hisar Sahin mutasarrıfı vezir-irevşen zamir efendimizin kethüdası hazinedarı yalnız üç konak verildi fi 20 Rebiü'l-ahir 1163

Mahalle-i Cami-i Kebir 2- Kara Hisar Sahin mutasarrıfı vezir-irevşen zamir efendimizin hazretlerinin kethüdası hazinedarı etba'ına yalnız bir konak verildi fi 20 Rebiü'l-ahir 1163-yine merkumun etba'ına yalnız bir konak verildi fi 21 Rebiü'l-ahir 1163

Mahalle-i Hacı Mahmud 2-Anadolu valisi Yahya PaşaEfendi'mizin cebehaneci başı iki konak verilmiştir fi 20 Rebiü'l-ahir 1163süvari 11 nefer

Mahalle-i Ak Mescid 2-Yahya PaşaEfendi'mizintaraflarından (.) Kara Hisar zahiresine tayin olunan Hacı MehmedAğa'ya yalnız bir konak verildi fi 22 Rebiü'l-ahir 1163- defa Yahya PaşaEfendi'mizincebehanecisine yalnız bir konak verildi fi 3 Cemaziyel-evvel 1163

Mahalle-i Arap Mescidi 2-Yahya PaşaEfendi'mizintaraflarından sabıka zahireye tayin olunan Hacı MehmedAğa'ya yalnız iki konak verildi fi 22 Rebiü'l-ahir 1163

Mahalle-i Tac Ahmed 2- Kara Hisarmutasarrıfı devletliefendimiz hazretlerinin kethüdası hazinedarı etba'ına yalnız bir konak verildi fi 22 Rebiü'l-ahir 1163-defa Yahya PaşaEfendi'mizincebehanecisineyalnız bir konak verildi fi 3 Cemaziyel-evvel 1163

Mahalle-i Kâhil2-- Kara Hisarsancağı mutasarrıfı devletli inayetli efendimizinkethüdası hazinedarı etba'ine yalnız bir konak verildi fi 23 Rebiü'l-ahir 1163-Yahya PaşaEfendi'mizincebehanecisineyalnız bir konak verildi fi 3 Cemaziyel-evvel 1163

Mahalle-i Hacı Yahya 2- devletli inayetli veliün-nia'm Kara HisarmutasarrıfıEfendi'miz kethüdasıağa hazretlerinin hazinedarı etba'ine yalnız bir konak verildi fi 24 Rebiü'l-ahir 1163-Yahya PaşaEfendi'mizincebehanecisineyalnız bir konak verildi fi 3 Cemaziyel-evvel 1163

Mahalle-i Burmalı 1- VeliPaşa hazretlerineyalnız bir konak verildi fi 4Cemaziyel-evvel 1163

Mahalle-i Erdiç 1-Anadolu valisi efendimizin kaftan ağasına yalnız bir konak verildifi 22 Rebiü'l-ahir1163 süvari 5 nefer

Mahalle-i Doğancı 1-VeliPaşa ebnaından yalnız bir konak verildi fi 4 Cemaziyel-evvel 1163

Mahalle-i Fakih Paşa 1-silahşör ağanın hazinedarına yalnız bir konak fi 25 Cemaziyel-evvel 1163

Mahalle-i Efecik 1-silahşör ağanın etba'ına yalnız bir konak fi 25 Cemaziyel-evvel 1163

Mahalle-i Kubbeli 1-silahşör ağanın etba'ına yalnız bir konak fi 25 Cemaziyel-evvel 1163

Mahalle-i Çavuş başı 1-yinesilahşör ağanın adamlarınayalnız bir konak fi 25

Mahalle-i Malla Bahşi 1-yinesilahşör ağanın adamlarınayalnız bir konak fi 25

Mahalle-i Kara Katib 1-yinesilahşör ağanın adamlarınayalnız bir konak fi 25 Cemaziyel-ahir 1163

Mahalle-i Bedrek 1-yinesilahşör ağanın etba'ına yalnız bir konak verildifi 25 Cemaziyel-evvel 1163

Mahalle-i Sinan Paşa 1-yinesilahşör ağanın etba'ına yalnız bir konak verildifi 25

Mahalle-i Eksata 1- yinesilahşör ağanın bölükbaşısına yalnız bir konak verildifi 25

Mahalle-i Çavuş oğlu maa İbek 1-yinesilahşör ağanın bölükbaşıadamlarınayalnız bir konak verildifi 25

Mahalle-i Hacı Avtal 1-yinesilahşör ağanın katarlarınayalnız bir konak verildifi 25 Cemaziyel-evvel 1163

Mahalle-i Yukarı Pazar 1-yinesilahşör ağanın katarlarınayalnız bir konak verildifi 25

Mahalle-i Zaviye 1-yinesilahşör ağanın adamlarınabir konak verildifi 25

Mahalle-i Hisar önü 1-

Mahalle-i Hacı İsmail 1-

Mahalle-i Sinan Halife 1-

Bu üç mahalle maiyet üzere silahşör ağanın katarlarının yeni fayda konağını çekmişlerdir fi 26 Cemaziyel-evvel 1163

Varak 61- Belge No:158

İşbu bin yüz altmış iki senesi Zilkadesinin yirmi beşinci günü mucededden mahallata verilen konak defteridir ki zikr olunur

Mahalle-i Sufiler7- Kuraları yerine kaldırmak için Kütahya mütesellimi tarafından gelen mübaşire yalnız bir konak verildi fi 4 Muharrem 1163- yinemezbûrun bir konağını dahi verdiler fi 5 Muharrem 1163- Yahya PaşaEfendi'miz hazretlerinin cebahaneci başısına yalnız iki konak verildi fi 20 Rebiü'l-evvel 1163-yine Paşayı müşrû-ileyh efendimizin miftah ağasına yalnız dört konak verildi fi 26 Rebiü'l-evvel1163 süvari 13 nefer

Mahalle-i İmaret 7- Anadolu valisiÇilek Mehmed Paşa Efendi'mizin sabıka baş ağasına sekiz konak verildi fi 26 Zilkade 1162

Mahalle-i Nesara 4-Anadolu valisiYahya Paşa hazretlerinin adamlarına yalnız iki konak verildi fi 28 Rebiü'l-evvel 1163 - Anadolu valisiYahya Paşa hazretlerinin emekdarına yalnız iki konak verildi fi 10 Rebiü'l-ahir 1163süvari 7 nefer

Mahalle-i Karaman 3- Anadolu valisiYahya Paşa hazretlerinin (.) yalnız üç konak verildi fi 12 Rebiü'l-evvel 1163

Mahalle-i Cami-i Kebir 2- Polatlı Musa'nın etba'ına yalnız bir konak verilmiştir fi 24 Zilhicce 1162-Anadolu valisiYahya PaşaEfendi'mizin şatır başısına yalnız iki konak verildi fi 26 Rebiü'l-evvel 1163

Mahalle-i Hacı Mahmud 2- Anadolu valisidevletli Yahya PaşaEfendi'miz hazretlerinin adamlarına yalnız bir konak verildi fi 14 Rebiü'l-evvel 1163 –yinePaşa-yi

muma-ileyh efendimizin Timur bölükbaşına bir konak fi 27 Rebiü'l-evvel 1163- süvarı 3 nefer

Mahalle-i Ak Mescid 2- Polatlı Musa'nın etba'ına yalnız bir konak verilmiştir fi 24 Zilkade 1162- - Anadolu valisiefendimiz Yahya Paşa hazretlerinin Timur bölükbaşına bir konak fi 27 Rebiü'l-evvel 1163

Mahalle-i Arap Mescid 2- Anadolu valisiYahya Paşa hazretlerinin adamlarına yalnız bir konak verildi fi 14 Rebiü'l-evvel 1163–yinePaşa-yi muma-ileyh efendimizin Timur bölükbaşına bir konak fi 27 Rebiü'l-evvel 1163-süvarı 3 nefer

Mahalle-i Tac Ahmed 2-Anadolu valisiYahya Paşa hazretlerinin adamlarına yalnız bir konak verildi fi 15 Rebiü'l-evvel 1163

Mahalle-i Kâhil2-Anadolu valisiYahya Paşa hazretlerinin adamlarına yalnız bir konak verildi fi 15 Rebiü'l-evvel 1163-yinePaşa-yi muma-ileyh efendimizin Timur bölükbaşına bir konak fi 27 Rebiü'l-evvel 1163

Mahalle-i Hacı Yahya – Anadolu Divan efendisi İsmail Efendi'nin etba'ına yalnız bir konk verildi fi 26 Zilkade 1162- Yahya PaşaEfendi'miz hazretlerininTimur bölükbaşına bir konak fi 27 Rebiü'l-evvel 1163

Mahalle-i Burmalı 1-Anadolu valisiYahya PaşaEfendi'miz Timur bölükbaşına bir konak fi 27 Rebiü'l-evvel 1163

Mahalle-i Erdiç 1- PolatlıMusa'nın etbeına yalnız bir konak verilmiştir fi 24 Zilkade 1162

Mahalle-i Doğancı 1-Anadolu valisiYahya Paşa hazretlerinin konakcısına yalnız bir konak fi 27 Rebiü'l-evvel 1163

Mahalle-i Fakih Paşa 1-Anadolu valisiefendimizin Timur bölükbaşına yalnız bir konak fi 28Rebiü'l-evvel 1163

Mahalle-i Efecik 1-Anadolu valisinincebehaneci başıya yalnız bir konak verildi fi 8 Rebiü'l-ahir 1163

Mahalle-i Kubbeli 1-Anadolu valisiefendimizin Timur bölükbaşına yalnız bir konak fi 27 Rebiü'l-evvel 1163

Mahalle-i Çavuş başı 1-Anadolu valisiYahya PaşaEfendi'mizin konakcısına yalnız bir konak fi 27 Rebiü'l-evvel 1163

Mahalle-i Malla Bahşi 1-Anadolu valisiYahya PaşaEfendi'mizin cebehaneci başıya yalnız bir konak verildi fi gurre-i Rebiü'l-ahir 1163

Mahalle-i Kara Katib 1-Anadolu valisiYahya PaşaEfendi'miz hazretlerinin cebehaneci başısına yalnız bir konak verildi fi gurre-i Rebiü'l-ahir 1163

Mahalle-i Bedrek 1-Anadolu valisiYahya PaşaEfendi'mizin cebehaneci başısına yalnız bir konak verildi fi gurre-i Rebiü'l-ahir 1163

Mahalle-i Sinan Paşa 1-Anadolu valisiYahya PaşaEfendi'mizin cebehaneci başıya bir konak fi 5 Rebiü'l-ahir 1163

Mahalle-i Eksata 1-Anadolu valisiYahya PaşaEfendi'miz hazretlerinin cebehaneci başıya bir konak fi 5 Rebiü'l-ahir 1163

Mahalle-i Çavuş oğlu 1-Yahya PaşaEfendi'mizin efendimiz konakcısına bir konak fi 27Rebiü'l-evvel 1163

Mahalle-i Hacı Avtal 1-Anadolu valisiYahya PaşaEfendi'mizin cebehaneci başıya bir konak fi 5 Rebiü'l-ahir 1163

Mahalle-i Yukarı Pazar1-Anadolu valisinin cebehanecisine bir konak verildi fi 8 Rebiü'l-ahir 1163

Mahalle-i Zaviye 1-Anadolu valisinin cebehanecisine bir konak verildi fi 8 Rebiü'l-ahir 1163

Mahalle-i Hacı İsmail 1-Anadolu valisinin cebehanecisine bir konak verildi fi 8 Rebiü'l-ahir 1163

Mahalle-i Hisar önü 1-yine cebehaneci başıya bir konak verildi fi 8 Rebiü'l-ahir 1163

Mahalle-i Sinan Halife 1

Varak 62- Belge No:159

İibu bin yüz altmış iki senesi Rebiü'l-evvelin gurresinde konak defterine olundu

Mahalle-i Sufiler 7- Çilek Paşa hazretlerinin emmisi Mustafa Beyadamlarına yalnız bir konak verildi fi selh-i Safer 1162- Çilek Paşa hazretlerinin baş çukdarına yalnız bir konak verildi fi 27 Rebiü'l-evvel 1162- buğday kaldırmağa gelen Çelik Paşa hazretleri ağasına yalnız bir konak verildi fi 16 Cemaziyel-evvel 1162- yine buğday nakline gelen Çilek Paşa hazretlerinin ağasına yalnız bir konak verildi fi 17 Cemaziyel-evvel 1162- yinemezbûre bir konak verildi fi 18 Cemaziyel-evvel 1162- Anadolu valisinin (..) adamlarına yalnız bir konak verildi fi 8 Şaban 1162- defa Anadolu valisine at gönderen adamlara iki konak verildi fi 6 Şevval 1162

Mahalle-i İmaret 7- Çilek Paşa hazretlerinin emmisi Mustafa Beyadamlarına yalnız bir konak verildi fi selh-i Safer 1162- kapuçular bölükbaşısının adamlarına yalnız bir konak verildi fi selh-i Cemaziyel-evvel 1162- yine merhum Hacı MehmedAğa'nın adamlarına yalnız bir konak verildi fi gurre-i Cemaziyel-ahir 1162- yine merhum Hacı MehmedAğa'nın adamlarına yalnız bir konak verildi fi 2 Cemaziyel-ahir 1162- yine merkumun adamlarınayalnız bir konak verildi fi 3 Cemaziyel-ahir 1162-Divan efendisi İsmail Efendi bir konak verildi fi 12 Recep 1162

Mahalle-i Nesara 4-Teke Mehmet Paşatba'larına ikikonak verildi fi ahir-i Rebiü'l-ahir 1162- yine muma-ileyh Tekeli Paşa'nın etba'larına yalnız iki konak verildi fi 28 Rebiü'l-ahir 1162

Mahalle-i Karaman 3-- Çilek Paşa hazretlerinin emmisi Mustafa Beyadamlarına yalnız bir konak verildi fi selh-i Safer 1162-Çilek Paşa hazretlerinin baş çukdarına yalnız bir konak verildi fi 27 Rebiü'l-evvel 1163-

Mahalle-i Cami-i Kebir 2- Çilek Paşa hazretlerinin ağasına yalnız bir konak verildi fi 22 Rebiü'l-ahir 1163-Antalyalı İsmail Efendi'yi kala-bend etmekle getiren levendata yalnız bir konak verildi fi 19Cemaziyel-ahir 1163

Mahalle-i Hacı Mahmud 2- - Çilek Paşa hazretlerinin ağasına yalnız bir konak verildi fi 22 Rebiü'l-ahir 1163- kapuçular bölükbaşısı Hacı MehmedAğa'nın adamlarına yalnız bir konak verildi fi 3 Cemaziyel-ahir 1162-

Mahalle-i Ak Mescid 2-Tekeli Mehmet Paşa'nın adamlarına bir konak verildi 6 nefer fi evahir-i Rebiü'l-ahir 1162- Antalyalı İsmail Efendi'yi kala-bend etmekle getiren levendata yalnız bir konak verildi fi 19 Cemaziyel-ahir 1163

Mahalle-i Arap Mescidi 2-İspartaya buğday nakli için gelen ağaya yalnız bir konak verildi fi 2 Cemaziyel-ahir 1162- Antalyalı İsmail Efendi'yi kala-bend etmekle getiren levendata yalnız bir konak verildi fi 19 Cemaziyel-ahir 1163

Mahalle-i Tac Ahmed 2- Tekeli Mehmet Paşa'nın adamlarına bir konak verildi 5 nefer fi evahir-i Rebiü'l-ahir 1162- Antalyalı İsmail Efendi'yi kala-bend etmekle getiren levendata yalnız bir konak verildi fi 19 Cemaziyel-ahir 1163

Mahalle-i Kâhil2-Bayrak fermanı getiren vezir ağasının iki gün konak geldiler fi 9 Cemaziyel-evvel 1163 konaklar tamam oldu

Mahalle-i Hacı Yahya 2- Antalyalı İsmail Efendi'yi kala-bend etmekle getiren levendata yalnız bir konak verildi fi 19 Cemaziyel-ahir 1163-Anadolu valisi adamına yalnız bir konak verildi fi 15 Şevval 1162

Mahalle-i Burmalı 1-İspartaya hanta nakli için gelen ağaya yalnız bir konak verildi fi 3 Cemaziyel-ahir 1162-Tekeli Mehmet Paşa'nın adamlarına bir konak verildi 5 nefer fi evahir-i Rebiü'l-ahir 1162-

Mahalle-i Erdiç 1-Çilek Paşa hazretlerinin matracı başısına yalnız bir konak verildi fi6 Recep 1162-

Mahalle-i Doğancı 1-Çilek Paşa hazretlerinin matracı başısına yalnız bir konak verildi fi6 Recep 1162-

Mahalle-i Fakih Paşa 1-Çilek Paşa hazretlerinin çukdarına yalnız bir konak verildi fi 24 Şaban 1162-

Mahalle-i Efecik 1-

Mahalle-i Kubbeli 1-Tekeli Mehmet Paşa'nın adamlarına bir konak verildi fi evahir-i Rebiü'l-ahir 1162-

Mahalle-i Çavuş başı 1-Kütahya tarafından (..) okcu geleni kaldırmağa gelen yalnız bir konak fi 2 Ramazam 1162

Mahalle-i Malla Bahşi 1-Anadolu valisine çukdarına bir konak verildi fi 3 Ramazan 1162

Mahalle-i Kara Katib 1- Anadolu valisinin emrik ağasına yalnız bir konak verildi fi 2Ramazan 1162

Mahalle-i Bedrek 1-

Mahalle-i Sinan Paşa 1-

Mahalle-i Eksata 1- Anadolu valisi adamına yalnız bir konak verildi fi 15 Şevval 1162

Mahalle-i Çavuş oğlu 1-

Mahalle-i Hacı Avtal 1-

Mahalle-i Yukarı Pazar 1-

Mahalle-i Hisar önü 1-

Mahalle-i Zaviye 1-

Mahalle-i Hacı İsmail 1-

Mahalle-i Sinan Halife 1-

Polatlı Musa'nın ademleridir mah. Cami-i Kebir 1 konak- mah. Ak Mescid 1 konak- mah. Erdiç 1 konakyeni deftere kayd olundu fi 24 Zilkade 1162

Varak 63- Belge No:160

İşbu bin yüz altmış bir senesi Rebiü'l-evvelin on üçüncü gününde verilen konaklardır ki ber veçhi âti zikr olunur

Mahalle-i Sufiler 7- Çilek Paşa hazretlerinin imdad-i hazeriyesine bir konaktır fi 15 Rebiü'l-evvel – yineÇilek Paşa hazretlerinin imdad-i hazeriyesine bir konaktır fi 15 Rebiü'l-evvel – kala yoklamasına ve kilise yoklamasına mübaşir gelen Çilek Paşa hazretlerinin kapıcılar bölükbaşısına üç konak verildi üç gün çekti

Mahalle-i İmaret 7- Çilek Paşa hazretlerinin imdad-i hazeriyesine fi 13 Rebiü'l-evvel 1161– yinemezbûr hazeriyeciye yalnız iki konak fi 14Muharrem – Anadolu valisi devletli Süleyman Paşa hazretlerinin taksit ağasına fi 12 Recep 1161- yinemezbûr taksit ağasına iki konak fi 13 Recep 1162

Mahalle-i Nesara 4–

Mahalle-i Karaman 3-- Çilek Paşa hazretlerinin imdad-i hazeriyesinefi 13 Rebiü'l-evvel 1161- yineÇilek Paşa hazretlerininimdad-i hazeriyesinefi 14Rebiü'l-evvel 1161

Mahalle-i Cami-i Kebir 2- Süleyman Paşahazretlerinin iç mehter başısına iki gün konak çektiker fi 2 Ramazan 1161-

Mahalle-i Hacı Mahmud 2- Çilek Paşa hazretlerinin imdad-i hazeriyesineyalnız bir konaktırfi 14 Rebiü'l-evvel 1161- Metun fermanı getiren vezir ağasına bir konak verildi fi 23 Ramazan 1161-

Mahalle-i Ak Mescid 2-Anadolu valisinin taksit ağasına iki konak verildi fi 13 Recep 1161

Mahalle-i Arap Mescidi 2-Çilek Paşa hazretlerinin imdad-i hazeriyesine yalnız bir konaktır fi 15 Rebiü'l-evvel 1161-Süleyman Paşa hazretlerinin mehter başısına bir konak dahi verildi fi 3 Ramazan 1161-

Mahalle-i Kâhil2- Anadolu valisinin taksit başı ağasına iki konak verildi fi 14 Recep 1161

Mahalle-i Hacı Yahya 2- Süleyman Paşa hazretlerinin iç mehter başısına bir konak verildi fi 3 Ramazan 1161- yinemezbûre bir konak verildi fi 4 Ramazan 1161-

Mahalle-i Tac Ahmed 2- Çilek Paşa hazretlerinin zahirecisine yalnız iki konak verildi fi 28 Şaban 1161-

Mahalle-i Burmalı 1-Süleyman Paşa hazretlerinin iç mehter başısına yalnız bir konak verildi fi 5 Ramazan 1161 -

Mahalle-i Erdiç 1- vezir ağasına yalnız bir konaktır fi 25 Ramazan 1161 -

Mahalle-i Doğancı 1-Metun fermanı getiren vezir ağasına bir konak verildi fi 26 Ramazan 1161-

Mahalle-i Fakih Paşa 1-Taksit başına gelen ağaya bir konak verildi fi 6 Şevval 1161-

Mahalle-i Efecik 1-Kale teftişi için gelen selam ağasına yalnız bir konaktır fi 15 Zilkade 1161

Mahalle-i Kubbeli 1-Taksit başına gelen ağaya bir konak verildi fi 6 Şevval 1161-

Mahalle-i Çavuş başı 1- yine kalede mahpus olan kiralılar için gelen genç Ahmed'e bir konak fi 7 Şevval 1161-

Mahalle-i Malla Bahşi 1- kalede mahpus olan sarıklar için gelen genç Ahmed'e bir konak fi 7 Şevval 1161-

Mahalle-i Kara Katib 1-Çilek Mehmet Paşa hazretlerinin taksit-i evvel mübaşiri ser bölükbaşı Hacı MehmedAğa'ya yalnız bir konaktır fi 18 Muharrem 1161-

Mahalle-i Bedrek 1-kalede mahpus olan sarıklar için mübaşire bir konak fi 7 Şevval 1161-

Mahalle-i Sinan Paşa 1- Kale teftişi için gelen selam ağasına yalnız bir konaktır fi 15 Zilkade 1161

Mahalle-i Eksata 1- Anadolu Zahman oğluna gelen mübaşire bir konak verildi fi 7 Şevval 1161-

Mahalle-i Çavuş oğlu 1- Anadolu valisinin taksit-i evvel mübaşiri kapıcılar bölükbaşı fi 17 Muharrem 1162-

Mahalle-i Hacı Avtal 1-Anadolu valisi Çilek Paşa hazretlerinin taksit-i evvel tahsildarına gelen kapıcılar kethüdasına yalnız bir konaktır fi 16 Muharrem 1162-

Mahalle-i Yukarı Pazar 1-Anadolu valisinin taksit-i evvel mühassiline gelen ağaya bir konak fi 16 Muharrem 1162-

Mahalle-i Hisar önü 1-

Mahalle-i Zaviye 1-Anadolu valisinin taksit-i evvel mübaşiri kapıcılar bölükbaşısı fi 17 Muharrem 1162-

Mahalle-i Hacı İsmail 1--Çilek Mehmet Paşa hazretlerinin taksit-i evvel mübaşiri ser bölükbaşı Hacı MehmedAğa'ya yalnız bir konaktır fi 18 Muharrem 1161-

Mahalle-i Sinan Halife 1-

(Varak 64)

Mahalle-i Malla Bahşi 1- bir konak zahirecisine

Mahalle-i Kara Katib 1-bir konak Timur Paşa zahirecisine

Mahalle-i Bedrek 1-bir konak Timur Paşa zahirecisine

Mahalle-i Sinan Paşa 1- bir konak Timur Paşa zahirecisine

Mahalle-i Eksata 1- bir konak Timur Paşa zahirecisine

Mahalle-i Çavuş oğlu 1- bir konak Timur Paşa zahirecisine

Mahalle-i Hacı Avtal 1-bir Çay mübaşirine

Mahalle-i Yukarı Pazar 1- bir Çay Karyesi mübaşirine

Mahalle-i Hisar önü 1-bir Çay Karyesi mübaşirine

Mahalle-i Zaviye 1-bir Çay mübaşirine

Mahalle-i Hacı İsmail 1-bir Çay mübaşirine

Mahalle-i Sinan Halife maa İbek 1-Çilek Paşa hazretlerinin taksitçisine fi 15 Rebiü'l-evvel 1161 süvari 2 nefer

Çelik Mehmet Paşa hazretlerinin zahire ağası mah-i Şaban-i şerifin yirmi dokuzuncu Cuma ertesi günü menzilci İsmail'e konak verildiği kayd şod fi 29 Şaban 1161

Varak 65- Belge No:161

İşbu bin yüz altmış senesinde mahallata tevzi u taksim olunan konak defteridir ki ber veçhi âti zikr olunur.Harrere 13 Rebiü'l-evvel 1160

Mahalle-i İmaret 7-Anadolu valisi Süleyman Paşa hazretlerinin ikinci çukdarına konak 2 fi 24- - Çilek Paşa hazretlerinin zahirecisi selam ağasına konak verildi 3 fi 25-yinemezbûr zahireci adamına bir konak verildi fi 2 – yinemezbûr zahireciye birkonak fi 27 Muharrem

Mahalle-i Sufiler 7- Yeneikinci çukdar tevabiine iki konak- Çilek Paşanın zahirecisine iki konak –buçuk defa mezbûre fi 26- 2 defa mezbûre fi 27

Mahalle-i Nesara 4-Anadolu valisi hazeriye mübaşirine üç konak verildi –defa zahirecisine 1 konak fi 27

Mahalle-i Karaman 3-Anadolu valisinin baş çukdarına iki konak verildi- Timur Paşa zahirecisine bir konak verildi fi 27 Muharrem -

Mahalle-i Cami-i Kebir 2- Yenebaş çukdar adamlarına iki konak verildi – Timur Paşa zahirecisine fi 29 Muharrem -

Mahalle-i Hacı Mahmud 2-Anadolu valisinin hazeriye mübaşirine bir konak verildi-Timur Paşa zahirecisine bir konak fi 27 Muharrem

Mahalle-i Ak Mescid 2-Anadolu valisinin hazeriye mübaşirine iki konak verildi

Mahalle-i Kâhil2- Süleyman Paşa hazretleri konakçısına bir konak verildi iki kuruş da masrafları vardır- bağ için gelen çukdara bir konak

Mahalle-i Hacı Yahya 2- Anadolu valisinin konakçısına iki konak

Mahalle-i Arap Mescidi 2-yine merkumun konakçısına iki konak

Mahalle-i Tac Ahmed 2- yine müşarün-ileyhin konakçısına iki konak

Mahalle-i Burmalı 1- TimurPaşa konakçısıa bir konak verildi fi 23 Muharrem

Mahalle-i Erdiç 1-Timur Paşa zahirecisine bir konak fi 29Muharrem

Mahalle-i Doğancı 1-Timur Paşa zahirecisine bir konak

Mahalle-i Fakih Paşa 1-Timur Paşa zahirecisine bir konak

Mahalle-i Efecik 1- Timur Paşa zahirecisine bir konak

Mahalle-i Kubbeli 1-Timur Paşa zahirecisine bir konak

Mahalle-i Çavuş başı 1- Timur Paşa zahirecisine bir konak

Varak 65- Belge No:162

Budur ki medineyi Kara Hisar-ı Sahib mahkemesinde eyyam-i Cuma ve idlerde mahkeme muhafazasıyla ve hizmet-i hükkam zevil-ihtiram ile mükayyed u mütemekkin mutemet aliyh ve mutemet el-ahali olup kırk senesinde mütecaviz mahkemeye mülazemet üzere şehri oğlu Hacı top total terzi himaye-i hükkamdır saliyane ve cizye ve gayri tekalif-i örfiyeden mahmi ve gayet fakirü'l-hal ve bi-kes ve hane berduş olduğu ecilden merhametine seza ki (.) fil-arz bir hükmümüz fis-sema hadis-i mutlak olup zimmi olur ise dahi tahtında dahil olmakla itimat el-hadisü-şerif merhamet buyrulup taciz olunmak üzere ittifak olunduğu kayd şüd.

Çavuş oğlu mahallesinden İsmihan bint-i el-Hac Abdullah nam hatunu yirmi kuruş mihr-i mevcel üzere yine ba'dü'l-tahlif MehmedPaşa'ya akd-i nikâh olunduğu kayd şüd. fi 25 Muharrem 1159

Zevce taadi olan cizye (.) Mehmed'in amme-i davadan zimmetinde ibda eylediği kayd şüd fi 2 Muharrem 1159

Müftü efendi vilayet akçasından keçeni beyan eder

100 kuruş Issızca'dan geçen035 İberk'ten geçen

Varak 65- Belge No:163

Kütahya'dan (.) Süleyman Ağa ve Mustafa Ağa'ya yirmi bar-girden ziyade verilen

Mehmed Ali'nin bar-girine 2 aded –Aksaray müftüsü hususu için gelen çukdarlarım Ahmed hana verilen 3 aded

Ömer Paşa oğlunun adamı Hacı Hasan'a verilen bar-gir 2 aded- Kütahya'ya Abdullah Ağa'ya giden çukdar İsmail'e verilen bar-gir 2 aded

Alemdar el-Hac Mustafa Ağa vilayete baki kalan kuruş 17

Ekmekçilere verilen buğdayları beyan eder

Yeni cami kurbunda hanta 10 kile

Ekmekçi Hüseyine hanta 8 kile 1 (.)

Ekmekçi İsmail de hanta 8 kil

Keraz'da hanta 9 kil

Tamtarı'da hanta 12 kile

Abdul? 'de hanta 10 kile

Varak 66- Belge No:164

Menzilci Salih Paşa'nın yirmi bar-girden ziyade verdiği bar-girdir ki Mustafa Ağa Haleb'e gittikte verilen bar-gir 25 adedAli Paşa hazretlerinden gelen Araplara verilen barügir 7 aded

İsmail karyesi imamına 1 bar-gir – silah-dar ağaya verilen 20 bar-gir – çavuş başı ağaya verilen 11 aded fi 24 Recep 1159 – defa çavuş başı ağaya gittiği gün 9 aded fi 24 Recep 1159- defter eminine verilen bar-gir 11 aded – Çilek Paşa tarafından o beyden gelen (kalan kısmı yok)- Kara Hisar-ı Sahib mutasarrıfı Paşa hazretlerinin Kütahya'ya habere giden çukdarlarına verilen 2 bar-gir- Çilek Paşa çukdarına verilen 2

bar-gir fi 24 Recep 1159- İmaret teftişine gelen mübaşire verilen bar-gir 6 aded – Kütahya'nın tarklarrına giden tartarlara verilen bar-gir 4 aded –bila-ücret veresi deyü yedlerinde buyruldu vardır fi 28 Recep 1159- Ali Paşa hazretlerinin sariban başısı tarafından gelen adama verilen bar-gir 3 aded fi 5 Rebiü'l-evvel – asker süricisi turnacı başı Mahmud Ağa verilen bar-gir 15 aded- yevm-i mezbûrda verilen bar-gir 2 aded- vezir ağasına verilen 3 aded

Balada tahrir olan bar-girlerin nizam-i cedid üzere ücretleri tarafından verilmek üzere yedlerinde emr-i alileri var.

Menzilci Salih Paşa'nın balada olan bar-girinin akçasını aldıktan sonra muceddedden yirmi bar-gir ziyade verdiği bar-girdir ki zikr olunur fi 22 Cemaziyel-ahir 1159

Kabıcı başına verdiği bar-gir 7 aded- Şuhud'da giden (.) birer kuruş düşmüştür – Üşşak'a giden hazine götüren çavuşlara verilen bar-gir 9 aded dörder kuruşa tutulmuştur fi 25 Recep 1159- cemen yekün 36 aded kendine teslim ücretinden 17 kuruş

Kütahya'dan Bileli tüccar katl ve mali sırka olunmuş deyü teftiş için gelen çukdara verilen buyruldu ile bar-gir 2 aded- kadı oğlu nam vezir ağasına verilen bar-gir enamdır 6 aded

Defter olunur ki Paşa hazretlerinin tezkeresi mucibince verilen kuruşa

Arpacı kılıcı oğlu İbrahim ve şeriki (.) keçen 84 kuruş

Ekmekçi şahsından vekil harcına keçen 59 kuruş

Kendi hizmeti için nakden teslim olunan 20 kuruş

158

Defa vekil harcı nakden verilen 039 kuruş

(.) harcı için 015

212

Defa vekil harcı teslim 060 kuruş

Ali Ağa'ya Paşa ancak verilmek 350

Yalnız altı yüz yirmi iki kuruştur 622

Defa vekil harcı nakden teslim yalnız 11 altın 048

670

Arpacı kılıcı oğlu İbrahim şeriki gele vekil harcı seksen dört kuruş havale eyledikleri kayd şüd.

Burmali mahallesinden 55 kuruş-Kubbeli mahallesinden teslim 50 kuruş-Hisar önünden teslim 19 kuruş –

50- 14-21-12=170

(yok) eden sefer-i hümayuna gitmek taahhüd eylediği sicil-i mahfuza kayd şüd

Yukarı Pazar'da Recep Paşa oğlu Mahmud sefere gitmekle tenbih şüd

(yok) Osman Paşa oğlu Amuca olan sefere gitmekle taahhüd şüd

Varak 66- Belge No:165

Menzilci Salih Paşa'ya selam ağasına verdiği on bar-girin ücreti on beş verilse gerektir fi 14 1160

Yusuf oğlu Halil Ağa'ya Hacı oğlu için teslim

Defa kendi akçasına Hacı İsmail'e teslim 64 kuruş

Defa Halil Ağa'ya vilayet akçasından 20 kuruş+ 16 =100

(.) ba ferman zuhur eden sefer-i hümayuna gitmek ile müteahhid eylediği sicil-i mahfuza kayd şüd 1159

Hacı Boşnak ancak Hacı İsmail'e 12 kuruş kendi akçamdan verdim

(yok) Akçaya mumculara yağ vermeğe taahhüd edenleri beyan eder fi 16 Şaban 1159

Sarı Mehmed- Emir oğlu –kasap Veli- Emir Salih –(yok) Paşa-Maide oğlu – Bedel oğlu- kubbe kulak oğlu

Hasan Paşa oğluna Çavuş oğlu mahallesinden teslim 50 kuruş

Mumcuların esamileri Kürekçi Halil – Tavuğu Büyük oğlu- Mumcu Osman – Mumcu Avez-Haydar Ahmed – mahalleyi Zaviye teslim 20 kuruş + 15

1159 senesi mah-i Şevval'ın yirmi ikinci günü Pazar günü ryz-i Kasımdır 1160 senesi mah-i Safer el-hayrın yirmi dokuzuncu Cuma ertesi Mart iptidası olduğu kayd şüd

Saadetli Ali Ağa'ya vilayet akçasından gönderilenden ma adaelden verdiğim akçayı beyan eder fi 14 Rebiü'l-evvel Halil'e teslim olunan yaldız altın 12 bi-hesap

Defa kendine teslim olunan yaldız altın 25

Defa Ali Ağa'ya teslim yaldız altın 45

048 kuruş+100+180

Neara mahallesinden teslim kuruş 200

BEŞİNCİ BÖLÜM

5. 544 NUMARALI KARAHİSAR-I SAHİP ŞER'İYYE SİCİLİNİN TRANSKRİPSİYONUNUN DEĞERLENDİRMESİ

‘On Dördüncü Sicil’ başlığı ile elimizde bulunan bu belge, H.1159-1160(M.1746-1747) yılı arasında meydana gelen sosyo-ekonomik, kültürel vs. hadiseleri ele almaktadır. Bu vasıtaıyla, belgenin geçtiği tarihler arasında Afyon bölgesinin yaşam tarzına ve hadiselerine de ışık tutulacaktır. Zira, şer’iye sicillerindeki esas gaye de budur. Biz de bu bölümde, tez konumuz olan çevirimizi biraz daha mercek altına alarak, açmaya çalışacağız. Böylelikle, belgede ne tür konuların yer aldığı, bu konuların hangi üslup ve kaidelere göre yazıldığı ortaya çıkacaktır. Detayların ortaya çıkmasına paralel olarak da, haliyle dönemin yaşayışı hakkındaki somut veriler elde edilecektir.

Belgenin başında numarası, tarihi ve belgeyi kayıtlara alan kadı’nın adının yer aldığını görüyoruz. Sayfa sayısı da belgenin orijinalinde varak³⁰ olduğu için sayfa numaraları bizimkinden farklılık göstermektedir³¹. Bu yüzden, bölümlerin başında sayfa numaraları ve orijinal sayfa sayısının yanında da belgeler, numarlandırılarak ayrı olarak belirtilmiştir³². Böyle bir yol izlenerek, istenilen bölümün kolay bir şekilde bulunabilmesi amaçlanmıştır.

Cümleler ise Türkçe’ye çevrilmiş olmasına rağmen Osmanlı Türkçesi olması hasebiyle, ilk etapta anlaşılmakta güçlük çekilse bile okudukça, en azından bir şeyler yakalanabilmektedir. Biraz göz aşinalığı biraz da kelimelerin anlamları üzerinde çeşitli sözlükler vasıtasıyla durularak, anlaşılabilirliği artırılabilir. Çünkü her ne kadar başlangıçta bize yabancı gelse bile bu dilin-eski de olsa- Türkçe olduğu unutulmamalıdır. Ancak her şeye rağmen, belgenin orjinalliğini bozmamak adına, çeviri de aslına göre yapılmıştır. Yani, imla veya noktalama ya da kelime yazılışlarında belgenin öz haline sadık kalınmıştır.

³⁰ O dönemdeki kağıt sayfalarına verilen numaradır. Sayfa ebadı da bugün kullandığımız sayfa büyüklüğünden farklı ve daha büyüktür.

³¹ Belgenin orijinali, varak olarak 66 sayfa iken bizdeki sayfa düzenine göre 105 sayfa tutmuştur.

³² ‘38-106’ örneğinde olduğu gibi.

İlk birkaç davaya kuşbakışı baktığımızda kayıtların altına, kullanılan takvim ölçüsünde tarih atıldığı dikkati çekmektedir. Örneğin, ‘Fi³³ 8 Cemâziye’l-evvel³⁴ 1159’. Tarihin de altına şahitlerin isimleri ve o gün varsa hazır bulunan Şuhudu’l hal’daki³⁵ kişilerin isimleri yer almaktadır. Yazılan isimlerin başına, kişilerin belirginleştirilmesi amacıyla çeşitli sıfatlar kullanılmıştır. ‘Turunç Ağa, Anteblioğlu, İşçi vs.’ gibi lakablar da bize, o dönemde kullanılan lakabların çeşitliliğini gösteren somut örneklerdir. Bu örnekler, geçmiş bölümlerde açıklanan ve şer’iye sicillerinin o dönemin sosyo-ekonomik yaşayışı hakkında ipuçları verdiği bilgisiyle de açık bir şekilde örtüşmektedir. Yine kullanılan lakablarda üzerinde durulacak bir diğer nokta, lakabların belirli bir ölçü ve kurala dayanmamasıdır. Yani lakablarda, ne sadece fiziksel özellikler ne de sadece kişinin nereli olduğu gibi sabit kurallar bulunmamaktadır. Bazen meslek, bazen ‘ağa’ gibi toplumdaki statüler kullanılırken bazen de baba adının kullanıldığı görülmektedir. Kimi zaman, daha da ilginç lakab ve ön adların bulunduğu, belge boyunca göze çarpmaktadır³⁶. Bu durum ‘soyadı’ tarzı bir yöntemin kullanılmamasından ileri gelmektedir. Böylesi basit bir uygulama ile sorunun, neden kökten çözülmediği düşüncesi de dönemin imkan ve koşulları içerisinde değerlendirilmelidir.

Kayda alınan davaların içerik boyutlarını incelediğimizde basit bir nikah akdinin kayda alındığı gibi, meselelerin daha derin boyutlarıyla incelendiği veya incelenmesi gerektiği mevzuların da yer aldığı fark edilmektedir. Buna paralel olarak da, meselenin muhteviyatına veya önemine göre kayıtların uzunluğu değişmektedir. Hatta bazı durumlarda konulara açıklık getirecek tablolar dahi yer almaktadır.

³³ Arapça’da harf-i cerr olarak kullanılır. Zamana ve mekana aidiyeti ifade eder. Yani “içine, içinde,hakkında, hususunda vs.” anlamlarını içermektedir. Kelimenin başına yazıldığında, o kelimeyi “i” diye okutmasından dolayı “harf-i cerr” denir.

³⁴ O dönemde kullanılan, yani Kameri(Hicri) takvimde ayların beşincisidir.

³⁵ ‘Şer’iye Sicilleri ve Önemi’ adlı bölümde yer almaktadır.

³⁶ Mesela ‘Çilek Mehmed Paşa, Mumcu Osman’ örnekleri, kullanılan farklı lakablardan yine bazılarıdır.

Mahalle-i Sufiler Konaksüvari 29 nefer 12 nefer süvari Fi 5 Safer sene 1159	Mahalle-i Karaman konaksüvari 38 nefer Fi 11 Safer 1159	Mahalle-i Sinan Paşa Kalacık mübaşiri konaksüvari 13 nefer Fi 27 Safer 1159	Mahalle-i Fakih Paşa Kalacık mübaşiri Konaksüvari 13 nefer Fi 28 Safer 1159
Mah. Kâhil Mehter oğlu mübaşiri Konaksüvari 13 nefer Fi 29 Safer 1159	Mah. İmaret Mehter oğlu mübaşiri Konaksüvari 2 3 nefer Fi Gurre-i Ra 1159	Mah. Efecik Mehter oğlu mübaşiri Konaksüvari 2 3 nefer Fi 3 R 1159	Mah. Kara kâtip İbrik-dar konağı Konaksüvari 2 2 nefer Fi 3 R 1159
Mah. Cami'-i Kebir İbrik-dar konağı Konaksüvari 2 5 nefer Fi 3 R 1159	Mah. Taç Ahmed İbrik-dar tavabeiy Konaksüvari 2 3 nefer Fi 3 R 1159	Mah. el-Hac Mahmut Mehter oğlu konağı Konaksüvari 2 3 nefer Fi 3 R 1159	Mah. Arap Mescidi Susuzlu kethüda'ya gelen sancaktar ağa Konaksüvari 2 5 nefer Fi 4 R 1159
Mah. Kubbeli Mehter oğlu Konaksüvari 2 3 nefer Fi 4 R 1159	Mah. Erdic Mehter oğlu mübaşiri Konak 1 Fi 6 R 1159	Mah. Çavuş başı Mehter oğlu mübaşiri Konak 1 Fi 7 R 1159	Mah. el-Hacı Avtal Mehter oğlu Konak 1 Fi 8 R 1159
Mah. Sinan Halife Mehter oğlu mübaşiri Konaksüvari 2 3 nefer Fi 9 R 1159	Mah. Çavuş oğlu Sebsen karyesine gelen Konaksüvari 2 6 nefer Fi 11 R 1159	Mah. Doğancı Sebsen karyesi mübaşiri Konaksüvari 2 8 nefer Fi 11 R 1159	Mah. Zaviye Mühtasab Abdullah'ın Konaksüvari 3 4 nefer Fi 15 R 1159

Mah. İmaret İmaret-i Nakşbende gelen mübaşir Konaksüvariat 13 nefer3 Fi16 R 1159	Mah. Ekne Mühtasab Abdullah'ın Konaksüvari 3 4 nefer Fi16 R 1159	Mah. Sufiler Mühtasab'ın Konak 1 Fi 17 R 1159	Mah. Ak Mescid Mühtasab'ın Konak 1 Fi 18 R 1159
Ve def'a mahalle-i İmaret Karacaviran mübaşiri Konaksüvari 4 2 nefer Fi 21 R 1159 Fi 22 R 1159		Ve def'a mahalle-i Sufiler Konaksüvari 4 (Silik) Fi 4 C 1159	

Örneğin, yukarıdaki tabloda konakların kime ait olduğu, hangi mahallede yer aldığı ve konaklarda kaç asker bulunduğu gibi bilgilere ulaşılmaktadır. Biz de bu sayede, o dönemde kullanılan mahalle isimlerine ve bu isimlerin hangi özellikler taşıdığı bilgisine ulaşmış oluyoruz³⁷. Konaklarda görevli olarak yer alan asker sayısı da, konağın büyüklüğü veya konak sahibinin sosyo-ekonomik statüsüne göre değişmektedir. Tabloda yer alan bölümlerin en alt kısmına da yine belgenin resmiyet niteliğini daha da tescilleştiren tarihler kaydedilmiştir. Bu tarihler de o kayıtların tutulduğu zamanı göstermektedir. Ancak, bu tarihlerde yer alan ay isimlerinin bazen kısaltıldığı da dikkati çekmektedir. Mesela, 'Fi 22 R³⁸ 1159' gibi.

Tablonun yer aldığı dava ve akabindeki içeriklere bakıldığında, nikah veya insani davaların yer aldığı kayıtların dışında asayiş, cebre dayanan vakalar vs. gibi olayların da yer aldığı görülmektedir. Haraç veya darb olaylarının görüldüğü vakalar dikkati çekmektedir. Hal böyle olunca da davaların ehemmiyetine göre mevzubahis olan kişi sayısı, şahitler ya da Şuhudu'l hal' de yer alan kişilerin statüleri dahi değişiklik arz etmektedir. Bazen de herhangi bir kişinin malvarlığını kayıt altına aldığı da görülmektedir. Mal varlığını kayıt altına alma işlemi, kişinin elindekileri tescilleştirmeyi

³⁷Tablodaki bilgilerin başında, mahalle isimleri yer almaktadır. 'Mahalle-i Sufiler, Mahalle-i Karaman' tabloda yer alan isimlerden bazılarıdır.

³⁸ Rebi'ül Ahr, ayların dördüncüsüdür.

sağlayan bir nevi tapu niteliğindedir. Bazen de, insanların olası tehlikelere karşı aldığı bir tedbir hüviyetindedir.

Belgenin içeriğindeki izlenimlerden, şer'îye sicillerine her türlü kaydın alındığını birkez daha görmüş oluyoruz. Zira, belgelerde sadece vakaların değil, aynı zamanda atama durumlarını bildiren mektuplar da yer almaktadır. Bu durum yine, şer'îye sicillerinin sadece bir yer hakkında değil, tüm Osmanlı hakkında çok değerli bilgiler verdiğinin kanıtıdır. İlerde karşılaşacağımız bölümler, bu noktayı çok daha açık bir şekilde gösterecektir.

Belge incelenmeye devam edildiğinde davaların içeriğindeki özellikler de daha belirgin bir şekilde ortaya çıkmaktadır. Zira, davalar üzerinde yardımcı olan tabloların dışında, vukunun seyrini etkileyecek eski kayıt ve bilgilerden de yararlanıldığı anlaşılmaktadır.

Elimizdeki çeviride sıkça rastladığımız nikah kayıtlarının tutulduğu bölümlerde de nikahın, genelde belirli bir karşılık olan mehr-i müeccel³⁹ üzerine kıyıldığı görülmektedir. Bu kaidenin, dini nikahın uygulanmasında dün olduğu gibi günümüzde de uygulanan bir kural olduğu bilinmektedir. Nikah durumlarının dışında, ayrılık vaziyetlerinin de hangi hallerde gerçekleşeceği veya gerçekleşmesi gerektiğine dair kayıtlar da tutulmuştur. Mesela bazı kayıtlarda kişiler, bazı durumlar gerçekleştiği takdirde(ölüm veya ortadan kaybolma vs.) eşlerinin kendilerinden ayrılışını kayıtlarla taahhüt altına almıştır⁴⁰. Yine bu tür örneklerle paralel olarak dikkate takılan bir diğer husus da, soyadı olmadığı için kişilerin iyice belirginleştirmesini sağlayan ifadelerdir. Bazen lakab veya çeşitli sıfatların yeterli görülmediği durumlarda bu yola başvurulmuştur. “Kara Hisar kethüdası Osman Paşa’nın oğlu Süleyman” ifadesinde, kişiyi barizleştirmek için bu yöntemlerden biri kullanılmıştır. İfadeden anlaşılabileceği üzere, Kara Hisar kethüdası Osman Paşa’nın oğlu Süleyman’ın kimlik bilgisi daha net bir şekilde ifade edilmeye çalışılmıştır. Böylelikle ilerde oluşabilecek bir karışıklığın veya inkar gibi bir vaziyetin önüne geçilmeye çalışılmıştır.

İlerleyen kayıtların başlangıcında da dini ifadelerin yoğun bir şekilde kullanılması veya konu başlangıçlarında Allah’ın isimlerinin kullanıldığı da dikkati

³⁹ Boşanma veya ölüm halinde kız tarafına verilmesi taahhüt olunan para veya bedel.

⁴⁰ ‘Kara Hisar kethüdası Osman Paşa’nın oğlu Süleyman mahfil-i kazada ikrar ederken her ne vakit ki üç ay memleketi terk-i ahir diyara gidersem zevcem Ayşe benden tefrik olunsun dediği’ ifadesi, yukarıda belirttiğimiz durumu açıklamaktadır.

nazardan kaçmamaktadır. Bu ifadelerden de anlaşıldığı üzere, kayıtların ve hukuk normlarının temelinde dini kaidelerin yattığı net bir şekilde fark edilmektedir.

Yine bazı kayıtlarda farklılık arz edecek bir diğer konu, devlet görevlileri tarafından toplanan para veya vergilerin kayıt altına tutulduğudur. Bununla birlikte bölge bölge ne kadar toplandığı, toplanan paralardan varsa çalışanlara dağıtılan paralar ve kalan net miktar da belirtilmiştir. Amaç olarak, gelir ve giderler kayıt altına alınarak resmileştirilmeye çalışılmıştır⁴¹. Fakat bütün bunlara rağmen, dönemin geçtiği XVIII. YY'da Osmanlı'nın içerde ve dışarda birçok sorunu olduğu ve merkezi otoritenin idarede zorlandığı dönemler olduğu da unutulmamalıdır.

Kayıtları değerlendirmeye devam ettiğimizde, kayıtları tutulan mevzuların derinleştiği, koyulaştığı ve uzunlaştığı gibi, çeşitli meslek grupları ile ilgili konulara da değinildiği görülmektedir. Ancak, meselelerin öncesi bilinmediği için bazı kayıtlar üzerine değerlendirmeler yapmak da güçleşmektedir. Yine de konuların derinleşmesinden de anlaşılabileceği üzere bu belgelerde, yönetimle ilgili önemli mevzuların da kayıt altına alındığıdır. Yönetimle ilgili sorunlar ayyuka çıktıkça, bu konuya daha detaylı biçimde değinilmiştir.

Bazı meseleler de yorumlarla, gerçeğin özüne ters düşmemeye dikkat edilerek yorumlanmaya çalışılmaktadır. Mesela, “1160 senesi mah-i Rebiü'l-evvelin on dokuzuncu günü cümle ayan-i vilayet ve ahali-i memleket marifetleriyle ekmekçilere nizam⁴² verilip her birine bir fırın tayin olunup altı buçuk kuruşa buğday ve kırk beş dirhem ekmek bir akçaya nizam verilerek” kaydında, ekmek fiyatlarının ağırlığının belirtilerek kayıt altına alındığı tahmin edilmektedir. Tıpkı günümüzde olduğu gibi, ekmeğin belirli bir ağırlık oranında fiyatlandırıldığı gibi, o dönemde de paralel yöntemlerin uygulandığı gerçeğiyle karşılaşılmaktadır. Bunun da toplum yararına olması gerektiği ve ekmeğin belirli bir nizam ölçüsünde ayarlanmasına çalışıldığı fikrine ulaşılmaktadır.

Belgemizin içeriğinde ilerlediğimizde, karşımıza bu kez farklı bir tablo ortaya çıkmaktadır. Her ne kadar tablodaki verilerin öncesi hakkında çok ciddi bilgilere haiz değilssek bile, biraz yorum da katarak doğruya yakın sonuçlara ulaşabiliriz.

⁴¹ İlerleyen sayfalarda, muhtelif vergilerin yer aldığı veri örnekleri de bulunmaktadır.

⁴² Kanun veya düzene sokmak anlamlarına gelmektedir.

Doker menziline şairKileEtimur menziline şairKile

İbert	30	Etimur	15
Osman	30	Ayas İni	20
Doker	30	Buzadik-buz oyuk	15
Sultan	20	Dinar	10
Er	10	Gündüzlü	10
Likin	10	Seran balı	05
Beg	10	Bostanlı	10
Ölü Murad	15	Kozluca	15
Karaca Ahmed	15	Toğanlar	10
Kazlı Göl? sız	15	Kara Ağaç	15
Hacı Beyli	10	Esiz?	30
?	03	Çalışlar	10
Yukarı Tantarı	10	Corca-i Kebir	20
Aşağı Tantarı	10	Sebesen	10
Yenice	12	200	
200			

Mihail Konağına ŞairKileKara Hisar Menziline ŞairKile

Haleli	10	Eserk?	20
Çobanlar	30	İsmeil	20
Sencili	30	Bayat	15
Keseler?	20	Çini	15
Çavdarılı	10	Çorca-i Sagir	15
Teleker	10	İnar	15
Harmanlı	10	Çakır	30
Kara Arslan	30	İrken	30
Mihail	20	Matleb	10
Işıklar	10	Tunar taş	20
Tasmoğlu	10	Eşnas	20
Kara viran	10	Susuz	15
		Akça?	15
	200	Selar	15
		Kışlacık	10
		Deper	10
		Sukluk	25
		Ayvalı	15
		Çıkar?	15
		Kala?	20
		Çıkırlık	15
			365

Tablo üzerinden hareketle değerlendirme yapacak olursak, tablonun başında “Doker menziline şair⁴³” derken, o bölgeye verilen ürün belirtilmek istenmiştir. ‘Kile⁴⁴’ başlığı ile de verilen ürünün miktarı gösterilmiştir. Bu sayede bölge bölge nereye, ne kadar ürün verildiğine dair resmi bir hüviyet kazandırılmaya çalışılmıştır. Son kısımdaki toplam rakamlar ise, verilen bölgenin tamamına ne kadar düştüğünün toplamıdır.

O dönemdeki veraset olaylarının da kayıt altına alındığı çeşitli kayıtlarda yer almaktadır. Yine bu kayıtlar yazılırken, kim-kimin varisidir ve verasetin oluş şekli, detayı gibi durumlara karşı hassasiyet gösterilmiştir. Bütün bunlar da o dönemdeki bilgi, tecrübe veya şartların getirdiği şekillerde kayıt altına alınmıştır. Örneğin, bazı cümlelerin de çok uzun ve karmaşık olması mevzuların iç yüzünü veya detayını anlamayı zorlaştırmıştır.

Belge üzerinde ilerledikçe, önümüze çıkan kayıtlardan bazılarının eksik ve tamamlanmamış olduğu da göze çarpmaktadır. Vaziyet böyle olunca da eksik veya boş olan yerler, parantez içerisinde belirtilmiştir. Boş veya eksik olan bölümlerin neden böyle bırakıldığıysa bilinmemektedir.

Öncesi bilinmediğinden dolayı, geçmiş muğlak olan hususlarda bazı malların alıkoyulduğu ve bunların daha sonra gerekli yerlere teslim edildiği de kayıtlarda mevcuttur.

Belgemiz her ne kadar Afyon’u anlatıyor olsa bile, bazı kayıtlarda da Malatya, Harput, Antalya vs. gibi yerler de zikredilmiştir. Bu da meselelerin, daha izahatlı yapıldığının anlaşılması açısından ortaya çıkan bir başka detaydır.

Değerlendirmemize devam ettikçe, elimizdeki sicilde bulunan farklı bir tabloyla daha karşılaşıyoruz.

⁴³ Arpa.

⁴⁴ Eski bir ağırlık ölçüsü. 40 litrelik hububat ölçüsüne tekabül etmektedir.

Mahalle-i İmaret 8 hane – 4 buçuk nefer	Mah. Sufiler 8 hane – 5 nefer	Mah. el-Hac Yahya 3 hane – 2 nefer	Mah. Sinan Paşa 1 buçuk hane 1 buçuk nefer	Mah. Arap Mescidi 3 hane- 1 buçuk nefer
Mah. Cami’-i Kebir 1 hane -3 buçuk nefer	Mah. Burmalı 1 hane- 1 nefer	Mah. el-Hac Evtel 1 buçuk hane 1 buçuk nefer	Mah. Taç Ahmed 1 buçuk hane 1 buçuk nefer	Mah. Fakih Paşa 2 buçuk hane
Mah. Malla Bahşi 1 hane	Mah. Bedrek 1 hane buçuknefer	Mah. Erdic 2 hane	Mah. Efecik 1 hane -4 buçuk nefer	Mah. Aybek buçuk hane 1 nefer
Mah. Ekne 1 hane – 3 nefer	Mah.Kahraman 2 hane - 4 buçuk nefer	Mah. Doğancı buçuk hane 2 buçuk nefer	Mah. Kubbeli 1 hane – 2 nefer	Mah. Çavuş oğlu buçuk hane 2 buçuk nefer
Mah. Yukarı Pazar 3 nefer	Mah. Sinan Halife buçuk hane 1 buçuk nefer	Mah. el-Hac Mahmut 2 hane – 4 nefer	Mah. el-Hac İsmail 1 hane	
Mah. Zaviye Buçuk hane	Mah. Kâhil 2 hane	Mah. Ak Mescid 1 buçuk hane 1 buçuk nefer	Mah. Kara Kâtip buçuk hane 3 buçuk nefer	Mah. Nesara 1 hane

Bu tablonun öncesindeki açıklamara baktığımızda, ‘avarız⁴⁵’ vergisinin toplanmasıyla alakalı bir veri olduğu anlaşılmaktadır. Zira, mahalle ve hanelere kadar tek tek kayıt tutulmuş, hatta hanelerden çıkacak nefer⁴⁶ sayısı da belirtilmiştir. Tablodan sonraki kayıtlara bakıldığında, bazı hanelere düşen paraların da kayıt altına alındığı görülmektedir. Hatta, sonlara doğru tutulan kayıtlarla, yapılan karşılaştırmadaki para veya

⁴⁵ Olağanüstü durumlarda, özellikle savaş gibi hallerde toplanan bir vergidir.

⁴⁶ Asker.

nefer sayısındaki eksiklikler de kayda geçirilmiştir. Bütün bunları bir arada tutarak ve avarız vergisinin de mevzu bahis olmasından da hareketle, savaş veya ona benzer olağanüstü bir durumun hazırlığı içinde olduğu sonucuna varılabilir.

Osmanlı Devleti'nin önemli bir özelliği olan tımar dağıtımı ve buna ilişkin sorunlar da belgede sıkça rastlanan bir diğer konudur. Zira, dönemin koşulları da göz önüne alındığında tımar sistemindeki aksaklıkların ve sorunların da başgösterdiği bilinmektedir. Koşullara paralel olarak, tımar sahipleri veya tımarın devri gibi hususlara o dönemin kayıtlarında sıkça rastlanması gayet doğaldır.

O dönemdeki genel gıda ürünlerinin çarşıdaki fiyatlarıyla ele alındığı bir kayıt da göze çarpmaktadır. Kayıtlarla birlikte, hem o dönemdeki erzak ürünlerinin neler olduğu hem de fiyatlar hakkında bize somut bilgiler verilmektedir. Buradan hareketle de o dönemde çarşı-pazar ürünlerinin⁴⁷ fiyatlarının dahi resmi kayıtlara geçtiği anlaşılmaktadır. Böylelikle de belgenin, o dönemki ekonomik yapı veya durum hakkında bilgiler içerdiğini göstermesi açısından önemlidir.

Değerlendirmeye alınacak hususlardan biri de devlet erkanında yer alan muhtelif görevlilerin mektuplarıdır. Çünkü bazı kayıtlarda, meselelerin izahatına yarayacak mektuplar da yer almaktadır. Bu mektupların içeriğinde, dönemin içinde bulunduğu sıkıntıların olduğu aşıkardır. Gerek tımar gerekse de yeniçerilerden bahsedilen bölümlerin yer alması, bu durumun en belirgin örneklerindendir. Zira, bilindiği gibi hem tımar sistemi hem de yeniçerilik artık son demlerini yaşamaktadır. Yeniçerilerin askerlik dışında başka işlerle uğraşması, yeniçeriliğin bir veraset haline gelmesi, tımar sisteminin de kuruluşundaki özünün dışına çıkması vs. gibi sorunlar, elimizdeki kayıtlara da yansımıştır. Hatta, bazı hadiselerin halk ile devlet memurları arasında yaşanan sosyo-ekonomik sorunlar olması da muhtemeldir. Zaten, elimizdeki belgenin yazıldığı tarihten 80 yıl sonra yeniçerilerin ve ardından tımar sisteminin sancılı bir şekilde kaldırılacak olması, yaşananların en önemli genel sonuçlarından olacaktır. Aynı zamanda, bu radikal ve hayati kararların ne kadar yerinde olduğunun somut gerekçeleri, elimizdeki kayıttan da apaçık ortaya çıkmaktadır⁴⁸.

O dönemin sosyal, hukuki ve ekonomik şekli ile ilgili izlenimler veren kayıtlardan birinde yer alan verasetin ele alınış şeklidir. Merhumenin varislerinden kime

⁴⁷ İlerdeki bölümlerde, çarşı-pazar ürünlerini örnekleyen bir liste verilmiştir.

⁴⁸ Gerek tımar gerekse de diğer devlet memurlarından kaynaklanan sorunlarla, belge boyunca karşılaşmaktadır. Bunlara paralel olarak sadece Afyon ve çevresi değil, bütün taşra ve Anadolu'da bu tür sorunların baş gösterdiği gerçeği de açıkça görülmektedir.

ne kadar düşeceği en ince detaylarına kadar anlatıldığı gibi, kız varislere de pay taksimatı yapıldığı görülmektedir. Bu payın, şerri hukukun esaslarına göre yapıldığı da fark edilmektedir. Kaydın altında da kalan miras en ince detaylarına kadar, isim isim yazılmıştır. Kalan ziynet eşyalarından, yastık gibi çeyizlik malzemelere kadar her şey, adetlerine kadar işlenmiştir. İşte bu yüzden bu bölüm, dönemin yaşayışıyla ilgili önemli bilgiler muhteva etmektedir. Kadınlara miras bırakma ve alma gibi hukuki bir hakkın verildiği yargısı çıktığının yanısıra, takı çeşitlerinin, çeyizlik eşyaların da yer alması, dönemin ekonomik materyalleri hakkında da izler taşımaktadır⁴⁹. Ayrıca, çarşaf ve yastığa kadar en ufak detayların dahi kaydının alınması, hukukun işlenmesinde gösterilen hassasiyetin de kanıtıdır. Her ne kadar dönemin koşulları belki yetersiz belki de zor olsa bile, yine de hukukun gereksinimleri göz ardı edilmemektedir.

Bazı davalarda da sorunun sulh yolu ile çözülmesi ve haksızlığın giderilmesi için belirli bedeller tazminat olarak biçilmiştir. Karşı tarafın uğradığı maddi-manevi zarar ölçüsünde bedeller belirlenmiştir.

O dönemde, toplumun içinde bulunduğu önemli sorunlardan biri de asayişti. Asayişin bozulmasının en büyük müsebbiblerinden olan eşkiyalar⁵⁰ ve onlardan kaynaklanan sorunlar başı çekmektedir. Zira, bazı bölümlerde eşkiyalara müdahale edildiği veya öldürüldüğü bilgileri yer almaktadır. Buradan hareketle, otoritenin sağlanması konusunda sıkıntılar yaşandığı ve halkın da böyle sorunlarla cebelleştiği gerçeğine varılmaktadır. Yine buna paralel olarak, başına buyruk kişilerin cebr yoluyla kendilerine çıkar elde ettiği, kayıtlarda sıkça rastlanılmaktadır. Haliyle, otorite ve güvenliğin sağlanmasındaki zaafiyet, birkez daha gün yüzüne çıkmaktadır.

Devlet erkani tarafından gönderilen buyruk, izahat veya herhangi bir durum karşısında takınılacak tavır konusunda bilgilerin yer aldığı bölümler de bulunmaktadır. Hatta, meselenin özünün idrakı açısından en ince detaylara kadar inilmiştir. Önem arz eden ve özellikle atanmış veya atanacak devlet memurlarıyla ilgili hadiselerde bu yollara başvurulmuştur.

⁴⁹ İlerleyen bölümlerde yine takı ve eşyaların bulunduğu başka kayıtlar da vardır. Bu kayıtlar da, dönemin ziynet ve ev eşyaları başta olmak üzere, yaşayışı hakkında da izler taşıyan bölümlerdir.

⁵⁰ Bozgunculuk yapan, başına buyruk hareket edip halka zarar vererek devlet otoritesini yok sayan kimselerdir. Bu kişiler, bazen devletin otorite sağlayamadığını bahane edenlerden oluştuğu gibi bazen de eski yeniçeri ve tımar askeri kökenlilerden oluşmaktadır. Halka zulmedip, halktan haraç toplayarak umumi emniyeti tehdit etmişlerdir. Devletin bizzat güvenliğinden sorumlu olan kişilerin bozulması, böyle bir sonucu doğal olarak kaçınılmaz hale getirmiştir.

Bilindiği üzere, Osmanlı Devleti hukuk sistemine göre kadıların verdiği kararlardan şüphe duyanlar, bir üst mahkeme olan Divan-ı Hümayun'a başvurabilirdi⁵¹. Buna bir örnek teşkil etmesi açısından karşımıza çıkan bir kayıt gayet önemlidir. Örneğin “Devletlü İnayetlü Mahabetlü Efendim Sultanım Hazretlerisağ olsun arzuhal-ı kulları budur ki” cümlesinden anlaşıldığı gibi, bu hitap direk padişaha yapılmıştır. Bir nevi dilekçe olan bu belge, bizzat sorunu yaşayan kişinin ağzından yazılmıştır. Kişi, meramını detaylı bir şekilde anlatıp, kendisinden miras hakkı gerekçesiyle, dayısının elinden aldığı mallardan bahsetmiştir. Haliyle de haksız yere elinden çıkan bu malların devlet eliyle geri alınması talebinde bulunmuştur. Örnek teşkil eden bu kaydın dışında, yine direk Divan-ı Hümayun ve padişaha yazılmış başka arzuhallere⁵² de rastlanılmaktadır.

Kayıtların bazılarındaysa atama belgeleri yer almaktadır. Bu atama yazıları, kimin, hangi göreve atandığı ve atanmış kişinin belirlendiği sınırları içermektedir. Atama yazıları da şer'îye sicillerinde kayıt altına alınarak resmiyete ve emniyete kavuşturulmuştur.

Bazı bölümlerde üstlerden gelen emirlerin veya direktiflerin yer aldığı belgeler, mektuplar da bulunmaktadır. Bazen bir atama ya da izahatın yer aldığı kayıtlarda bazen de savaş veya sefer gibi olağanüstü durumlara karşı toparlanılıp, yola çıkılması hususunda emirler ve yapılması gerekenler belirtilmiştir. Emirlerin kayıt altına alınması, ilerleyen dönemlerde oluşabilecek herhangi bir karışıklığın önüne geçme maksadı taşımaktadır. Zira, dönemin koşulları göz önüne alındığında, uygulanan bu yöntem ile emrin verilip verilmediğinin anlaşılması ve emir uygulanmadığı takdirde sorumluların belirlenmesi amaçlanmaktadır. Zaten asıl dikkatimizi çeken, kayıtlardan birinde uygulanmamış bir emrin hatırlatıldığı bir bölümdür. Hatta, bu doğrultudaki bölümlerin bazısında, bizzat sadrazam tarafından gönderilen mektupların olduğu da belirtilmiştir.

Sosyo-ekonomik yapıyı ilgilendiren ve kayda geçen durumlardan birisi de yine çeşitli erzaklarla ilgili meselelerdir. Kaydın birinde başta yer alan “Buğday pazarı mültezeminin⁵³ ambar sahipleri için varid olan emirdir⁵⁴” girişinden de anlaşılacağı üzere, buğdayla ilgili bir emir söz konusudur. Böyle bir emrin verilme maksadının hasıl

⁵¹ ‘Şer’îye Sicilleri ve Önemi’ adlı bölümde bu konuya değinilmiştir.

⁵² Günümüzdeki dilekçenin yerini tutmaktadır.

⁵³ İltizam sistemine göre, bir nevi ihale usulüyle hakkı elinde bulunduran kişidir.

⁵⁴ ‘Buğday pazarı sorumlusunun ambar sahiplerine emri’ anlamına gelmektedir.

olması da, buğdaydan kaynaklanan bir meseleye işaretir. Zira, kaydın içeriğinde de buğdayın miktarı ve ederi karşılaştırılarak izahat yapılmıştır.

“Güherçile⁵⁵ fermanıdır” başlığıyla başlayan bölümde, başlıktan da anlaşılacağı üzere bazı bölümlerde cephane malzemesi ile ilgili sorunların ele alındığı da aşıkardır. Yaşanan sorunların önem teşkil etmesinden ve meselenin silah mühimmatı olmasından dolayı, kayıt altına alınması gerekmiştir. Zaten, sorunlara paralel olarak yetkili kişilerin mektup ve emirlerinin de yer aldığı ayrıca belirtilmiştir(bu kaydın altına da konu ile ilgili yeniçeri ağasının mektubunun bulunduğu not düşülmüştür). Kaydın içeriğine bakıldığında, ‘barut-hane⁵⁶’ kelimesinin sık sık geçiyor olması ve belirli yerlerde olan bu depoların muhafaza edilmesi veya malzemenin emniyeti ile ilgili izahatların mevcut olduğu anlaşılabacaktır. Zira, mevzu bahis olan barut gibi, hem patlayıcı hem de o döneme göre büyük değer teşkil eden bir malzeme söz konusudur. Malzemenin devlet malı olması, yükümlülüğünü arttırdığı gibi başka unsurların eline geçmesi de ayrı bir tehlike ve sıkıntı olacaktır.

Bir başka kayıtsa, “Faziletli Mehmed Efendi ve Mustafa Efendinin muhtesipler⁵⁷ için ulufe⁵⁸ emridir” cümlesi ile başlamıştır. Yapılan girişten ve ‘ulufe’ sözcüğünden anlaşılacağı üzere, görevli memurların maaşları ile ilgili meseleler uzun uzadıya kaleme alınmıştır. Cümlenin başında yer alan isimlerin de kadı ve naip⁵⁹ isimleri olduğu da kaydın devamındaki bölümlerde ortaya çıkmaktadır.

Yine, vergi alımı ile ilgili meselelerin yer aldığı bölümler dikkati çekmektedir. Ancak, karşımıza çıkan bir bölümde de diğerlerinden farklı olarak gümrük vergisi mevzusu ele alınmıştır. Bu durum, girizgahtaki yalın ifadelerden dahi net bir şekilde anlaşılmaktadır. Ayrıca, kaydın sonunda belirtilen rakamlar, değerlendirmemizi destekler niteliktedir.

Hicri 1159-1160(1746-1747) yılları arasında geçen belgemizde, geçmiş sayfalarda da belirttiğimiz gibi, nikah akitleri ile beraber sıkça görülen kayıtlarından biri de veraset meseleleridir. Her ne kadar günümüzden yaklaşık iki buçuk asır öncesi olsa da, bu durumun günümüzde de sıkça yaşanabilir bir mevzu olduğu söylenebilir. Zira, mirasın dağıtımı ve pay edilmesi hususundaki kargaşalar, her dönemde rastlanılabilecek

⁵⁵ Barut yapımında kullanılan bir malzeme.

⁵⁶ Barutun saklandığı yer.

⁵⁷ Bir çeşit belediye işlerine bakan görevli.

⁵⁸ Özellikle, yeniçeriler ile anılan maaş ve maaş belgesi.

⁵⁹ ‘Osmanlı Dönemi’nde Kaza İdaresi ve Kadılık’ bölümünde değinilmiştir.

sorunlardır. Yapılan dağıtıma itiraz edilmesi, dağıtımın yanlış veya haksız olduğunun iddia edilmesi ve bu doğrultuda açılan davalar, bazen günümüzde de uzun yıllar sürebilmiştir. İşte yine böyle bir vukunun işlendiği bir kayıta göze çarpan önemli detaylardan biri, veraset davasında yer alan şuhudu'l hal üyelerinin çokluğu ve çeşitliliğidir. Buradan hareketle de veraset meselesinin biraz karışık olduğu kanısına varılabilir. Toplumun muhtelif sosyal statüsündeki insanların davada bir nevi jüri olarak yer almasından da birkaç sonuç çıkarılabilir. Davanın çözümüne katkı sağlaması açısından, şuhudu'l hal'deki sayı arttırılmış ve çeşitlendirilmiştir. Bunun yanı sıra, şuhudu'l hal üyelerinin bazılarının, olaya yakinen şahitliği de söz konusu olabilir. Davanın karışıklığı ve zorluğu da şuhudu'l hal'deki üye sayının çokluğunun, bir diğer gerekçesidir. Zaten, içerikte de taksimatın adilane yapılmadığını destekler nitelikteki ifadeler de bariz bir şekilde belirtilmiştir. Davanın karışıklığını ve önemini kanıtlayan bir diğer husus da, kaydın sonunda yazılan malların çokluğu ve çeşitliliğidir. Yine bu malların çeşitliliğinden o dönemin sosyo-ekonomik yaşayışı ile ilgili izler çıkabiliriz.

Altın bilezik mıskal 50 kuruş, 19 (.)- İstekan 35 kuruş- Altın Aksalık mıskal 5.5 aded, 16.5 kuruş – İnci Kafes mıskal 6 aded, 30 kuruş – İnci Askı mıskal 4.5 aded, 22 kuruş – Sim ok kuşak maa kulak 30 kuruş- Sim bukağı 7.5 kuruş- Hatem 3 aded, 2.5 kuruş - Sim pilavzerde 1 aded, 13 kuruş- Kakum kürk 15 kuruş- Merat 1, 1 kuruş – Münakkaş beşker 7 aded, 3.5 kuruş - Münakkaş ohcur 15 aded, 10 kuruş - Divar makramesi 9 aded, 5 kuruş - Münakkaş çarşaf 2 aded, 10 kuruş - Refa çarşaf 1, 2.5 kuruş - Bohça 2 aded, 7 kuruş- Hare antarı 1, 5 kuruş- Müstamel Hatayi kaftan 1, 3 kuruş- Çar çube (çerçive) 1, 6 kuruş- Hatayi Kaftan 1, 8 kuruş- Hatayi Antari 1, 1 kuruş- Refa Hatayi Antari 2, 2 kuruş- Germe sud Antari 1, 3 kuruş- Düğme bohça 1, 1 kuruş, Gömleklik bez 6, 6 kuruş- Refa Münakkaş Çarşaf 1- 1.5 kuruş- Çit bohça 1, 2 kuruş- Örüncük Gömlek 4 aded, 4 kuruş- Al duvak 1, 2 kuruş- Sade 1, 1 kuruş- Sırmalı Çenber 1, 3 kuruş- Refa Çenber 3, 3 kuruş- Al Yemenisi 3 aded, 1 kuruş- Çatkı Al Çenber 1, 2.5 kuruş- Terbuş 3 aded, 2.5 kuruş- Beşkir 1 aded, 3 kuruş- Vale 1, 0.5 kuruş- Hamam rahtı 1 kuruş- حار, 1 kuruş, Naleyin 33 numara, Müstamel bohça maa don 1, 1 kuruş, Mühür-i Müaccel 8 aded, 166 kuruş- Refa bilezik kiymeti 50 kuruş- Ecnas-i mütennevia altun 63 kuruş- Avan (.) 18 men, 18 kuruş- Müstamel döşek 2, 4 kuruş- Müstamel yastık 5, 5 kuruş- Müstamel (.) 2, 1 kuruş- Müstamel kilim 2, 5 kuruş- Müstamel Velinse 1, 2 kuruş-

Keten maa iplik maa müstamel keteni

Örnek teşkil etmesi açısından verdiğimiz bu listede⁶⁰, çeşitli ziynet eşyalarından, akla gelebilecek irili ufaklı birçok şey fiyatları ile belirtilmiştir. Bu yüzden, yukarıdaki listeden sadece ekonomik hayat ile ilgili değil, aynı zamanda kültürel hayat ile ilgili de ipuçları da elde edebiliriz. Kayıt boyunca bunun örnekleyen diğer listelerle birlikte düşünüldüğünde, daha geniş bulgular-bilgiler elde edilecektir.

Vakıf arazileriyle ilgili meselelerin-sorunların çeşitlendiği bölümler de dikkati çekmeye başlamıştır. Yani, sadece halka ait mallar ile ilgili sıkıntıların yaşanmadığı, gerek devletin kendine veya gerekse de vakıflara ait olan şeylerle ilintili sorunlar da yaşanmıştır. Özellikle, esasen vakfa ait olan, bir cami arazisi ile ilgili detayların yer aldığı bölüm gözden kaçmamaktadır⁶¹. Bu meselenin de detaylı bir izahatı yapılarak, üzerinde ciddi bir şekilde durulmuştur.

Daha önceki bölümlerde, gasp ve haraç başta olmak üzere birçok güvenlik problemi dikkatimize takılmıştı. Ancak, ilerleyen kısımlarda cinayet vakaları gibi polisiye mevzuların da yer aldığı fark edilmektedir. Kimi zaman, çözülmemiş bir cinayet ve işleniş şekli kimi zaman da katil veya katillerin bir an önce yakalanıp adalete teslim edilmesi yönündeki telkinler yer almaktadır. Bunun yanı sıra da bazen, bir askerin ölüm nedeni gibi konular işlenmiştir. Söz konusu kişinin asker olması hasebiyle de inceden inceye araştırılması talimatı verilmiştir. Ölümün nedeni, cinayet olasılığı ve eğer cinayetse kimler tarafından yapılmış olduğu/olabileceği gibi hususların, detaylı bir şekilde incelenmesi emir olunmuştur. Eğer varsa, şüphelenilen kişiler veya noktaların da altı çizilmiştir. Asıl amaç da, elbette ki yapılacak tahkikatın daha sağlıklı olmasını sağlamaktır.

Masrafların kalem kalem kayıt altına alındığı bölümler de mevcuttur. Gelir giderin kaydının tutulduğu bu bölümlerde izahat yapılarak, giderlere resmiyet kazandırılmaya çalışılmıştır. Olası şüphe ihtimallerini ortadan kaldırmak adına kaleme alınmış ve hesabı verilmiş bu bölümler de çok önemlidir. Zira bu sayede, o dönemlerde nelere, ne tür masraflar yapıldığı muhasebesi ile birlikte gün yüzüne çıkmaktadır. Hal böyle olunca da bu kayıtlar, bizi yine birçok tarihsel çıkarıma götürebilmektedir.

⁶⁰ Belge boyunca, bu tür miras listeleri sıkça görülmektedir. Ancak, örnek teşkil etmesi açısından bir kereliğe mahsus bu listelerden biri verilmiştir. ‘Değerlendirme’ bölümünde, birden çok verilen diğer tablo ve listelerde de aynı yöntem uygulanmıştır.

⁶¹ ‘Değerlendirme’ bölümünde, elimizdeki belgede neler olduğu, nasıl işlendiği gibi konulara değinilmiştir. Bu yüzden, içeriklerdeki konuların detayı veya izahatlı tercümesi, gerek duyulmadıkça ele alınmamıştır.

Değerlendirmemizde geçmiş sayfalarda, çarşı-pazarda satılan ürünler üzerinde bir denetim mekanizması olduğunu vurgulamıştık. Çevirimizin içeriğini irdelediğimizde, bu noktayı destekleyen daha detaylı bölümlere de rastlıyoruz. Zira, ‘narh⁶²’ kelimesinin cümle içerisinde kullanılmış olması da bunun en açık göstergesidir. İzahatın sonunda yer alan fiyatlamalarda da ürünlerin net fiyatların belirlendiği ve bu ürünlerin ne olduğu anlaşılmaktadır. Hemdönemin sosyo-ekonomik hayatı hakkında bilgi edinmek hem de uygulanan hassasiyeti görmek adına aşağıdaki liste, bizim için önemli bir ipucu olacaktır.

Çarşıda tabh olunan nan-i aziz⁸⁵ dirhem meblağ 1- pirinç-i Mısır-i 1 kıyye meblağ 16 – pirinç-i Beypazarı 1 kıyye meblağ 15 – rûgen-i sade 1 kıyye meblağ 48 – rûgen-i şerune 1 kıyye meblağ 36 – rûgen-i haşhaş 1 kıyye meblağ 32 – iğde 1 kıyye meblağ 9 – sabun-i Trablus 1 kıyye meblağ 60 -sabun-i İzmir 1 kıyye meblağ 36 – kuru uzum 1 kıyye meblağ 80 – sarımsak 1 kıyye meblağ 12 – lehm-i ganem 1 kıyye meblağ 14 – lehm-i sığır 1 kıyye meblağ 12 – lehm-i bakar 1 kıyye meblağ 7 – kebab yağı 1 kıyye meblağ 34 – don yağı 1 kıyye meblağ 30 – iç yağı 1 kıyye meblağ 16 – mum 1 kıyye meblağ 32 – tahinli helva 1 kıyye meblağ 24 – kubba havla 1 kıyye meblağ 30 - kuru peynir 1 kıyye meblağ 8 – cinik peynir 1 kıyye meblağ 20 – has kına 1 kıyye meblağ 24 – harcı kına 1 kıyye meblağ 16 – esel 1 kıyye meblağ 24 – esel-i müsfa 1 kıyye meblağ 36 – leblebi 1 kıyye meblağ 8 – tuz 1 kıyye meblağ 2 – kil 1 kıyye meblağ

Cümlelerin başında ekmek gibi en temel gıda maddesinden başlanarak sabuna, pirince kadar birçok ürünün zikredilmesi, o dönemde kullanılan ürünlerin neler olduğunu gözler önüne sermektedir. Hem de ‘sabun-i Trablus⁶³’ ifadesinde olduğu gibi orijinal halleriyle yer alması, konuşma dilinin ürünler üzerindeki etkisini görmek bakımından da bizim değerlidir. Zira, ekmek için de ‘nan⁶⁴’ ifadesi kullanılmıştır. Böylelikle de kullanılan dil ile kültür arasında da yine, küçük de olsa ipuçları yakalamış oluyoruz.

Osmanlı Devleti’nde böyle bir yöntemin uygulanmasının en büyük nedeni karaborsacılık veya gelişigüzel fiyatlama yapmanın önüne geçmektir. Haliyle de halkın zarar görmesine ve haksız rekabete de mahal verilmemek istenmiştir. Tamamiyle

⁶² Belediye tarafından, yiyecek başta olmak üzere ürünlere belirlenen fiyat.

⁶³ Trablus sabunu anlamına gelmektedir.

⁶⁴ Ekmek kelimesinin Farsça karşılığıdır.

vatandaşın çıkarına olan bu tutum, Osmanlı'nın halkının çıkarlarına değer veren bir devlet olduğunun önemli kanıtlarından sadece biri olarak gösterilebilir.

Dönemin Afyon'unu anlatan şer'îye sicilini yarıladığımızda, kayıtların bazı noktalarda yoğunlaştığını fark ediyoruz. Daha önce de belirttiğimiz gibi, başlangıçta nikah akidleri ardından karışık veraset meselelerine olan yoğunlaşma dışında, başka önemli detaylar da bulunmaktadır. Örneğin, emir komuta zincirindeki aksaklıklar veya emirlere itaatsizlik gibisıkıntıların, halkın güvenliğini tehdit eder boyutlara ulaştığı gözden kaçmamaktadır. Bu doğrultudaki ikaz⁶⁵ ve sorunların yoğunluğu, hatta kimi zaman yöneticilerin halkın huzurunu tehdit ediyor olması, dönemin içinde bulunduğu koşulları göstermesi açısından önemlidir. Çünkü bütün bunlar, kadılardan-naiplere; tımar sahiplerinden- yeniçerilere veya yönetim kademesindeki diğer görevlilere kadar önemli bir kısmının, amaçlarından saptığının ve yozlaştıklarının somut kanıtlarıdır. Bu yozlaşmışlıklar da ilerleyen dönemde, II. Mahmut'un yapacağı radikal yeniliklerin⁶⁶ en ciddi gerekçelerinden olacaktır. Zira, tutulan kayıtların bir kısmında, yeniçerilerin de yoldan çıktıkları açıkça ifade edilmektedir. Yeniçerilerin seferlere katılmayıp, askerlik işlerini ifa etmedikleri gibi halka eziyet ettikleri, halka zulüm yaparak yoldan çıktıklarına dair serzenişler belirtilmiştir. Emir itaatsizliği ve görevi kötüye kullanma gibi usulsüzlüklerin dışında, işler öylesine çığrından çıkmıştır ki artık kimin asker olup olmadığı da doğru dürüst bilinmemektedir⁶⁷. Bunlara paralel olarak da, onlara bizzat yeniçeri ağası tarafından gönderilen emir mektupları da yer almıştır. Yani, bizzat asayişli sağlayacak kişiler tarafından asayişin bozulması, durumun vehametini bize göstermesi açısından fazlasıyla yeterlidir⁶⁸. Kayıtlarda ilerledikçe, bu sorunlara sıkça rastlanılmaya

⁶⁵ Belgemizde yer alan içeriklerin önemli bir kısmında, halkın güvenliğinden sorumlu kişilere görevleri hatırlatılmış ve asayişin bir an önce sağlanması gerektiğinin altı, kalın çizgilerle çizilmiştir. Hatta, güvenlikten sorumlu kişilerin, bu doğrultuda tek tek sayıldığı bölümler de bulunmaktadır. Bu da yapılan ikazların ciddiyetini ve ehemmiyetini göstermektedir. Bir yandan da, ikazların yerini bulmadığına ve işe yaramadığına da işaretir. Zaten, tarihi gelişmeler de bu sonucu desteklemektedir.

⁶⁶ II. Mahmut 1826 yılında Vaka-i Hayriye(hayırlı olay) ile yeniçeri ocağını ortadan kaldırmakla kalmayıp, tımar sistemi de dahil olmak üzere bozulmuş birçok müesseseyi de ortadan kaldırmıştır. Bunların yerine de dönemin koşullarına ve beklentilerine uygun yeni sistemler getirerek, aksaklıkları gidermeye çalışmıştır.

⁶⁷ Bilindiği gibi, Osmanlı Devleti o dönemlerde çok büyük sorunlarla uğraşmaktadır. Özellikle, yeniçerilerin maaş belgesi olan ulufelerin alınıp-satılması, elden ele dolaşması da bu sorunlardan biridir. Haliyle bir dönem sonra da kimin asker olup olmadığı dahi anlaşılmamaktadır. Asker olmayan kişilere de yanlışlıkla maaş ödenme gibi ihtimaller de düşünüldüğünde, durumun vehameti daha da önem arz etmektedir.

⁶⁸ Kayıtlarda sık sık 'şaki' kelimesinin geçiyor olması da vaziyetin vehametini anlatan önemli bir kanıttır. Zira, 'şaki' kelimesinin 'haydut, yol kesen' gibi anlamlara geldiğini düşünürsek, güvenlik ve asayiş üzerindeki tehditler daha net bir şekilde anlaşılabacaktır.

devam edilmesi ve güvenliği tehdit eden vakaların artıyor olması da durumun, zaman geçtikçe daha da kronikleştiğini ispatlamaktadır.

Etkisini gittikçe arttıran genel asayiş sorunlarının, atama olaylarına yaptığı etkiler de su yüzüne çıkmaktadır. Özellikle gasp başta olmak üzere, cinayet vakaları, yolların güvenliğinin sağlanması ve genel eşkiyalık vakalarına karşı, haliyle bazı tedbirler alınmaya çalışılmıştır. Bu tedbirlerden biri de, güvenliğin sağlandığı mevkilere sık yapılan atamalar olmuştur. Otoritenin, bu atamalarla-ki atamalar, güya güçlü veya deneyimli kişiler içinden yapılmaya çalışılmıştır- güvenlik sorunlarına çözüm bulmaya çalışmıştır. Çünkü, bazı yöneticilerin eşkiyalardan çekinebileceği veya pasif kalacağı düşüncesi de hakimdir. İşte bu tanıya karşı, stratejik askeri noktalara güçlü ve otoriter kişiler yerleştirilmeye çalışılmıştır. Sorunlara karşı üretilen bu yöntem, yakın vadede etkili olur gibi görünse de uzun vadede pek işe yaradığı söylenemez. Zira, ilerleyen dönemlerde Osmanlı genelinde gerçekleşecek olaylar, köklü çözümün bu şekilde sağlanamadığının en açık kanıtıdır.

Sorunların birbirine sirayet etmesiyle de alakalı olarak, vergi toplanmasındaki hususlarda da hassasiyet artmıştır. Asayişin bozulması, otoritenin sarsılması gibi sorunlar, haliyle vergilerin toplanış sisteminde de aksaklıklarına neden olmuştur. Doğal olarak, vergilerin doğru toplanması noktasındaki uyarılar da yoğun olarak dikkati çekmektedir. Bu uyarılar, daha önce de belirttiğimiz gibi bazen avarız tarzındaki önemli vergiler olabildiği gibi bazen rutin vergiler için de olmuştur. Vergilerdeki hassasiyete binayen, izahatların sonunda vergi mükelleflerinin ev ve insan sayısına kadar bilgileri yer almaktadır. Aşağıdaki veriler, detaylı bir örnek olarak değerlendirilebilir.

Mahalle-i İmarek 8 hane 4.5 nefer- mah. Sufiler 8 hane 5 nefer- mah. el-Hac Yahya 3 hane 2 nefer- mah. Sinan Paşa 1.5 hane 0.5 nefer- mah. Arap Mescidi 3 hane 1.5 nefer – mah. Cami-i Kebir 1 hane 3.5 nefer –mah. Burmalı 1 hane 1 nefer- mah. el-Hac Avtel 1 hane 0.5 nefer- mah. Taç Ahmed 2 hane 1.5 nefer – mah. Fakih Paşa 2.5 hane – mah. Malla bahşı 1 hane –mah. Bederk 1 hane 0.5 nefer – mah. Erdiç 3 hane – mah. Efecik 1 hane 4.5 nefer – mah. Aybek İbek0.5 hane 1 nefer – mah. Eksene 1 hane 3 nefer – mah. Karaman 2 hane 4.5 nefer – mah. Toğancı 0.5 hane 2.5 nefer – mah. Kubbalı 1 hane 2 nefer – mah. Çavuş oğlu 0.5 hane 2.5 nefer – mah. Yukarı Pazar 3 hane rub’ –mah. Sinan Halife 0.5 hane 1.5 nefer – mah. el-Hac Mahmut 2 hane 4 nefer – mah. el-Hac İsmail 1 hane – mah. Zaviye 0.5 hane – mah. Kâhil 2 hane – mah. Ak

mescid 1.5 hane 1.5 nefer – mah. Kara Kâtip 0.5 hane 3.5 nefer – mah. Nesara 6 hane – mah. Yahudi 0.5 hane

Yekün hane adednefer aded

Karye-yi Isızca 5 hane 5 nefer 7 piyade – kar. Mihail 1.5 hane 4.5 nefer 3 piyade – kar. Köçez 0.5 hane – kar. Matlab 1 hane 3 nefar – kar. İrkeman 2 hane 2.5 nefer 1 piyade – kar. Harmanlı 1 hane 1 rub' – kar. Çavdarlı 1.5 hane – kar. Selmenli 3 hane – kar. Çepişli 3 rub'- kar. Kışlacık 1 hane 1 piyade – kar. Söklen 1.5 hane 1 piyade – kar. bolhallı yolhallı 1 hane 1.5 piyade – kar. Salar 1.5 hane 4 nefer 1 piyade – kar. Susuz 0.5 hane 1.5 nefer 1 piyade – kar. Kınık 1 hane 1 nefer 1 piyade – kar. manastır 0.5 hane 2 nefer – kar. Köprülü 0.5 hane 0.5 piyade – kar. Kozluca-i Çıkırık 1 hane 0.5 piyade- kar. Has Çakırlar 4.5 hane 1 piyade – kar. Akça İn 0.5 hane 4 nefer – kar. Kara Arslan 1 hane 0.5 piyade – kar. Çebeni 0.5 hane 5 nefer 1 piyade – kar. Bayat 0.5 hane 2 nefer – kar. İsmail 1.5 hane 2 nefer – kar. Alperek 1.5 hane 1 nefer 2 piyade – kar. İmer 0.5 hane – kar. Köynek 1 rub' – kar. Yukarı Tantarı 0.5 hane – kar. Karşı 0.5 hane – kar. Çorca-i Kebir 1.5 hane 1.5 nefer – kar. Çobanlıca 1 rub'- kar. Kumar Taş 1.5 hane 7.5 nefer 1 piyade – kar. Çorca-i Sagir 0.5 hane 1 piyade – kar. Karaca Viran 1.5 hane 0.5 nefer 0.5 piyade – kar. Halimuğurlı 1.5 hane 0.5 nefer 0.5 piyade – kar. Sarık 1 hane 5 nefer 2 piyade – kar. Araplı 1 hane – kar. Çukur 1.5 hane – kar. Tekeler 1 hane 1 rub' 9 nefer- kar. Küreler 1 hane – kar. Kara Ağaç 1 hane 4 nefer 2 piyade – kar. Ak Saz 0.5 hane – kar. Ayas Ebni 1 hane 12 nefer 1 piyade – kar. Bostanlı 0.5 hane 5.5 nefer – kar. Ahiler 0.5 hane – kar. Çalışlar 1.5 hane 1.5 nefer – kar. Üç Ağıl 0.5 hane – kar. Hacı Beyli 1.5 hane 3 nefer 0.5 piyade – kar. Boz Oyuk 1.5 hane 2 nefer – kar. Gündüzlü 1 rub' hane 1 piyade – kar. Doğanlar 1.5 hane 5 nefer – kar. İbert 1.5 hane 8 nefer 3 piyade – Aşağı Tantarı 1 hane 4 nefer 1 piyade – kar. Ortaklar 0.5 hane – kar. İl Doğan 0.5 hane – kar. Gazi Mürsel 0.5 hane 12 nefer – kar. Belce 1 hane – kar. Ulu Murad 1 hane 1.5 nefer – kar. Ayvalı 1.5 hane 1.5 nefer 3 piyade – kar. Eninas 1.5 hane 2 nefer – kar. Sebsen 3 rub' hane 6 nefer – kar. Aytmur Aydemir 1 hane 1 piyade – kar. Çobanlar 4 hane 3 nefer – kar. Aynaz 1 hane 1 rub' 3 nefer – kar. Dinar 1.5 hane 1 rub' 8 nefer – kar. Kaya Viran 0.5 hane 0.5 piyade – kar. Tatlar 1 hane – kar. Deper 1 hane 1.5 piyade – kar. Kebeçeler 1.5 hane 1 nefer 1 rub' – kar. Kerenbe 1 rub' – kar. Kızıl Kilise 1 rub' hane – kar. Güşneş 0.5 hane – kar. Taylak 1 rub' hane – kar. Çenkçi 0.5 hane – kar. Tur Kılılı 0.5 hane – kar. Kerbel rub' hane – kar. Sarı Kavak 0.5 hane – kar. İlçe Arablisi 1 rub' – kar. Kopuzca 0.5 hane 0.5 piyade – kar. Döker 2 piyade – kar. Kozluca Mikail 0.5

hane – kar. Oyuk 0.5 hane – kar. Çıpak1 hane – kar. Kurt Başlı 1 hane 1 nefer – kar. Yarımca 0.5 hane – kar. Ezil 0.5 hane – kar. Olacak0.5 hane – kar. Ablak 0.5 hane – kar. İne Gazi 1 hane – kar. Liken0.5 hane 1 piyade – kar. Çakır 1 rub’ hane –Yakuplu 1 rub’ hane

Örnek olarak yukarıda gördüğümüz verilerde, diğerlerinden farklı olarak tablo şeklinde verilmemiştir. Ayrıca, orijinal belgenin sayfaları da parantez içinde yer almıştır. Ev ve hane başına düşen asker sayısı, büyüklük ölçüsüne göre, adedince belirtilmiştir. Adres bilgileriyle belirginleştirilmeye çalışılan bilgilerden de anlaşılacağı üzere, asker olabilecek kişilerin ortaya çıkarılmak istendiği anlaşılmaktadır. Hatta ‘0.5’ gibi buçuklu verilerin dahi belirtilmesi, uygulanan hassasiyetin kanıtıdır.

Çeşitli seferler için askerlere ayrılan erzakların işlendiği bölümler de kayıtlarda mevcuttur. Erzakların nerelerden ne kadar temin edileceği, takası veya kime teslim edileceği gibi hususlar ele alınmıştır.

Devlet memurlarının maaşlarının pay edildiği verilerin yer aldığı bölümlere de sıkça rastlanılmaktadır. Örnek teşkil etmesi ve daha net anlama maksadı ile aşağıdaki verilere bakabiliriz.

Kaza-i Kara Hisar-ı Sahib 1200 aslı mal-i miri, 0192 devlet mübaşirine, 0060 Paşa Efendiye mübaşiriye = 1452kuruş

Kaza-i Sandıklı 1150 aslı mal-i miri, 0184 devlet mübaşirine, 0069Paşa Efendiye mübaşiriye = 1403 kuruş

Kaza-i Şuhud 700aslı mal-i miri, 112 devlet mübaşirine, 042 Paşa Efendiye mübaşiriye = 854 kuruş

Kaza-i Mihanlı 500aslı mal-i miri, 080 devlet mübaşirine, 030 Paşa Hazretlerine = 610 kuruş

Kaza-i Bolvadin 250aslı mal-i miri, 040 devlet mübaşirine, 015 Paşa Hazretlerine = 305 kuruş

Kaza-i Han Barçınlı 250aslı mal-i miri, 040 devlet mübaşirine, 015 Paşa Hazretlerine = 305 kuruş

Kaza-iNevahi-yiBarçınlı 250aslı mal-i miri, 040 devlet mübaşirine, 015 Paşa Hazretlerine = 305 kuruş

Kaza-i Çule-âbâd 200aslı mal-i miri, 032 devlet mübaşirine, 012 Paşa Hazretlerine = 244 kuruş

Kaza-i Kara-mık 200aslı mal-i miri, 032 devlet mübaşirine, 012 Paşa Hazretlerine = 244 kuruş

Kaza-i Çay 300aslı mal-i miri, 048 devlet mübaşirine, 018 Paşa Hazretlerine = 366 kuruş

Görüldüğü gibi verilerde, miri⁶⁹ paydan devlet memurlarına düşen paralar yer almaktadır. Her kalem, kişi başına ne kadar düştüğü, miktarı, toplamı ve kişi sayıları ile birlikte verilmiştir. Yine buradaki yöntemle, üleştirmenin detaylarına resmiyet kazandırılmıştır⁷⁰. Zira birçok bölümde, başka meselelerin anlatıldığı kayıtlarla da yukarıya, yani devletin zirvesine hesap verme gayesi yatmaktadır. Yapılan icraatların neden yapıldığı veya yapılamadıysa, neden aksayıp yapılamadığı gibi izahatlar da yapılmıştır.

Kaydın tutulduğu zaman geçtikçe de, neredeyse her yeni kayıtla birlikte, sorunların daha da ayyuka çıktığını görmemek mümkün değil. Vergilerin toplanması, asayişin sağlanması, emirlere riayet, maaşların dağıtımı vs. hususlarında direk sadrazam tarafından yazılmış mektuplar da artmıştır. Yani, otoritenin sağlanmasındaki zorluklar-uyarılar, zaman geçtikçe daha da sıklaşmıştır. Bizim de değerlendirmemizde sık sık bu noktayı gündeme getirişimiz, kayıtlarla aynı paralellikte ilerlemektedir. Zira, sorumluların yakalanması ve işlenen suçlarda firarilerin arttığı da dikkat çektiği gibi, bu doğrultudaki ikazların da bir hayli çoğaldığı-uzadığı anlaşılmaktadır.

Cümle aralarında bazı bölümlerde boşlukların olması, belgenin orjinalindeki eksikliklerden kaynaklanmaktadır. Belgenin aslına sadık kalınması gayesi ile böyle bir yöntem uygulanmıştır⁷¹. Daha önceki bölümlerde belirttiğimiz gibi okunamayan kısımlar, parantez içinde ya ‘silik’ şeklinde belirtilmiş ya da boş bırakılmıştır. Ayrıca, belgenin aslındaki sayfa sayıları da parantez içinde verilmiştir⁷².

Alacak verecek konuları gibi toplumda sıkça görülecek mevzuların dışında, yine otorite eksikliğinden kaynaklanan farklı sorunlar da yaşanmıştır. Zira, bazı kayıtlarda toplumun ileri gelenlerinin alacak-verecek meselelerini kullanarak yaptığı haksızlıklar dile getirilmiştir. Örneğin, nüfuslu kişiler, biraz da şahsi güçlerine sığınarak belirli

⁶⁹ Devlet hazinesine ait olan.

⁷⁰ Birçok bölümde rastladığımız bu veriler, örnek teşkil etmesi açısından verilmiştir. Belge ilerledikçe, vergilerle ilgili verilerin artması da bu konuda, olması gereken hassasiyeti vurgulamak içindir. Demek ki, devletin alacaklarının(vergi vs.) tahsilinde sorunlar yaşanmakta ve sıklaşmaktadır.

⁷¹ Belgenin aslına sadece içerik açısından sadık kalınmamış şekil olarak da bu noktaya özen gösterilmiştir. Cümleler veya kelimeler nerede duruyorsa, tercümede de aynı yerde bırakılmıştır.

⁷² ‘(sayfa 45)’ gibi.

alacakları gerekçe gösterip, halkın mallarına el koymuştur. Böyle olunca da, muhtelif haksızlık veya karışıklıklar vuku bulmuştur. Bütün bunlar da haliyle, bizi bir kez daha otorite zayıflığı sonucuna götürmektedir. Çünkü halk, ortaya çıkan bu durumlardan dolayı mağdurdur. Zira, elimizdeki şer'îye sicilini irdelemeye devam ettikçe, her yeni bölüm ile birlikte haksızlıkların ve sorunların bir başka versiyonuyla karşılaşmaktayız. Bir de, devletin kendiyle alakalı sorunlarda bile zorlandığı düşünüldüğünde, vaziyetin vehameti daha net bir şekilde anlaşılabacaktır.

Elimizdeki kaydın sonlarına doğru, otoritenin sağlanması ile ilgili bölümler, işte bu şekilde yoğunlaşmıştır. Ardından, mahalle başına devlet görevlilerine düşen konak sayısının yer aldığı uzun bir liste karşımıza çıkmaktadır. Bu listede, her mahalledeki konak ve bu konaklardan hangi görevliye kaç tane düştüğüne dair, sayısal veriler yer almaktadır. Son 20 sayfayı kaplayan bu liste, belgemizin geriye kalan kısmının neredeyse tamamını kaplamaktadır. Zira aralara, yine birkaç nikah akdi vs. gibi rutin, toplumsal mevzular da sıkıştırılmıştır. Elimizdeki belge nihai olarak, alacak-verecek hesaplarının yer aldığı bir kayıt olan 165. belge ile de son bulmuştur. Böylelikle de orijinali 66 varak olan çevirimiz tamamlanmıştır.

Sonuç olarak, elimizdeki şer'îye sicilinin değerlendirmesini yaptığımız bu bölümde, belgeyi üslup ve muhteva açısından mercek altına almış olduk. Böylelikle, belgenin hangi kaidelerle yazıldığı, yazılışında uygulanan yöntemlerin neler olduğu vs. detaylar ortaya çıkarılmıştır. Ayrıca, yine çevirinin de hangi düzen doğrultusunda yazıldığı hakkında bilgiler verilmiştir. Değerlendirmedeki amacımız, her ne kadar kayıtları tek tek tercüme etmek olmasa bile, birçok bölümün açıklaması da yer almaktadır. Bu açıdan bakıldığında da değerlendirmemizin, belgenin kısa bir özetini de muhteva ettiğini söylemek mümkündür.

Değerlendirmede karşımıza sık sık çıkan tablolar, örnek teşkil etmesi ve tablo üzerinden açıklama yapmak maksadı ile verilmiştir. Bunun yanında, belge boyunca karşımıza sık sık çıkan bazı önemli listelerin birer örneği de eklenmiştir. Zira o liste, tablo ve veriler sayesinde de dönem hakkındaki izlenimlerimiz artmıştır.

Elimizdeki belgenin, bizi o dönemle ilgili çok önemli ipuçlarına götürdüğü aşikardır. Belgenin başlarında nikah veraset gibi rutin toplumsal olaylar dikkatimizi çekerken, sayfalar ilerledikçe, meselelerin derinleştiği ve uzadığını fark ediyoruz. Çünkü, toplumun o dönemde içinde bulunduğu kaos, kendini yavaş yavaş gösteriyor. Her ne kadar gasp, cinayet vs. gibi vakalar, toplumlarda daima görülebilecek normal

vakalar olsa bile, daha sonra meydana gelen gelişmeler, bu görüşü çürütmektedir. 18. Yüzyıl Osmanlı'sının yer aldığı o dönem, devletin otoritesini sağlamakta zorluk çektiğinin net bir şekilde görüldüğü zamanlardır. Zira devlet memurları görevlerini tam olarak yerine getirmemektedir. Dahası, devlet memurluğu ile alakası olmayan birçok kişi, görev yapıyor gibi görünmektedir. Ya da kimin devlet memuru olup olmadığı bile, kimi zaman belirsizdir. Bütün bunların üzerine bir de, halkın güvenliğini sağlaması gereken askerler veya güvenlik görevlileri bizzat, halkın güvenliğini tehdit etmektedir. Doğal olarak da sadece halkın değil, devlet memurlarının bile güvenliği sağlanamamaktadır. Zaten, bunu bahane eden devlet memurlarının çoğu, görev yerlerine gitmeye çekinmektedir. Haliyle, vergilerin toplanması da sıkıntıdır.

İşte bütün bu sorunların yer aldığı bölümler, belgenin büyük bir kısmını kaplamıştır. Hep bu sorunlara paralel tutulan kayıtlarda, meseleler ve uyarılar uzun uzadıya yer kaplamaktadır. Çünkü bu doğrultuda çare, bazen yeni bir atamada bazen de detaylı bir izahatta veya esaslı bir uyarıda aranmıştır. Ancak, hiçbirinin çare olamadığını da Osmanlı'yı bekleyen gelişmelerden dolayı çok iyi biliyoruz.

Sonuç olarak, her ne kadar dönemin Afyon'unu ele alan bir belgeyi irdelemiş olsak bile bu özelden, Osmanlı Devleti'nin o dönemdeki genel sorunlarına da ulaşıyoruz. Buna paralel olarak, elimizdeki belge ve çevirisinin 'Değerlendirme' bölümünden de anlaşılacağı üzere, Türk Tarihi açısından çok önemli bir yere sahip olduğu inkar edilemez bir gerçektir.

SONUÇ

Osmanlı Devleti'nin 'Dağılma Dönemi' olarak addedilen döneminde geçen bir yılı kapsayan belgemiz, çok önemli tarihsel bilgileri muhteva etmektedir. Her ne kadar, dönemin Afyon'unu anlatan bir vesika olsa bile, bu özelden, Osmanlı Devleti ile ilgili genel sonuçlara ulaşmak da mümkündür.

Miladi takvim ile 1746 ve 1747 yıllarında kaleme alınmış belgemizde, nikah ve veraset gibi her dönemde her toplumda yaşanacak rutin kayıtların yanında, sorunların net bir şekilde görülmesini sağlayan olaylar da mevcuttur. Bu olayları daha net bir şekilde anlamak için Osmanlı'nın o dönemde içinde bulunduğu koşulları da göz önünde bulundurmak gerekir. Zira Osmanlı Devleti, 1699 yılındaki Karlofça Antlaşması ile birlikte çok ciddi topraklar kaybetmiştir. Buna paralel olarak da, dağılma sürecine girmiş ve gerek içerde gerekse de dışarda büyük sorunlarla karşı karşıya kalmıştır. Zaten, belgemiz de bu sorunların izlerini, kayıtların çoğunda taşımaktadır.

O dönemlerde, içerde ve dışarda otoritesini hızla kaybeden Osmanlı Devleti, yavaş yavaş parçalanmak üzeredir. Toprak kayıpları artmış ve yıkılışın alametleri iyice ayyuka çıkmıştır. Çünkü, Osmanlı'yı çok önemli bir yere getiren askeri sistem, artık iş görmek bir yana, işleri baltalamaya başlamıştır. Devlet memurları tecrübesiz olduğu gibi, bilgiye de kapalıdır. Batı'daki gelişmelere de geç kalan Osmanlı, haliyle bünyesinde yaşayan ulusların bağımsızlık mücadeleleriyle de boğuşmaya başlayacaktır. Zira, her ne kadar Fransız İhtilali(1789) henüz gerçekleşmemiş olsa bile, azınlıkların ayaklanma temelleri de yavaş yavaş atılmaktadır. Bütün bunlara yol veren de, yine genel sorunların getireceği sonuçlardır.

Özellikle, yeniceilik başta olmak üzere tımar sistemin de bozulması, askeri açıdan devletin elini kolunu bağlamıştır. Söz dinlemeyen ve başına buyruk olan bir ordu üzerinde de devamlı yeniliklerle oynanılmaya başlayınca ordu, iyice içinden çıkılmaz bir hal almıştır. Ordu üyeleri hem yeniliğe kapalıdır, hem de başına buyruktur. Askerler, emirleri yerine getirme noktasında isteksiz davrandığı gibi üzerine bir de, devlet yönetiminde de söz sahibi olmaya çalışmaktadır. Bütün bunlar bir yana, yavaş yavaş askerlikle ilişkisi olmayan kişiler de ordu içinde türemeye başlamıştır. Bu kişiler, askerliğin rantlarından yararlanmanın dışında, işin özünde askerlikle alakası olmayan kişilerdir. Hatta, askerliği kullanarak halktan haraç almaya, gasp yapmaya ve bizzat güvenliği tehdit eder bir hale gelmişlerdir. Bir diğer taraftan, Osmanlı'nın hem önemli

bir toprak sistemi hem de güvenlik sistemi olan tımar sisteminde de bozulmalar ayyuka çıkmıştır. Aksaklıklar, tıpkı bir virüs gibi kurumdan kuruma yayılmış ve gittikçe kangrenleşmiştir. Osmanlı Devleti de sorunlara çözüm olarak, radikal olmayan geçici çareler üreterek önlem almaya çalışmıştır. Çünkü her radikal yenilik girişiminde, özellikle yeniçeriler, yapılan-yapılacak hamlelere karşı çıkmıştır. Tabi, karşı çıkışların içinde başka kesimlerin de dolaylı da olsa parmağı olmuştur. Zira, bozulmalar sadece askeriye ile de sınırlı değildir. Ülema(aydın) dediğimiz sınıfın çoğu da yeniliğe ve gelişime kapalıdır. Olaylara direk müdahale edemese de, askerleri dışardan kışkırtan böyle bir kesimin varlığı da yadsınamaz. Elbette, ülema sınıfının verdiği zarar sadece bunlar değildir. Onlar da hak ve hukuk durumlarında, güçlünün yanında pozisyon almaya başlamıştır. Görev yerlerine gitmemeye, yerlerine vekiller göndermeye vs. başlayınca, çoğu zaman işler de ehliyetsiz kişilere kalmıştır. Onlar da çıkara dayalı ilişkiler kurup, bu doğrultuda muamele etmeye başlayınca, olan halka olmuştur. Halk çoğu zaman, işte bu mantıktaki pasif devlet memurlarının veya güçlü kişilerin, bazen de eşkıya takımının eline-vicdanına kalmıştır. İşte bu açılardan bakarak, elimizdeki şer'îye sicilinin analizini yapmak daha sağlıklı olacaktır. Çünkü önemli kayıtların tutulduğu bu belgede, hep bu minvaldeki vakalar yer kaplamaktadır.

Afyon'un bir senelik sosyal, siyasi, hukuki, ekonomik vs. mevzularının yer aldığı belge ve içeriği, 'Değerlendirme' bölümünde önemli bir ölçüde açığa kavuşturulmuştur. Oradan hareketle anlaşılabilecek üzere, çevirisi yapılmış bu sicil kaydında dönemin hayat tarzı, yaşayışı ve sorunları ile ilgili izler yatmaktadır. Zira, bazen bir nikah kaydı bazen de bir veraset kaydında, dönemin değerli materyalleri ortaya çıkmaktadır. O dönemdeki ziynet eşyalarından, ev eşyalarına kadar birçok şeyin neler olduğu anlaşılmaktadır. Ancak, kayıtların önemli bir kısmını oluşturan bölümlerde, sorunların yer aldığı da gözden kaçmamaktadır.

Yukarıda değinilen bilgiler ışığında, sorunlar bir bir su yüzüne çıkmıştır. Bazen bir vergi meselesi, vergilerin toplanmasındaki arızaların dışında, bizi devletin içinde bulunduğu genel sorunlara götürmüştür. Çünkü, devletin otoritesini sağlamakta çektiği zorluklar, hep birbirine sirayet etmiştir. Sorunlara çözüm olarak, yeni atamalar ve görevlendirmeler yapılmıştır. Uzun uzadıya ikaz ve izahatların yer aldığı mektuplar dahil edilmiştir. Devlet memurlarından kaynaklanan sorunlara paralel olarak onlara, devamlı görevleri hatırlatılmıştır. Fakat, bütün bunların hiçbirisi, kalıcı sonuçlar

getirmeye yetmemiştir. Bunu da, Osmanlı Devleti'nin ilerleyen dönemlerde yaptığı hamlelerden çok iyi biliyoruz.

Olumsuzlukların detaylı bir şekilde ele alınmasının dışında, elimizdeki belge, Osmanlı Devleti ve yaşayışı hakkında bizi başka bilgilere de götürmüştür. Hukuk kaidelerinin neler olduğu, hukukun nasıl işlediği ve şer'îye sicillerinde hangi esasların uygulandığına birkez daha ışık tutmuştur. Doğal olarak da, tarih kaydının tutulduğu bu belgelerin, aynı zamanda yaşanan tarihin canlı birer tanığı olduğu, birkez daha görülmüştür. Zira, Osmanlı Devleti bu belgeler ile birlikte gelecek nesillere yani bizlere, çok güzel bir miras bırakmıştır. Her ne kadar belgemiz, olumsuzluklar içindeki bir zaman dilimine denk gelse bile, içinden çıkan sonuçların bazıları da ders niteliğindedir. Hatta belki de, tıpkı Osmanlı Devleti'nin, başta Selçuklu olmak üzere diğer Türk devlet geleneklerinin üzerine kurulduğu gibi, bize de feyz olan temeller bıraktığını söylemek mümkündür. Sonuçta, Osmanlı Devleti tarih boyunca var olan iki büyük imparatorluktan biridir. Çok uzun bir süre varlığını öyle ya da böyle sürdürmeyi başarmıştır. Elbette ki, bize de örnek teşkil edecek birçok yönü de olacaktır. Mesela, elimizdeki belgede de örneğine sık sık rastladığımız bir özelliğini görebiliriz. O dönemdeki hakimiyet zorluklarına rağmen halkını ve esnafını düşünerek, ürünlere belirli bir fiyat kotası(narh) getirerek, takdire şayan bir uygulama yapmıştır. Bu uygulama sayesinde, hem yozlaşmış bir rekabetin önüne geçilmek istenmiş, hem de sonuna kadar halkın çıkarı gözetilmiştir. Uygulanan bu yöntem, günümüze bile bir ders niteliğindedir. Diğer taraftan, veraset sisteminin uygulanmasında gösterilen hassasiyet de yine aynı şekilde önemlidir. Ayrıca, halkın memnun olmadığı bir dava sonucu karşılığında elinde bulunan itiraz hakkıdır. Halk, memnun kalmadığı bir davayı en yüksek merciye, Divan-ı Hümayun'a götürebiliyor hatta, sesini padişaha kadar duyurabilme hakkına olabiliyordu. Elimizdeki belge de bütün bunların örneğini barındırması açısından, kuşkusuz, büyük bir öneme haizdir.

Sonuç olarak, elimizdeki belge, tercümesi yapılarak Türk Tarihi'ne kazandırılmıştır. Bu açıdan bakıldığında da, diğer şer'îye sicilleri gibi, kendi tarihimiz açısından çok değerli olduğu aşikardır. Tarihsel bir kanıt, bir belgedir. Fakat, çevrilmeyi bekleyen daha birçok belgenin olduğu da ortadadır. Ancak, bu belgenin çevrilmesi ile birkez daha görülmüştür ki bu belgelerin çevrilmesi, yaşadığı dönemi büyük bir ölçüde aydınlatmaktadır. O dönemin yaşayışı, kültürü, kaideleri vs. ardındaki sis perdesi, bu belgeler sayesinde aralanmıştır ve daha da aralanacaktır. Çünkü, her yeni belge ile

birlikte ortaya çıkacak farklı bir yeni bilgi, bize tarihimiz ile ilgili yeni pencereler açabilecek güce sahiptir. İşte bütün bu düşüncelerle birlikte, elimizdeki çalışmanın da Türk Tarihi açısından çok önemli bir yere sahip olduğu, yadsınamaz bir gerçektir.

KAYNAKÇA

A. Arşiv belgeleri

544 maralı Afyonkarahisar Şer'ie Sicili

B. Basılı Eserler

Afyon İli Yıllığı(1967), İstanbul 1968

A'dan Z'ye Kültür Ve Tarih Ansiklopedisi, Yeni Şafak Yayınları,c.1, Ankara 2004, s.17

AKGÜNDÜZ, Ahmet İslam Hukukunun Osmanlı Devleti'nde Tatbiki: Şer'ie Mahkemeleri ve Şer'ie Sicilleri, İslam Hukuku Araştırmaları Dergisi, sayı 14, İstanbul 2009,s.14

AKGÜNDÜZ, Ahmet, Şer'ie Sicilleri Mahiyeti, Toplu Kataloğu ve Seçme Hükümler, MEB Yayınları, c.1, İstanbul 1988, s.13

BÜLBÜL, Pınar, En Eski Çağlardan Persler Dönemine Kadar Afyonkarahisar Ve Çevresi, Afyon Kocatepe Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, Doktora Tezi, Afyonkarahisar 2010, s.1

Büyük Larousse Sözlük Ve Ansiklopedisi, c.1, Milliyet, İstanbul 1990,s.155

EKİNCİ, Ekrem Buğra, Osmanlı Devleti'nde Mahkemeler ve Kadılık Müessesesi Literatürü, Türkiye Araştırmaları Literatür Dergisi, c.3, sayı5, İstanbul 2005, s.418

HALAÇOĞLU, Yusuf, XIV.-XVII. Yüzyıllarda Osmanlılarda Devlet Teşkilatı Ve Sosyal Yapı, T.T.K. Basımevi, Ankara 1991, s.110

SEFİL, Halil İbrahim, 643 Numaralı Karahisar-ı Sahib Şer'ie Sicili'nin(1-120 Numaralı Sayfaları) Transkripsiyonu ve Değerlendirilmesi, Afyon Kocatepe Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, Yüksek Lisans Tezi, Afyonkarahisar 2015, s.262

Tarih El Kitabı Selçuklulardan Bugüne, Grafiker Yayınları, Ankara 2004, s.211

TOKKAN, Ömer, 626 Nolu Karahisar-ı Sahip Sancağı'nın Transkripsiyonu Ve Değerlendirilmesi, Kafkas Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, Yüksek Lisans Tezi, Kars 2008, s.4

TORUN, Sadık Fatih, Tanzimat'tan Meşrutiyet'e Türkiye'de Kaza Yönetimi, Ankara Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, Yüksek Lisans Tezi, Ankara 2005, s.39Türkiye Gazetesi Rehber Ansiklopedisi,Türkiye Gazetesi Yayınları, c.1, İstanbul 1984, s.92

UZUNÇARŞILI, İsmail Hakkı, Anadolu Beylikleri, TTK Yay., Ankara 1984, s.50

UZUNÇARŞILI, İsmail Hakkı, Osmanlı Tarihi, c.1, Türk Tarih Kurumu Basımevi,
Ankara 1988, s. 71

EKLER

Ek 1. Orjinallik Raporu

SOSYAL BİLİMLER ENSTİTÜSÜ
YÜKSEK LİSANS TEZ ÇALIŞMASI ORJİNALLIK RAPORU

ÖĞRENCİ BİLGİLERİ	
Adı-Soyadı	Önder TUFAN
Öğrenci Numarası	112211132
Enstitü Anabilim Dalı	Tarih ABD
Programı	Tezli Yüksek Lisans
Danışmanın Unvanı, Adı-Soyadı	Dr. Öğr. Üyesi Ahmet İLYAS
Tez Başlığı (Türkçe)	544 Numaralı Karahisar-ı Sahib Şerhiye Sicili Transkripsiyonu ve Değerlendirmesi

SOSYAL BİLİMLER ENSTİTÜSÜ MÜDÜRLÜĞÜ'NE

Yukarıda başlığı belirtilen tez çalışmamın a) Kapak sayfası, b) Giriş, c) Ana bölümler ve d) Sonuç kısımlarından oluşan toplam 206 sayfalık kısmına ilişkin, 08/11/2017 tarihinde şahsım/tez danışmanım tarafından Turnitin adlı intihal tespit programından aşağıda belirtilen filtrelemeler uygulanarak alınmış olan orijinallik raporuna göre, tezimin benzerlik oranı % 11'dir.

Uygulanan filtrelemeler:

- 1- Kabul/Onay ve Bildirim sayfaları hariç,
- 2- Kaynakça hariç
- 3- Alıntılar hariç/dâhil
- 4- 5 kelimeden daha az örtüşme içeren metin kısımları hariç

Yukarıda bilgileri verilen öğrencinin doktora tezi Sosyal Bilimler Enstitüsü Yönetim Kurulu tarafından belirlenen azami benzerlik oranlarını aşmadığını ve tez çalışmamın herhangi bir intihal içermediğini; aksinin tespit edileceği muhtemel durumda doğabilecek her türlü hukuki sorumluluğu kabul ettiğimi ve yukarıda vermiş olduğum bilgilerin doğru olduğunu beyan ederim. Gereğini saygılarımla arz ederim.

Dr. Öğr. Üyesi Ahmet İLYAS
Danışmanın Adı-Soyadı

(İmzası)

Prof. Dr. Mustafa Nuri Türkmen
Anabilim Dalı Başkanı
(İmzası)

F.Ü. LİSANSÜSTÜ EĞİTİM ÖĞRETİM YÖNETMELİĞİ

Madde 41- Lisansüstü tezleri ile birlikte teslim edilmesi gereken belgeler şunlardır:

- a) Lisansüstü tezler, savunma öncesinde **intihal program raporu** ve ilgili makale şartını¹ sağladığına dair belgeleri ile birlikte enstitüye teslim edilir.
- b) İntihal raporu ile ilgili olarak etik kurallar dâhilindeki benzerlik oranları ilgili Enstitü Yönetim Kurulu tarafından belirlenir. (Enstitü Yönetim Kurulu tarafından tezin, intihal kapsamı dışında değerlendirilmesi için TURNITIN'den alınan raporda "benzerlik oranı"nın, "alıntılar hariç" en fazla %10, "alıntılar dâhil" % 30'u geçmemesi şeklinde kabul edilmiştir).

¹ Makale şartı doktora öğrencilerini kapsamaktadır.

Ek 2. Sözlük**YARDIMCI SÖZCÜKLER****-A-**

Akça: Akçe

Amil: 1.Yapan, yetkili, vali2. Arzusu, isteği olan

-B-

Baliğ: Erişmiş, yetişen

Beher: Her, her biri

-C-

Canib: Taraf, yan

Cevaz: İzin, müsaade

-Ç-

Çüka(çüha): Has yünden yapılmış kumaş

-D-

Dahl: 1. Karışma, tesir2. Az miktar su

Deyn: Borç

Deyü: Diye

-E-

Ecil: Geciktiren, geciktirilen

Esami: İsimler, adlar

-F-

Fevt: Ölüm, kaybetme

-G-

Güherçile: Barut yapmaya yarayan bir madde

Güşad: Açılış, açılma, açma

-H-

Hasıl: Çıkan, meydana gelen

-İ-

İbn: Oğul

İbra: Temize çıkma

İbtida: Baş taraf

İctinab: Çekinmek, sakınmak

İhtifa: Gizleme, saklanma

İhtisap: Hesap, mesuliyet

İkrar: 1. Söyleme, bildirme2. Tasdik

İlam: Bildirme

İnhiraf: Bozulma, değişme

İrsal: Gönderme, yollama

İta: Vermek, bahşetmek

İzhar: Gösterme

-K-

Kabz: Tutmak, teslim almak

Karye: Köy, nahiyeden küçük olan yer

Kile: Eski bir ağırlık ölçüsü (40 litrelik hububat ölçüsü)

Kimesne: Kimse

Küllî(en): Tüm-tümünden

-L-

Liva: Bayrak, sancak

-M-

Mahallat: Mahalle

Mahfuz: Korunup gözetilmiş, saklanmış

Mahlulat: Mirasçısı olmadığı için devlete kalan mallar

Masarif: Masraf

Meftun: Aşık, mecnun, deli

Mehri müeccel: Boşanma veya ölüm halinde kız tarafına verilmesi kararlaştırılan para

Merkum: Merhum

Mezbur-e: Adı geçen

Mukarrer: Kararlaştırılmış

Mürafi: Duruşmaya gelen

-N-

Nasb-nesb: Nasip

Nevvab: Naiblik eden, vekil

-P-

Paha: Eder, değer

-R-

Rüyet: 1. Görmek, bakmak2. Düşünmekk, tefekkür etmek3. Araştırmak

-S-

Sadır: Meydana gelen

Savb: 1. Taraf, yön2. Doğruluk, dürüstlük

Sirkat: Çalma, hırsızlık

Siyanet: Koruma, muhafaza

Sükan-sükna: Oturulacak yer

-Ş-

Şair: Arpa

Şuhut: Şahit

-T-

Taife: Tayfa

Taksim: Bölme, paylaşırma

Tefrik: Birbirinden ayırmak, ayrı kılmak

Temessük: 1. Tutunma, sarılma2. Senet, delil

Tertip: Uygulama

Tezvic: birbirine eş yapmak, evlendirmek

-U-

Ulum: İlimler, bilgiler

-V-

Vaki: Olan, gerçekleşen

Varid: Erişen, ulaşan

Vech: Yüz, surat

Ve –sair: Diğer

Vusul: Ulaşma, erişme

-Y-

Yed(ler): 1. Kudret, güç2. Vasıta3. Mülk

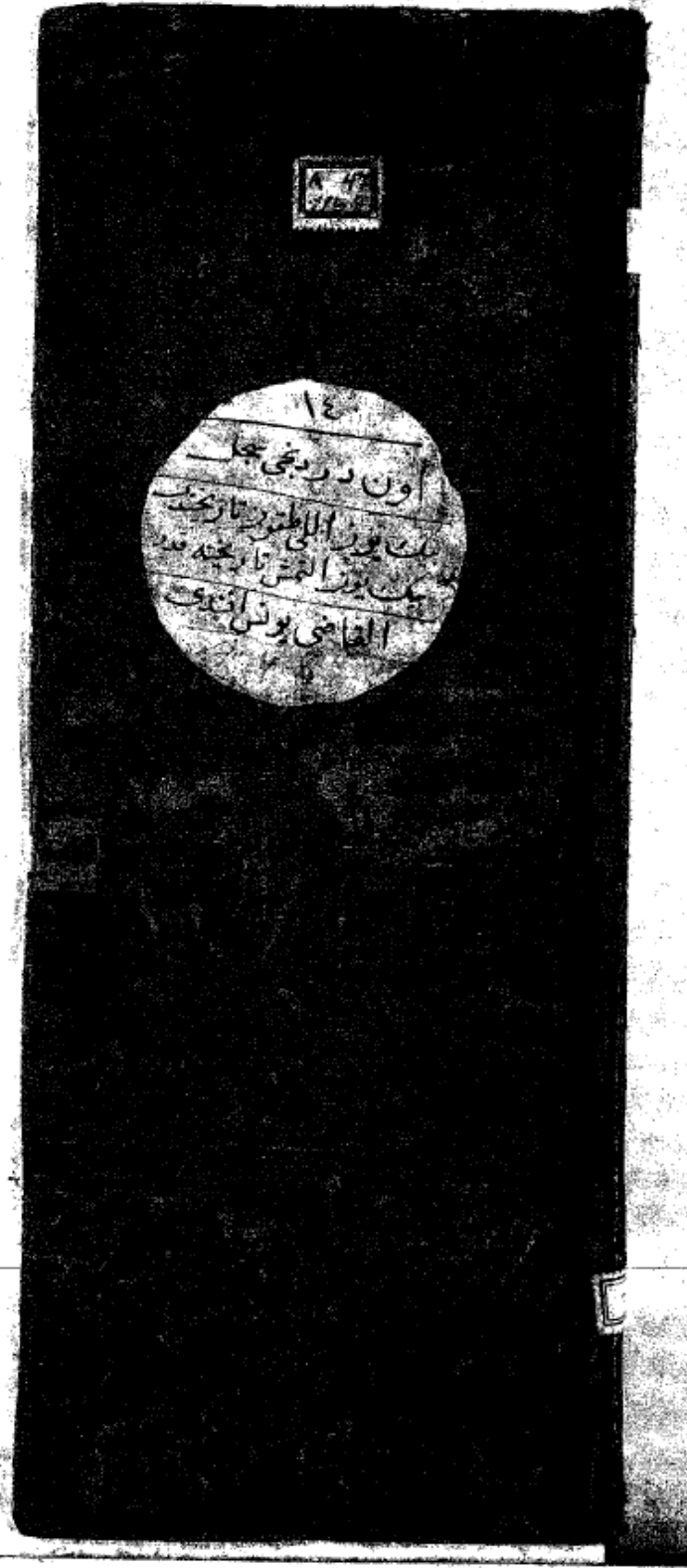
-Z-

Zapt: Yakalamak

Zekere: Erkek

Zuhur(eden): Gerçekleşen

Ek 3. Orijinal Metin Örnekleri

MŞH.ŞSC.d.00247

اون درغي سجد

فانه خلق من نوره و بيك يوزا الى المقوز تاويحت
شام على السبيل الممر
عنه و هو في الممر
و سائر سبيل الى الممر

[illegible][illegible][illegible][illegible]

MFH, FSC
243

[illegible]

ÖZGEÇMİŞ

1980 yılında Batman merkezde doğdu. İlköğrenimini 50. Yıl İlköğretim Okulu'nda, ortaöğrenimini ise Özel Basut Koleji'nde olmak üzere Batman'da tamamladı. 1998 yılında da o dönemki adı ile Batman Lisesi'nden mezun oldu. 2002 yılında Fırat Üniversitesi İnsani ve Sosyal Bilimler Fakültesi Tarih Bölümü'nü kazanıp, 2006 yılında da bu bölümden mezun oldu. 2012 yılında da Batman Üniversitesi ve Fırat Üniversitesi'nin açmış olduğu Ortak Program ile Yakınçağ Tarihi alanında yüksek lisans eğitimine başladı.

